

2009

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

© INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

Redactori: **Dan Croitoru, Roxana Cernea**
Concepție artistică și DTP: **Dragoș Tudor**

Mulțumim colegilor de la institutele culturale românești
din străinătate și din București pentru sprijinul acordat.

ISSN 2066-5539

R

APORT

DE ACTIVITATE

2009

Cuprins

Strategia Institutului Cultural Român în perioada 2009-2012	7
Raport de activitate 1 ianuarie - 31 decembrie 2009	11
Direcția Generală Institute Culturale Românești din Străinătate	21
Direcția Relații Internaționale	121
Direcția Români din Afara Țării	129
Direcția Arte Vizuale	139
Centrul Național al Cărții	151
Direcția Generală Finanțări	167
Direcția Relații Interne	173
Editura Institutului Cultural Român	187
Reviste editate de ICR	193
EUNIC Focal Point București	197
Direcția Generală Comunicare	201

S TRATEGIA

**INSTITUTULUI
CULTURAL
ROMÂN
ÎN PERIOADA
2009-2012**

Scopul primordial în perioada 2009-2012 este transformarea ICR, prin echipare adecvată din punct de vedere al resurselor umane, instituțional, logistic, procedural, financiar și tehnologic, într-un actor global, capabil să evolueze performant într-un context mondializat.

Din punctul de vedere al activității Institutului Cultural Român (ICR), intervalul 2009-2012 se profilează ca o perioadă de consolidare și expansiune, menită să exploateze la maximum piețele culturale deschise Institutului prin strategia elaborată și aplicată în intervalul 2005-2008, pe de o parte, și, pe de altă parte, de a exploata posibilitățile neprevăzute oferite de prezența ICR pe piețele culturale. La capătul perioadei 2009-2012, ICR va deveni o instituție pregătită tactic și strategic să evolueze pe o scenă mondială ale cărei caracteristici vor diferi substanțial de cele cunoscute în clipa de față.

Ca parte a procesului de globalizare, ICR va trebui să facă pasul de la o instituție românească cu expertiză internațională (pe plan național) unică și performanțe din ce în ce mai mari, la o instituție românească și europeană, care, reprezentând o formulă de existență occidentală, va fi capabilă să joace un joc global și să se mențină performantă într-un context mondializat. ICR prezintă în străinătate o imagine emancipată și modernă, prin selecția acelor artiști și intelectuali care au reușit să se conecteze la spațiul global și să intre în dialog natural cu el. După atingerea obiectivelor din strategia ICR 2005-2008, specificul național se comunică astăzi altfel, el este transferat mai bine de artiștii care au dezvoltat capacități reale de conectare.

Scopul primordial în perioada 2009-2012 este transformarea ICR, prin echipare adecvată din punct de vedere al resurselor umane, instituțional, logistic, procedural, financiar și tehnologic, într-un actor global, capabil să evolueze performant într-un context mondializat.

Realizarea acestui scop va presupune atingerea, până în 2012, a câtorva obiective strategice (OS):

OS 1: *Extinderea rețelei externe a ICR.* Sunt pe cale de a fi create cinci noduri regionale (Europa, SUA, Orientul Mijlociu, Asia, America Latină) și se vor deschide noi institute în zonele sau capitalele-cheie (printre acestea: Washington, Moscova, Beijing, Cairo, Los Angeles, New Delhi, filiale ale institutelor din Italia și Spania). Unele institute vor opera regional, altele, situate în orașe cu viață culturală și diplomatică intensă și solicitantă, vor funcționa pe spații mai restrânse, pentru a răspunde adecvat cererii de acolo.

OS 2: *Creșterea forței instituționale și operaționale a institutelor culturale românești din străinătate, care sunt principalul instrument de realizare a acestei strategii.* Acțiunea globală a ICR pretinde mijloace din ce în ce mai sofisticate și, deci, reclamă. Pentru intervalul 2009-2012, obiectivele-standard ale institutelor culturale românești din străinătate vor fi:

► Atragerea celor mai importante instituții culturale din țările respective în orbita institutelor;

► Crearea unor rețele mereu extinse de formatori de opinie, jurnaliști culturali influenți, în special din televiziune, apropiați institutelor;

► Crearea unor parteneriate strategice cu presa culturală influentă din țările vizate;

► Permanentizarea prezenței culturale românești la marile evenimente naționale și internaționale din țările respective (festivaluri, conferințe, târguri etc.);

► Întărirea – din punct de vedere legal, logistic și financiar – a capacității de furnizare a cursurilor de limbă română, precum și a sprijinului acordat centrelor academice de românică;

► Întărirea capacității de absorbție a ideilor și formatelor de succes dezvoltate în rețeaua sau în centrul ICR;

► Dezvoltarea vocației institutelor culturale, aceea de a fi centre de dezvoltare, capabile să ofere, mai ales în afara Europei, mici grant-uri de proiect partenerilor locali care consună cu marile obiective ale ICR;

► Întărirea capacității institutelor de a funcționa în rețea și de a derula proiecte-modul, în beneficiul diplomației culturale promovate de misiunile diplomatice ale României;

► Cooptarea cu caracter permanent în echipele institutelor, pentru posturi de comunicare și *office management*, dar și operaționale, a unor profesioniști locali.

OS 3: *ICR devine competitiv pe piața culturală globală.* Operând global, oferta Institutului se află în concurență directă cu oferta instituțiilor culturale locale, a institutelor culturale străine, a operatorilor independenți. Ca atare, ICR trebuie să devină cel puțin la fel de performant precum competitorii săi. Iată de ce, în ciuda permisivității limitate a legislației române, recrutarea, managementul, evaluarea, finanțarea vor fi reformate pentru a permite o acțiune mai suplă și rapidă. Legislația care afectează direct și indirect ICR trebuie simplificată și modernizată. Oferta culturală va fi concepută în concordanță cu așteptările publicului vizat (alături de propuneri nonconformiste, trebuie să figureze și ofertele culturale standardizate, precum și proiecte de promovare a patrimoniului național) bazate pe proiecte de succes, care vor circula în

întreaga lume prin intermediul institutelor culturale. Practic, până la sfârșitul acestui interval, ICR va trebui să adopte proceduri și forme birocratice care să îl facă să semene cu o companie multi-națională cu operațiuni globale.

OS 4: ICR va imagina modalități de prezentare susținută a culturii române de patrimoniu pe toate piețele culturale unde este activ, fie prin rețeaua sa externă, fie prin influența sa, fie prin asocieri cu parteneri instituționali adecvați.

OS 5: Noua fază de dezvoltare a ICR nu poate fi susținută decât de resurse financiare mult mai mari, cheltuite în fluxuri cât mai cursive. Este, deci, de așteptat ca *bugetul ICR să se mărească, iar procedurile de execuție bugetară să fie adecvate vocației sale. În același timp, capacitatea de colectare de fonduri a ICR trebuie să crească, astfel ca resursele financiare să fie completate din marile rezervoare europene și internaționale.*

OS 6: *Până în 2012, în tandem cu alte instituții care urmăresc un obiectiv similar și printr-un program distinct, ICR va deveni un promotor relevant al libertății și democrației în comunitățile care aspiră la un sistem democratic.* Globalizarea avansează în tandem cu democratizarea. Fără a înceta să fie un promotor al culturii române în lume, ICR trebuie să devină, în exercițiul său global, și o instituție europeană relevantă pentru dezvoltarea democratică în regiuni deocamdată captive. În acest sens, ICR își propune să adopte acele practici care să ducă la o reflectare a culturii pe cale să fie confirmată:

- ▶ Ca prim-vicepreședinte în 2009 și președinte în 2010, ICR trebuie să contribuie la structurarea EUNIC (Rețeaua Europeană a Institutelor Naționale de Cultură) și să articuleze o voce românească între institutele europene de cultură, promovând nu doar performanța, ci și respectarea principiului individualității culturilor, în condițiile punerii în practică a principiilor democratice și fondatoare ale Uniunii Europene. Oriunde ar activa, un institut cultural românesc rămâne o instituție europeană de cultură.

- ▶ Se vor organiza periodic dezbateri publice legate de rolul artelor contemporane în evoluția societăților aflate în reconstrucție democratică.

- ▶ ICR va promova artiști emergenți, explorând pe mai departe zone artistice care nu au intrat încă în *mainstream*; va încuraja practicile artistice inovatoare, va identifica tineri al căror potențial intelectual este insuficient explorat (vezi centrele de excelență de pe lângă anumite facultăți), bloggeri etc.

- ▶ Un program-cadru al ICR va avea în vedere racordarea vieții

culturale din orașele medii și mici din România la modalitățile de expresie ale artei contemporane prin: manifestări artistice și conferințe itinerante, menite să sensibilizeze publicul din provincie la modalități de expresie ale artei contemporane; vizite ale unor artiști contemporani însoțiți de expoziții personale în spații (inclusiv alternative) ale orașelor din România; ateliere de lucru cu artiști contemporani pentru identificarea unor locații, persoane, organizații interesate să se lanseze în programe de artă contemporană pe plan local etc.

- ▶ Se va constitui o bază comună de date despre partenerii internaționali ai ICR, prin intermediul rețelei institutelor culturale românești din străinătate. Ea va cuprinde toate contactele cu autoritate din mediul artistic, academic, jurnalistic și va fi receptorul tuturor mesajelor importante legate de evoluția și dezvoltarea ICR, dar și de chestiunile controversate lansate de programele acestuia. Această bază de date va argumenta unitar proiectul de comunicare și promovare al ICR.

OS 7: *Până la sfârșitul intervalelor 2009-2012, ICR va fi cel mai puternic suport identitar al comunităților românești din afara granițelor.* Românii din afara granițelor, precum și comunitățile românești recente din Europa occidentală, au nevoi culturale diferite, derivate dintr-un statut diferit. Programele ICR vor trebui să le identifice și să ofere răspunsuri adecvate la acestea. Principala problemă o reprezintă aceea de a proteja identitatea românească acolo unde ea este cel mai amenințată: în statele unde drepturile minorității sunt neglijate, respectiv în statele democratice unde românii trăiesc ca a doua generație de expatriați, pe care frecventarea școlilor locale îi îndepărtează din ce în ce mai mult de limba și cultura părinților lor.

R

APORT

DE ACTIVITATE

1 ianuarie - 31 decembrie 2009

În anul 2009 s-a urmărit promovarea artiștilor emergenți; atragerea celor mai importante instituții culturale din țările în care funcționează institutele culturale românești; crearea unor rețele mereu extinse de formatori de opinie, jurnaliști culturali influenți, în special din televiziune, apropiați institutelor; crearea unor parteneriate strategice cu presa culturală influentă din țările vizate; permanentizarea prezenței culturale românești la marile evenimente naționale și internaționale din țările respective (festivaluri, conferințe, târguri etc.); întărirea – din punct de vedere legal, logistic și financiar – a capacității de furnizare a cursurilor de limbă română, precum și a sprijinului acordat centrelor academice de studii românești.

O problemă extrem de serioasă a reprezentat-o diminuarea bugetului Institutului Cultural Român pe anul 2009. Prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34 din 14 aprilie 2009 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2009, bugetul Institutului a fost diminuat cu suma de 3 675 000 lei, reprezentând 8,17% din bugetul inițial, rectificare care a afectat sever bugetul repartizat programelor culturale.

Mai mult, la sfârșitul lunii octombrie, Ministerul Finanțelor Publice a solicitat ICR să disponibilizeze la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului suma de 2 000 000 lei. ICR fost nevoit să renunțe la mai multe proiecte planificate pentru finele anului 2009 și să comprime cheltuielile de personal și pe cele administrative, disponibilizând suma de 1 800 000 lei. Astfel, bugetul ICR pe anul 2009 a suferit, în total, o reducere de 12,44%.

Rețeaua institutelor culturale românești din străinătate a funcționat, în această perioadă, cu un număr de 16 institute (Berlin, Bruxelles, Budapesta, Istanbul, Lisabona, Londra, Madrid, New York, Paris, Praga, Roma, Stockholm, Tel Aviv, Varșovia, Veneția, Viena), dintre care cel de la Budapesta a primit, în decembrie 2007, o extensie la Seghedin. Deși încă din toamna anului 2009 urmau să fie deschise Institutul Cultural Român de la Kiev și filiala de la Cernăuți, partea ucraineană a înștiințat statul român, în decembrie 2008, „să se abțină” să deschidă institutele în spațiile care fuseseră deja contractate și să identifice altele. Cu toate că, la nivel politic, partea ucraineană susține înființarea unui institut cultural român la Kiev, cu filială la Cernăuți, de fapt, sub pretexte de ordin tehnic, blochează înființarea acestuia și încearcă

să tergiverseze prezența culturală românească în Ucraina, în ciuda faptului că la București a fost deschis, încă din luna octombrie 2007, Centrul Cultural și de Informare al Ucrainei. Acțiunile părții ucrainene au culminat cu expulzarea unui angajat al Consulatului General al României la Cernăuți „pentru activități în folosul comunității românești”. În ultimele luni, climatul pare a se fi detensionat, partea ucraineană și-a exprimat un acord de principiu asupra unora dintre amplasările potențiale din Kiev, identificate de Ambasada României, fără să se pronunțe însă și asupra spațiilor din Cernăuți, identificate de Consatul General al României. În momentul în care și acestea vor fi agreeate, o delegație formată din reprezentanți ai Institutului Cultural Român și ai Ministerului Afacerilor Externe se va deplasa la Kiev și Cernăuți pentru alegerea sediului ICR Kiev și al filialei de la Cernăuți.

De asemenea, continuă consultările inițiate de Ministerul Afacerilor Externe asupra proiectului de acord între Guvernul României și Guvernul Federației Ruse privind înființarea și condițiile de funcționare a Institutului Cultural Român de la Moscova și a Centrului Rus de Știință și Cultură de la București. Au fost demarate și consultări asupra proiectului de acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Populare Chineze privind înființarea și condițiile de funcționare a Institutului Cultural Român de la Beijing și a Centrului Cultural Chinez de la București.

Ținând cont de necesitățile promovării culturii române în spațiul asiatic și în cel arab, Institutul Cultural Român a transmis Ministerului Afacerilor Externe interesul pentru deschiderea, în anii următori, a unor institute culturale românești la Seul și Cairo. Activitatea susținută în cadrul rețelei de Centrul Român de Informare de la Bruxelles și de toate celelalte institute culturale românești din străinătate a fost principalul argument pentru alegerea în forurile de conducere ale EUNIC (European Union National Institutes for Culture), cu ocazia reuniunii de la Berlin (20-21 iunie 2008) a conducătorilor instituțiilor culturale naționale membre ale organizației, a președintelui Institutului Cultural Român, dl. Horia-Roman Patapievici, în funcția de vicepreședinte al acestui important organism cultural european. Președintele ICR deține timp de doi ani funcția de vicepreședinte al EUNIC, urmând ca, în anul 2010, să devină președintele organizației.

PROGRAME DE ANVERGURĂ

În anul 2009, Institutul Cultural Român și institutele culturale românești din străinătate și-au propus derularea unor programe ample, cu un mare impact de public, menite să asigure culturii române, României în general, maximă vizibilitate în Occident.

În perioada octombrie-decembrie 2009, Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin a organizat o serie de șase concerte ale formației Archaeus, conduse de Liviu Dănceanu. Concertele s-au desfășurat în două perioade: la Berlin, pe 26 octombrie, la sediul Institutului, și pe 27 octombrie, la Altes Rathaus Lichterfelde; în data de 28 octombrie 2009 a avut loc un concert la Mannheim, inclus în festivalul anual „George Enescu”, organizat de Asociația „Alexandru Ioan Cuza”, iar ultimele două concerte au fost programate pe 29 octombrie la Technische Universität Dortmund, Institut für Musik und Musikwissenschaft, și pe 30 octombrie la Düsseldorf, la Gerhart-Hauptmann-Haus. În a doua perioadă, pe 20 decembrie, a fost organizat un concert la Köln și a avut loc o înregistrare specială în studiourile postului de radio WDR Köln.

Centrul Român de Informare de la Bruxelles a organizat în perioada 9-14 iunie 2009, în parteneriat cu Espace Senghor, proiectul „Bucharest – Café”. Au avut loc evenimente muzicale, proiecții de film, expoziții de fotografie și spectacole de teatru-cabaret, toate pe tema artei populare urbane românești în perioada 1900-1940. Proiectul a permis o mai bună înțelegere a situației actuale din România, îmbunătățirea dialogului intercultural, „întâlnirea” cu un fenomen cultural care a sincronizat România și, în mod specific, orașul București, cu fenomenul artistic european de la începutul secolului XX. Seria de manifestări a marcat vizita oficială a MS Albert al II-lea, regele Belgiei la București, prima vizită în România a unui suveran belgian după al Doilea Război Mondial, desfășurată în perioada 7-9 iulie 2009.

La inițiativa Institutului Cultural Român de la Budapesta, a Asociației Editorilor din România și a unor intelectuali maghiari, România a fost invitată de onoare (după Italia în 2007 și China în 2008) a Târgului Internațional de Carte de la Budapesta, care a avut loc în perioada 23-26 aprilie 2009 la Millenaris. Organizarea standului românesc i-a revenit Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România, care a mobilizat peste 20 de scriitori. În calitate de partener al târgului budapestan, ICR Budapesta a prezentat o serie de evenimente culturale: expoziția de instalații „TvMania” a artistului clujean Bartha Ciupe Ernő, expoziția de fotografie cu tema „Ploaia”, un dialog cu public între scriitoarea Gabriela Adameșteanu și Péter Esterházy, lansarea ediției speciale *Caleidoscop românesc* a revistei *Lettre Internationales* (ediția ungară) și programul „Copiii desenează o carte”, propus de Fundația „Noi citim”.

Institutul Cultural Român de la Londra a susținut, împreună cu Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național și ICR, prezentarea piesei de teatru *Faust*, montată la Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu, în regia lui Silviu Purcărete, în cadrul Festivalului de la Edinburgh, una dintre cele mai importante manifestări dedicate artei scenice din lume (18-22 august 2009). Unul dintre cele mai așteptate evenimente teatrale, *Faust* a fost primul spectacol din cadrul Festivalului. Biletele s-au vândut în totalitate cu două săptămâni înainte de prima reprezentație. Spectacolul s-a bucurat de un real succes, actriței Ofelia Popii fiindu-i acordat Herald Angel Award pentru rolul Mefisto, în cadrul ceremoniei de decernare a premiilor din 22 august 2009. Prestația actorilor Ofelia Popii (Mefisto) și Ilie Gheorghe (Faust) a fost extrem de bine primită de presa de specialitate prezentă la eveniment.

Institutul Cultural Român de la Madrid a organizat „Săptămâna Europei” în perioada 6-13 mai 2009, sub genericul „Din Madrid spre Europa”. ICR Madrid a participat, în colaborare cu Ambasada României, la seria de manifestări menite să promoveze imaginea României în contextul european.

O amplă manifestare dedicată Culturii Cucuteni s-a desfășurat în perioada 10 noiembrie 2009 – 25 aprilie 2010, la Institute for the Study of the Ancient World din cadrul New York University. În seria proiectelor dedicate promovării patrimoniului cultural românesc, Institutul Cultural Român de la New York a fost partener în organizarea și promovarea primei expoziții dedicate Culturii Cucuteni în spațiul nord-american la ISAW – Institute for the Study of the Ancient World din cadrul New York University.

Obiectele expoziției, intitulată „The Lost World of Old Europe – The Danube Valley, 5000-3500 BC”, au fost selectate din peste 20 de muzee din trei țări: România, Bulgaria și Republica Moldova. Expoziția a fost însoțită de o serie de evenimente artistice și întâlniri care au pus în dialog exponatele arheologice cu contextul contemporan din țările partenere și în primul rând din România. Organizate în parteneriat cu ICR New York, acestea au inclus o serie de prelegeri, întâlniri curatoriale și mese rotunde, vizite ghidate, precum și o serie de proiecții de filme românești (ianuarie-aprilie 2010), un concert, demonstrații ale unui artizan olar din România (martie 2010). De asemenea, expoziția a fost însoțită de un catalog academic, realizat de ISAW în parteneriat cu Princeton University Press.

Institutul Cultural Român de la Paris a organizat, pe 25 ianuarie 2009, la Sala Cortot din Paris, primul concert în cadrul căruia a fost interpretată Integrala pieselor vocale compuse de George Enescu, cu participarea artiștilor Leontina Văduva, Jacques L'Oiseleur des Longchamps și Alina Pavalache. În continuarea succesului înregistrat de acest spectacol, ICR Paris a organizat, pe 5 octombrie 2009, cea de-a doua parte a concertului cu Integrala pieselor vocale compuse de George Enescu, în Marele Salon al Muzeului Armatei din Paris, Hôtel des Invalides, avându-i ca invitați pe soliștii Leontina Văduva (soprană), Viorica Cortez (mezzosoprană), Jacques L'Oiseleur des Longchamps (bariton), Alina Pavalache (pian), Nathalie d'Ornano (mezzosoprană), Ruxandra Cioranu (soprană). De asemenea, ICR Paris a organizat în zilele de 6 și 7 noiembrie 2009 colocviul internațional „Intellectualul public în Europa 1989-2009”, desfășurat la Senatul Franței și la Goethe-Institut. Cu ocazia aniversării a douăzeci de ani de la căderea regimurilor comuniste din Europa de Est, intelectuali cunoscuți din țările ex-comuniste au fost invitați să dezbată, împreună cu intelectuali din Franța, felul în care a evoluat rolul și influența intelectualului public, în ultimele două decenii, în cele două jumătăți ale Europei, reunite de puțină vreme. Au participat, printre alții, Alain Finkielkraut, Danièle Sallenave, Tzvetan Todorov, Jacques Rupnik, Antonin Liehm, Györgi Konrád, Jens Reich, Horia-Roman Patapievici și Ciprian Mihali.

În perioada 9 septembrie – 2 octombrie 2009, Institutul Cultural Român de la Praga a organizat „Luna 9/nouă a Bucureștiului în Praga”, amplu program consacrat capitalei României. Programul a fost structurat pe patru perioade istorice: „București: 1859-1917”, „București: 1918-1939”, „București: 1940-1989”, „București: 1990-2009” și a cuprins spectacole de teatru,

expoziții, lecturi, mese rotunde etc.

Accademia di Romania din Roma a organizat colocviul internațional „Constantin Noica și filosofia ca mântuire”, în perioada 3-4 iunie 2009, la Universitatea „La Sapienza” din Roma și la sediul Accademia di Romania. Au participat personalități ale scenei culturale și universitare din România și Italia: Andrei Cornea, Sorin Lavric, Sorin Vieru, Marco Cugno, Roberto Scagno, Mihai Nasta, Ștefan Afloroaie, Pietro D'Oriano, V. Dem. Zamfirescu, Giovanni Rotiroti, Radu Bercea, Horia-Roman Patapievici ș.a.

Institutul Cultural Român de la Stockholm, împreună cu Teatrul Dramatic Regal, Goethe Institut și Editura Wahlström & Widstrand, a organizat pe 12 decembrie 2009, un eveniment extraordinar cu ocazia prezenței la Stockholm a scriitoarei Herta Müller, laureata Premiului Nobel pentru literatură pe anul 2009. Herta Müller și-a întâlnit cititorii în Sala Mare a Teatrului Dramatic Regal din Stockholm. Tot în timpul Săptămânii Nobel (7-12 decembrie), ICR Stockholm a organizat la sediul său o întâlnire cu circuit închis care a avut-o ca invitată de onoare pe Herta Müller și care s-a adresat în special lumii literare suedeze. În cadrul acestei întâlniri a avut loc un concert din repertoriul Mariei Tănase, susținut de Sanda Weigl. În luna decembrie, ICR Stockholm a organizat, la sediul său, o instalație de artă conținând fotografiile autoarei și traduceri ale cărților acesteia în limbile română și suedeză, precum și înregistrarea audio a lecturii poemelor cuprinse în volumul *Este sau nu este Ion*.

Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a organizat în perioada 28 noiembrie – 6 decembrie 2009 Turneul Fanfarei Shavale în Israel. Un prim concert a avut loc la Petach Tikva Center for Performing Arts, fiind dedicat comunității românești din Tel Aviv și din zona metropolitană. În 2009 s-au împlinit 100 de ani de la înființarea organizației H.O.R (Hitachdut Olei Romania – Asociația Evreilor Originari din România) în Israel. Fanfara Shavale a mai susținut apoi trei concerte la Haifa, dintre care un concert dedicat copiilor, la sala de festivități a Școlii Fihman din Ramat Remez, un workshop-concert la Colegiul Academic WIZO și concertul de deschidere a Festivalului Hag haHagim, dedicat celor mai importante sărbători de sezon ale marilor religii mono-teiste: Hanukka, Crăciun și Eid al-Adha. Repertoriul fanfarei cuprinde piese combinând mai multe stiluri de muzică tradițională românească, piese din folclorul spațiului balcanic, dar și klezmer.

În perioada 23-30 aprilie 2009, Institutul Cultural Român de la Varșovia a organizat cea de-a doua ediție a Festivalului Culturii Române. Festivalul își propune să devină o permanență în peisajul cultural polonez, oferind publicului întâlniri cu artiști și oameni de cultură români, prin organizarea de evenimente în spații convenționale și mai puțin convenționale. Printre cei 14 parteneri ai ICR s-au numărat Ambasada României în Polonia, Asociația de Prietenie Polono-Română, Fundația „Perspectiva estică”, Fundația „Capella Cracoviensis”, Fundația „Alchemia” ș.a. Festivalul Culturii Române a însumat 22 de evenimente – concerte, proiecții de film, lansări de carte etc. – în șaisprezece locații, inclusiv în Piața Mare a Orașului Vechi, Piața Mare a Orașului Evreiesc, săli de concert, cluburi, librării foarte cunoscute. Tot ICR Varșovia a lansat, în data de 25 iunie, la Cracovia, campania de diplomație publică „Mari polono-români”. Campania a fost lansată în centrul istoric al Cracoviei, fiind apoi itinerată în stațiunea estivală Sopot (pontonul-promenadă, în perioada 23 iulie – 17 august), la Poznań (Piața Mare, 18 august – 7 septembrie), în stațiunea montană Krynica Zdrój (Corso, 8-13 septembrie) și în Varșovia (zona Universității, 15 septembrie – 11 octombrie). Asemenea celorlalte proiecte de diplomație publică ale ICR Varșovia – printre care campaniile „Cuvintele uitate ale admirației” și „Armele libertății” –, „Mari polono-români” a repus în circulație de masă, pe suporturi și în contexte neconvenționale, o informație istorică relativ puțin cunoscută sau parțial uitată, cu scopul de a genera o atitudine de simpatie față de România și români în rândul cât mai multor polonezi. Protagonistii campaniei au fost douăsprezece figuri importante ale istoriei politice, culturale, academice românești, care au origini poloneze și care, prin destinele lor excepționale, au demonstrat că România a putut deveni, de-a lungul timpului, o patrie generoasă și primitoare pentru persoane de diferite descendențe etnoculturale: Henri Cihoski, general și ministru; Oleg Danovski, balerin și coregraf; Victor Dombrowski, general și primar al Bucureștilui; Maria Lesiecka, curier al Armatei Naționale clandestine; Leonard Mociulschi, general, comandant al Vânătorilor de Munte; Ciprian Porumbescu, compozitor; Colea Răutu, actor; Theodor Rogalski, muzician; Octavian Smigelschi, pictor; Gustav Otremba, medic militar, fondator de așezăminte medicale; Andrei Ostap, sculptor; Tadeusz Pirozyński, medic psihiatru. Figurile celor douăsprezece personalități au fost imprimate pe mari planșe din PVC, având dimensiunea de 100 cm. x 70 cm., alături de scurte note biografice care au arătat cum, departe de a rămâne niște marginali, acești urmași ai familiilor poloneze nevoite să-și părăsească pământul natal s-au integrat perfect în mediile din țara de adopție, devenind nume importante ale societății românești.

În contextul evenimentelor din ultimul an, instituturile culturale românești din Italia au lansat programe și proiecte care atrag atenția asupra adevăratelor valori ale culturii române, în încercarea de a contracara percepția puțin favorabilă asupra României în Italia. Astfel, la inițiativa Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și cu sprijinul financiar al ICR, țara noastră a participat pentru prima dată la cea de-a XXII-a ediție a Târgului Internațional de Carte de la Torino, în perioada 14-18 mai 2009. Standul României la cea mai importantă manifestare de profil din Italia a avut tema „1989-2009: Confirmări și debuturi în literatura română”. Standul României, cu o suprafață de 32 metri pătrați, a fost construit după un concept ingenios și interactiv, atât pentru a atrage publicul larg și specialiștii, cât și pentru a ilustra producția editurilor românești reprezentative pentru tema aleasă: Polirom, Humanitas (și Humanitas Multimedia), Corint, Vinea, Curtea Veche, Paralela 45, Brumar, Ideea Europeană, All, Editura Academiei Române, Editura Institutului Cultural Român și Centrul Național al Cărții (CENNAC) din cadrul ICR. Participarea României la Târgul de carte de la Torino a fost foarte apreciată de organizatori, aceștia hotărând ca România să fie țara cu statut de invitat special la ediția din 2012 a acestei manifestări.

Tot Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a desfășurat, în perioada 1-30 iunie 2009, pe parcursul primei luni a prestigioasei Bienale de Artă de la Veneția, campania de diplomație publică „Grandi Romeni a Venezia/Mari Români la Veneția”. Proiectul a constat într-o campanie publicitară derulată în principalele stații de vaporetto de pe Canal Grande (un număr de 32 de afișe în 21 de stații), într-o perioadă de maxim interes cultural pentru Veneția. Personalitățile promovate prin mesajul transmis de IRCCU sunt mari români care au avut legătură – directă sau indirectă – cu Veneția: Constantin Brâncuși, Corneliu Baba, Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran, George Enescu, Nicolae Iorga, Vasile Alecsandri, Gheorghe Petrașcu, Regina Elisabeta a României. Coorganizatori: Primăria Veneției și Regiunea Veneto.

Institutul Cultural Român de la Viena a derulat programul-cadru „Romania 20 Years After”, menit să marcheze 20 de ani de la prăbușirea dictaturii în România și care a inclus spectacole, simpozioane, expoziții, dezbateri. Ampla serie de evenimente a fost organizată în colaborare cu asociația culturală Ensemble Europa, cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR), sub înaltul patronaj al Ministerului Afacerilor Europene și Internaționale al Austriei.

În anul 2009, ICR s-a regăsit, în premieră, în calitate de coproducător al celei de-a XIX-a ediții a Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu”. ICR a susținut realizarea unui turneu de promovare a evenimentului în importante centre muzicale ale Europei. Scopul turneului a fost acela de a consolida imaginea festivalului în mass-media europene și în mediile muzicale și academice, dar și de a încuraja participarea tinerilor muzicieni la Concursul „George Enescu”. Au avut loc conferințe de presă și recitaluri susținute la Bruxelles, Paris, Londra, Roma, Berlin și Viena de foști laureați ai Concursului „George Enescu”.

În perioada octombrie-decembrie 2009, Institutul Cultural Român a organizat turneul de muzică de cameră „Enescu-Brahms European Encounters”, susținut de muzicienii Remus Azoitei (vioară) și Eduard Stan (pian). Turneul a inclus cincisprezece concerte în săli prestigioase din Europa și New York, precum Concertgebouw din Amsterdam, Carnegie Hall din New York, Konzerthaus din Berlin, Rudolfinum din Praga, Royal Conservatory din Bruxelles etc. Violonist de talie mondială, Remus Azoitei a susținut numeroase recitaluri pe scene importante ale lumii, dar și în cadrul unor renumite festivaluri internaționale: Yokosuka, Londra, München, Heidelberg. Este laureat, printre altele, al Concursului Internațional „George Enescu”, ediția 1999. Din 2001 este profesor de vioară la prestigioasa Academie Regală de Muzică din Londra. Pianistul Eduard Stan a concertat alături de mari orchestre ale lumii, sub bagheta unor dirijori celebri, și a susținut recitaluri pe scene faimoase din Europa și Statele Unite. Este laureat al mai multor competiții internaționale, iar aparițiile sale scenice s-au bucurat de aprecierea unanimă a criticii de specialitate. Între 2001 și 2007 a fost profesor de pian la Academia de Muzică de la Lübeck, Germania. Programul și-a propus să atragă atenția asupra lucrărilor camerale ale lui George Enescu, alăturându-le capodoperelor lui Johannes Brahms. Remus Azoitei și Eduard Stan sunt autorii unui dublu album (2007-2008) conținând integrala lucrărilor pentru vioară și pian ale lui Enescu, produs de casa de discuri Hänssler Classic, Germania, album foarte bine primit de critica europeană de specialitate. Turneul a inclus orașele Paris, Berlin, Hamburg, München, Geneva, Bruxelles, Copenhaga, Stockholm, Roma, Praga, Dublin, Amsterdam, Madrid și New York și a fost organizat cu sprijinul agenției londoneze Hazard Chase.

Un segment important din activitatea externă a ICR îl reprezintă promovarea în străinătate a artelor vizuale. Pentru itinerarea internațională a expoziției „Culorile Avangardei” (organizată de

ICR în anul 2007 ca participare la programul cultural „Sibiu – Capitală Culturală Europeană”) au fost selectate, dintre cele 106 tablouri prezentate inițial, 65 de lucrări care respectă structura expozițională și ideatică a proiectului. Pentru această itinerare internațională, ICR a tipărit un catalog trilingv, într-un tiraj de 1 000 de exemplare.

The poster is for a concert titled "ENESCU BRAHMS EUROPEAN ENCOUNTERS". It features the names of the performers, Remus Azoitei (Violonistă) and Eduard Stan (Pianist), at the top. The title "ENESCU BRAHMS" is written in large, white, serif capital letters, with a red ribbon-like graphic weaving through the letters. Below the title, it says "EUROPEAN ENCOUNTERS" in a smaller, blue, sans-serif font. The date and time are listed as "MERCURI, 25 NOIEMBRIE, ORA 19:00" and "ATENEEA ROMÂN". The program includes: "ENESCU – SONATA TOROȘO ÎN LA MINOR", "BRAHMS – SONATA NR. 3 OP. 101", "BRAHMS – SONATA NR. 2 OP. 100", and "ENESCU – SONATA NR. 3 OP. 25 'ÎN CARACTERE POPULAR ROMÂNESC'". At the bottom, there is a list of cities: AMSTERDAM, BERLIN, BRUXELLES, COPENHAGEN, DUBLIN, HAMBURG, LONDRA, MADRID, MUNICH, NEW YORK, PARIS, PRAGA, STOCKHOLM, VIENNA, WASHINGTON DC.

Etapele itinerării internaționale: 26 martie – 21 iunie 2009 Muzeul de Artă Modernă și Contemporană Chiado din Lisabona (muzeul portughez a editat pe speze proprii un catalog portughez-englez); 2 iulie – 20 septembrie 2009, Narodni Galerie din Praga.

Începând din acest an, Institutul Cultural Român a devenit principalul organizator al Festivalului Filmului European, care s-a desfășurat în perioada 7-31 mai în București, Timișoara, Iași și Brașov. Și ediția din acest an, a XIII-a, a beneficiat de sprijinul Reprezentanței Comisiei Europene în România, al ambasadelor, centrelor și institutelor culturale ale țărilor europene, precum și al Uniunii Cineaștilor din România. Festivalul și-a propus și prin această ediție să celebreze diversitatea europeană, sub sloganul *Filme de tot felul*, majoritatea în premieră în România. Deschiderea festivalului a avut loc la București pe 7 mai, la Cinema PRO, cu proiecția multpremiatului *Gomorra* (2008), în regia lui Matteo Garrone, după romanul omonim al lui Roberto Saviano. În cadrul Festivalului a avut loc și premiera oficială a filmului *Cea mai fericită fată din lume* (2009), debutul în lungmetraj al regizorului Radu Jude. Selecția din acest an a cuprins atât filme de ficțiune, cât și documentare. O noutate absolută a fost prezența Federației Ruse în Festival, cu două filme documentare și un film artistic, *Clocotul*, în regia Tatianei Firsova. Marian Crișan, câștigătorul Palme d'Or pentru scurtmetraj la Festivalul de film de la Cannes 2008, a fost ambasadorul onorific al Festivalului din acest an. Realizator al spotului de promovare a evenimentului, el a consolidat astfel o tradiție constituită de Cristi Puiu, Corneliu Porumboiu și Cristian Mungiu, cineaști cu un bogat palmares internațional. La București festivalul s-a desfășurat în perioada 7-17 mai. Filmele au rulat la Cinema Studio și la Muzeul Țăranului Român, unde au avut loc proiecții în aer liber și în interior (Noul Cinematograf al Regizorului Român). Festivalul a continuat la Brașov (15-17 mai, Centrul Cultural Reduta), la Timișoara (21-24 mai, Cinema City) și Iași (28-31 mai, Cinema City). Parteneri: Reprezentanța Comisiei Europene în România, Uniunea Cineaștilor din România, Muzeul Țăranului Român, cu sprijinul Independența Film și New Films.

În perioada 2-8 octombrie 2009, ICR a organizat a III-a ediție a Festivalului de Film Românesc de la Chișinău (Cinematograful Odeon). Parteneri: MoldovaFilm și Ambasada României la Chișinău. Au fost prezenți regizorii Cristian Mungiu, Thomas Ciulei, Nae Caranfil, George Dorobanțu, Igor Cobileanski.

Împreună cu Teatrul Odeon din București, ICR a organizat un atelier de creație teatrală cu regizorul Andrei Șerban, în cadrul Academiei Itinerante Andrei Șerban, proiect inițiat de ECUMEST și de ICR New York și prezentat cu succes, în anul 2007 și 2008, la teatrul La MaMa din New York, la Paris și la Varșovia.

Spectacolul rezultat a fost itinerat la New York.

În perioada 9 august – 9 septembrie 2009, Institutul Cultural Român a organizat, în parteneriat cu Academia Athanor din Burghausen, Germania, atelierul de artă dramatică „În căutarea teatrului existențial” (cursuri și workshopuri de creație și interpretare scenică). Selecția actorilor i-a aparținut regizorului David Esrig. Au susținut cursuri David Esrig, Evelin Kohl, Reiner Dobernig, Catherine Dubois, Ilse Lauer, Rosamund Steen, Ovidiu Schumacher, Gabriele Walch. Evenimentul a reunit artiști internaționali și români, critici de teatru. Pe termen lung, proiectul are ca obiectiv construirea unei platforme de comunicare și cooperare între scena artistică locală și cea internațională, contribuind în mod esențial la integrarea comunității artistice locale într-un circuit internațional.

Unul dintre obiectivele principale ale strategiei ICR îl reprezintă acordarea asistenței culturale și identitare românilor din afara țării. În anul 2009, ICR a dezvoltat o serie de programe culturale destinate comunităților românești din vecinătatea României, dar și din diaspora, cu un impact major pentru zonele în care se desfășoară. Programul „Școala Românească” a avut în vedere susținerea predării materiilor de învățământ în limba română, pentru asigurarea păstrării și afirmării identității etnice și culturale a românilor din Valea Timocului. Au fost organizate cursuri de limba română pentru copiii, tinerii și adulții etnici români din satele românești din estul Ungariei, susținute trimestrial de profesori de limba română din Ungaria, dar mai ales din România, pregătiți de Institutul Limbii Române din București.

Au continuat, de asemenea, Cursurile de perfecționare pentru cadre didactice care predau în limba română în țările din jurul României, care au reunit, la Mamaia, 30 de cursanți, 4 profesori formatori și 2 conferențieri. Cursurile au fost susținute de profesori universitari, lectori și cercetători din cadrul Asociației Naționale a Profesorilor de Limba și Literatura Română „Ioana Em. Petrescu” din Cluj-Napoca (ANPRO).

Consecvent tradiției sale de a susține publicațiile culturale de calitate din Republica Moldova, Institutul Cultural Român a sprijinit apariția a șapte reviste, cu una mai mult decât în 2008, ca urmare a dinamizării peisajului publicistic din țara vecină. Cuantumul finanțării a fost de 200 000 EUR.

Centrul Național al Cărții (CENNAC) din cadrul Institutului Cultural Român a continuat derularea programelor de finanțare a traducerii și publicării autorilor români și a cărților despre cultura română în străinătate: Programul de finanțare a editorilor

străini pentru traducerea autorilor români - TPS (Translation and Publication Support Programme), Programul „20 de autori” și Programul PUBLISHING ROMANIA. De asemenea, CENNAC a organizat, în colaborare cu institutele culturale românești din străinătate, prezența românească la târguri internaționale de carte. De asemenea, au fost organizate întâlniri cu editori din diverse spații lingvistice și a fost sprijinită circulația scriitorilor români în străinătate la manifestări de profil.

Peste 130 de volume, albume și reviste au fost traduse și publicate de edituri din străinătate prin programele de finanțare menționate. Alte peste 50 de lucrări se află în curs de apariție.

La începutul anului a fost perfectat parteneriatul cu University of Plymouth Press care va edita, în perioada 2009-2013, o serie de douăzeci de volume ale autorilor români. Volumele includ ilustrații semnate de artiști români, care vor realiza și designul coperțelor. Vor fi lansate patru titluri în luna noiembrie a fiecărui an. Astfel, pe data de 14 noiembrie 2009 au fost lansate primele patru volume - Ioan Groșan, *Caravana cinematografică*; Max Blecher, *Întâmplări în irealitatea imediată*; Mircea Ivănescu, *O selecție de poeme* și Constantin Noica, *Șase maladii ale spiritului contemporan* -, în cadrul unei mese rotunde organizate la Universitatea din Plymouth, la care au participat Ioan Groșan, Mircea Mihăieș și Paul Honeywill. Lansarea a fost urmată de proiecția filmului *Independența României*, cu acompaniament live la pian de Lola Perrin, în cadrul programului „Re-scoring the Silent”. Pe 13 noiembrie a fost vernisată expoziția dedicată celor patru graficieni români ale căror lucrări ilustrează volumele: Anca Boeriu, Florin Stoiciu, Alexandru Rădvan și Florica Prevenda. La vernisaj a participat Ruxandra Demetrescu, critic de artă, Rectorul Universității Naționale de Arte din București. În perioada 26 noiembrie - 17 decembrie au avut loc proiecții cu filme românești sub titlul „The Shadow of Ceausescu - A Season of Romanian Features Contextualising the Romanian Revolution”.

În anul 2009, ICR și Ministerul Culturii și Patrimoniului Național au încheiat, pentru prima dată, un protocol prin care au fost delimitate clar responsabilitățile fiecărei instituții privind organizarea standului României la târgurile internaționale de carte. Astfel, ICR va organiza standul României la târgurile de la Paris (începând din anul 2010), Londra, Torino, Göteborg, Madrid, Barcelona, Viena și Varșovia, iar Ministerul Culturii și Patrimoniului Național va organiza standul României la târgurile de la Leipzig, Bologna, Budapesta, Geneva, Praga, Salonic, Frankfurt, Istanbul, Ierusalim și Paris (în anul 2009). Suma necesară organizării standului național al României la târgurile internaționale de carte de la Londra, Madrid, Viena și Salonic a fost în acest

an de aproximativ 700 000 lei. În 2009, Centrul Național al Cărții a fost prezent la târgurile de carte de la Leipzig, Frankfurt, Torino, Paris, Londra, Madrid și Viena cu un stand propriu, pentru contacte și întâlniri cu edituri, instituții culturale partenere etc.

CENNAC a continuat Programul de burse pentru traducători străini (începători și profesioniști), derulat în parteneriat cu Centrul de Cultură „Palatele Brâncovenesti” de la Mogoșoaia. Până la 31 decembrie 2009, 52 de tineri traducători au beneficiat de stagii de pregătire la Mogoșoaia. Cele două serii din anul 2009, desfășurate în perioadele mai-iunie și octombrie-noiembrie, au însumat 20 de bursieri.

Ediția 2009 a Programului CANTEMIR, program destinat finanțării nerambursabile a proiectelor culturale derulate în mediul internațional, cu impact pe piețele de profil din străinătate, a fost lansată în data de 4 martie 2009, după aprobarea legii bugetului de stat, fiind prevăzută o sesiune deschisă pentru secțiunea FESTIVAL/Culture by Request (până la epuizarea fondurilor disponibile) și două sesiuni de depunere și evaluare a proiectelor pentru secțiunile PROMOVARE/Culture to Go și COOPERARE/Culture to Share.

În cele 3 secțiuni ale programului (SECȚIUNEA I - FESTIVAL/Culture by Request; SECȚIUNEA II - PROMOVARE/Culture to Go; SECȚIUNEA III - COOPERARE/Culture to Share) au fost depuse nu mai puțin de 95 de proiecte, valoarea totală a finanțărilor cifrându-se la 2 450 000 lei. Pentru această ediție a programului au fost operate mai multe modificări în regulamentul, menite să înlesnească accesul operatorilor culturali la fondurile alocate și să faciliteze derularea proiectelor. Bugetul total al Programului pentru 2009 a fost de 2 600 000 lei.

În activitatea internă, eforturile ICR s-au concentrat pe dezvoltarea programului de burse acordate de juriu formate din experți independenți: Bursele „Constantin Brâncuși” și „George Enescu”, Bursele pentru românii din jurul granițelor, Bursele pentru cercetătorii străini, Bursele pentru tinerii români care studiază în străinătate, Bursele pentru jurnaliști culturali. În același timp, conferințele, mesele rotunde, lansările de carte, expozițiile sau seriile de film găzduite de ICR reunesc la București și în țară personalități din lumea culturală românească și internațională.

În anul 2008, ICR a inițiat organizarea de cursuri de limba română pentru străini. Acest program a continuat și în anul 2009, fiind structurat pentru nivelurile începător, mediu și avansat.

Cele cinci serii, programate între 15 ianuarie - 15 martie, 2 aprilie - 2 iunie, 10 iunie - 10 iulie (curs intensiv), 10 august - 10 octombrie și 21 octombrie - 17 decembrie, au totalizat 175 de cursanți, veniturile din taxe însumând 144 925 lei.

ICR a fost partener al celei de-a XIX-a ediții a Festivalului Național de Teatru, desfășurată în perioada 31 octombrie - 9 noiembrie 2009 la București, prin sprijinirea secțiunii „Romanian Showcase 2”. În cadrul acesteia au fost invitați critici și programatori de teatru din țările unde funcționează institute culturale românești în străinătate, în vederea identificării unor oportunități de proiecte. Astfel, invitații au putut viziona cele mai bune piese românești din stagiunea 2008/2009, au avut întâlniri cu oamenii de teatru din România și au intrat în contact cu dinamica teatrului românesc contemporan în vederea dezvoltării unor proiecte în rețeaua institutelor culturale românești.

DIRECȚIA

GENERALĂ INSTITUTE CULTURALE ROMÂNEȘTI DIN STRĂINĂTATE

DGICRS implementează o politică susținută de îmbunătățire continuă a capacității administrative și a calității programelor culturale care se desfășoară în rețeaua institutelor culturale românești din străinătate.

Anul 2009 a fost pentru Direcția Generală Institute Culturale Românești din Străinătate (DGICRS) și pentru rețeaua institutelor culturale românești din străinătate un an de consolidare a capacității administrative prin îmbunătățirea modului de lucru (proceduri), a instrumentelor de comunicare internă (sistem de raportare) și externă (site, broșuri și videoclip de prezentare).

DGICRS implementează o politică susținută de îmbunătățire continuă a capacității administrative și a calității programelor culturale care se desfășoară în rețeaua institutelor culturale românești din străinătate. Unul dintre instrumentele pe care DGICRS le-a implementat pentru prima oară în 2009 a fost monitorizarea și evaluarea proiectelor culturale propuse de institutele culturale românești din străinătate de către un grup de experți externi (arte scenice – Marian Popescu, muzică – Oltea Șerban-Pârâu, film – Andrei Gorzo și Alex. Leo Șerban, arte plastice – Irina Cios, literatură/publicistică – Mircea Vasilescu și Simona Sora). Grupul de experți a evaluat proiectele propuse și impactul evenimentelor culturale organizate de institutele culturale românești din străinătate, în scopul încurajării concurenței dintre institute și al selectării celor mai valoroase proiecte.

În luna martie a fost organizată o selecție-pilot de proiecte, cu un fond special destinat, suplimentar bugetului alocat la începutul anului fiecărui institut în parte. Grupul de experți externi a analizat și evaluat programele propuse din perspectiva profesionistului în domeniu: contextual, în raport cu rețeaua de distribuție folosită (săli/galerii etc.), cu rețelele de profesioniști din domeniile vizate, presă de specialitate etc. Rapoartele de evaluare ex-ante și ex-post întocmite de experți au avut caracter consultativ.

Din păcate, rectificarea bugetară, care a dus la diminuarea sumei totale alocate DGICRS cu 2 831 999 lei (aprox. 19% din bugetul DGICRS), a făcut imposibilă continuarea concursului de proiecte și organizarea unei alte sesiuni de selecție pentru cea de-a doua jumătate a anului.

DGICRS s-a implicat în organizarea celei de-a XIX-a ediții a Festivalului Național de Teatru, desfășurată în perioada 31 octombrie – 9 noiembrie 2009 la București, prin sprijinirea secțiunii „Romanian Showcase 2”.

În vederea îmbunătățirii vizibilității rețelei institutelor culturale românești din străinătate, DGICRS a inițiat, încă din 2008, o

politică de promovare a impactului activităților organizate pe parcursul anului.

Astfel, anul trecut a fost publicată o broșură de prezentare a obiectivelor majore ale ICR și a celor mai importante evenimente care au avut loc în rețeaua institutelor culturale românești din străinătate, precum și a reacțiilor presei internaționale. Broșura rețelei institutelor culturale românești din străinătate din acest an conține, pe lângă informațiile extrem de diverse despre proiectele culturale organizate (tematici clasice, artă urbană, meșteșuguri și tradiții populare, patrimoniu cultural etc.), și eseuri semnate de profesioniști în domeniu cu privire la piața culturală românească și la cele mai importante tendințe care s-au făcut remarcate în 2009. DGICRS a lansat în 2009 și un film de promovare a rețelei (60 de secunde, animație, muzică originală), pentru a prefața toate proiectele multimedia desfășurate cu sprijinul financiar al ICR.

În luna martie s-a întrunit și comisia comună formată din reprezentanți ai Institutului Cultural Român și ai Ministerului Afacerilor Externe pentru evaluarea activității desfășurate de directorii¹ institutelor culturale românești din străinătate. Criteriile aplicate de ICR au vizat: nivelul reflectării în presa și mass-media internațională a manifestărilor organizate, precum și calitatea conceptului anual de programe (colaborarea cu instituții culturale locale, inclusiv din diaspora românească; implementarea și administrarea programelor: planificarea, respectarea termenelor de predare și a procedurilor de lucru impuse). Calificativele acordate au fost următoarele: ICR „Titu Maiorescu” Berlin – Bine, CRI Bruxelles – Foarte bine, ICR Budapesta – Bine, ICR „Dimitrie Cantemir” Istanbul – Bine, ICR Lisabona – Bine, ICR Londra – Excepțional, ICR Madrid – Bine, ICR New York – Excepțional, ICR Paris – Satisfăcător, ICR Praga – Foarte bine, Accademia di Romania, Roma – Bine, ICR Stockholm – Excepțional, ICR Tel Aviv – Bine, ICR Varșovia – Excepțional, IRCCU Veneția – Foarte bine, ICR Viena – Bine.

¹ Conducerea institutelor culturale românești din străinătate: ICR „Titu Maiorescu” Berlin: (dir. Adriana Popescu; dir. adj. Alexandrina Panaite); CRI Bruxelles: (dir. Andrei Jărneai); ICR Budapesta: (dir. Brîndușa Armanca; dir. adj. Bartha Csaba); ICR „Dimitrie Cantemir” Istanbul: (dir. Mihai Maxim; dir. adj. Silvana Rachieru); ICR Lisabona: (dir. Virgil Mihaiu; dir. adj. Anca Milu-Vaideseșan); ICR Londra: (dir. adj. Magda Stroe); ICR Madrid: (dir. Horia Barna); ICR New York: (dir. Corina Șuteu; dir. adj. Oana Radu); ICR Paris: (dir. Magda Cămece; dir. adj. Simona Rădulescu); ICR Praga: (dir. Mircea Dan Duță; dir. adj. Veronica Miclea); Accademia di Romania: (dir. Mihai Bărbulescu; director de programe Cornel Baicu); ICR Stockholm: (dir. Dan Shafran; dir. adj. Giordiana Zăchia); ICR Tel Aviv: (dir. a.i. Monica Moroșanu); ICR Varșovia: (dir. Dorian Branea; dir. adj. Monica Voitovici); IRCCU Veneția: (dir. a.i. Monica Joița); ICR Viena (dir. Carmen Bendovskij; dir. adj. Gabriel Kohn). Din anul 2007 a început să funcționeze în rețeaua institutelor culturale românești din străinătate și Centrul Român de Informare de la Bruxelles-CRIB. Acesta a fost asimilat unui institut cultural român din străinătate ca urmare a poziției strategice și de importanță culturală pe care o are în Europa, cu precădere în cadrul rețelei EUNIC – Rețeaua Europeană a Institutelor Culturale Naționale.

Cele șaisprezece institute culturale românești din străinătate desfășoară o activitate susținută, cu un număr de 12-14 proiecte culturale organizate, în medie, pe săptămână.

Parteneriatele încheiate cu instituții locale din țara de reședință a institutelor culturale românești din străinătate au atras sub diverse forme, importante fonduri suplimentare (sponsorizări, reduceri la diverse servicii - tipărituri, publicitate - sau chiar gratuități: săli, spații de cazare).

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „TITU MAIORESCU” DE LA BERLIN

Ianuarie

21 ianuarie / Concertul de cameră pentru clarinet și pian din ciclul „Tineri talente din România”, la sediul institutului. Adelina Oltean (pian) și Jochen Settli (clarinet) au interpretat lucrări de C. Saint-Saëns, A. Dvořák, Sigismund Toduță și J. Brahms.

Februarie

5-15 februarie / Susținerea prezenței românești la Festivalul Internațional de Film de la Berlin. ICR Berlin a participat la coorganizarea standului românesc din cadrul Berlinale European Film Market, la reeditarea catalogului *Romanian Films* și a susținut financiar prezența participanților români nominalizați la secțiunile din cadrul festivalului. Au participa regizorii din Paul Negoescu, Radu Jude și Gabriel Achim, scenarista Simona Ghiță, scenografa Iulia Negoescu, actorii Clara Vodă, Andreea Boșneag, Ioana Blaj, Paul Ipate, precum și membri ai echipelor tehnice: Marius Iacob (operator imagine), Dorin Pene (editor).

27 februarie / Continuarea programului expozițional al Galeriei Plan B la Berlin prin organizarea expoziției semnate de Miklos Onucsan, „What I Have To Do - Lucrări din perioada 1980-2002”. Curator: Mircea Cantor.

Martie

3-31 martie / Participare românească în cadrul proiectului „Kinematographie heute: Rumänien”, desfășurat la Berlin. Manifestarea-cadru a fost organizată în colaborare cu Zeughaus Kino din cadrul Muzeului de Istorie al Germaniei (DHM), care a planificat, timp de o lună, proiectarea a 34 filme românești de scurt și lung-metraj, de ficțiune și documentare. În data de 9 martie a avut loc o masă rotundă, la care a participat regizorul George Dorobanțu.

4 martie / Conferință despre patrimoniul sășesc din Transilvania, la sediul Institutului, și vernisarea expoziției artistului fotograf Peter Jacobi „Imagini ale orgilor istorice din bisericile fortificate din Transilvania”, deschisă în perioada 4 martie – 9 aprilie. Evenimentul a fost precedat de o prelegere susținută de dr. Klaus Harer, directorul adjunct al Forumului cultural pentru germanii din estul Europei, despre vechile orgi transilvane și valoarea lor de patrimoniu cultural mondial. De asemenea, istoricul Arne Franke a vorbit despre patrimoniul cultural din Transilvania. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Deutsches Kulturforum Östliches Europa.

12-15 martie / Participare românească la forumul de literatură „Limbi mici, literaturi mari” din cadrul Târgului de carte de la Leipzig. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu EUNIC Berlin. Scriitorii Ion Manolescu și Dan Lungu au fost invitați să susțină lecturi în tandem, moderate de Iulia Dondorici, traducătoarea în limba germană a textelor lui Ion Manolescu, și de criticul literar Jörg Plath.

16 martie / Lectură susținută de Dan Lungu la LiterturWerkstatt Berlin. A participat Jan Cornelius, traducătorul în limba germană a romanului *Sînt o babă comunistă!*

27 martie / Lectură literară în limbile română și germană la sediul Institutului, în prezența scriitorului Matei Florian, care a citit din romanul său *Băiușeii*, și a traducătoarei în limba germană a romanului, Eva Wemme.

31 martie / Lectura și prezentarea cărții *Brückengasse ohne Ufer* de Ioana Ieronim, la sediul Institutului. Volumul de lirică al Ioanei Ieronim, apărut sub titlul original *Triumful paparudei*, a fost tradus în limba germană de Dagmar Dusil și a apărut la Editura Johannis Reeg, Heilbronn, în 2008. Acompaniamentul muzical a fost asigurat de Peter Szaunig (pian), care a interpretat lucrări ale unor compozitori transilvăneni.

Aprilie

2 aprilie / Recital de pian din ciclul „Tinere talente din România”, susținut de Sorin Creciun. În program lucrări de J.S. Bach, S. Prokofiev și Fr. Liszt.

8 aprilie / Concert de jazz la două pianе susținut de Jancsy Körössy și Ramona Horvath, la sediul Institutului. Evenimentul muzical a marcat inaugurarea parteneriatului ICR „Titu Maiorescu” Berlin cu revista *fair*, trimestrial german de artă și estetică, care apare la Berlin și Viena. Ediția din luna aprilie conține o amplă prezentare a artistului Ion Grigorescu, o prezentare a ICR Berlin, în contextul aniversării a zece ani de la inaugurare, și un eseu scris de Andrei Pleșu.

15 aprilie – 8 iulie / Cursuri de limbă română pentru începători, la sediul Institutului. Cursurile de limbă română sunt susținute de dr. Valeriu Stancu, lector invitat la Institutul de Romanistică din cadrul Universității Humboldt din Berlin. Cursurile sunt gratuite. Structura cursului: 12 ședințe săptămânale a câte 90 de minute.

24 aprilie / Participare românească la Noaptea Europeană a Cluburilor, organizată de Ministerul de Externe al Republicii Federale Germania și de Asociația Clubcomission din Berlin, în colaborare cu institutele culturale și ambasadele statelor membre ale Uniunii Europene. România a fost reprezentată de Fanfara Ciocârlia, care a concertat în renumitul club berlinez Kesselhaus, inclus în platforma de spații culturale Kulturbrauerei.

Fanfara Ciocârlia aduce pe scenă muzică fast-speed la instrumente de suflat. Cei doisprezece interpreți de etnie romă, cu vârste între 22 și 60 de ani, declară că vor să reinvie pasiunea de a cânta a părinților lor, într-o formulă clasică, de folclor cu trompete, corn și clarinete.

Berliner Zeitung

27 aprilie / Masa rotundă „Limba română: origine, dezvoltare, areal, perspective tradiționale și moderne, controverse și instrumentalizări”. Au participat prof. dr. Wolfgang Dahmen, Universitatea Jena, și dr. Larisa Schippel, Universitatea Humboldt din Berlin, doi specialiști care se bucură de recunoaștere unanimă în domeniul romanisticii din Germania. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Deutsch-Rumänische Gesellschaft Berlin (DRG).

Mai

1 mai – 6 iunie / Expoziția „Recent Paintings” a artistului Șerban Savu, vernisată pe 1 mai, la sediul Institutului, în prezența curаторilor expoziției Galeriei Plan B, Mihai Pop și Mihaela Lutea.

3 mai / Lansarea programului de rezidențe pentru creație și cercetare la Berlin, în domeniile: literatură, traduceri, jurnalism, film și critică de specialitate, arte vizuale, curatoriat, critică de artă, arhitectură, urbanism, design, artele spectacolului, management cultural, muzeologie, patrimoniu, științe sociale (tema de cercetare în domeniul relațiilor interculturale româno-germane). Valoarea unei rezidențe este de 1 200 EUR/rezidență/lună. Comisia

de jurizare a fost formată din Robert Schwartz, directorul redacției Radio Deutsche Welle pentru Europa de Est și Sud-Est; Senta Höfer, manager cultural, coordonator al Colegiului Diplomatic Internațional din Ministerul de Externe al Germaniei și Adriana Popescu, director ICR Berlin.

5 mai / Recital de pian și vioară, din ciclul „Tineri talente din România”, susținut de artiștii Andrei Banciu și Leonard Schreiber. În program: lucrări de W.A. Mozart, C. Franck, J.S. Bach, F. Chopin, C. Debussy, D. Șostakovici, M. Ravel, J. Massenet, F. Kreisler și G. Gershwin.

12 mai / Lectură și prezentarea cărții *Leid und Offenbarung in der sowjetischen Gefangenschaft (Pătimiri și iluminări din captivitatea sovietică)* de Radu Mărculescu, la sediul Institutului. Prezentarea cărții a fost însoțită de o expoziție de gravuri (1945-1949) a artistului Kurt Sieth, fost prizonier german în Uniunea Sovietică. Proiectul s-a desfășurat în colaborare cu instituțiile Fantom e.V., Landesarchiv Berlin, Deutsche Dienststelle (WASSt) și Editura C&N. Cartea a fost prezentată de scriitorul german Hans Bergel, originar din România. Dagmar Pohland, reprezentant al editurii, a citit fragmente din traducerea germană.

15 mai / Concert de muzică contemporană, în interpretarea ansamblului Gruppe Neue Musik, la sediul Institutului. În repertoriu au fost incluse două prime audiții ale compozitorilor Wilhelm Dieter Siebert și Lothar Voigtländer, prezenți la concert. Au fost interpretate lucrări de Doina Rotaru (România), și Gabriel Iranyi (compozitor de origine română, fost elev al lui Cornel Țăranu, stabilit la Berlin).

28-31 mai / Participarea românească la Forumul de Istorie 2009 de la Berlin. Retrospectiva celor 20 de ani care au trecut de la revoluțiile din țările est-europene a reprezentat una dintre temele centrale ale multor manifestări-cadru organizate în spațiul german, cu participare internațională. Programul-cadru a cuprins peste 100 de evenimente, organizate de instituții și operatori culturali ai țărilor invitate să se asocieze proiectului, printre care și România. Participarea românească la Forum a cuprins: expoziția de fotografie documentară „Revoluția de la Timișoara, Decembrie 1989” și proiecția filmului *Noi nu murim*, regia: Gabriel Burza, la sediul Institutului; prezentarea filmului *Videogramele unei revoluții*, regia: Harun Farocki și Andrei Ujică, la Zeughauskino, Berlin-Mitte; masa rotundă cu tema „Is the Past a Foreign Country? Romanian Youngsters on 1989, Twenty Years After”, la Universitatea Humboldt. Deschiderea expoziției a avut loc în data de 28 mai și a fost precedată de o prelegere susținută de Vasile Docea. Cele 40 de fotografii au fost puse la dispoziție de Memorialul Revoluției Timișoara, reprezentat de Traian Orban,

președinte, și de curatorul expoziției, Adina Hornea. Mirela-Luminița Murgescu (Universitatea din București), împreună cu doi studenți români, câștigători ai premiului Eustory, au prezentat o interpretare a unor sondaje de opinie și au citit eseuri despre percepția comunismului în România ale tinerilor participanți la concursurile Eustory.

Iunie

2-8 iunie / Participarea românească la cea de-a XXV-a ediție a Festivalului de film de scurtmetraj de la Hambur. Au fost prezentate douăzeci de scurtmetraje din perioada 1936-2008.

Organizatorul festivalului, KurzFilmAgentur Hamburg, a acoperit costurile de transport pentru invitații români: Sabina Pop (regizoare), Laurențiu Damian (regizor) și Marian Țuțui (Centrul Național al Cinematografiei).

18 iunie / Lectura trilingvă „Cuvinte locuite/Bewohnte Worte/ Inhabited Words“, la sediul Institutului. Manifestarea a constat într-o lectură în limbile română, engleză și germană din opera lirică a două autoare originare din România, Dana Ranga, rezidentă la Berlin, și Carmen Firan, stabilită la New York. Manifestarea a fost moderată de criticul literar Dorothea Westfall, de la postul central de radio Deutschland Radio, bună cunosătoare a peisajului liricii contemporane.

19 iunie / Recital de pian susținut de Soyeon In. În program: lucrări de J. Haydn, G. Enescu, L.v. Beethoven și Fr. Liszt.

19-21 iunie / Participarea românească la proiectul literar „Bitte wenden! 20 Jahre Mauerfall in der Literatur“. Au fost organizate douasprezece mese rotunde și lecturi literare la care au participat doisprezece scriitori din Europa centrală și de sud-est, pe parcursul a trei zile, în sala de conferințe a Literaturbüro Freiburg. Programul, organizat de scriitoarea berlineză Annett Gröschner, a cuprins o serie de filme ale unor regizori din țările est-europene, cât și un atelier de creație literară pentru tineri, care s-a concentrat pe tema căderii Zidului Berlinului. Participarea românească la acest proiect a cuprins o seară de lectură din romanul *Sînt o babă comunistă!* de Dan Lungu.

24 iunie / Primul eveniment din cadrul aniversării a zece ani de la înființarea ICR „Titu Maiorescu“ Berlin: concertul-spectacol „Bucharest Tango“, la Studiosaal, AdmiralsPalast, Berlin. Cântăreața Oana Cătălina Chițu, acompaniată de șapte instrumentiști, a interpretat șlagărele Bucureștiului interbelic (Zavaidoc, Cristian Vasile, Jean Moscopol, Maria Tănăse ș.a.). Regia: Alice Barb. Interpreți: Dejan Jovanovic (acordeon), Valeriu Cașcaval (țambal); Anton Slavic (vioară), Alexej Wagner (chitară),

Alexander Franz (contrabas), Dimitris Hristidis (percuție), Vladimir Karparov (saxofon și clarinet). Pe tot traseul de acces al publicului spre sală, precum și în somptuosul Foaier Alb al AdmiralsPalast, au fost proiectate imagini ale Bucureștiului interbelic. Evenimentul s-a desfășurat sub înaltul patronaj al Forumului German-Român DRF și a fost organizat în colaborare cu firma Asphalt Tango Records.

Iulie

1-31 iulie / Rezidență de creație a scriitoarei Ana Maria Sandu la ICR „Titu Maiorescu“ Berlin, pe perioada lunii iulie.

2 iulie / Concert de jazz susținut de pianistul Boyan Assenov, profesor la Liceul de muzică „Leo Borchard“ din Berlin, la sediul Institutului. ICR Berlin organizează anual câte două concerte susținute de profesorii acestei școli de muzică, muzicieni de prestigiu. Pentru această serie de manifestări, Școala de Muzică a editat o broșură în 5 000 de exemplare.

16-18 iulie / Participare românească la proiectul teatral internațional „Orient Express“, Stuttgart. Teatrul Național din Craiova a reprezentat România cu piesa *Occident Expres* a dramaturgului român Matei Vișniec, scrisă special pentru acest proiect. De asemenea, în seara de 16 iulie, ICR Berlin a oferit publicului prezent un concert live susținut de trupa Vama.

August

1-31 august / Rezidență de creație a artistului vizual Pavel Brăila la ICR „Titu Maiorescu“ Berlin, pe perioada lunii august.

Septembrie

5 septembrie / Recital de muzică de orgă susținut de Ursula Philipi și vernisajul expoziției de fotografie a artistului Peter Jacobi, organizate în parteneriat cu Deutsches Kulturforum Östliches Europa și cu Biserica Evanghelică St. Nikolai din Potsdam. În deschiderea recitalului, muzicologul Claus Harrer a ținut o scurtă prelegere. Expoziția a fost deschisă publicului în perioada 5-27 septembrie, în biserica recent restaurată.

15 septembrie - 15 octombrie / Rezidență de creație a filologului Octavian Gordon, la ICR „Titu Maiorescu“ Berlin, pe perioada lunii septembrie.

22 septembrie / Prezentarea romanului *Vaterflucht* de Carmen-Francesca Banciu, Editura Rotbuch, Berlin, la sediul Institutului. Scriitoarea Carmen-Francesca Banciu (născută în 1955, la Lipova) este una dintre cele mai cunoscute scriitoare de origine română publicate în spațiul german. Romanul *Vaterflucht* este primul

roman al autoarei scris în limba germană, deosebit de apreciat de critică, atât pentru intensitatea perioadei conflictului între tată și fiică, cât și ca mărturie despre perioada comunistă. Evenimentul a fost moderat de criticul literar Jörg Plath.

24 septembrie / În cadrul proiectului: „Learning History through Past Experiences – Romanian Citizens under the Surveillance of Securitate during 1970s-1980s” a avut loc proiecția filmului documentar *Supravegheat de Securitate în anii '70-'80*, regia: Nicolae Mărgineanu, urmată de prezentarea cărții omonime și de o dezbatere la care au luat parte Georg Herbstritt (cercetător Oficiul Comisarului pentru Prezervarea Arhivelor Ministerului Securității Statului din fosta RDG-BStU), regizorul Nicolae Mărgineanu, Virgil Țărău (CNSAS), Cristina Anisescu (CNSAS). Proiectul s-a desfășurat în cadrul Programului Europe for Citizens 2007-2013, realizat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), cofinanțat de Uniunea Europeană, prin Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA).

24 septembrie - 10 octombrie / Cea de-a cincea ediție a „Zilelor culturii române la München”. Proiectul a cuprins mai multe manifestări (teatru, film, muzică, fotografie, masă rotundă), care au marcat tematic cei douăzeci de ani de la evenimentele din decembrie 1989. Organizatorul principal a fost Asociația Ge-fo-rum din München (Gesellschaft zur Förderung der Rumänischen Kultur und Tradition/ Asociația pentru promovarea culturii și a tradițiilor române), evenimentul desfășurându-se sub patronajul Consulatului General al României la München. Au fost organizate expoziția de fotografie „Timișoara 1989”, realizată în parteneriat cu Memorialul Revoluției din Timișoara, deschisă în perioada 27 septembrie - 7 octombrie, și o masă rotundă pe tema „A fost sau nu revoluție”, la care au participat istorici, jurnaliști și personalități culturale din România și Germania.

26 septembrie / Concert de arii și duete de operă și operetă. Invitați: Cristiana Niculescu Bretz (soprană, Paris), Stéphane Dénépoux (tenor, Paris) și Gönül Abdula (pianist, București). În program: lucrări de G. Bizet, G. Verdi, G. Puccini, G. Donizetti, J. Strauss, Fl. Comișel, G. Dendrino. Concertul a fost organizat împreună cu Deutsch-Rumänische Gesellschaft (Societatea Româno-Germană - DRG).

Octombrie

14 octombrie / Reuniunea membrilor Societății Româno-Germane. Societatea Româno-Germană este un partener important în realizarea de proiecte culturale (concerte, seri de lectură, expoziții etc.), iar ICR „Titu maiorescu” Berlin este considerat de

membrii societății cel mai important mediator al culturii românești în spațiul berlinez. Reuniunea a avut pe ordinea de zi prezentarea raportului de activitate pentru 2008, alegerea unui nou Comitet director al societății și a fost însoțită de un program muzical, oferit de pianistul Victor Nicoară.

14 octombrie – 16 noiembrie / Proiectul „Beneath the Remains: Translations of Estrangement and the Politics of Survivals/Sub suprafața ruinelor: traducerea alienării și politica supraviețuirii”. Expoziția a avut loc în spațiul-proiect artransponder din Berlin și s-a bazat pe proiecte artistice semnate de Bogdan Ghiu, Cristina David, Keith Kahn Harris, Eduard Constantin, Dumitru Oboroc, Tim Wolff, Andreea Faciu, Tatjana Fell și Vicențiu Faciu; curator: Vlad Morariu.

14–18 octombrie / Două module de cursuri de limbă română pentru începători și începători grad 2. Cursurile au fost susținute de dr. Valeriu Stancu, lector invitat la Institutul de Romanistică din cadrul Universității Humboldt, Berlin. Cursul este gratuit.

26-30 octombrie / Serie de șase concerte ale formației Archaeus, conduse de reputatul muzicolog Liviu Dănceanu. Concertele s-au desfășurat în mai multe orașe: la Berlin, în zilele de 26 octombrie 2009, la sediul Institutului, și 27 octombrie 2009, la Altes Rathaus Lichterfelde; la Mannheim, în data de 28 octombrie 2009, inclus în festivalul anual „George Enescu”, organizat de Asociația „Alexandru Ioan Cuza”; la Dortmund, în data de 29 octombrie 2009, la Technische Universität, Institut für Musik und Musikwissenschaft; la Düsseldorf, pe 30 octombrie 2009, la Gerhart-Hauptmann-Haus. În a doua perioadă, în data de 20 decembrie 2009, au avut loc un concert și o înregistrare specială în studiourile postului de radio WDR Köln.

26-31 octombrie / Participare românească în cadrul săptămânii festive de la Berlin a platformei lyrikline.org. Distinsă, în anul 2005, cu renumitul Premiu Grimme Online, platforma lyrikline.org este un mediu optim de informare pentru toți pasionații de literatură, creând o punte a poeziei între diverse limbi și culturi. Au fost reprezentate în jur de 20 de țări; ICR „Titu Maiorescu” a organizat o noapte lungă a liricii românești cu titlul „Live Poesie/Poezie live”, în data de 30 octombrie.

Noiembrie

2-4 noiembrie / Participare românească la cea de-a XIV-a întâlnire a istoricilor la Landesarchiv Berlin, cu tema „Justiția militară în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și urmările acesteia”. Scopul acestor întruniri l-a constituit analiza evenimentelor pe-trecute în istoria recentă a Germaniei. Seria de manifestări a fost

organizată de Fantom e.V., în colaborare cu Deutsche Dienststelle (WAST – Biroul de informare privind morții și prizonierii din timpul războaielor), Arhiva Landului Berlin, Arhiva de Stat Berlin ș.a. Din România a participat prof. dr. Ottmar Trașcă, istoric și profesor la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Acesta a susținut prelegerea „Implicarea justiției militare a dictaturii Antonescu în urmărirea evreilor români”.

5-11 noiembrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Cottbus. Festivalul include o secțiune competitivă de lungmetraj și una de scurtmetraj. În cadrul competiției de scurtmetraj a fost selectată pelicula *Palmele*, regia: George Chiper. Pe lângă programul competițional, Festivalul include diferite secțiuni paralele, dintre care Regionale Fokus, una din cele mai importante, este dedicată realizării de filme în diferite regiuni. În 2009, tema centrală a fost regiunea Mării Negre. Au participat: Oana Stupariu, coordonatoarea Festivalului de Film Ro-IFF din Arad și Tudor Giurgiu, președintele TIFF – Transilvania Internațional Film Festival, președintele Asociației de Promovare a Filmului Românesc, și Elena Jecu Dulgheru, care a fost selectată să facă parte din juriul ecumenic.

7 noiembrie / Concert și expoziție de fotografii la sediul Institutului. Concertul de muzică contemporană, din seria „Gruppe Neue Musik Musik, Berlin”, a fost susținut de Biliana Voutchkova (vioară), Agneszka Dziubak (violoncel) și Björn Lehmann (pian), care au interpretat lucrări de D.W. Siebert, G. Iranyi, K. H. Wahren. A fost organizată expoziția de fotografie „Das Leben an der Rumänischen Donau/Viața de-a lungul Dunării românești”, realizată de jurnaliști de la ziarul *Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien* și de studenți din București, în cadrul unui proiect de colaborare coordonat de ADZ și Institutul pentru Relații Internaționale (IFA) din Germania.

21 noiembrie / Concert de muzică transilvană veche și expoziție de pictură a artistei Karin Maria Braun, originară din Sibiu. Concertul de muzică medievală din Transilvania a fost susținut de ansamblul Lidertrun, format din muzicieni originari din România. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Deutsch-Rumänische Gesellschaft și Verband der Siebenbürger Saschen in Berlin, Brandenburg-Asociația Sașilor Transilvani din Berlin, Brandenburg.

25 noiembrie / Conferința cu tema „70 de ani de la semnarea pactului Hitler-Stalin. Percepția evenimentului istoric în literatura și istoriografia românească”, la sediul Institutului. Cele două prelegeri din cadrul conferinței au fost susținute de Dietmar Müller, istoric cercetător la Centrul de Științe Sociale – Istoria Culturii Europene Centrale și de Est, Leipzig, și Anke Pfeifer, romanistă, docent la Universitatea Humboldt, Berlin. A fost vernisată expoziția

fotodocumentară „1939 – Pact pentru Europa. Pactul Hitler-Stalin în istoriografia și în cultura memoriei Europei Centrale și de Est”.
27 noiembrie – 5 decembrie / Participare românească la Festivalul internațional de film Babylon 14, cu pelicula *Pescuit sportiv*, regia: Adrian Sitaru. Filmul a fost prezentat la Berlin în prezența regizorului Adrian Sitaru și a actriței Maria Dinulescu.

Decembrie

2-20 decembrie / Manifestarea-cadru „Vom Fall des Eisernen Vorhangs”, realizată în colaborare cu EUNIC Berlin, cu ocazia împlinirii a douăzeci de ani de la căderea Zidului Berlinului și a evenimentelor politice din anul 1989. La Zeughaus Kino și la Muzeul German de Istorie a avut loc seria internațională de filme „Despre căderea Cortinei de Fier”. România a fost reprezentată, în cadrul proiectului, de filmul *Occident* (2002), regia: Cristian Mungiu.

Atunci când regizorul Cristian Mungiu a primit în 2007 la Cannes trofeul Palme d'Or pentru povestea – atât de simplu spusă – a avortului din 4 luni, 3 săptămâni și 2 zile, România s-a transformat într-o țară a filmului, cum nu a mai fost niciodată până atunci. În anul 2000, de exemplu, nu s-a produs nici măcar un singur film românesc. Între timp, însă, se poate vorbi despre un nou val românesc, al cinematografului tânăr, prezentat într-o serie complexă, la Zeughauskino, începând cu luna martie, sub genericul „Cinematografia azi: România”.

Tageszeitung

4-6 decembrie / Al patrulea simpozion germano-român de muzi-cologie din seria „Zwischen Zeiten/Shifting Times: Tradiții bizantine, orientale și balcanice”. Simpozionul a avut loc la Oldenburg, sub coordonarea Violetei Dinescu. Ediția din 2009 a fost consacrată evocării compozitorului Paul Constantinescu (în anul centenarului nașterii) și tradițiilor muzicii bizantine.

17-20 decembrie / ICR „Titu Maiorescu” Berlin a fost coorganizator al proiectului „The Last Hour of Elena and Nicolae Ceaușescu/Ultima oră din viața lui Nicolae și a Elenei Ceaușescu”, la Hebbel am Ufer 2 Berlin. Spectacolul *The Last Hour of Elena and Nicolae Ceaușescu* redă integral momentele respective, iar piesa este prezentată publicului la douăzeci de ani de la proces, în diferite orașe europene. Pe baza unor documente autentice audio și vizuale, pornind de la mărturiile ale celor implicați, piesa reconstituie judecarea și executarea cuplului Ceaușescu. Proiectul a beneficiat de expertiza științifică a dr. Daniel Ürsprung, docent la Catedra de istorie a Universității Zürich.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BUDAPESTA

Ianuarie

15 ianuarie / „Ziua Culturii Române”. Un poem eminescian în format electronic a fost trimis către publicul ICR Budapesta, iar filmul *Eminescu versus Eminem*, regia: Florin Piersic Jr., a deschis programul lunar FILM KLUB în anul 2009.

20 ianuarie / „Salonul internațional al artiștilor fotografi români și maghiari de pretutindeni”, eveniment realizat în colaborare cu Clubul Fotografic Nufărul Oradea și cu Centrul Cultural al Republicii Ungare de la București.

28 ianuarie / Proiecția filmului *Eminescu versus Eminem*, regia: Florin Piersic Jr., la sediul filialei de la Seghedin.

Februarie

4 februarie / Proiecția filmului *Filantropica*, regia: Nae Caranfil, la sediul ICR Budapesta și la cel al filialei Seghedin, în cadrul programului FILM KLUB.

18 februarie / Proiecția filmului *Reconstituirea*, regia: Lucian Pintilie, la Central European University din Budapesta, în cadrul programului FILM KLUB.

27-28 februarie / „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România, Slovacia și Ungaria”, la Muzeul Comerțului și Industriei Turistice din Budapesta și la Grand Café Cinema din Seghedin. Au interpretat Pedro Negrescu (contrabas, România), Stanislav Palúch (vioară, Slovenia) Gyárfás István (chitară, Ungaria) Cseh Balázs (baterie, Ungaria).

Martie

1 martie / Sub titlul „Mărțișor rock”, a fost organizat un eveniment muzical în sala de concerte a vaporului A 38, în cadrul căruia au concertat trupele rock ab4 (România), Pauly Pilot și Gonzo (Ungaria).

4 martie / Proiecția filmului *Nu te supăra, dar...*, regia: Adina Pintilie, și *Viva Constanța*, regia: Emese Ambrus, la Central European University din Budapesta și la sediul filialei Seghedin, în cadrul programului lunar FILM KLUB.

4 martie / Participarea Teatrului Vis din Szekszard și a Teatrului Amator din Jula la Festivalul Teatrelor Naționalităților din Ungaria, desfășurat la teatrul Thalia din Budapesta. Festivalul a fost organizat în parteneriat cu Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și cu Teatrul Thalia.

9-12 martie / „Săptămâna asta citim românește” – Caravana bibliotecii ICR Budapesta în localitățile Seghedin, Jula, Micherechi, Chitigaz.

12 martie / Participare la Simpozionul „Todor Manojlovic” organizat de KEKI.

16 martie / Concert și întâlnire a compozitorilor români și maghiari, la AKKU, instituție care sprijină și organizează evenimente culturale. Au fost invitați muzicieni de la Academia de Muzică „Franz Liszt” din Budapesta: Sárosi László, Serej Zsolt și Kedves Csanád. Au fost invitați și trei membri ai Uniunii Compozitorilor din România: Doina Rotaru, Ulpiu Vlad și Octavian Nemescu. Evenimentul a avut o continuare la București, în toamna anului 2009.

20 martie - 5 aprilie / Proiectul „Fotosalonul de primăvară”, în cadrul Festivalului de Primăvară, la sediul filialei Seghedin.

24 martie - 6 aprilie / Participare românească la Festivalul de Primăvară din Budapesta, cu expoziția artistului Ioan Nemțoi, „Who Is Afraid of Glass”, deschisă la Palatul Artelor.

26-27 martie / „Locomotiva Jazz - cu vagoane din România și Ungaria”, la sala de concerte a Muzeului Comerțului și Industriei

Turistice din Budapesta și la Grand Café Cinema din Seghedin. Au concertat muzicienii Cristina Pădurariu (voce și flaut), din România și Cseh Balázs (baterie), Gyárfás István (chitară) și Czákó Peter (contrabas) din Ungaria.

27 martie / Participare românească în cadrul Nuit du cinéma francophone, sub egida Fête de la Francophonie, la sediul Institutului Francez din Budapesta. În cadrul maratonului cinematografic desfășurat cu această ocazie, a fost proiectat filmul *Restul e tăcere*, regia: Nae Caranfil.

31 martie - 1 aprilie / Participare românească la Festivalul de Primăvară din Budapesta, cu spectacolul *Lulu* de F. Wedekind, regia: Silviu Purcărete, în interpretarea Teatrului „Radu Stanca” din Sibiu, pe scena Teatrului Național din Budapesta.

Aprilie

2 aprilie / Proiecția filmului *Niki Ardelean, colonel în rezervă*, regia: Lucian Pintilie, în cadrul programului lunar FILM KLUB. Proiecția a fost precedată de o prezentare și de un dialog cu Mihai Lucaciu, doctorand în regie film la Central European University.

8 aprilie - 24 mai / Participare românească în cadrul expoziției de instalații și obiecte „Try To Make A Simple Gesture”, la Galeria Trafo din Budapesta. Artistul Ciprian Mureșan a fost prezent la Budapesta cu proiectul „Communism Never Happened”.

16 aprilie - 20 iunie / Expoziție de tapiserie „Iluzii spațiale” a artistei Gazda Olosz Ella (1937-1993), la sediul ICR Budapesta. La vernisaj a participat criticul de artă Sümegi György (membru AICA - Asociația Internațională a Criticilor de Artă) și Gazda József (curatorul expoziției).

Ioan Nemțoi, „Who Is Afraid of Glass”

17 aprilie / Proiecția filmului *Marele jaf comunist*, regia: Alexandru Solomon, cu ocazia închiderii expoziției „Ghost Rider” a artistului german Tilo Schulz, la Institutul de Artă Contemporană din Dunaújváros, Ungaria.

23-26 aprilie / Expoziția „TVmania” a artistului Bartha Ciupe Ernő, în cadrul Târgului Internațional de Carte organizat în Complexul Millenaris. La finalul Târgului, expoziția a fost mutată la Galeria Budapesta, unde a putut fi vizitată până pe 26 mai 2009.

23-26 aprilie / Prezență românească la Târgul Internațional de Carte de la Budapesta, ediția a XVI-a, Complexul Millenaris, România fiind invitată de onoare. Au avut loc: expoziția de fotografie „Ploaia”; dialogul cu public dintre scriitorii Gabriela Adameșteanu și Péter Esterházy; lansarea ediției speciale „Caleidoscop românesc” a revistei *Lettre Internationale* și programul „Copiii desenează o carte” propus de Fundația „Noi citim”. Au participat: Mircea Mihăieș, vicepreședinte al ICR, B. Elvin, redactor-șef al revistei *Lettre Internationale* – ediția în limba română, Florina Ilis, autoarea romanului *Cruciada copiilor*, tradus în limba maghiară, Ruxandra Cesereanu, autoarea volumului *Postbărbații*, precum și Adela Greceanu, în cadrul programului european al romancierilor debutanți.

*Ca invitată de onoare, România a dat din nou ocazia editurilor ungare să aleagă din capodoperele literaturii române contemporane. Este vorba despre autori și opere foarte apreciate pe plan european; astfel, Ruxandra Cesereanu, prin romanul său *Postbărbații*, pare să dea o replică romanului *O femeie al lui Péter Esterházy*; Norman Manea vorbește în romanul său *Întoarcerea huliganului*, apărut la Editura Alexandra, despre motivele care l-au făcut să părăsească de trei ori pământul natal, fiind nevoit să emigreze și a patra oară în America, după schimbarea regimului. De asemenea, mai trebuie amintită și cartea lui Florin Lăzărescu, *Trimisul nostru special*, publicată de Geopen, premiată la Târgul de Carte de la Frankfurt.*

Varsányi Gyula, *Népszabadság*

25 aprilie – 2 mai / Proiectul „Mediawave – Another connection”, desfășurat în localitatea Győr, Ungaria, România fiind invitată de onoare. Au fost prezentate filmele românești și un spectacol cu obiceiuri transilvănene de nuntă, în interpretarea ansamblului Minisatul Sfântul Andrei.

Mai

8 mai / EUNIC Open Night – Noaptea Institutelor Culturale la Budapesta, la sediul ICR Budapesta.

În program: vernisajul expoziției de obiecte din ceramică „Box-Boxes” a artistului danez Sten Borsting, prezentat de Hanne Thor-noe, directorul Institutului Danez; expoziția „Iluzii spațiale” a artistei Gazda Olosz Ella; un concert din seria „Locomotiva Jazz” cu invitați din Danemarca, Ungaria și România: Christina V. Bülow (saxofon, Danemarca), Mircea Tiberian (pian, România), Balazs Elemer (baterie, Ungaria), Barcza Horvath Jozsef (contrabas, Ungaria); proiecția filmului *Asphalt Tango*, regia: Nae Caranfil, în cadrul FILM KLUB.

21 mai / „Locomotiva Jazz cu vagoane din România” cu Cvintetul Maria și Lucian Nagy la Seghedin – Lucian Nagy (saxofon), Maria Chioran (voce), Tavi Scurtu (tobe), Victor Miclăuș (contrabas), Dan Mitrofan (chitară) –, în cadrul Festivalului Vinului, unul dintre cele mai mari evenimente anuale, în aer liber, de la Seghedin.

23 mai / „Întâlniri pe Dunăre. De vorbă cu românii. Artă populară, meșteșuguri, muzică etno” – expoziție de obiecte tradiționale românești (costume, ceramică, pictură) și o reprezentare de muzică populară românească cu formația Trei Parale. Au participat: Florin Iordan (muzician și muzeograf, Muzeul Țăranului Român); Daniel-Mircea Pop (muzician; Beatrice Iordan – muzician și referent MȚR); Dinu Traian Petrescu (muzician și specialist, MȚR); Mihaela Dănăilă (curator, specialist, MȚR).

29 mai / „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și Ungaria”: concert susținut de Arthur Balogh (contrabas, România), Márkus Tibor (pian, Ungaria) și Bágyi Balázs (baterie, Ungaria), la sala de concerte a Muzeului Comerțului și al Industriei Turistice, Budapesta, și la Grand Café Cinema, Seghedin.

30 mai / Proiectul „Pe urmele lui Slavici și Rebreanu”, la Jula, Seghedin și Budapesta. Patruzeci și șapte de profesori de limba română din Craiova au descoperit itinerariile celor doi scriitori în Ungaria.

Iunie

2-16 iunie / Expoziția de benzi desenate „Les Européens regardent les Européens”, în sălile Filialei Seghedin a ICR Budapesta, în colaborare cu Alliance Française din Seghedin, Centrul Belgian al Benzii Desenate și Délégation Wallonie-Bruxelles. Expoziția a prezentat nouăzeci și nouă de „clișee internaționale” extrase din benzile desenate de șaiszeci de artiști din întreaga Europă. Din România au fost selectate benzi desenate create de Alexandru Ciubotariu, cu planșe extrase din albumul *Alex la Paris*, Sonny

Perseil, Ed. Libertés, București, 2002. Concepția și textele expoziției i-au aparținut lui Jean Auquier, iar scenografia lui Didier Geirnaert.

3 iunie – 30 septembrie / Expoziția de sculptură „Străluciri” a artistului Peter Jecza (sculptor și profesor la Universitatea de Vest, Timișoara) la Galeria Zikkurat a Teatrului Național din Budapesta.

3 iunie / Proiecția filmului *Secvențe*, regia: Alexandru Tatos, la sediul ICR Budapesta în cadrul programului lunar FILM KLUB. Filmul a fost precedat de o prezentare și de un dialog cu Mihai Lucaciu, doctorand în regie film, Central European University.

4 iunie / Concertul formației Nightlosers în cadrul proiectului „Freedom '89. Petrecerea țărilor ex-comuniste”, organizat la Gödör Klub, în parteneriat cu Centrul Ceh, Institutul Cultural Bulgar, Institutul Cultural Polonez, Institutul Goethe, Institutul Cultural Slovac și Gödör Klub. Programul a inclus dezbateri, concerte, proiecții, precum și un scurt program de teatru și dans.

19 iunie – 5 iulie / Participarea Ansamblului Banatul la Festivalul internațional de dans popular Folk Híd, organizat de Pécsi Szabadtéri Játékok și Szeged Táncegyüttes în orașele Pécs și Seghedin.

24 iunie – 29 iulie / Expoziția de instalații „Muzeul cunoașterii” a artistei Lia Perjovschi, organizată împreună cu Galeria de Artă Modernă Dorottya-Múcsarnok. Curator: Judit Angel, istoric de artă și curator al galeriei.

24 iunie – 5 octombrie / Expoziția colectivă de artă „Absurdul în arta plastică. Omagiu lui Eugen Ionescu”, la sediul Institutului. Evenimentul a fost organizat împreună cu Uniunea Artiștilor Plastici din Timișoara (UAPT).

26 iunie / „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și SUA”, concert la două pianouri de Jancy Körössi și Ramona Horvath, la sala de concerte a Muzeului Comerțului și al Industriei Turistice din Budapesta.

Iulie

1 iulie și 29 iulie / Proiecția filmului *Elevator*, regia: George Dobranțu, la Budapesta (1 iulie) și la Seghedin (29 iulie), în cadrul programului lunar FILM KLUB. Proiecțiile au fost precedate de o prezentare și de discuții la care au luat parte Mihai Lucaciu, doctorand în regie film, Central European University, și Bartha Csaba, director adjunct al ICR Budapesta.

August

1 august / Spectacolul de dans și muzică populară al ansamblului Doina Mureșului din Arad în cadrul zilelor satului Nagylak.

5 august / Proiecția filmului *Legiunea străină*, regia: Mircea Daneș, la Budapesta (5 august) și la Seghedin (26 august), în cadrul programului lunar FILM KLUB. Proiecțiile au fost precedate de

de o prezentare și de un dialog cu Mihai Lucaciu, doctorand în regie film la Central European University și Bartha Csaba, director adjunct al ICR Budapesta.

15-16 august / Participarea interpreților populari Nelu Petru Jolțe și Guți Siminic la cea de-a VII-a ediție a Festivalului Castraveților din Micherechi. Cei doi virtuozii la „highéghea cu goarnă” (vioara-trompetă) și tobe provin din zona Bihor, satul Bálnaca.

27 august – 26 septembrie / Expoziția de tapiserie „Iluzii spațiale” a artistei Gazda Olosz Ella, la filiala Seghedin a ICR Budapesta. La vernisaj a participat Gazda József, curatorul expoziției.

Septembrie

2 septembrie / Proiecția filmului *Restul e tăcere*, regia: Nae Caranfil, la Budapesta (2 septembrie) și la Seghedin (30 septembrie), în cadrul programului lunar FILM KLUB. În deschiderea evenimentului au luat cuvântul Mihai Lucaciu, doctorand în regie film la Central European University, și Bartha Csaba, director adjunct al ICR Budapesta.

Restul e tăcere, regia: Nae Caranfil

3 septembrie / Lansarea volumului *Dictionarium Valachico-Latinum*. *Primul dicționar al limbii române*, cu participarea prof. dr. Gheorghe Chivu, de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, membru al Academiei Române, profesor la Facultatea de Litere din cadrul Universității din București.

22 septembrie / Concert susținut de Cvartetul Silvestri, în sala de concerte a Muzeului Comerțului și al Industriei Turistice Kultea. Acesta a fost cel de-al doilea concert organizat în cadrul turneului european „Romania4Art”, proiect promovată de Fundația Culturală Internațională „Constantin Silvestri” din Târgu Mureș.

24-27 septembrie / Participarea României la festivalul de film MOVEAST 89 – Retró-fesztivál, desfășurat la cinemateca Örökmozgó din Budapesta. Au fost proiectate filme din spațiul central și est-european și a avut loc o serie de conferințe internaționale pe tema transformărilor cinematografiei est-europene la finele anilor '80, la care a participat Marian Țuțui, redactor-șef al Arhivei Naționale de Filme.

Kopacz Mária

Karnevál
festménykiállítás

25-26 septembrie / „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și Ungaria”: concert susținut de Johnny Bota (contrabas), Lică Dolga (tobe) și Kollman Gabor (saxofon) la Sala de Concerte a Muzeului Comerțului și al Industriei Turistice, Budapesta și la Grand Café Cinema, Seghedin.

28 septembrie – 18 octombrie / Expoziția „Carnaval” a artistei Mária Kopacz, organizată în parteneriat cu Galeria Körmendi, la sediul filialei Seghedin. În cadrul vernisajului au fost citite fragmente din scrierile artistei. Expoziția a fost deschisă de Csák Máté, arhitect, colecționar de artă contemporană (Galeria Körmendi), președintele Clubului Presei din Budapesta.

Octombrie

1-4 octombrie / Participare românească la Festivalul cultural, literar și de carte „La Dunăre...”, Strada Ráday din Budapesta. Din partea ICR Budapesta a participat Cristian Țarnă Bacoșcă, care a prezentat publicului maghiar fondul de carte existent. Sâmbătă, 3 octombrie, copiilor prezenți la festival li s-au spus povești în limbile română și maghiară, într-un cort special amenajat.

8-11 octombrie / Participare românească la festivalul CinePÉCS International Filmfestival – First Film Makers from Middle and South East Europe, la cinematografele Uránia, Apolló Artmozi și Civil Közösségek Háza din Pécs. În festival au rulat mai multe producții cinematografice românești, printre care *Elevator*, regia: George Dorobanțu, *Pescuit sportiv*, regia: Adrian Sitaru, *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon.

12-18 octombrie / Săptămâna filmului românesc la Budapesta „Sens schimbat. Anul 20”. Proiectul a fost reluat în perioada 26-31 octombrie și la Seghedin. Au fost difuzate filme ale cineaștilor români Nicolae Mărgineanu, Radu Gabrea, Alexandru Solomon, Mircea Daneliuc, Stere Gulea, Gheorghe Preda, Radu Muntean, Andrei Gruzsniczki, Corneliu Porumboiu, Radu Jude și Adrian Sitaru. Au fost selectate și două coproducții recente: *Katalin Varga*, în regia britanicului Peter Strickland, și *Cenușă și sânge*, debutul regizoral al actriței franceze Fanny Ardant. De asemenea, în foaierul cinematografului au fost expuse fotografiile din 1989, momente simbolice ale eliberării României și a altor state din fostul bloc comunist. Seara de gală a fost dedicată filmului *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon. Înaintea proiecției a avut loc o masă rotundă la care au participat Alina Sălcudeanu (Centrul Național al Cinematografiei), Ioana Macrea Toma (cercetător la New Europe College), Emil Hurezeanu, N.C. Munteanu, Liviu Tofan și Kasza Laszlo, unul dintre cei mai cunoscuți redactori ai postului Europa Liberă în limba maghiară.

26-30 octombrie / Expoziția și sesiunea de conferințe „3 B – BAU-HAUS, BUDAPESTA, BUCUREȘTI”, cu ocazia aniversării a 90 de ani de la apariția stilului arhitectural Bauhaus, care a exercitat o puternică influență asupra educației vizuale a secolului XX. Evenimentul s-a desfășurat în parteneriat cu Universitatea de Artă Moholy-Nagy din Budapesta și cu revista *Octogon architecture&design*. La conferințe au participat specialiștii Marius Marcu Lăpădat (București), Bajkay Éva, Bakos Katalin, Ernyey Gyula, Ferkai András, Haulisch Lenke, Koós Pál, Molnár Gyula, Passuth Krisztina, Szilágyi Sándor (Budapesta), Zdeno Kolesar (Bratislava). Au fost expuse lucrări realizate de studenții Universității „Moholy-Nagy” din Budapesta.

30-31 octombrie / „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România, Marea Britanie și Ungaria”: concert susținut de Berti Barbera (voce), Robin Hilary Ashe-Roy (flaut), Gyárfás István (chitară) și Csuhaj-Barna Tibor (contrabas), la Sala de Concerte a Muzeului Comerțului și Industriei Turistice, Budapesta și la Grand Cafe Cinema, Seghedin.

Noiembrie

4 noiembrie / Proiecția episodului „Totul despre 15 noiembrie 1987” din serialul de televiziune *Memorialul durerii* de Lucia Hossu Longin, la Budapesta (4 noiembrie) și la Seghedin (25 noiembrie), în cadrul programului lunar FILM KLUB.

17 noiembrie 2009 – 30 ianuarie 2010 / Expoziția de documente „Acțiunea 1511, Brașov”, sub egida „Sens schimbat – anul 20”. Expoziția și-a propus să acopere documentar revolta din 15 noiembrie 1987, începând de la problemele economice grave pe care le traversa în acea perioadă economia românească, trecând prin desfășurarea evenimentelor și arestările operate de Miliție, până la anchetele dure ale Securității și întregul proces represiv organizat împotriva muncitorilor brașoveni și a familiilor acestora. Au fost aduse astfel în actualitate adevăruri puțin cunoscute și mediatizate care au precedat Revoluția din 1989 și au schimbat traiectoria istorică a unei societăți românești încă stăpânite de frică. Evenimentul a fost organizat la sediul Institutului, în parteneriat cu Consiliul Național de Studiere a Arhivelor Securității (CNSAS) și cu participarea a trei cercetători de la CNSAS.

30 noiembrie / Prezentarea spectacolului *Decalog*, regia: Laurian Oniga, în interpretarea Teatrului Clasic „Ioan Slavici” din Arad, urmat de un concert susținut de Nicu Alifantis și Ducu Bertzi, cu ocazia Zilei Naționale a României. Proiectul s-a desfășurat în colaborare cu Ambasada României la Budapesta.

Decembrie

2 decembrie / În încheierea programului lunar FILM KLUB, a fost organizat evenimentul cultural „Timișoara’89”, constând într-un maraton de proiecții de filme documentare și artistice pe tema revoluției din Timișoara. A avut loc, în prezența autorului, și lansarea cărții *Revoluția manipulată* de Mandics György, Editura IJK, Irodalmi Jelen Könyvek, 2009.

9 decembrie / Lansarea romanului *Cercul nostru vă prezintă*: de Lucian Dan Teodorovici, publicat în limba maghiară de Editura L’Harmattan, la Gődör Club, în prezența autorului și a scriitorului maghiar Parti Nagy Lajos. Dezbateră pe marginea volumului a fost moderată de Karádi Éva.

12 decembrie / Expoziția „Ceramica de Horezu, o marcă de tradiție românească”, la filiala Seghedin, cu ocazia sărbătoririi a doi ani de la înființarea acesteia. Evenimentul s-a desfășurat cu participarea lui Ion Palos, artist ceramist din Horezu.

16 decembrie / Festivitatea de decernare a Premiilor de excelență oferite de ICR Budapesta, la Casa Tradițiilor (Hagyományok Háza) din Budapesta. Au fost acordate următoarele distincții: Premiul de excelență – István Rév, profesor, Director al Open Society Archives, pentru ținuta intelectuală exemplară și pentru contribuția la consolidarea democrației în Europa Centrală și de Est; Premiul cultural – Róbert Alföldi, actor, regizor, directorul general al Teatrului Național din Budapesta, ca recunoaștere a complexității activității teatrale și a contribuției la inovarea artei scenice în Ungaria; patru Premii Media Aniversare (1989-2009), în semn de apreciere a colaborării și activității presei ungare, în contextul a două decenii de „sens istoric schimbat”, acordate jurnaliștilor: Györgyi Orbán, Agenția Maghiară de Presă, Judit Klein, redactor-șef programe minorități, producător la Televiziunea Maghiară, Julia Kaupert, redactor-șef al emisiunilor în limba română la Radiodifuziunea Maghiară, Studioul regional Seghedin, István Hegedüs, redactor-șef al emisiunii Karpát Expressz, producător la Televiziunea Maghiară. Festivitatea s-a încheiat cu spectacolul de pantomimă *Toți cinci*, în interpretarea Companiei Dan Puric.

CENTRUL ROMÂN DE INFORMARE DE LA BRUXELLES

36

Ianuarie

25 ianuarie / În seria de concerte „Duminici muzicale la Flagey”, program lunar destinat promovării tinerelor talente ale muzicii clasice, a avut loc un concert susținut de Teodor Ilincăi (tenor), Helen Kerns (soprană) și Dana Protopopescu (pian).

27 ianuarie / ETHNO JAZZ PROJECT – concert de jazz susținut de muzicienii Ioan Baranga, Emil Bizga, Steve Sinko și Bram Rameymaekers la clubul The Music Village din Bruxelles.

Februarie

24 februarie / În seria de concerte „Romanian Jazz at the Music Village”, a avut loc concertul „Imagine... Beatles on Jazz”, susținut de Vlad Popescu (tobe), Cristian Soleanu (saxofon), George Dumitriu (chitară) și Oliver Gatto (contrabas) la clubul The Music Village din Bruxelles.

Martie

2 martie / Concertul formației de coarde condus de Alexander Bălănescu, eveniment organizat în parteneriat cu Centrul Cultural al Republicii Ungare.

20-22 martie / Concerte de jazz susținute de formația condusă de Nicolas Simion la clubul Music Village din Bruxelles, la clubul the 12th floor, Antwerp și la Centrul Cultural Woluwe Saint-Pierre din Bruxelles.

22 martie / „Duminici muzicale la Flagey”: concert susținut de Luiza Borac (pian) și Clara Cernat (vioară).

Aprilie

16 aprilie / Participarea ansamblurilor Junii Sibilului și RomAroma la festivalul Balkan Trafik, desfășurat la prestigioasa instituție de artă Bozar, în perioada 16-18 aprilie 2009.

17 aprilie / Participarea reprezentanților PARADA Circus, fundație care reunește copii din mediile defavorizate, antrenați în acrobație și circ, la festivalul Balkan Trafik.

26 aprilie / „Ziua moștenirii culturale flamande”, proiect al EUNIC Bruxelles dedicat sărbătoririi tradițiilor, valorilor și moștenirii culturale ale comunității flamande din Belgia. CRIB a organizat, împreună cu Centrul Cultural al Republicii Ungare, un recital de dansuri tradiționale românești și maghiare în interpretarea unui grup de cincisprezece dansatori locali conduși de Marie-Ma Martin, urmat de o degustare de vinuri românești și maghiare. De asemenea, CRIB a participat la evenimentele care s-au desfășurat la Institutul Italian de Cultură – proiecție de filme pe tema prieteniei și recital de poeme și poezii. S-au citit, în limbile română și franceză, fragmente din corespondența dintre Pannait Istrati și Nikos Kazantzakis.

26 aprilie / „Duminici muzicale la Flagey”: concert susținut de Aida Carmen Soanea (violă) și Dominique Plancade (pian).

28 aprilie / Concert în cadrul programului lunar „Romanian Jazz at the Music Village”, cu participarea duetului format din Harry Tavitian și Cserey Csaba.

Mai

31 mai / „Duminici muzicale la Flagey”: concert susținut de Anna Tifu (vioară) și Claudia Bara (pian).

Iunie

9-14 iunie / Proiectul „Bucharest- Café” în parteneriat cu Espace Senghor: evenimente muzicale, proiecții de film, expoziții de fotografie și spectacole de teatru-cabaret, toate pe tema artei populare urbane românești în perioada 1900-1940. Seria de manifestări a marcat vizita oficială a MS Albert al II-lea, regele Belgiei la București, prima vizită în România a unui suveran belgian după al Doilea Război Mondial. În cele șase zile ale manifestării au rulat filmele *O vară de neuitat*, regia: Lucian Pintilie; *Restul e tăcere*, regia: Nae Caranfil; *Rosenemil*, regia: Radu Gabrea; *Glissando*, regia: Mircea Danieluc; *Modigliani*, regia: Mick Davis (film realizat în România); *Youth without Youth*, regia: Francis Ford Coppola (ecranizarea nuvelei *Tinerețe fără tinerețe* de Mircea Eliade). De asemenea, au avut loc două spectacole inspirate din muzica lui Jean Moscopol și a Mariei Tănase, susținute de Maria Buză și trupa sa (11 iunie)

și de Nathalie Joly, muzician francez, inițiatoarea proiectului „PARIS-BUKAREST, Nathalie Joly chante Maria Tănase” (10 iunie), precum și un minirecital de café-concert Marc Herouet.

19 iunie / Concert de gală în onoarea vizitei de stat în România a suveranului belgian Albert al II-lea, la Bozar, sala Henri Le Boeuf, în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Belgiei. Au concertat soliștii José van Dam și Teodora Gheorghiu, acompaniați de orchestra Waloniei, sub bagheta dirijorului George Druné. Concertul de gală a încheiat festivitățile dedicate prieteniei româno-belgiene.

21 iunie / „Duminici muzicale la Flagey”: recitalul pianistului Andrei Licareț.

26-27 iunie / Concert de jazz susținut de formația Trigon la clubul Music Village din Bruxelles și la clubul The 12th floor, Antwerp.

Iulie

1 iulie / Eveniment muzical la închiderea expoziției „Refractions: spații vizuale românești 1924-1944” a fotografului german de origine română Willy Prager (1908-1992). Expoziția a fost organizată de reprezentanța Landului Baden-Württemberg, în colaborare cu Institutul de Studii Regionale și al Istoriei Dunării și cu Arhivele Naționale din Baden-Württemberg. Pentru elementul muzical românesc a fost ales cvartetul condus de contrabasistul Ioan Baranga și care îi mai include pe Alano Gruarin – pian, Yves Fernandes – trompetă, Bram Raemakers – tobe. Seara s-a încheiat cu o recepție „dunăreană” germano-română cu produse culinare tradiționale din ambele țări și vinuri de pe Dunăre.

Octombrie

28 octombrie / Conferința „Breaking Down Barriers” la sediul Comitetului Economic și Social, partener în proiectul FOCUS '89, alături de cluster-ul EUNIC Bruxelles. România a fost reprezentată la conferință de Magda Cârnelci, care a participat la dezbaterile „Cultural Expression and the Socio-political Value of Artistic Creation Before and After 1989”.

Noiembrie

11-12 noiembrie / Manifestări în cadrul festivalului „FOCUS '89: Films and Debates about 20 Years of (R)Evolution in Europe (Focus 89': filme și dezbateri despre 20 de ani de [r]evoluție)”. Festivalul de film și dezbaterile au constituit un amplu eveniment de diplomație publică pe care cluster-ul EUNIC Bruxelles, împreună cu partenerii săi, l-au organizat pentru a marca cei douăzeci de ani de la căderea Zidului Berlinului și a Cortinei de Fier în Europa.

Printr-o selecție riguroasă de nouă filme, opt documentare și patru dezbateri pe teme de mare interes din perspectiva momentului 1989, festivalul a analizat împrejurările istorice care au condus la momentul 1989 și consecințele sale asupra culturii și societății Europene contemporane. Seria de proiecții și dezbateri a avut loc la complexul Flagey și la Cinematek, iar coordonatorul festivalului a fost Louis Danvers, renumit critic de film belgian. România a fost reprezentată atât la secțiunea filme și documentare, cât și în cadrul dezbaterilor ce au completat tematica proiecțiilor cinematografice. Au participat Mihail Neamțu, speaker în cadrul conferinței „Doors in Walls”, Adrian Ciocăzanu, speaker în cadrul conferinței „Cities before and after 1989”, și Teodor Corban, actorul care a interpretat personajului Virgil Jderescu în filmul *A fost sau n-a fost?*, regia: Corneliu Porumboiu. Au fost proiectate documentarul *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon și lungmetrajul *A fost sau n-a fost?*

27-28 noiembrie / Participarea criticului de teatru Iulia Popovici la conferința „Le théâtre après 1989 en Europe médiane”. Găzduită de Universitatea Liberă din Bruxelles, conferința a fost organizată de Centrul de Studii Cehe pe tema celor douăzeci de ani de la căderea Cortinei de Fier. Conferința a comemorat succesul Revoluției de catifea. Participanții la conferință au fost istorici și teatrologi, experți în domeniul artelor scenice, precum și artiști.

Ce mai este nou? Zidul Berlinului, desigur. Căderea Zidului acum douăzeci de ani, la sfârșitul unei epoci, reunificarea Germaniei, căderea imperiului sovietic, aderarea fostilor sateliți la NATO și la Uniunea Europeană. În decursul a douăzeci de ani Europa s-a schimbat, lumea s-a schimbat. La Flagey am vrut să vorbim despre acestea. Și ce ar fi fost mai bun decât cinematografia ca bază de discuție? Este inițiativa EUNIC – organizație care reunește institutele culturale naționale din statele europene, povestește Hugo de Greef, directorul Flagey. Ei ne-au propus colaborarea în cadrul acestui proiect care ne-a entuziasmat. A vedea sau a revedea filme despre Zid, despre perioada de dinainte, despre cea de după '89, despre libertate, ca Omul de fier de Wajda și apoi să dezbați împreună cu realizatorii. [...] Săptămâna Focus se va încheia în acest weekend cu cea de-a treia ediție a festivalului de filozofie. Acest festival de filozofie are succes, explică Hugor de Greef, iar publicul nostru iubește dezbaterile...

Jean-Claude Vantroyen, *Le Soir*

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „DIMITRIE CANTEMIR” DE LA ISTANBUL

38

Ianuarie

18 ianuarie / Comemorarea poetului Mihai Eminescu la Biserica românească „Sfânta Parascheva”. Prof. dr. Mihai Maxim, directorul ICR „Dimitrie Cantemir Istanbul” a susținut o prelegere despre personalitatea și opera poetului, iar traducătorul Ali Avi Narcin a prezentat modul în care este receptată poezia lui Mihai Eminescu în Turcia.

28-31 ianuarie / Proiectul „New Text New Theatre” – un atelier de teatru și lectura piesei *Kebab/Mady-Baby.edu* a dramaturgului Gianina Cărbunariu, în sala de teatru a Universității Bilgi, campusul Dolapdere. Proiectul a fost organizat în colaborare cu VeDST Theatre Company.

Februarie

26-27 februarie / Atelier de traduceri desfășurat la sediul Institutului, în parteneriat cu Centrul National al Cărții din cadrul ICR și cu Agenția Literară Kalem. Participanți: Luminița Munteanu, Gihan Curtomer, Maria-Cristina Dincer, Azel Mavi-Anton, Leila Unal, Sheilla Iaia, Selma Iaia, Nermin Hogeia Susam, Nermin Mollaoglu (Agenția Literară Kalem), Ayser Ali (Agenția literară Kalem), Florin Bican, coordonatorul programelor de burse pentru traducători derulate de ICR.

Martie

16 martie / Simpozionul „Moment Eminescu. 150 de ani de la Unirea Principatelor Române”, însoțit de o expoziție de fotografie, la Universitatea Osmangazi Eskisehir.

23 martie / Participarea românească la Ziua Internațională a Francofoniei. A fost proiectat scurtmetrajul *Zapping*, regia: Cristian Mungiu, și a fost organizată o recepție cu produse culinare tradiționale românești.

Mai

2-4 mai / Participarea Teatrului „Radu Stanca” din Sibiu la Festivalul Internațional de Teatru „Marea Neagră”, desfășurat la Trabzon. Teatrul din Sibiu a susținut două reprezentații cu spectacolele *Așteptându-l pe Godot* și *Cumnata lui Pantagruel*, ambele în regia lui Silviu Purcărete.

12-16 mai / Prezența românească la Festivalul Internațional de Poezie de la Istanbul. Criticul literar Bogdan Crețu și poeții Gabriel Doina Ioanid și Sorin Gherguț au participat la lecturi publice și la un atelier dedicat poeziei românești. A fost tipărită broșura *Poezia românească actuală*, distribuită publicului interesat.

Iunie

2-7 iunie / Prezența românească la cea de-a doua ediție a festivalului de film documentar „Documentarist” cu filmul *Podul de flori*, regia: Thomas Ciulei. Festivalul este organizat de Eurasia Art Collective, ONG dedicat creării unor platforme de dialog intercultural și interdisciplinar prin intermediul studiilor culturale, practicii artistice educaționale, festivalurilor și evenimentelor de artă contemporană.

Iulie

2-15 iulie / Participarea Fanfarei Shavale la Festivalul Internațional de Jazz de la Istanbul (11 iulie). Proiectul a fost organizat în colaborare cu IKSŞ, Fundația de Artă și Cultură Istanbul.

4 iulie / Premiera piesei *Stop the Tempo* de Gianina Cărbunariu, regia: Özen Yula, la Clubul MASK, situat în centrul cultural al Istanbulului. Au avut loc opt reprezentații și, datorită succesului de public, a fost reluată la Cafeneaua Hayat, Beyoğlu.

8 iulie / Simpozionul internațional „Scriitori români la Istanbul” desfășurat la sediul Institutului. Au luat cuvântul prof. dr. Mihai Maxim (prelegere despre Dimitrie Cantemir), dr. Ali Fuat Ogrenc, Facultatea de Litere, Universitatea Istanbul (prelegere despre Ion Ghica), scriitorul și traducătorul Ali Narcin (prelegere despre Mihai Eminescu), prof. dr. Zamfir Bălan, (prelegere despre Panait Istrati), prof. dr. Kemal Karpat, University of Wisconsin, SUA (prelegere despre Nicolae Batzaria/ „Moș Nae”).

Septembrie

12 septembrie – 8 noiembrie / Participarea artistei Ioana Nemeș la Bienala Internațională de Artă de la Istanbul. Bienala s-a desfășurat sub titlul „Opera de trei parale”, inspirat de creația lui Bertolt Brecht, și a explorat posibilitățile concrete de acțiune în domeniul culturii. La Bienală au fost invitați să expună aproximativ cincizeci de artiști internaționali.

27 septembrie – 2 octombrie / Atelier de teatru și lectură în cadrul proiectului „New Text New Theatre”, la Galata Perform, Istanbul. Pe 27 septembrie, la Muzeul Pera, a avut loc lectura piesei *Sado maso blues bar* de Maria Manolescu, iar pe 28 și 29 septembrie s-a desfășurat un atelier de teatru condus de dramaturgul Maria Manolescu, la Galata Perform.

Octombrie

31 octombrie – 3 noiembrie / Participare românească la Târgul de carte TUYAP, ediția a XXVIII-a, în colaborare cu Asociația Literature Across Frontiers și cu Centrul Național al Cărții din cadrul ICR. Au participat poezii Adela Greceanu și Claudiu Komartin. În perioada 31 octombrie – 3 noiembrie 2009 s-a desfășurat și o expoziție de ilustrație de carte pentru copii realizată de Clubul Ilustratorilor: „A fost odată ca niciodată”. Invitați: Silvia Kerim, scriitor, Luminița Marcu, critic literar, și artiștii Alexandra Rădulescu și Patricia Suleiman.

31 octombrie – 4 noiembrie / Prima ediție a Festivalului de literatură Tanpınar. Festivalul a fost organizat de Agenția literară Kalem, cu sprijinul institutelor culturale străine din Istanbul și al unor edituri prestigioase. Participanți: Norman Manea (a cărui carte, *Ekim, Saat Sekiz/Octombrie, ora opt* a fost tradusă pentru prima dată în limba turcă la Editura Metis) și Dan Lungu (al cărui roman, *Komunist Bir Kocakariyim/Sînt o babă comunistă!* a apărut în limba turcă la Editura Apollon). Cei doi scriitori au luat parte la dezbateră pe tema „Revoluții în Estul Europei”, prilej cu care au fost lansate și noile apariții editoriale.

Decembrie

8 decembrie / Concert de muzică și dans popular susținut de Ansamblul Folcloric Studentesc Mugurelul al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, cu ocazia Zilei Naționale a României. Evenimentul a avut loc în sala de conferințe a rectoratului Universității Istanbul și a fost organizat în colaborare cu Universitatea „Babeș-Bolyai” și Universitatea Istanbul.

„Am putut urmări Teatrul National Radu Stanca din România cu piesa Pantagruel de Rabelais. Acest text de cuvinte izolate s-a jucat în regia lui Silviu Purcărete și de la început până la sfârșit, a dominat o atmosferă festivă. Silviu Purcărete are o concepție îndrăznească, splendidă asupra teatrului și în cadrul convingerilor umaniste ale lui Rabelais a preferat ca, în loc să povestească această fantezie, să exprime voracitatea ficțiunii și viziunea asupra lumii care este cuprinsă în această plâsmuire. A creat un text îndepărtat de seriozitatea lui Rabelais, uman, plin de umor și fantastic. Chiar acest nivel al comediei a fost în sine o satiră. Purcărete a creat un mediu în care nu putea include falsitatea. Ca o regulă, a profitat de puterea sunetului și a acordat atenție caracteristicilor respirației din momentul discuțiilor de după perdea care aminteau de un anumit tip de muzică. În montarea sa a acordat importanță atât obținerii flexibilității corpului, cât și protejării acesteia. A strâns laolaltă studiile biomecanice ale lui Meyerhold și munca fizică a lui Stanislavski, însă într-un anumit fel (veniți să vă spun la ureche) i-a depășit cu mult.

Üstün Akmen, *Evrensel*

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LISABONA

Ianuarie

15 ianuarie / Serată literară „Eminescu, ultimul romantic european” – prelegeri susținute în limbile română și portugheză de istoricul Maria João Coutinho, Biblioteca Facultății de Litere din Lisabona, și de prof. Simion Doru Cristea. A fost prezentat și un CD-ROM conținând materiale biobibliografice despre viața și creația lui Mihai Eminescu, precum și imagini ale locurilor legate de copilăria, studiile și activitatea poetului.

22 ianuarie / Eveniment comemorativ „Răsăritul României”, la sediul Institutului – prelegeri susținute de istoricul Maria João Coutinho, Biblioteca Facultății de Litere din Lisabona, și de prof. Simion Doru Cristea. Cei doi vorbitori au evocat Unirea Principatelor. Cu această ocazie a fost vernisată expoziția de foto-documente „Arhivele Unirii” referitoare la Marea Unire de la 1 decembrie 1918 pusă la dispoziție de Direcția Arhive Diplomatice din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

29 ianuarie / Proiecția a trei dintre cele mai premiate scurtmetraje românești la sediul Institutului: *Trafic*, regia: Cătălin Mitulescu, *Apartamentul*, regia: Constantin Popescu, *Călătorie la oraș*, regia: Corneliu Porumboiu.

Februarie

13 februarie / Serata româno-lusofonă intitulată „Interferențe culturale româno-braziliene” – prelegere, recital de poeme și filme, prezentate de Lauro Barbosa da Silva Moreira, Ambasadorul Braziliei pe lângă Comunitatea Statelor de Limba Portugheză, și Virgil Mihaiu, directorul ICR Lisabona, sub motto-ul „România e Brazilia Europei” (citată din Jerônimo Moscardo, fost Ambasador al Braziliei în România). Acțiunea a deschis seria proiectelor ICR Lisabona dedicate Anului European al Creativității și Inovației – 2009.

19 februarie / Serată „Constantin Brâncuși” – conferință susținută de Álvaro Lobato Faria, director coordonator al Movimento Arte Contemporânea, și proiecția filmului portughez *Rădăcinile și ramurile*, inspirat din viața și activitatea lui Brâncuși, de Alexandre Martins și Nuno Miguel. A avut loc și prima ediție a ceremoniei de decernare a titlurilor onorifice „Amicus Romaniae”, acordate de ICR Lisabona unor personalități care au susținut în mod real și constant activitatea Institutului.

25 februarie / Proiecția filmului *Balanța*, regia: Lucian Pintilie, la sediul Institutului.

Martie

20 martie / Concertul de jazz manouche și compoziții Stéphane Grappelli, Django Reinhardt, Astor Piazzola și jazz românesc susținut de Emy Drăgoi Quintet la clubul Onda Jazz, în cadrul Festivalului Francofoniei 2009.

21 martie / Inaugurarea expoziției de grafică religioasă a Elenei Murariu la sediul Institutului. Expoziția a rămas deschisă până în data de 24 aprilie.

26 martie / Inaugurarea expoziției „Culorile Avangardei. Arta în România între 1910-1950” la Muzeul Chiado – Muzeul Național de Artă Contemporană din Lisabona. Vernisajul a avut loc în prezența lui Manuel BARRÃO Oleiro, directorul Institutului Muzeelor din Portugalia, Pedro Lapa, directorul Muzeului Chiado, și a curatorilor Ioana Vlasu și Erwin Kessler.

31 martie / Proiecția a trei dintre cele mai premiate scurtmetraje românești la sediul Institutului: *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu, *Ajutoare umanitare*, regia: Hanno Höfer, *Challenge Day*, regia: Napoleon Helms.

Aprilie

4-5 aprilie / Cu ocazia Sărbătorilor Pascale, ICR Lisabona, în parteneriat cu Biserica Ortodoxă Română din Lisabona și cu Arhiepiscopia Tomisului din Constanța, a sprijinit organizarea a două concerte de muzică sacră, în interpretarea coralei bărbătești Armonia, la Sé Catedral și la Basilio da Estrela din Lisabona.

21 aprilie / Spectacolul de teatru/dans *Plecând de la adolescentul miop* de Romulus Neagu și Graeme Pulleyn, în sala Amfiteatrului Institutului Franco-Portughez. Coproducție Teatro Viriato și Companhia Paulo Ribeiro.

23 aprilie – 3 mai / Prezență românească la Festivalul Internațional de Film Independent IndieLisboa, ediția a VI-a. Au fost proiectate filmele: *Boogie*, regia: Radu Muntean, secțiunea Cinema emergent – lungmetraje, *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu

Jude, în secțiunea Competiție Internațională – lungmetraje și *Faça galbenă care râde*, regia: Constantin Popescu, în secțiunea Cinema emergent – scurtmetraje. În cadrul programului conex al Festivalului Internațional de Film Independent IndieLisboa a avut loc și un concert al formației Bega Blues Band, la Cabaret Maxime.

30 aprilie / Proiecția filmului *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean, la sediul Institutului.

Mai

7-8 mai / Colocviu internațional consacrat împlinirii a 60 de ani de la nașterea și a 10 ani de la moartea lui Marian Papahagi. Prima sesiune a colocviului a avut loc la sediul ICR Lisabona, iar a doua sesiune la Facultatea de Litere, în cadrul Catedrei de Italianistică a Universității din Lisabona. Participanți: Adrian Papahagi, Mihai Zamfir, Ioan Pop, Adrian Popescu, Giovanna Schepisi (director al Institutului Italian de Cultură din Lisabona), Rita Marnoto (Departamentul de Italianistică, Universitatea din Coimbra), Lauro Barbosa da Silva Moreira (Ambasador al Braziliei pe lângă comunitatea Țărilor de Limbă Portugheză), José Esteves Pereira (director al revistei academice *Cultura*, reprezentând catedra de italianistică); moderator: Virgil Mihaiu.

14 mai / Expoziția „Crengi silvestre pentru Panait Istrati” a artistului António Ferreira și conferința „Panait Istrati, hoinarul vizionar”, susținută de prof. Fernando Couto e Santos.

24 mai / Lansarea cărții *Gaura* de Ștefan Mitroi la Biblioteca Municipală din Oeiras. Romanul, tradus în limba portugheză de Dan Caragea, a fost publicat de Cyberlex, Gestão da Informação e do Conhecimento, 2008. Lansarea a fost urmată de proiecția filmului *Concert pentru Domnișoara Pogany, clarinet și Brâncuși* de Francisc Mráz, în prezentarea lui Dan Caragea, specialist în opera lui Brâncuși.

27 mai / Parteneriat luso-român în domeniul dramaturgiei contemporane concretizat prin punerea în scenă a piesei de teatru *Elevator* de Gabriel Pintilei, în regia lui Carlos J. Pessoa și în interpretarea actorilor de la Teatro da Garagem. Reprezentațiile au avut loc la Teatrul Taborda până în data de 11 iunie.

Iunie

8 iunie / Lansarea cărții *O casă, două lumi* de Mihai Zamfir, la sediul ICR Lisabona. Romanul a fost tradus de Anca Ferro și publicat de Editura Thesaurus din Brazilia (2008).

15 iunie / Dublă lansare de carte: *Gramatica limbii portugheze* de Micaela Ghișescu și *Valea pasiunilor* de Lidia Jorge, în traducerea Micaelei Ghișescu.

Iulie

4-12 iulie / Prezentarea scurtmetrajelor *Megatron*, regia: Marian Crișan, și *Renovare*, regia: Paul Negoescu, la cea de a XVII-a ediție a Festivalului Internațional de Scurtmetraje Curtas Vila do Conde 2009. Participanți: Paul Negoescu, Raluca Păduraru, reprezentanta Casei de Producție Mandragora, și Ligia Soare, reprezentanta Asociației ESTE'N'EST. În afara competiției internaționale au mai fost proiectate filme românești și în cadrul secțiunii Panorama Europeană. Este vorba de o selecție de circa 80 de minute cu scurtmetraje românești produse recent, realizată de Asociația ESTE'N'EST, invitată de organizatorii festivalului să prezinte o panoramă a cinematografului românesc recent: *Nunta lui Oli* (2009), regia: Tudor Jurgiu; *Tarantyno* (2009), regia: Mircea Nestor; *11 PM* (2008), regia: Alexandru Sava; *O țigară aprinsă* (2008), regia: Andrei Stăruială; *Palmele* (2008), regia: George Chiper; *Numele meu este...* (2008), regia: Dorin Moldoveanu.

13 iulie / Dublu concert pentru pian susținut de Jancy Körössy și Ramona Horvath la Palácio Foz.

Concert susținut și
Ramona Horvath, la Palácio Foz

21-22 iulie / Concerte ale trupei Aromanian Ethno Music, la Centro de Artes din Sines și în piațeta din centrul istoric al orașului Oeiras. Aromanian Ethno Music este format din muzicieni cu notorietate în lumea culturală românească și internațională, aparținând unor stiluri muzicale diferite, reunite sub genericul de „world music” și reprezentând cu precădere folclorul aromân din Dobrogea: Corneliu Stroe, Stelu Enache, Mircea Cazan, Ady Stavian, Laurențiu Horjea.

28 iulie - 31 august / Vernisajul expoziției „Art Nouveau în România”, realizată și prezentată de prof. dr. arh. Sorin Vasilescu, președintele Fundației „Giuglio Magni”, la Muzeul Apei din Lisabona. Inaugurarea expoziției a fost însoțită de vizionarea unor scurtmetraje semnificative pentru diversitatea arhitecturală a României, înfățișând monumente din București, Brașov, Bucovina, Sibiu, Moldova, Valahia, Transilvania, Oltenia.

Merită să vorbim aici despre prezența României în Portugalia, despre Institutul Cultural Român de la Lisabona și reciprocitatea portugheză, lipsită, din păcate, de capacitatea politică și diplomatică care să-i permită să realizeze cel puțin tot atât pe cât se străduiesc să facă românii în Lisabona... Nu vom putea niciodată să evidențiem îndeajuns activitatea Institutului Cultural Român de la Lisabona.

Carlos Albino, *Notas Verbais*

Institutul Cultural Român a adus până acum nu doar muzică clasică, iconografie medievală, expoziții de artă tradițională, dar și literatură, dans. Și, bineînțeles, jazz, grație directorului său Virgil Mihaiu, care este unul dintre cei mai respectați critici de jazz în viață [...] Ce-ar mai fi de spus? Poate doar „Mulțumesc”.

Rui Zink, *Metro*

Septembrie

21 septembrie - 23 noiembrie / Proiectul „Almae Luces/Lumini hrânitoare” - expoziție itinerantă de pictură bizantină și ateliere de creație la Sé Catedral (cea mai veche catedrală din Lisabona, situată în centrul orașului) și la Muzeul Național de Arheologie din cadrul Mănăstirii Jerónimos. Proiectul a fost realizat de artistul plastic Răzvan Alexandru Prunean, împreună cu Catherine Both, care a susținut atelierele de creație.

4 septembrie / Concert susținut de ansamblul The Pearls Before Swine Experience în cadrul Festivalului Música Viva 2009, la Centro Cultural de Belém. Festivalul Música Viva propune, la fiecare nouă ediție, atât nume consacrate, cât și compozitori și interpreți promițători ai noilor generații. Membrii cvartetului The Pearls Before Swine Experience sunt: George Kentros (vioară), Sara Hammastrom (flaut), Mats Olofsson (violoncel), Marten Landstrom (pian). Coordonator și prezentator al proiectului: Cristian Marina.

26 septembrie / Participare românească la „Ziua Europeană a Limbilor” - eveniment internațional multicultural și pluridisciplinar organizat de EUNIC. Țările participante sunt, ca în fiecare an, membrii cluster-ului EUNIC Portugalia: Germania, Franța, Portugalia, Italia, Finlanda, România, Spania și Marea Britanie. Evenimentul comun a avut loc la Institutul Goethe.

26 septembrie - 5 octombrie / Participare românească la Festivalul Internațional al Filmului Tânăr din Portugalia, IMAGO 2009. România a fost reprezentată în competiția internațională a tinerilor regizori sub douăzeci și cinci de ani, cu filmul de scurtmetraj *Îmbătrânim* de Mihai Chirilă. Invitat: Vlad Lomnașan, directorul de imagine al filmului.

27 și 29 septembrie / Proiectul „JaFo Trio sau jazzificarea multimilenarului țambal”, la Museu do Oriente și la Hot Club de Portugal. Componența trio-ului JaFo: Marius Preda (țambal, vibrafon, acordeon), Decebal Badilă (chitară bas), Antal Steixner (percuție).

Octombrie

15 octombrie - 25 octombrie / Participare românească la cea de-a VII-a ediție a Festivalului Internațional de Film Documentar DOCLISBOA 2009, ediția a VII-a. A fost prezentat filmul *Constantin și Elena*, regia: Andrei Dăscălescu, în cadrul secțiunii Competiție Internațională.

Noiembrie

25 noiembrie - 8 ianuarie 2010 / Expoziția de icoane ortodoxe românești „Almae Luces” a artistului plastic Răzvan Prunean, în sala de expoziții a ICR Lisabona, care a devenit astfel al treilea

spațiu ce găzduiește această expoziție itinerantă, începută în luna septembrie. Catherina Both a realizat teizeci de icoane pictate pe lemn care au fost oferite tuturor partenerilor ICR Lisabona în cadrul unui eveniment de diplomație culturală.

28 noiembrie - 1 decembrie / Două recitaluri de pian și vioară în interpretarea artiștilor Alexander Scherbakov și Mădălina Slav, cu ocazia Zilei Naționale a României. Concertele au avut loc la Museu Nogueira da Silva din Braga și la Casa da Música din Porto.

Decembrie

8 decembrie - 14 decembrie / Serie de concerte de colinde și muzică bisericească „Colinde de Crăciun“, în interpretarea Coralei „Timotei Popovici“ a Catedralei Mitropolitane din Sibiu. Concertele au avut loc la Basilica Estrela din Lisabona, Catedrala Patriarhala Sé din Lisabona, Parohia Ortodoxă Română - Lisabona și la Catedrala Episcopală din Setúbal.

Concertos Romenos de Natal
com
O CORAL TEOLÓGICO DE SIBIU

LISBOA: Sé Patriarcal - Quinta-feira, 09 de Dezembro, 21h30
Basílica da Estrela - Sábado, 12 de Dezembro, 21h00
SETÚBAL: Igreja de São Sebastião - Quinta-feira, 10 de Dezembro, 21h30
- entrada livre -

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LONDRA

Ianuarie

2 ianuarie / Proiecție de scurtmetraje românești la Tate Britain: *Megatron*, regia: Marian Crișan; *O zi bună de plajă*, regia: Bogdan Mustață; *Lección de box*, regia: Alexandru Mavrodineanu; *Fața galbenă care râde*, regia: Constantin Popescu; *La drumul mare*, regia: Gabriel Sîrbu și *Valuri*, regia: Adrian Sitaru.

20 ianuarie / Corul de copii Theotokos din Alba Iulia, alături de corul bărbătesc „Nectarie Protopsaltul” din București a susținut un concert de muzică bizantină la sediul ICR Londra cu prilejul aniversării a 150 de ani de la Unirea Principatelor Române.

30 ianuarie / Recepție EUNIC Londra, organizată în parteneriat de cei douăzeci și doi de membri ai rețelei, cu sprijinul Reprezentanței Comisiei Europene, în prezența ambasadorilor României și Cehiei în Marea Britanie. Invitat de onoare: Gillian Moore, director Cultură Contemporană la Southbank Centre.

Februarie

5 februarie / Recital de violă și pian susținut de doi muzicieni și profesori de la Royal Academy of Music și Royal College of Music din Londra: Yuko Inoue (violă) și Kathron Sturrok (pian), la sediul ICR Londra, sub auspiciile Societății Enescu.

18-20 februarie / Conferința „Transformări și tranziție în Europa Centrală și de Est și Rusia”, desfășurată la School of Slavonic and East European Studies (SSEES, University College London). Aflată la a noua ediție, conferința a numărat peste o sută de profesori și experți din toată lumea, printre care și opt participanți români (de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea din București, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Central European University, Budapesta).

20 februarie / Expoziția personală de artă vizuală a artistului Mircea Cantor la Camden Arts Centre, Londra. Artistul român a

prezentat ultima expoziție din cadrul programului itinerant „New Commissions”, desfășurată în perioada 20 februarie – 19 aprilie. **22-26 februarie** / Proiectul „On|Off” – prezentare de design vestimentar Rozalb de Mura în cadrul London Fashion Week. Evenimentul a avut loc la Muzeul de Știință. Designerul român Olah Gyarfás (Rozalb de Mura) a fost selectat pentru a doua oară să își prezinte creațiile în acest cadru prestigios, după prima participare din septembrie 2008.

Martie

5 martie / Concert de muzică clasică susținut de Trio Pro Arte: Nicolae Licareț (pian), Anda Petrovici (vioară) și Marin Cazacu (violoncel). Concertul a avut loc în cadrul Stagiunii de concerte de muzică clasică 2008-2009, organizată la sediul ICR Londra sub auspiciile Societății Enescu.

13 martie / Prezentare de presă a Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu” la Duke’s Hall, Royal Academy of Music din Londra, urmată de un concert al soliștilor Remus Azoitei (vioară) și Eduard Stan (pian), participanți la ediția din 2009 a Festivalului. Proiectul a făcut parte din turneul de promovare a Festivalului Enescu la Bruxelles, Paris și Londra.

16 martie / Proiectul „Tradiție și inovație” Oxford Brookes University a cuprins o prezentare a turismului cultural românesc, însoțită de o expoziție de obiecte populare românești și de o recepție. Evenimentul a fost organizat de Departamentul de Turism și Ospitalitate de la Oxford Brookes University și de Oxfordshire County Council.

18-29 martie / Expoziție de grup „ULU | Contemporary Art”, organizată de Departamentul de Curatoriat de la Royal College of Art, Londra, cu participarea artiștilor Dan Acostioaei, Vincent Faciu, Cezar Lăzărescu, Cătălin Gheorghe, Antonia Hirsch și Lee Kit. Curatori: Livia Pancu, Preeti Kathuria și Jesse McKee.

23 martie - 21 aprilie / Rezidența curatorului Alina Șerban, în cadrul „Attic Arts”, programul de rezidențe pentru artiști români.

Aprilie

2 aprilie / Concert de muzică clasică susținut de tinerii muzicieri români: Victor Nicoară (pian), Diana Ionescu (pian), Tudor Andrei (vioară), Lucia Marica (vioară), Mihai Cocea (violă), Andrei Simion (violoncel) și Shi Shuai (vioară). Concertul a avut loc în cadrul Stagiunii de concerte de muzică clasică 2008-2009, organizată la sediul ICR Londra sub auspiciile Societății Enescu.

2 aprilie / Proiectul „Epilog - Turneul britanic al traducătorilor români”, la sediul ICR Londra, care a consemnat finalul turneului

„Poetry pRO“, proiect de traducere în limba română a unor poeți britanici contemporani, realizat în colaborare cu organizația specializată poetry p f, coordonată de Anne Stewart și prof. dr. Lidia Vianu de la Universitatea din București. Au participat aproximativ șaiszeci de poeți britanici și șaiszeci de traducători, masteranzi și doctoranzi ai Universității din București. Poeziile au fost citite de poeții participanți la turneu, iar traducătorii au fost reprezentați de Lavinia Zainea și Elena Nistor.

18 aprilie - 21 iunie / Expoziția de grup „Transmission Interrupted“ la Muzeul de Artă Modernă din Oxford. Invitați: Lia Perjovschi și Mircea Cantor. Expoziția a prezentat lucrări realizate de paisprezece artiști internaționali, printre care Pilar Albarracín, Adel Abdessemed, Yto Barrada, Jem Cohen, Jimmie Durham, Simryn Gill, Julia Meltzer, David Thorne, Michael Rakowitz, Ernesto Salmeron, Yara El-Sherbini și Sislej Xhafa.

21 aprilie - 13 mai / Expoziția de fotografie „Constantin Brâncuși fotograf“, vernisată cu prilejul participării României la London Book Fair - Târgul Internațional de Carte de la Londra, desfășurat în perioada 20-22 aprilie.

21 aprilie / Prezentarea filmului documentar *Clara B*, regia: Alexandru Solomon, în cadrul Festivalului European de Film Documentar „What's Art Doc?“. Festivalul a fost organizat de EUNIC Londra și Reprezentanța Comisiei Europene în Marea Britanie, iar anul acesta a fost itinerat în perioada 21 aprilie - 8 mai la Glasgow.

25 aprilie și 6 mai / Prezența românească la Festivalul de Film „New Europe“, desfășurat la Filmhouse Edinburgh și la Barbican Centre din Londra. La Barbican Center a fost proiectat lungmetrajul *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, iar la Edinburgh au fost prezentate șase scurtmetraje: *Lección de box*, regia: Alexandru Mavrodineanu; *Megatron*, regia: Marian Crișan; *O zi bună de plajă*, regia: Bogdan Mustață; *La drumul mare*, regia: Gabriel Sirbu; *Valurile*, regia: Adrian Sitaru, și *Fața galbenă care râde*, regia: Constantin Popescu.

27 aprilie - 25 mai 2009 / Rezidență de creație a artistului David Sandor în cadrul programului „Attic Arts“.

Mai

5 mai / Prezentare susținută de criticul de artă Sanda Miller și spectacol de teatru experimental cu artiștii boyleANDshaw și Frank Biddulph, în cadrul expoziției de fotografie „Constantin Brâncuși fotograf“, care a avut loc în perioada 21 aprilie - 13 mai, la sediul Institutului.

Spectacolul Măiastra, Please Sing!, parte din programul de evenimente asociat expoziției „Constantin Brâncuși fotograf“ de la ICR, a urmat imediat după prezentarea erudită și inspirată a Sandei Miller despre aspecte mai puțin știute din viața artistului. Prezentarea a fost, fără dubiu, un moment așteptat de publicul numeros din sala ICR, devotat artei moderniste românești. Spectacolul, însă, deschis de ritmuri populare românești interpretate de un violonist care a condus publicul într-un alt spațiu, infuzat de realism magic, a fost o mare surpriză. Măiastra este o piesă elaborată de teatru experimental, cu o puternică amprentă de vis suprarrealist. O piesă de teatru de cameră care îți dă senzația că ai pășit într-o fotografie veche, sepia.

Artvehicle.com

7 mai / Concert de muzică clasică susținut de un ansamblu de zece instrumentiști suflători ai Orchestrei Filarmonicii „George Enescu“, în cadrul Stagiunii Enescu, la sediul Institutului. Programul a inclus lucrări de G. Enescu și W. A. Mozart.

12-13 mai / Prezența românească în cadrul „Serii de literatură europeană“, inițiată de Centrul Ceh din Londra, cu participarea scriitorului Mircea Cărtărescu și a actriței Anamaria Marinca, la Cambridge University, în data de 12 mai, și la British Library, în data de 13 mai.

18-29 mai / Expoziția de sculptură a artistului Marian Sava, la sediul Institutului. Expoziția a marcat Ziua Europei și a fost organizată în colaborare cu Ambasada României la Londra.

22-24 mai / Participarea dramaturgului Saviana Stănescu la Accidental Festival, desfășurat la Roundhouse, Londra. Saviana Stănescu a susținut lectura piesei autobiografice (*r*)EVOLUTION or flagstories. Spectacolul a inclus desene de Dan Perjovschi și fotografii de Saviana Stănescu.

Iunie

1-30 iunie / Rezidență de creație a artistului vizual Carmen Dobre în cadrul programului „Attic Arts“.

4 iunie / Concert de muzică clasică susținut de Remus Azoitei (vioară) și Eduard Stan (pian). Concertul a avut loc în cadrul Stagiunii de concerte de muzică clasică 2008-2009, organizată la sediul ICR Londra sub auspiciile Societății Enescu.

5-6 iunie / Proiectul „Children of the Revolution“, cu prilejul celebrării a douăzeci de ani de la căderea regimurilor comuniste în Europa Centrală și de Est. Participanți: Călin Andrei Mihăilescu, profesor de literatură comparată și teorie critică la Universitatea din Ontario, și Andrei Ujică, regizor, director al Centrului de artă și media ZKM din Karlsruhe.

10-17 iunie / „Patrimoniul cultural evreiesc din Transilvania“ – expoziție, prezentări și concert muzică tradițională, la sediul Institutului, în colaborare cu organizația Mihai Eminescu Trust și Fundația Spiro Ark din Londra. Participanți: Andrei Oișteanu, Letiția Coșnean și Julie Dawson.

Iulie

1-29 iulie / Reziidență de creație a artiștilor Catrinel Danaiața și Andreea Șaguna, în cadrul programului „Attic Arts“.

12 iulie - 1 august / Participarea dramaturgului Mihaela Michailov la Școala Internațională de Dramaturgie, Royal Court. Considerată de către specialiștii Teatrului Royal Court „un dramaturg excepțional, cu o evoluție remarcabilă“, Mihaela Michailov este critic, teoretician în domeniul artelor spectacolului și dramaturg.

21 iulie - 8 august / Spectacolul *4:48 Psychosis* de Sarah Kane, cu Anamaria Marinca, la Young Vic Theatre din Londra. Piesa a fost regizată de Christian Benedetti, director artistic al Teatrului Studio Alfortville din Paris, apreciat pentru producțiile sale după texte ale dramaturgilor contemporani Edward Bond, Sarah Kane și Mark Ravenhill.

August

1 august - 30 septembrie / Reziidență de creație a artistului vizual Vlad Nancă, în cadrul programului „Attic Arts“.

14 august - 6 septembrie / Prezență românească la Festivalul Internațional de la Edinburgh. Participarea Teatrului Național „Radu Stanca“ din Sibiu cu spectacolul *Faust*, regia: Silviu Purcărete.

Septembrie

12-13 septembrie / Prezența românească la Festivalul Tamisei din Londra, cu un stand organizat în parteneriat cu Muzeul Țăranului Român (MȚR). În cadrul evenimentului a avut loc spectacolul *Apolodor*, susținut de Ada Milea, Dorina Chiriac și Radu Bînzaru.

19-27 septembrie / Participarea designerului Radu Comșa la expoziția „In Praise of Shadows“, desfășurată în cadrul Festivalului de Design din Londra, cu lucrarea *Ice Age Chair*. Expoziție de noi tehnologii de iluminat la Victoria & Albert Museum, organizată din inițiativa EUNIC Londra, în colaborare cu Reprezentanța Comisiei Europene în Marea Britanie și Festivalul de Design din Londra. Curator: Jane Withers.

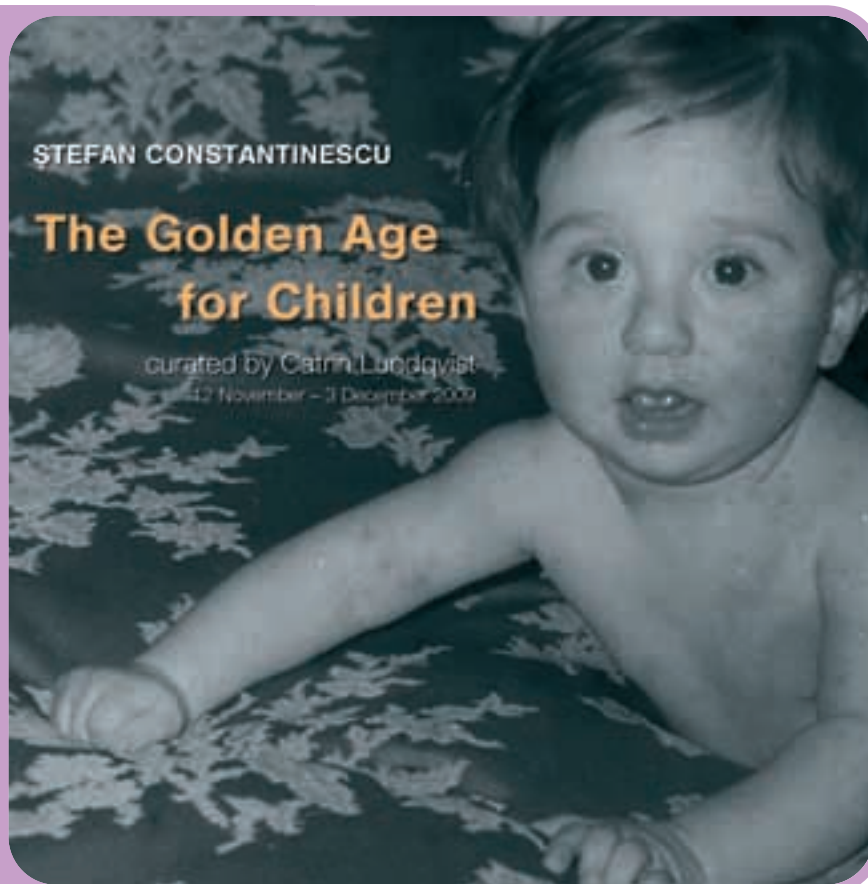
29 septembrie - 18 octombrie / Expoziția comemorativă Paul Neagu, organizată în parteneriat cu Paul Neagu Estate. Expoziția de la ICR Londra a cuprins treizeci de sculpturi și cinci filme: *Neagu's Boxes*, *Hyphen Ramp*, *The Cake Man*, *Blind's Bite* și *Going Tornado*. Pe 8 octombrie a avut loc un eveniment cuprinzând prezentări despre Paul Neagu, susținute de curatorul expoziției Marianne Eigenheer, de curatorii David Thorp și Stephen Foster și de directorul John Hansard Gallery, precum și proiecția documentarului *Paul Neagu* de Ruxandra Garofeanu.

În Londra, muzica lui Enescu este promovată îndeosebi de Institutul Cultural Român, care a înființat în 2007 Societatea Enescu. Muzicieni de renume mondial sunt invitați să interpreteze lucrări de George Enescu alături de un repertoriu universal, ca parte a stagiunii de concerte a Institutului. Din septembrie 2009 Institutul Cultural Român acordă Bursa Societății Enescu unui student de la Royal Academy of Music.

Classical Source

Octombrie

1 octombrie / Concertul de debut al stagiunii 2009-2010 din cadrul Societății Enescu, la sediul Institutului. Concertul a fost susținut de Cătălin Ilea (violoncel), Michael Abramovici (pian), Adriana Winkler (vioară) și Gil Sharon (vioară/violă). Programul evenimentului a inclus *Trio-ul* de George Enescu, precum și lucrări de L.v. Beethoven, M. Bruch și J. Brahms.

2 octombrie / Acordarea rezidențelor „Attic Arts”, în urma jurizării din data de 25 iunie 2009, pentru intervalul octombrie 2009 – ianuarie 2010: 1-31 octombrie 2009 – Jean-Lorin Sterian; 1 noiembrie – 10 decembrie 2009 – Peca Ștefan; 11 decembrie 2009 – 31 ianuarie 2010 – Ioana Păun.

8-9 octombrie / Participarea Gabrielei Massaci, fost director al ICR Londra și președinte al cluster-ului EUNIC Londra în perioada 2007-2009, la întâlnirea anuală a cluster-ului EUNIC Londra, desfășurată la sediul Ambasadei Estoniei la Londra. Agenda întâlnirii a inclus alegerea unei noi echipe de conducere (președinte și vicepreședinți EUNIC Londra), precum și programarea proiectelor comune pe anul 2010.

15-18 octombrie / Prezență românească la Frieze Art Fair din Londra. Artiștii Mona Vătămanu și Florin Tudor, reprezentați de Galeria Andreiana Mihail din București, au expus în secțiunea Frame, dedicată expozițiilor personale organizate de galerii emergente, cu o istorie de minimum șase ani.

19 octombrie / Evenimentul „In Memoriam Constantin Silvestri”, desfășurat la sediu, a marcat împlinirea a 50 de ani de la moartea dirijorului și a compozitorului român. manifestarea a fost organizată de Fundația Culturală Internațională „Constantin Silvestri”, în parteneriat cu London Schubert Players Trust și Romanian Musical Adventure.

28 octombrie / Lansarea cărții *An Intellectual History of Cannibalism* de Cătălin Avramescu, la sediul Institutului, în prezența autorului. Volumul a fost publicat de Editura Princeton University Press, cu sprijinul ICR prin programul Translation and Publication Support Programme – TPS. Cătălin Avramescu a acordat două interviuri de promovare a cărții la BBC și pentru podcast-ul Philosophybites.

29 octombrie – 1 noiembrie / Prezență românească la Festivalul Filmului Psihanalitic din Londra, cu filmul *Elevator*, regia: George Dorobanțu, scenariul: Gabriel Pintilei. *Elevator* a fost proiectat pe 31 octombrie, evenimentul fiind însoțit de o discuție cu autorul Gabriel Pintilei și scriitorul Michael Brearly, moderată de Gabriela Massaci.

Noiembrie

5 noiembrie / Recital susținut de Amir Tebenikhin (pian) și Jaroslaw Nadrzycki (vioară), la sediu, în cadrul stagiunii de concerte 2009-2010, desfășurată sub egida Societății Enescu. Cei doi interpreți sunt câștigătorii Concursului Internațional „George Enescu” ediția 2009, programul concertului conținând lucrări de Enescu, Bach, Schumann și Beethoven.

11 noiembrie – 3 decembrie / Expoziția „Epoca de aur pentru copii” a artistului Ștefan Constantinescu, la sediul Institutului. Evenimentul a fost dedicat aniversării a douăzeci de ani de la revoluțiile din Europa Centrală și de Est. Pe 16 noiembrie, în cadrul expoziției, a fost organizat un eveniment special: proiecția

filmului *Dacia 1300. Generația mea*, regia: Ștefan Constantinescu, și o discuție cu artistul moderată de criticul de film Adina Brădeanu.

7-16 noiembrie / Prezența românească la Festivalul de Film „Behind the Wall”, la Barbican Centre, prin proiecția filmului *Amintiri din Epoca de Aur* (2009), urmată de o discuție cu actorul Vlad Ivanov, moderată de criticul de film Ben Lewis. Festivalul a fost organizat de Barbican Centre cu participarea institutelor culturale din Europa Centrală și de Est cu sediul la Londra, fiind dedicat anului 1989.

15-21 noiembrie / Prezență românească la Festivalul de Film Documentar European la Londra, prin participarea filmului *Decreștii*, regia: Florin Iepan. Festivalul a inclus cincisprezece filme din douăsprezece țări. Documentarul semnat de Florin Iepan a fost proiectat în deschiderea festivalului, la Cine Lumière, Institutul Francez. Proiecția filmului a fost însoțită de o introducere și o discuție cu publicul, susținute de criticul de film Adina Brădeanu.

17-21 noiembrie / Prezență românească la Festivalul de scurtmetraj „Encounters” de la Bristol, desfășurat la Watershed Cinema, cu participarea regizorului Gabriel Sîrbu. Ediția „Encounters” a dedicat un întreg program scurtmetrajului românesc fiind proiectate șase filme: *Megatron*, regia: Marian Crișan; *Lampa cu căciulă*, regia: Radu Jude; *Valuri*, regia: Adrian Sitaru; *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu; *Palmele*, regia: George Chipere și *Immerse*, regia: Weareom.

Decembrie

3 decembrie / Recital susținut de soprana Leontina Văduva și pianistul Masakatsu Nakano la sediul, în cadrul stagiunii de concerte 2009-2010, desfășurată sub egida Societății Enescu. Programul a inclus lucrări de Enescu, Verdi, Donizetti și Rossini. Cei doi artiști au participat și la recepția oferită de Ambasada României la Londra cu ocazia Zilei Naționale a României, unde au interpretat imnurile naționale ale României și Marii Britanii.

11-12 decembrie / Reprezentații cu piesa *Buzunarul cu pâine* de Matei Vișniec, avându-i ca protagoniști pe Oana Pellea și Mihai Gruia Sandu, la Riverside Studios din Londra. Evenimentul a avut loc în cadrul unui parteneriat cu renumitul Centru de Artă și Media Riverside Studios. Piesa s-a jucat în limba română, cu supratitrare în limba engleză.

10 decembrie 2009 - 15 ianuarie 2010 / Expoziția de fotografie și video „Urși și alte măști” a artistului Dragoș Lumpan, la sediul Institutului. Expoziția a inclus douăsprezece fotografii și un film despre obiceiurile tradiționale românești de Crăciun și de Anul

Nou. Seria de fotografii și filmul au fost realizate în satul Vintileasca, județul Vrancea. Lucrările reflectă evoluția obiceiurilor precreștine de la funcția apotropaică la cea de ritual festiv și modul în care s-au adaptat la viața urbană.

RROMANIAN CULTURAL INSTITUTE
LONDON OFFICE

A modern drama that talks about people like you and me - sometimes cynical, sometimes shallow, witty and ridiculous.

The Romanian Cultural Institute in London presents the UK premiere of
Pockets Full of Bread
starring award-winning actors
Oana Pellea & Mihai Gruia Sandu

RIVERSIDE STUDIOS
Camp Road, Hammersmith
London W6 9LJ

11 and 12 December 2009 @ 7 pm
In Romanian with English subtitles.
Admission is free, but seats are limited.
Seating is required.
office@rri.london.ac.uk
020 77261634

Pockets Full of Bread
a play by Matei Vișniec

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA MADRID

Ianuarie

14 ianuarie / Lectură din poezia eminesciană în limbile română și spaniolă, în cadrul proiectului „Serata Eminescu”, organizat în colaborare cu Ambasada României la Madrid.

15 ianuarie / Prezentarea cărții *Scrisori din Sibiu. Despre iubire și exil* de Antonio Nadal Sanchez. Evenimentul a avut loc la Ambito Cultural Corte Ingles, Malaga.

20 ianuarie / Spectacolul *Frumoasa călătorie a urșilor panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt* de Matei Vișniec, în cadrul MADferia 09, desfășurat la Teatrul Cuarta Pared.

22 ianuarie / Conferința ilustrată „Viciile și virtuțile prințului, similitudini în arta și literatura română și spaniolă a Renașterii”, susținută de hispanista Oana Andreia Sambrian-Toma, la sediul Institutului.

28 ianuarie - 1 februarie / Participarea ICR Madrid la standul României în cadrul Târgului Internațional de Turism de la Madrid „FITUR 2009” desfășurat la Complexul expozițional IFEMA, Madrid.

29 ianuarie / Prezentarea cărții *De două mii de ani* de Mihail Sebastian, traducere de Joaquín Garrigós, Editura Aletheia, Valencia, 2008, la Residencia de Estudiantes, Madrid. Volumul a apărut cu sprijinul Institutului Cultural Român, prin programul TPS (Translation and Publication Support Programme).

29 ianuarie / Proiecția filmului *Occident*, regia: Cristian Mungiu, la Centrul de Tineret El Rompe Olas, Coslada.

Februarie

1-5 februarie / „Alte granițe, alte cinematografii” – ciclu de film românesc și conferința susținută de regizorul Cristian Mungiu la Academia Artelor și Științelor Cinematografice din Spania. Au fost proiectate filmele *Occident*, regia: Cristian Mungiu; *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu; *A fost sau n-a fost?*, regia:

Corneliu Porumboiu; *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu. ICR Madrid a susținut participarea regizorului Cristian Mungiu la gala decernării Premiilor „Goya”.

7 februarie / Proiecția filmului *Niki Ardelean. Colonel în rezervă*, regia: Lucian Pintilie, la Centro Joven de Arganda Del Rey.

14 februarie / Cafeneaua Literară „Dialog European”, cu participarea poezilor Ioan Es. Pop și Claudiu Komartin din România, Lola Con și Maria del Carmen Rubio din Spania, desfășurată la Espacio Niram, Madrid.

14-15 februarie / Proiecții de film românesc organizate în colaborare cu Asociația „Pod cultural româno-galițian”, la Caixa Galicia, Santiago de Compostela.

16-28 februarie / Expoziția de desene și caricaturi „Caragiale, cel mai portretizat autor din lume”, la Biblioteca Municipală din Móstoles. Colecția a fost realizată de Nicolae Ioniță, care a omologat 1 500 de portrete din întreaga lume.

18 februarie / Conferința „De la Dacia la România: trecutul și prezentul unui parcurs istoric”, susținută de profesorul Juan Ramón Carbó García, Universitatea din Salamanca, la sediul Ambasadei României la Madrid.

27 februarie / Serata multiculturală de muzică, literatură și gastronomie balcanică „Balkan/East. The Party”, organizată în colaborare cu Asociația El Valor y la Risa, Ambasada Republicii Serbia, Ambasada Republicii Macedonia și Centrul Hispano-Bulgar Madrid la Studio 29, Madrid.

Patru dintre titlurile cele mai reprezentative și evidențiate ale cinematografului românesc din ultimii ani vor fi protagonistele sălii de proiecție a Academiei Artelor și Științelor Cinematografice din Spania, în perioada 2-5 februarie, unde se desfășoară ciclul „Alte granițe, alte cinematografii”.

Pentru organizarea ciclului de film românesc, Academia a colaborat cu Institutul Cultural Român, Centrul Național al Cinematografului din România și casa de producție Mobra Films.

Elmundo.es

Martie

1-30 martie / Expoziția de carte și materiale promoționale și informative despre România „Luna României”, organizată la Biblioteca Maria Moliner din Viallaverde.

3 martie / Proiecția de video-poezii semnate de Eva Pervolovici și lectură de poezie la Biblioteca Municipală din Móstoles.

9-27 martie / Expoziția „Caragiale, cel mai portretizat autor din lume” la Biblioteca Municipală din Chinchón, Madrid.

9 martie / Prezentare despre semnificația tradițională și actuală a Mărțișorului la auditoriul Casei de Cultură „Juan Manuel Serrat”, Algete, Madrid.

11-13 martie / Conferința internațională „Limbele romanice: traducere, multilingvism, construcție europeană”, organizată de Direcția Generală de Traduceri a Comisiei Europene, în colaborare cu Xunta de Galicia și Facultatea de Filologie a Universității din Santiago, cu participarea prof. dr. Sanda Reinheimer Rîpeanu, Universitatea din București, și a prof. Cătălina Iliescu Gheorghiu, Universitatea din Alicante.

12-29 martie / În cadrul proiectului „Matei Vișniec pus în scenă la Madrid și față cu viața teatrală internațională”, a avut loc spectacolul *Frumoasa călătorie a urșilor panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt* la Sala Mirador din Madrid. Evenimentul s-a desfășurat în prezența autorului și a fost dedicat Zilei Internaționale a Teatrului. De asemenea, a fost organizată și o masă rotundă cu tema „Întotdeauna vom avea teatrul”.

14 mai / Prezentări ilustrate ale vieții și operei lui Constantin Brâncuși, „Actualitatea lui Brâncuși”, susținute de Cornel Drinov, redactor-șef al revistei *Origini România*, și de Horia Barna, directorul ICR Madrid, la Espacio Niram, Madrid.

18-20 martie / Primul simpozion de limbă și literatură română din Spania „România din depărtări. O apropiere”, organizat la Universitatea Granada. Au participat: Ioana Zlotescu Simatu (Ministerul Culturii din Spania), prof. Fernando Sánchez Miret (Universitatea din Salamanca) și lector Olivia Petrescu (ICR Madrid).

18 martie – 3 aprilie / Expoziția „Porțile Timpului” a artistei Ana Maria Popa, la sediul Institutului, cuprinzând lucrări în tehnici mixte: imprimeuri, colaje textile, tapiserii.

23 martie / Proiecția filmului documentar *Regele nu moare*, realizat de Lucia Hossu-Longin, în cadrul „Săptămânii francofoniei: Centenar Eugen Ionescu”, la sediul Ambasadei României.

Aprilie

1 aprilie / Lansarea cărții *Șase maladii ale spiritului contemporan* de Constantin Noica, traducere și introducere de Vasilica Cotofleac,

Editura Herder, Barcelona, la Círculo de Lectores, Madrid. Au participat: Raimund Herder, directorul Editurii Herder; prof. Miguel García Baró, Universitatea Pontificia Comillas, Madrid; prof. Gerardo del Pozo, Universitatea Complutense Madrid; Cristian Arieșanu, cercetător, Universitatea din Zaragoza.

2 aprilie – 10 mai / Expoziția colectivă de fotografie „Sibiu. Tânăra din 1191”, organizată la Universitatea din Salamanca.

20 aprilie – 26 mai / Ciclu de film românesc la Huesca, realizat prin Departamentul de Activități Culturale al Universității Zaragoza, în campusul din Huesca. Au fost proiectate filmele: *Examen*, regia: Titus Muntean; *Marfa și banii*, regia: Cristi Puiu; *Occident*, regia: Cristian Mungiu; *Niki Ardelean, colonel în rezervă*, regia: Lucian Pintilie; *Filantropica*, regia: Nae Caranfil; *Visul lui Liviu*, regia: Corneliu Porumboiu; *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu.

23 aprilie / Lansarea cărții *Cioran naiv și sentimental* de Ion Vartic, traducere Francisco Javier Marina, cu participarea lui Cesar Antonio Molina, scriitor; Ioana Zlotescu-Simatu, Ministerul Culturii din Spania; Joaquín Casanova, director Editura MIRA. Evenimentul a avut loc la Círculo de Lectores, Madrid.

Mai

5-7 mai / Campanie de promovare a filmului *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, recent lansat în Spania. În colaborare cu casa de distribuție Pirámide Films Distribución, a avut loc o întâlnire cu publicul și presa la cinematograful Verdi din Madrid, la care au fost prezenți regizorul Cătălin Mitulescu și actrița Dorotheea Petre.

5-8 mai / Proiecții de film documentar „România prin ochii documentariștilor săi”, în cadrul celei de-a VI-a ediții a Festivalului Internațional de Film Documentar „Documenta Madrid 2009”. În program: *Fanfaron, fanfaron*, regia: Corneliu Gheorghită; *Născuți la comandă. Decreștii*, regia: Florin Iepan; *Asta e*, regia: Thomas Ciulei; *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon; *Podul peste Tisa*, regia: Ileana Stănculescu; *Blestemul ariciului*, regia: Csilla Kató. Din juriu a făcut parte și Csilla Kató, coordonator al Astra Film Festival, Sibiu. Evenimentul a avut loc la Biblioteca Musical, Centrul Cultural Conde Duque.

7-10 mai / „Săptămâna Europei” / „Din Madrid spre Europa”: serie de manifestări de promovare a imaginii României în contextul european, realizată împreună cu Ambasada României în Spania. În cadrul acestui eveniment, au fost organizate Ziua Multilingvismului și a Gastronomiei la sediul Comisiei Europene, un stand de informare culturală și turistică în Puerta del Sol și un concert

de muzică europeană la Conservatorul Superior de Muzică, susținut de Tudor Mihai Triță (vioară), Begoña Bueno (soprană), Teodor Vladimir (pian) și Grupul de clarinetiști al Liceului de Muzică „Victoria de Los Angeles” din Madrid.

GO
INSTITUTO CULTURAL BUNLEANGI
WHUM

El hermoso viaje de los osos panda contado por un saxofonista que tenía una amante en Frankfurt.

DE MATÊI VISNIEC

CNC Centro de Nuevos Creadores

del 12 al 29 de Marzo
CENTRO DE NUEVOS CREADORES. SALA MIRADOR
Jueves, Viernes y Sábados (20 horas)
Domingos (19 horas)
Dirección: C/ Doctor Fourquet 31 MADRID C.P: 28012
Metro: Lavapiés-Atocha Teléfono: 915395767

8-16 mai / România a fost țară invitată în cadrul secțiunii internaționale „OPEN!” a celei de-a XIV-a ediții a Festivalului Filmului desfășurat la Almunia de Doña Godina, provincia Zaragoza. În cadrul festivalului a fost vernisată, la Casa Cuartel, expoziția colectivă de fotografie cuprinzând seriile „Aiud” de Cosmin Bumbuț, „Nunți” de Silviu Gheție, „La Bivoli” de Gicu Șerban. Au fost proiectate filmele *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu; *Occident*, regia: Cristian Mungiu; *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu, la Casino Principal, Almunia.

11 mai / Proiecții de film românesc la Zaragoza, în parteneriat cu Departamentul de Activități Culturale din cadrul Universității Zaragoza. Au fost proiectate filmele: *Examen*, regia: Titus Muntean; *Marfa și banii*, regia: Cristi Puiu; *Occident*, regia: Cristian Mungiu; *Niki Ardelean, colonel în rezervă*, regia: Lucian Pintilie; *Filantropica*, regia: Nae Caranfil; *Visul lui Liviu*, regia: Corneliu Porumboiu și *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu. Evenimentul a fost organizat la Salonul de Ceremonii, Biblioteca Maria Moliner, Facultatea de Filozofie și Litere, Universitatea Zaragoza.

13-18 mai / Ciclu de film românesc la cea de-a III-a ediție a Festivalului de Film pentru Integrare desfășurat la Valencia. Au fost proiectate filmele: *Megatron*, regia: Marian Crișan (în cadrul secțiunii scurtmetraj), *Occident*, regia: Cristian Mungiu (în cadrul secțiunii lungmetraj) și *1€ = 3,6 Lei*, regia: Carlos Inglesias (în cadrul secțiunii documentar). În competiția oficială a fost selectată pelicula *Cocoșul decapitat*, regia: Radu Gabrea. La proiecție a participat actrița Victoria Cocias, producătoarea filmului *Cocoșul decapitat*. Proiecțiile au avut loc la sediul Institutului Francez și la UGC Cine Cité, Valencia.

27-28 mai / Participarea Grupului Iza la cea de-a X-a ediție a Festivalului de Teatru și Artă Stradală de la Valladolid, ediția a X-a, organizat la Patio Herreriano, Valladolid.

28-30 mai / România - Țară invitată la Festivalul de Literatură și Limbaj Literaktum, San Sebastian. Evenimente: proiecție film *Visul lui Liviu*, regia: Corneliu Porumboiu, urmată de discuții cu publicul susținute de poetul Claudiu Komartin despre „Peisajul cultural contemporan în România”, la Centrul Cultural Casares-Tomasene; recital de poezie Claudiu Komartin cu acompaniament muzical la Centrul Cultural Loyola.

30 mai / Aniversarea Zilei Copilului, în colaborare cu Ambasada României la Madrid. Au fost organizate concursuri cu premii pentru copiii români și spanioli.

Iunie

3 iunie – 26 iulie / Participare la Festivalul Internațional de Fotografie „PhotoEspaña“, în cadrul secțiunii Open Photo, cu expoziția de fotografie „Reconstrucții“ a artistului Iosif Kiraly, la Museo de Semana Santa, Cuenca. Au mai participat: British Council, Institutul Italian de Cultură, Institutul Camões și ambasadele Portugaliei, Greciei, Olandei, Columbiei precum și Le Botanique (Comunitatea Francofonă din Belgia Wallonie-Bruxelles).

9 iunie / Simpozionul de promovare a traducerilor și literaturii pentru copii și tineret „Traducerea Europei“ la Institutul Cervantes din Madrid, în cadrul evenimentelor organizate de EUNIC Spania.

3 iulie / Proiecții de filme documentare de artă în regia lui Laurențiu Damian, urmate de un dialog cu regizorul, la Espacio Niram, Madrid.

10 iunie / Reprezentație cu spectacolul *Panică* de Mika Myllyaho, regia: Jose Herrero, susținută de compania de teatru ILMATAR, la Centrul Cultural „Julio Cortázar“, Madrid.

12-26 iunie / „Dadaismul românesc văzut de artiști spanioli“ – expoziție, tehnici mixte; proiecție film, pictură în direct, recital și muzică live, puse în scenă de asociația culturală Arin Dodó, sub coordonarea artistului Carlos Fernández, la sediul ICR Madrid.

15 iunie – 5 iulie / Participarea românească în cadrul Festivalului internațional de teatru de hemoficțiune. A fost organizată o conferință de presă la Espacio Niram, la care au participat Lorenzo Mijares, directorul Festivalului, dramaturgul Juan Trigos, Begoña Fernández, profesor și critic de artă, și actrițele românce Laura Găzdaru și Laura Ciurtin. Spectacolele au fost programate la Madrid și Barcelona.

17 iunie / Serbarea de sfârșit de an cu studenții cursului de limbă română, la sediul ICR Madrid. Au fost organizate concursuri interactive, poezie, muzică și au fost decernate diplomele de absolvire (atât pentru nivel inițial, cât și pentru cel intermediar). Colaborator proiect: prof. Daniela Oprică.

Iulie

16 iulie / Concert de jazz „Piano Duo Jancy Körössy & Ramona Horvath“ la sala Auditoriu a Fundației „Lázaro Galdiano“, Madrid, pentru promovarea CD-ului *Dor de casă*, desemnat cel mai bun album discografic de jazz din România în anul 2009.

23-27 iulie / Participarea Teatrului de păpuși Puck din Cluj-Napoca la cea de-a XVI-a ediție a Festivalului Veranos de la Villa (Verile orașului) – Titirilandia, Madrid, și la cea de-a V-a ediție a Galei teatrelor de păpuși în aer liber din Móstoles. Au fost programate trei reprezentații ale piesei *Cenușăreasa* după Frații

Grimm, regia: Aureliu Manea, în spațiile special amenajate din cele două parcuri.

August

17-22 august / În cadrul Săptămânii culturale române din Langa de Duero, Soria, au fost proiectate filmele *Cocoșul decapitat*, regia: Radu Gabrea, și *1€=3,6 Lei*, regia: Carlos Iglesias.

Septembrie

8-12 septembrie / Reprezentație cu spectacolul *Panică* de Mika Myllyaho, regia: Jose Herrero, susținută de compania de teatru Ilmatar, la Casa de Vacas, Parcul Retiro, Madrid.

10 septembrie / Prezentarea României în revista *Intramuros*, într-un număr special dedicat Europei de Est – „20 de ani fără Cortina de Fier în Europa – 1989-2009“. Demersul a făcut parte dintr-un proiect organizat în parteneriat cu Goethe-Institut, Institutul Polonez, Forumul Cultural Austriac, Centrul Ceh și Ambasada Ungariei la Madrid, sub egida EUNIC Spania.

17-19 septembrie / Proiectul „Cultura integrează România prin film“, constând în proiecții de film românesc în Comunitatea Madrid, organizate la Alcalá de Henares, Coslada, Móstoles, Meco și Boadilla del Monte. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Fundația Iberoamerica Europa și Comunitatea Madrid, prin Centrul Hispano-Român din Alcalá de Henares. Au fost proiectate filmele *Filantropica*, regia: Nae Caranfil; *Născuți la comandă. Decreștii*, regia: Florin Iepan; *Nemuritorii*, regia: Sergiu Nicolaescu.

24 septembrie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Film de la San Sebastián, Spania, ediția a LVII-a. A fost selecționat, în premieră, un proiect din România: *Roxanne, by the Police*, produs de HiFilm Productions, scenariul: Ileana Muntean; regia: Valentin Hotea.

24-27 septembrie / Promovarea romanului *Dimineată pierdută/Una mañana perdida* de Gabriela Adameșteanu printr-o serie de interviuri. Campania de promovare a fost realizată cu sprijinul Editurii Random House Mondadori, care a publicat traducerea în limba spaniolă a volumului cu sprijinul ICR, prin programul „20 de autori“. De asemenea, în cadrul The Guardian Hay Festival 2009, Segovia, EUNIC Spania a organizat dezbateri și întâlniri pe tema „20 de ani fără Cortina de Fier în Europa“, la care a participat scriitoarea Gabriela Adameșteanu.

28 septembrie – 14 noiembrie / Expoziția colectivă de fotografie „Sibiu. Tânăr din 1191“ la Muzeul Universității din Alicante (MUA). Organizatori: Muzeul Universității din Alicante, Universitatea din Alicante, ICR Madrid.

Octombrie

octombrie-decembrie / Promovarea culturii române în numărul 57/octombrie 2009 al revistei *Zona de Obras*, printr-o pagină dedicată culturii contemporane din România, realizată de Tom Wilson. *Zona de Obras* este o revistă de circulație internațională, trimestrială, de referință în peisajul cultural.

6 și 7-9 octombrie / Participarea României la Târgul de Carte LIBER, Madrid. Organizarea colocviului „Literatura română înainte și după 1989. Identități, mărturii, confluente culturale”, la Circulo de Bellas Artes, Madrid. Evenimentul a inclus dezbateri despre interferențele literare româno-spaniole; lecturi bilingve, prezentarea autorilor și a cărților recent traduse în limba spaniolă prin programele TPS și „20 de autori”. Au participat scriitorii Ion Vianu, Gabriela Adameșteanu, Petru Cimpoșu, Dan Lungu, Victor Ivanovici și traducătorii Susana Vazquez, Marian Ochoa, Javier Marina, Joaquín Garrigós.

12-17 octombrie / Teatrul Național Cluj-Napoca a deschis ediția a XX-a a Festivalului Internațional de Teatru Contemporan de la Santander cu două reprezentații ale piesei *Purificare* de Sarah Kane, în prezența regizorului Andrei Șerban. Proiect realizat în colaborare cu Universitatea Cantabria și Caja Cantabria.

19 octombrie - 20 noiembrie / Ciclu de manifestări „20 de ani fără Cortina de Fier în Europa”, proiect realizat de EUNIC Spania, la Sediul Reprezentanței UE. În cadrul amplei manifestări au fost organizate o conferință de presă, dedicată evocării transformărilor începute în 1989, la care au luat parte ambasadori din Germania, Polonia, Republica Cehă, România și Ungaria, și au fost vernisate mai multe expoziții de fotografie, realizate în parteneriat cu AGERPRES: expoziția „MEMORIA 1989”; expoziția „1989. Sfârșitul dictaturilor în Europa Centrală și de Est”, la Colegiul „Beatriz Galindo” și expoziția „Căderea Cortinei de Fier”, realizată în parteneriat cu Comunitatea Madrid, la sala de expoziții Ateneo de Madrid. De asemenea, a avut loc și o masă rotundă cu tema „Rolul presei în perioadele de transformare”, la care au participat jurnaliști din Europa de Est, printre care și ziarista Tia Șerbănescu.

31 octombrie / Lansarea volumului bilingv de poezie și *îngerii plâng* al tinerei poete Maria Teodora Miclea. Lansarea a fost realizată cu sprijinul Asociației pentru sprijinirea Românilor din Alcalá de Henares, în Salon de Actos al Universității din Alcalá de Henares și prin colaborarea cu CEPI Hispano-Român din Alcalá de Henares.

Noiembrie

5 noiembrie - 20 decembrie / Expoziția de tehnici mixte „Ielele - zânele pădurii” a artistei plastice Romana Preoteasa, la Ambasadă României din Madrid.

6 noiembrie - 13 decembrie / Expoziția „A numi lucruri care încă nu există” a artistului Sebastian Moldovan, în cadrul Festivalului Internațional de Gravură Contemporană INGRAFICA 2009, Cuenca. Expoziția a inclus instalații audio-video, obiecte, desene și fotografii și a fost deschisă în spațiul Bisericii San Miguel din Cuenca.

9-11 noiembrie / Reprezentație cu spectacolul *Panică* de Mika Myllyaho, regia: Jose Herrero, susținută de compania de teatru Il-matar, la Casa de Vacas, Parcul Retiro, Madrid.

10-24 noiembrie / Expoziția de pictură „Lumea ideilor” a artistului plastic Constantin Popa, la sediul ICR Madrid.

12-14 și 17 noiembrie / Participarea academicianului Marius Sala, vicepreședinte al Academiei Române, membru corespondent al Academiei Regale Spaniole, la Simpozionul „Traducere și identitate în diaspora” la Universitatea din Alicante, alături de invitați de la universități din Spania și România, precum și la o conferință despre limba română la Universitatea din Granada.

15-21 noiembrie / Proiectul „Filmul românesc înainte și după 1989”, derulat în cadrul Festivalului de Film Independent Barcelona L'Alternativa, a inclus organizarea unei mese rotunde, proiecția unor lungmetraje renumite, precum și a unei serii de scurtmetraje realizate de absolvenții Facultății de Film din cadrul U.N.A.T.C. „I.L. Caragiale” București. Au fost proiectate peliculele. *California dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu; *Reconstituirea*, regia: Lucian Pintilie; *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu Jude; *Pas în doi*, regia: Dan Pița; *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean; *Secvențe*, regia: Alexandru Tatos; *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu. La masa rotundă cu tema „Succesele filmului românesc înainte și după 1989”, moderată de Alex Navarro (Media Antena Catalunya), au luat parte Corneliu Porumboiu (regizor), Ada Solomon (producător) și Mihai Chirilov (critic de film). De asemenea, ICR Madrid a susținut participarea U.N.A.T.C. „I.L. Caragiale” București, în cadrul secțiunii Școli de film, cu două sesiuni de proiecții de scurtmetraje. În competiția oficială de lungmetraje a fost selectat filmul *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu. Evenimentele s-au desfășurat la CCCB Auditoriu, Hall și Sala Mirador, Cinema Casablanca-Kaplan, FNAC Barcelona.

26 noiembrie / Proiecția filmului *VINICER - o privire spaniolă asupra României*, realizat de doi artiști spanioli, José Manuel Oñoro și Carmen Rubio (La Najarra Producciones), la sediul ICR Madrid.

26-28 noiembrie / Selecție de scurtmetraje realizate de studenți ai U.N.A.T.C. „I.L. Caragiale” București, în cadrul celei de a XXXVII-a ediții a Concursului Internațional de Audio-Vizual Liceo Casino, Vilagarcia, Galicia, în secțiunea „Otras latitudes”. De asemenea, a fost prezentată și o retrospectivă Igor Cobileanski.

27 noiembrie / „A Place for Citizenship” – performace de Irina Botea la Auditoriul Sabatini, Muzeul Național Centrul de Artă Reina Sofia (MNCARS), Madrid, în colaborare cu un grup de instrumentiști români din Spania. Evenimentul a făcut parte din manifestarea „Multitudinea singulară: arta de a rezista”. Curatori: Berta Sichel și Perry Bard.

Decembrie

1-15 decembrie / Expoziție de fotografie „MEMORIA 1989. 20 de ani de la Revoluția Română”, la CEPI Hispano-Român din Alcalá de Henares. Proiect realizat de ICR Madrid și Comunitatea Madrid, în colaborare cu AGERPRES.

4-9 decembrie / Vernisajul expoziției de albume de artă și fotografie „Patrimoniul UNESCO în România”, în cadrul standului României (țară invitată) la Târgul INTEGRA 2009, IFEMA, Madrid. Cele șapte albume au fost publicate în premieră de editura spaniolă ARTEC, cu sprijinul UNESCO și al ICR, prin programul de finanțare PUBLISHING ROMANIA.

17 decembrie - 10 ianuarie 2010 / Expoziție de fotografie „MEMORIA 1989. 20 de ani de la Revoluția Română”, la CEPI Hispano-Român din Coslada. Proiect realizat de ICR Madrid și Comunitatea Madrid, în colaborare cu AGERPRES.

Deși spațiul geografic este de obicei România, aceste filme au avut priză la publicul internațional și sunt apreciate azi de critici în cadrul marilor festivaluri. În această a XVI-a ediție, Alternativa a organizat împreună cu ICR Madrid și Centrul Național al Cinematografiei din România ciclul „Cinematograful românesc: Înainte și după 1989”. Festivalul beneficiază de nume precum cel al lui Lucian Pintilie, considerat de unii părintele spiritual al Noului Val de regizori români, care, odată cu Reconstituirea (1968), cel de-al doilea film al său, a fost nevoit să emigreze din România după ce pelicula a fost interzisă în cinematografe la două săptămâni de la lansare.

De asemenea, vor fi proiectate filme ale unor regizori precum: Dan Pița care, cu Pas in doi (1985) a câștigat Ursul de Argint și o Mențiune la Festivalul de Film de la Berlin din 1986, sau Cristi Puiu, a cărui comedie despre odiseea spitalicească a domnului Lăzărescu, a câștigat, între altele, premiul Un Certain Regard la Festivalul de Film de la Cannes 2005, premiul special Silver Hugo al juriului la Festivalul Internațional de Film de la Chicago 2005 și premiul FIPRESCI la Festivalul Internațional de Film de la Palm Springs 2006.

La Vanguardia.es

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA NEW YORK

Ianuarie

8 ianuarie / Concertul „European Jazz Improvisation“, susținut de pianistul Lucian Ban la Bohemian National Hall, New York. O seară unică de improvizații jazz cu unii dintre cei mai cunoscuți muzicieni europeni, marcând debutul Președinției Cehe a Parlamentului Uniunii Europene.

16-17 ianuarie / În urma succesului internațional reputat în 2008, cel mai recent film al lui Nae Caranfil, *Restul e tăcere*, propunerea oficială a României pentru Premiile 2009 ale Academiei de Film Americane, a fost prezentat la Festivalul Internațional de Film de la Palm Springs (15-23 ianuarie 2009), în categoria Awards Buzz. Cu sprijinul ICR New York, regizorul Nae Caranfil a participat la festival și a prezentat filmul criticilor, jurnaliștilor și publicului american.

23 ianuarie - 5 februarie / Lansarea filmului *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, în cinematografele newyorkeze. ICR New York a facilitat participarea actorului Armand Assante la una dintre primele proiecții ale filmului, pe 24 ianuarie la IFC Center.

Februarie

3 februarie / Participarea compozitorului Dinu Ghezzo la conferința „Harmonious Cities: Music, Technology, Culture and Health“ organizată de Comisia pentru dezvoltare socială a Organizației Națiunilor Unite, New York.

7 februarie / Proiecția filmului documentar *Marele jaf comunist* regia: Alexandru Solomon, la Columbia University, în prezența regizorului, care a participat la un dialog cu publicul la finalul proiecției. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Clubul Românesc de la Universitatea Columbia.

8 februarie / Participarea ICR New York la un eveniment de promovare pentru Asociația Alex Fund, organizat de actorul Ethan Hawke, la prestigioasa Brooklyn Academy of Music.

10 februarie / În cadrul programelor dedicate cercetării trecutului recent, ICR New York a găzduit dezbateră „Spațiul public în România după 1989“ – un dialog cu regizorul Alexandru Solomon și curatorul Mihnea Mircan, moderat de Corina Șuteu, director al ICR New York, în sala Auditorium a ICR New York. Dezbateră a urmărit să ofere o reflecție personală asupra evoluției spațiului public în România după 1989 și a felului în care fenomenul artistic și artiștii în mod individual au contribuit la o înnoire a expresiei critice.

13-14 februarie / Muzeul de Artă Modernă din New York a prezentat *Podul de flori*, regia: Thomas Ciulei, în cadrul festivalului „Documentary Fortnight“. Filmul a fost proiectat în prezența regizorului, alături de alte trezeci și cinci de filme documentare din toată lumea, în cadrul „Documentary Fortnight“, evenimentul anual al MoMA dedicat filmului de non-ficțiune și video.

26 februarie / Proiecția filmului *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, la Great Neck Arts Center (Long Island, NY), cu o introducere și sesiune de întrebări susținute de criticul Mihai Chirilov.

Martie

5-8 martie / Ioana Nemeș la Volta NY și ICR New York. La trei ani de la prima ei expoziție new-yorkeză, „Monthly Evaluations“, prezentată de ICR New York, Ioana Nemeș a fost singurul artist român invitat la Târgul Volta NY. Expoziția-instalație de pictură și sculptură, prezentată de Galeria Jiří Švestka (Praga) la Volta, a fost ulterior vernisată la Berlin în formatul său lărgit (octombrie). Ioana Nemeș a fost, totodată, invitatul special al ICR New York pentru a vorbi despre temeie ei recurente, diversele medii între care tranzitează opera ei și inserția obiectelor tradiționale în discursul ei vizual actual.

5-7 martie / Prezență a filmului românesc în cadrul festivalului Noul Film Balcanic, organizat la Columbia University. Institutul Harriman din cadrul Universității Columbia din New York, în colaborare cu mai mulți parteneri, printre care și ICR New York, a organizat trei zile de festival și o conferință multidisciplinară dedicată noilor tendințe din filmul balcanic recent.

Festivalul s-a deschis cu *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu, prezentat de criticul de film Mihai Chirilov, curator al Festivalului de film românesc din New York. Mihai Chirilov a susținut și o conferință despre noul film românesc în cadrul unor

sesiuni de comunicări la care au participat studenți de la Universitatea Columbia și renumiți critici internaționali cu specializări în film, literatură, sociologie, istoria artei și studii de gen.

6 martie / Recital de pian susținut de artista Anca Săftulescu, în sala Auditorium. Evenimentul a fost organizat de ICR New York în parteneriat cu George Enescu Society of the United States și a precedat dialogul cu artista Ioana Nemeș, ambele evenimente fiind prezentate sub titlul „CROSSCUTS. Tineri artiști români la ICRNY”.

10 martie / „Simulatorul de istorie. Artele vizuale după 1989” – prezentare susținută de curatorul și teoreticianul Mihnea Mircan în Galeria Română a ICR New York. Aflat în rezidență la International Studio & Curatorial Program, Mihnea Mircan a trecut în revistă o serie de artiști și lucrări reprezentative despre momentul 1989, oferind în același timp o perspectivă asupra alternației dintre spațiul public și cel istoric. La discuția moderată de Corina Șuteu, au participat Mihai Pop, curator și galerist, și Cristian Rusu, artist vizual. Cei doi invitați au reprezentat Galeria Plan B în cadrul prestigiosului târg de artă contemporană Armory Show.

18 martie / O nouă proiecție a filmului *California Dreaming' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, la ICR New York. Proiecția filmului a fost urmată de o discuție cu actrița Maria Dinulescu, prezentă în SUA pentru promovarea filmului *Pescuit sportiv*, regia: Adrian Sitaru, în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Miami.

19-29 martie / ICR New York a susținut participarea românească la Cleveland International Film Festival. Criticul Mihai Chirilov a făcut parte din juriul festivalului și a participat la o serie de conferințe și de paneluri în cadrul acestuia. Prezența românească în festival a fost asigurată de filmul *Boogie*, regia: Radu Muntean, selectat în secțiunea dedicată filmului din Europa Centrală și de Est.

19 martie – 2 mai / Cu sprijinul ICR New York, Trap Door Theatre, una dintre companiile teatrale de avangardă din Chicago, a prezentat producția americană a piesei *Caii la fereastră* de Matei Vișniec, în regia: Radu Alexandru Nica. În iunie 2009 spectacolul a fost jucat în cadrul Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, precum și la Teatrul Național din București.

Aprilie

8-10 aprilie / „Parcursuri dramaturgice” cu Andreea Vălean, Mihaela Michailov și Ioana Ieronim. ICR New York a continuat colaborarea cu LARK Play Development Center din New York, organizând o serie de evenimente de dezvoltare de text, schim-

buri cu dramaturgii și traducătorii americani, precum și întâlniri cu publicul american. Au avut loc spectacole lectură organizate de LARK Play Development Center, deschise unui public specializat, urmate de mese rotunde în vederea dezvoltării și perfecționării pieselor prezentate. ICR New York a găzduit un dialog moderat de dramaturgul Saviana Stănescu despre dramaturgia contemporană românească, despre propriile proiecte în lucru și despre experiența întâlnirii cu spațiul american. Dialogul a fost dublat de extrase video din ultimele spectacole montate în România pe baza textelor scrise de Andreea Vălean, Mihaela Michailov și Ioana Ieronim, prezente la dezbateri.

14 aprilie / În parteneriat cu Black Widow Press, ICR New York a organizat un turneu de promovare a ediției în limba engleză a cărții *Submarinul iertat* de Ruxandra Cesereanu și Andrei Codrescu intitulat „*Submarinul iertat* în turneu american. La bord: Andrei Codrescu & Ruxandra Cesereanu”. Pe 14 aprilie, în cadrul întâlnirii găzduite de ICR New York, cei doi autori au citit texte bilingve din volumul lansat în 2007 la Târgul de la Frankfurt. Dialogul a fost moderat de profesorul și scriitorul Călin Andrei Mihăilescu. Turneul de lansare a cărții a continuat la Poetry Project la St. Mark's Church în New York, apoi în sudul Americii, incluzând o lectură la celebrul Gold Mine Saloon din New Orleans. Evenimentul organizat la sediul ICR New York a prilejuit și celebrarea unei alte traduceri în limba engleză, volumul de poezie *Crusader-Woman* de Ruxandra Cesereanu, publicat tot la Black Widow Press. La eveniment a participat traducătorul Adam J. Sorkin.

16-24 aprilie / Proiecția a două filme românești la „Disappearing Act: European Cinema from New Wave to New Wave”, festival organizat de Centrul Ceh din New York. Selecția de optsprezece filme a inclus: *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean și mult-apreciatul *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu. Filmele au fost prezentate de criticul de film Mihai Chirilov. Festivalul a găzduit, de asemenea, o dezbatere cu prestigioși critici de film și programatori americani, moderată de Richard Pena (director de programe, Film Society of Lincoln Center), la care au participat Oana Radu, director adjunct al ICR New York, și criticul de film Mihai Chirilov.

22 aprilie / În urma succesului de critică al filmelor românești în America în ultimii ani, ICR New York a organizat la sediul său o prezentare specială a cinematografului autohton, intitulată „Meniu special: Degustare de filme românești 2009”. În cadrul evenimentului dedicat programatorilor și cinemafililor, au fost prezentate multasteptatele filme românești ale anului 2009, fiind proiectate, în premieră, fragmente din filmele recent realizate de

Cristian Mungiu, Corneliu Porumboiu, Răzvan Rădulescu, Bobby Păunescu și alții. Selecția și prezentarea au fost realizate de criticul de film Mihai Chirilov și au fost urmate de o masă rotundă despre perspectivele noului val al filmului românesc, la care a participat, în calitate de invitat special, Richard Pena, director artistic al Film Society of Lincoln Center și al New York Film Festival.

25 aprilie / ICR New York a participat la conferința „România, 20 de ani de la revoluție: Diaspora românească din SUA”, organizată de Asociația Studenților Români (Romanian Club) de la Columbia University. Evenimentul a inclus o sesiune interactivă susținută de Corina Șuteu, dedicată viziunii programelor derulate de ICR New York în cadrul acțiunii de promovare a artiștilor români și a schimburilor culturale în/cu SUA. La discuție au participat, ca invitați speciali, artiști români care își desfășoară activitatea la New York și care au colaborat de-a lungul ultimilor trei ani cu ICR New York: Matei Varga (pianist), Saviana Stănescu (dramaturg) și Sanda Weigl (cântăreață).

27 aprilie / Proiectul „În focus: Scenariștii noului val”, organizat la Galeria Română, care a adus în prim-plan scenariștii filmelor românești recente, într-un dialog moderat de criticul de film Mihai Chirilov. Participanți: scenariștii Răzvan Rădulescu și Andreea Vălean și criticul Jay Weissberg (revista *Variety*). Evenimentul a deschis expoziția ICR New York/Cărturești din Galeria Română.

27 aprilie – 15 decembrie / Proiectul „Către o librărie românească la New York: ICR New York & Cărturești prezintă o expoziție de carte românească și nu numai”. „Fabulosul magazin de cărți și ceaiuri” (după cum descrie *Frommer's Cărtureștiul*), în parteneriat cu Institutul Cultural Român, au creat în SUA prima poartă de acces către cultura scrisă din România, prezentând cărți, CD-uri și DVD-uri cu muzică și filme, în cadrul unei expoziții găzduite de Galeria Română. În contextul expoziției de carte, ICR New York a organizat peste douăzeci de evenimente, incluzând lansări de carte, prezentări sau expoziții temporare, precum și o serie de întâlniri speciale cu titlul „Reading the Tea Leaves/Citind pe frunzele de ceai”. Librăria Cărturești a organizat un serviciu de achiziție online a titlurilor din expoziție și de expediere rapidă în SUA (<http://usa.carturesti.ro>).

29 aprilie / Criticul Mihai Chirilov a fost prezent la Los Angeles în cadrul evenimentului „Meniu special: Degustare de filme românești 2009”, organizat de ICR New York în colaborare cu Department of Slavic Languages, UCLA, Romanian Club, UCLA, cu sprijinul Consulatului General al României la Los Angeles și al Festivalului de Film Sud-Est European din Los Angeles. Evenimentul a avut loc la Universitatea California din Los Angeles

(UCLA) și a fost însoțit de o masă rotundă despre perspectivele noului val în filmul românesc. La eveniment au participat Scott Foundas, critic de film al *LA Weekly* și *Village Voice* și Vera Mijojlic, director al SEE Film Festival. Au fost prezente actrița Monica Dean (*Francesca*) și regizoarea Ioana Uricaru (unul dintre regizorii filmului *Amintiri din Epoca de Aur*, produs de Cristian Mungiu).

30 aprilie – 5 mai / Pe durata festivalului de literatură PEN World Voices, ICR New York a organizat o serie de evenimente literare în centrul cărora s-a aflat scriitorul Filip Florian, al cărui roman de debut, *Degete mici*, a fost publicat de Editura Houghton Mifflin Harcourt (iulie 2009). Alături de acesta a fost prezentă Simona Kessler, agent literar din România. Seria de evenimente a început cu un breakfast literar în spațiul Cărturești, cu participarea reprezentanților unor prestigioase edituri americane – New Directions, Open Letter, Dalkey Archive Press și Houghton Mifflin Harcourt – precum și ai presei – Jennifer Schuessler de la *New York Times Book Review*. Întâlnirea a fost urmată de o seară de lectură din romanul *Degete mici* și o masă rotundă la care a participat, printre alții, Michael Scammell, profesor la Columbia University, vicepreședinte PEN International și traducător al lui Nabokov. Evenimentele s-au desfășurat în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română.

Am dat peste Degete mici de Filip Florian când umblam într-un vraf vechi de cărți trimise editurii spre evaluare în vederea publicării; Institutul Cultural Român trimisese opt pagini traduse și o descriere a cărții. Am citit selecția respectivă și am scris un singur cuvânt, în capul paginii: „Wow!”. Apoi am dus-o șefului meu.

Sal Robinson, editor la **Houghton Mifflin Harcourt**

Degete mici, un roman scurt de o imaginație debordantă. [...] Cartea le amintește cititorilor că scrisul de bună calitate trebuie să le aprindă imaginația, să le ofere interpretări cu care să se confrunte și să îi conecteze, cu un strop de umilință, la lumea din jur.

Annie Janusch, *The Quarterly Conversation*

30 aprilie - 6 mai / Proiecția filmelor *Elevator*, regia: George Dorobanțu și *Megatron*, regia: Marian Crișan în cadrul Festivalului de Film Sud-Est European din Los Angeles, cu sprijinul ICR New York. *Elevator* a fost proiectat pentru prima dată pe Coasta de vest, în prezența regizorului George Dorobanțu.

Mai

8 mai - 20 septembrie / Expoziția de scoarțe românești din Oltenia, Maramureș și Moldova, în parteneriat cu departamentul Down Jersey Folklife Center din cadrul Wheaton Arts and Cultural Center, Millville, NJ. Curator: Iveta Pirgova.

9 mai / Lansarea cărții *Epoca de Aur pentru copii* de Ștefan Constantinescu, în prezența autorului, urmată de evenimentul interactiv „Muzică din Epoca de Aur”. Evenimentul a avut loc în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română.

14 mai - 27 iunie / Expoziția personală „Core” a artistului Dumitru Gorzo, la Galeria SLAG.

15 mai / Lansarea ultimului volum semnat de Ileana Alexandra Orlich: *Modernity in the Twentieth-Century Romanian Novel*, Columbia University Press. Ileana Orlich este unul dintre cei mai activi traducători literari și profesori de literatură comparată care își desfășoară activitatea academică în SUA. Invitat special: prof. Rodica Mihăilă, director al Centrului de Studii Americane din cadrul Facultății de Limbi Străine, Universitatea din București. Lansarea de carte a avut loc în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română.

20 mai / Lansarea proiectului „Reading the Tea Leaves/Citind pe frunze de ceai”: Ceaiul de miercuri la expoziția ICR New York/Cărturești. În această serie, ICR New York a invitat publicul să descopere, în timp ce savurează un ceai, diversele titluri disponibile în cadrul expoziției Cărturești din Galeria Română. Autori români clasici și contemporani au fost prezentați cu participarea unor oaspeți surpriză, fie ei scriitori, traducători sau cititori ai autorilor aleși. Proiectul „Reading the Tea Leaves” a fost inaugurat cu o prezentare informală a acestei serii de evenimente, urmată de un tur al expoziției realizat de membrii echipei ICR New York.

27 mai / „Reading the Tea Leaves / Citind pe frunze de ceai: Să fim din nou copii!”. ICR New York și Asociația „O lume minunată” au organizat pentru Ziua Internațională a Copilului un program special: șotron, basme de Petre Ispirescu, cântecele Margaretei Pâslaru din filmul *Veronica*. Evenimentul a fost organizat în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română.

Iunie

30 mai - 8 iunie / ICR New York a organizat pe 3 iunie, în sala Auditorium, o întâlnire specială cu Aura Corbeanu, vicepreședinte executiv al UNITER, intitulată „Teatrul românesc sub lupă cu Aura Corbeanu”. La dialog au participat Catherine Coray (Director al hotiNK International Play Reading și conferențiar în cadrul Departamentului de Teatru Experimental de la Tisch School of the Arts, New York), John Clinton Eisner (Director, LARK Play Development Center, NYC) și Melissa Hardy (Manager, The Play Company, NYC). Cu sprijinul Lark Theatre Development și al ICR New York, Aura Corbeanu a participat la Conferința Națională a Theatre Communication Group (Baltimore, 4-6 iunie), intrând în contact cu mediul profesional american din artele spectacolului.

CROSSCUTS. Tineri artiști români la ICRNY

2-7 iunie / În cadrul Festivalului de Film din Connecticut a fost prezentat, pentru prima dată, cu susținerea ICR New York, un program special dedicat documentarului românesc, în care au fost incluse proiecții ale filmelor *Bar de zi și alte povești*, regia: Corina Radu; *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon și *Testimonial*, regia: Răzvan Georgescu. Proiecțiile au fost urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri, precum și de o masă rotundă la care au participat regizorii Răzvan Georgescu și Corina Radu.

5-7 iunie / „O celebrare a culturii urbane la ICR New York” & Revista *Hardcomics* la MoCCA Art Festival. Artista Flash Rosenberg, rezidentă în cadrul programului LIVE de la New York Public Library, a reacționat entuziast și a acordat virtual premiul pentru cel mai bun și mai comic titlu de eveniment din New York pentru „Very Bad Comics & So-So Music from Romania”. Evenimentul a fost prezentat în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română, cu ocazia primei participări românești la Festivalul MoCCA – Museum of Cartoon and Comic Art Festival, susținută de ICR New York. Artistul Matei Branea a prezentat publicului american publicațiile *Hardcomics* și *Aooleu*, făcând o introducere a scenei de bandă desenată și *comic art* din România. Formația de muzică electronică Rezistența materialelor, aflată pentru prima oară la New York, a susținut un concert live.

4-13 iunie / Spectacolul *A Page Out of Order: Not About Romanian Cinema*, realizat de coregrafa Yoshiko Chuma la Danspace Project, St. Mark’s Church, New York. Au participat regizoarea Theo Hergheliegiu, dansatorii Andreea Duță și Istvan Teglas și actorul Sorin Calotă. Au avut loc șase reprezentații, două dintre acestea fiind urmate de discuții cu publicul, moderate de Judy Hussie-Taylor, director Danspace, și de Corina Șuteu, director al ICR New York.

9-11 iunie / New York Public Library și EUNIC au organizat evenimentul „ISLAM IN EUROPE. INSULT: Fractured States?”, constând într-o serie de cinci dezbateri, la care au participat invitați de marcă din Europa și SUA. ICR New York a susținut prezența la simpozion a jurnalistului foto Ziyah Gafic din Sarajevo, premiat pentru fotografiile sale realizate în zone de conflict din întreaga lume.

17 iunie / Prezentare specială a antologiei *Eastern European Drama in Times of Revolution: Playwrights Before the Fall (1989)*, în cadrul programului „Reading the Tea Leaves/Citind pe frunze de ceai”. Volumul a fost publicat în cursul toamnei de Martin E. Segal Theatre Center și include cinci piese scrise în anii ’80 de autori din Europa de Est, inclusiv *Căii la fereastră* de Matei Vișniec. La eveniment au participat Daniel Gerould, director executiv, și Frank Hentschker, director de programe la Martin E. Segal Theatre Cen-

ter, CUNY. Prezentarea a avut loc în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română.

17 iunie / Cu sprijinul ICR New York, a continuat seria proiecțiilor filmului *Elevator*, regia: George Dorobanțu. Pe 17 iunie, filmul a fost vizionat în cadrul programului Annual Summer Screenings, organizat de Festivalul de Film de la Chicago.

24 iunie / În cadrul programului „Reading the Tea Leaves/Citind pe frunze de ceai”, a fost organizată o seară dedicată ediției în limba engleză a volumului *Nostalgia* de Mircea Cărtărescu, publicată în 2005 la Editura New Directions, în traducerea lui Julian Semilian. Declan Spring, senior editor al Editurii New Directions, și Paul Doru Mugur, editor al revistei *Respiro*, au dialogat despre carte cu directorul ICR New York, Corina Șuteu. Evenimentul a avut loc în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română.

29 iunie / Recital de pian susținut de Matei Varga la Ottawa, organizat de Ambasada României la Ottawa în parteneriat cu ICR New York, pentru a marca celebrarea a 90 de ani de relații diplomatice româno-canadiene.

Iulie

9 iulie / Expoziția „Precious Aggression. An Obsessive Reflection” a artistului Sasha Meret, la Galeria Română. ICR New York l-a invitat pe artistul român stabilit în SUA pentru o prezentare exclusivă, în Galeria Română, a unei selecții de lucrări noi în care acesta explorează medii de expresie complet diferite de cele cu care a lucrat anterior.

10 iulie / Eveniment dedicat memoriei lui Matei Călinescu, avându-l ca invitat special pe scriitorul și profesorul Călin Andrei Mihăilescu, în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română.

August

1-28 august / Pe 26 august, în deschiderea sezonului de toamnă al ICR New York, dansatorul și coregraful Cosmin Manolescu a prezentat scena de dans contemporan din România. Expunerea a fost însoțită de imagini din proiectul Dans.ro 2007, un DVD produs de Fundația Proiect DCM și Gabriela Tudor și a avut loc în cadrul expoziției ICR New York/Cărturești din Galeria Română. Evenimentul s-a desfășurat cu ocazia participării lui Cosmin Manolescu la proiectul „Cal-laboratory Kitchen”, un laborator de cercetare coregrafică la Universitatea California în San Diego, reunind artiști din Letonia, Macedonia, Marea Britanie, Mexic, România și SUA, derulat în perioada 1-16 august.

28 august - 11 octombrie / Ion Grigorescu, unul din cei mai importanți reprezentanți al artelor vizuale contemporane românești din anii '70-'80, a cărui activitate și contribuție la scena alternativă din România a făcut în ultimii ani obiectul a numeroase expoziții în Europa, a participat la vernisajul primei sale expoziții în spațiul nord-american, la Galeria Ludlow 38 din New York. Expoziția ai c[rei curatori au fost Anders Kreuger (European Kunsthalle Koln) și Tobi Maier (Ludlow 38), a fost concepută ca un duo Ion Grigorescu-Lili Dujourie (Belgia) și a inclus filme și fotografii de Ion Grigorescu din anii '70. Artistul român, alături de curatorul Anders Kreuger, au luat parte pe 29 august la un dialog despre parcursul creativ al artistului român.

Septembrie

10 septembrie / Lansarea cărții *Girl Mary* de Petru Popescu, Editura Simon & Schuster, în prezența autorului, în spațiul expoziției de carte ICR New York/Cărturești.

12-17 septembrie / Susținerea participării românești la Festivalul Internațional de Film de la Toronto, unul din cele mai importante festivaluri din America de Nord. Au fost selectate filmele *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Cristian Mungiu, Hanno Höffer, Ioana Uricariu, Constantin Popescu, Răzvan Măsculescu și *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu Jude. Au avut loc două proiecții speciale pentru fiecare dintre cele două filme în secțiunea Discovery, precedate de prezentări făcute de regizorul Cristian Mungiu și de producătorul Ada Solomon și urmate de discuții cu publicul. Cristian Mungiu și Ada Solomon au participat și la întâlniri cu presa locală și internațională și la un workshop dedicat secțiunii Discovery.

24-30 septembrie / Prezentarea în premieră în SUA a filmului *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu, în cadrul New York Film Festival. Au avut loc două proiecții, pe 28 și 29 septembrie, precedate de prezentări făcute de regizorul Corneliu Porumboiu și urmate de discuții cu publicul. Regizorul a participat și la proiecția specială și la conferința de presă din data de 25 septembrie, precum și la numeroase întâlniri cu presa americană. Lungmetrajul a rulat pe ecranele americane începând din 23 decembrie.

25 septembrie - 6 octombrie / Academia Itinerantă Andrei Șerban la New York. După un atelier excepțional organizat la Horezu în luna august, ICR New York a primit pentru a doua oară la New York o generație a Academiei Itinerante, proiect inițiat în 2007 cu *Spovedanie la Tanacu*, textul Tatianeii Niculescu Bran. Stagiul newyorkez s-a finalizat cu o prezentare, în data de 5 octombrie, la Martin E. Segal Theatre Center al CUNY - The City

Mihai Chirilov în dialog cu Maria Dinulescu

Academia Itinerantă Andrei Șerban la New York

Toți actorii care au participat la workshopul de la Horezu, apoi la cel din New York, au simțit șocul de a fi trăit o experiență umană și artistică ieșită din comun. Se vede că s-a întâmplat ceva; această vară la Horezu le-a prins de minune – și iată de ce: pentru că s-a lucrat în sensul unei căutări artistice spre altceva decât mediocritatea automată a clișeele obișnuite, a privirii spre înăuntru, spre liniște, spre ușurință, spre a găsi ceva adevărat atât ca artist, cât și ca om. Am descoperit o senzație de prospețime lucrând în natură, formând o comunitate teatrală cu trimiteri la originea antică a artei și asta a declanșat o energie sinceră, nemanipulată, o vibrație de o calitate cu totul nouă. Succesul acestor exerciții au avut ecou la New York prin demonstrația grupului de actori români în fața unei săli pline până la refuz și comentariile continuă să provoace discuții pasionate între specialiștii de teatru americani.

Andrei Șerban despre experiența Academiei Itinerante

University of New York, partener constant al ICR New York în programul New Drama. Prezentarea a inclus secvențe filmate pe durata Academiei, însoțite de comentariul lui Andrei Șerban, o demonstrație cu actorii prezenți, precum și lansarea albumului *Andrei Șerban. Călătoriile mele*, publicat de Editura Institutului Cultural Român. Evenimentul a fost inclus de *New York Times* în ediția din 1 octombrie, în selecția specială a evenimentelor culturale care nu trebuie ratate, și a făcut neîncăpătoare sala de la CUNY. Ioana Barbu, Andreea Bibiri, Lia Bugnar, Boris Gaza, Radu Iacoban, Marius Manole, Maria Obretin, Liliana Pană, Ioana Pavelescu și Matei Rotaru sunt actorii care au participat la stagiul newyorkez din 2009. Lor li s-a alăturat artistul Matei Branea, creatorul lui *Omulan*, autor al unui jurnal în benzi desenate al călătoriei. Ca urmare a participării la atelierul de la Horezu, Branea a creat episodul *Omulan *Drama**, publicat sub forma unei broșuri dedicate Academiei Itinerante 2009. Stagiul american a mai inclus o lectură-laborator a textului *Răpiți la New York*, scris de Lia Bugnar în urma atelierului de la Horezu.

Octombrie

7 octombrie / Dezbateră „1989-2009: Achievements and Challenges for Civil Society in Central and Eastern Europe“, la sediul Forumului Cultural Austriac din New York. Evenimentul a constat în organizarea unei mese rotunde la care au participat Martin Palous, ambasador al Republicii Cehe pe lângă ONU, Emil Brix, directorul Departamentului de Politici Culturale, Ministerul Afacerilor Externe al Austriei, și dramaturgul Saviana Stănescu. Corina Șuteu, directorul ICR New York, a moderat discuția, care a avut ca temă societatea civilă în Europa postcomunistă. Proiectul s-a înscris în seria evenimentelor organizate de ICR New York în 2009 pentru a celebra douăzeci de ani de la revoluția din 1989, răspunzând totodată unuia dintre obiectivele majore pe care ICR New York și le-a propus: continuarea și consolidarea relațiilor de colaborare cu institutele culturale europene din New York, în cadrul rețelei EUNIC.

9 octombrie / Lansarea volumului *Inventing the Jew: Antisemitic Stereotypes in Romanian and Other Central-European Cultures* de Andrei Oișteanu, publicat în 2009 de Nebraska University Press. Evenimentul a făcut parte din seria de proiecte dedicate istoriei recente a României marcând, totodată, Ziua Națională pentru Comemorarea Victimelor Holocaustului din România. Lansarea volumului, organizată în parteneriat cu Nebraska University Press, a fost realizată sub forma unei mese rotunde la care au luat parte Andrei Oișteanu, politologul Vladimir Tismăneanu, Moshe

Idel, specialist în mistică iudaică și Cabala și președinte al Center for Research on Romanian Jewry, Universitatea Ebraică din Ierusalim, și Randolph Brahm, director al Rosenthal Institute for Holocaust Studies (CUNY).

20 octombrie / Concertul „ENESCU Re-Imagined” la Merkin Hall în New York. În seria de proiecte dedicate promovării muzicii românești și continuând programul de concerte organizate la Merkin Hall, ICR New York a organizat „ENESCU Re-Imagined”, o reinterpretare a unor lucrări enesciene de către un ansamblu de prestigioși muzicieni de jazz și muzică contemporană: Lucian Ban (pian și reorchestrări), Mat Maneri (violă), John Hebert (contrabas și reorchestrări), Gerald Cleaver (percuție), Badal Roy (percuție tables), Tony Malaby (saxofon), Joyce Hammann (vioară), Taylor Ho Bynum (trompetă).

29 octombrie / „Time in the Technocratic Era”: eveniment special care a marcat lansarea volumului de proză scurtă *Psihonautica* de Paul Doru Mugur, cu participarea autorului și a arhitectului și compozitorului Emanuel Dimas de Melo Pimenta.

31 octombrie - 7 noiembrie / Proiecția filmelor *Polițist*, *adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu, și *Felicia înainte de toate*, regia: Răzvan Rădulescu și Melissa de Raaf, în cadrul Festivalului Institutului de Film American din Los Angeles (AFI FEST Los Angeles), în prezența regizorilor. ICR New York a susținut participarea regizorului Corneliu Porumboiu la festival, ca parte a campaniei de promovare a filmului în cursa pentru Oscar.

Noiembrie

5 noiembrie 2009 - 31 martie 2010 / Festivalul „Performing Revolution in Central and Eastern Europe”, constând într-o amplă serie de evenimente, inițiată de New York Public Library for the Performing Arts și organizată în colaborare cu o serie de organizații americane și institute culturale est-europene.

5 noiembrie / Simpozionul academic „As if Communism Never Happened: Culture and Politics in the 1980s and Beyond”, în cadrul festivalului „Performing Revolution”. ICR New York a fost coorganizator al simpozionului organizat de Harriman Institute, Columbia University, alături de Institutul Cultural Polonez și Forumul Cultural Austriac. În cadrul evenimentului a fost dezbătut rolul artelor spectacolului și al politicilor culturale în Europa postcomunistă. La simpozion au participat sociologii Jeffrey Goldfarb și Elzbieta Matynia, scriitorul și jurnalistul Robert Misik și scenograful Nic Ularu.

6-7 noiembrie / Concert susținut de trupa Timpuri Noi în cadrul festivalului „Rebel Waltz: Underground Music From Behind the

Iron Curtain”, care a reunit șase formații rock underground, active în anii '80 în țările Europei de Est. Evenimentul, realizat în colaborare de institutele culturale ale țărilor din estul Europei prezente la New York, a marcat deschiderea festivalului „Performing Revolution”. Formația Timpuri Noi, alături de celelalte trupe prezente în festival, a participat la o dezbatere organizată la The New School, Jazz and Contemporary Music Program.

10 noiembrie / Participarea scriitorului Dan Sociu la lansarea antologiei de literatură est-europeană *The Wall in My Head*, inițiată de revista *Words Without Borders* și publicată de Editura Open Letter Books, în cadrul festivalului „Performing Revolution”. Evenimentul s-a desfășurat într-una dintre cele mai importante librării independente din New York, Idlewild Books. La eveniment au fost prezenți, alături de Dan Sociu, scriitorii Kathrin Aehnlich (Germania), Dorota Masłowska (Polonia) și Masha Gessen (Rusia/SUA). Moderator: Eliot Borenstein, șef al Departamentului de Studii Ruse și Slavice din cadrul Universității New York. Volumul reunește scriitori din peste nouă țări, incluzând fragmente semnate de Milan Kundera, Peter Schneider, Vladimir Sorokin, Péter Esterházy, Mircea Cărtărescu, Dan Sociu, Eugen Jebeleanu etc. Evenimentul de lansare a inclus și lecturi ale unor fragmente din volum. De asemenea, scriitorul Dan Sociu a participat la o serie de întâlniri profesionale cu editori, scriitori și traducători americani.

10 noiembrie 2009 - 25 aprilie 2010 / Expoziția „The Lost World of Old Europe - The Danube Valley, 5000-3500 BC” și evenimente dedicate Culturii Cucuteni, organizate la Institute for the Study of the Ancient World (ISAW) din cadrul New York University. În seria proiectelor dedicate promovării patrimoniului cultural românesc, ICR New York a fost partener în organizarea și promovarea primei expoziții dedicate Culturii Cucuteni în spațiul nord-american. Obiectele expoziției au provenit din peste 20 de muzee din trei țări: România, Bulgaria și Republica Moldova. În deschiderea expoziției, ICR New York a organizat și găzduit, în data de 12 noiembrie, o masă rotundă deschisă publicului, cu participarea unor reprezentanți ai Muzeului Național de Istorie a României: Crișan Mușețeanu (director), Ioan Opriș (cercetător științific principal, secția Istorie), Corina Borș (arheolog și muzeograf), Nicolae Dragomir Popovici (șef secție Arheologie). Expoziția a fost însoțită de o serie de evenimente artistice și întâlniri care au pus în dialog exponatele arheologice cu contextul contemporan din România și din țările partenere. Organizate în parteneriat cu ICR New York, aceste manifestări au inclus o serie de prelegeri, întâlniri curatoriale și mese rotunde, vizite ghidate, precum și o serie de proiectii de filme românești (ianuarie-aprilie

Expoziția „The Lost World of Old Europe, The Danube Valley, 5000-3500 BC”

2010), un concert, demonstrații ale unui artizan olar din România (martie 2010). De asemenea, expoziția a fost însoțită de un catalog academic, realizat de ISAW, în parteneriat cu Princeton University Press.

16 noiembrie / Participarea dramaturgului Matei Vișniec la lansarea antologiei *Playwrights Before the Fall: Eastern European Drama in Times of Revolution*, organizată de Martin E. Segal Theatre Center/The Graduate Center CUNY în cadrul festivalului „Performing Revolution”. Ceilalți autori prezentați în volum sunt: Sławomir Mrożek, *Portrait*; Karel Steigerwald, *Sorrow, Sorrow, Fear, the Rope, and the Pit*; Gyorgy Spiró, *Csirkefej*, și Dušan Jovanović, *Military Secret*. Lansarea a inclus lecturi ale unor fragmente din volum și o masă rotundă la care au participat autorii și traducătorii pieselor, moderată de Daniel Gerould (editorul volumului).

18 noiembrie 2009 – 20 martie 2010 / Expoziția „Revolutionary Voices: Performing Arts in Central & Eastern Europe in the 1980s”, găzduită de New York Public Library for Performing Arts, în cadrul festivalului „Performing Revolution”.

Expoziția, ai cărei curatori sunt Karen Burke (The New York Public Library for the Performing Arts) și Aniko Szucs (New York University), explorează modul în care artele spectacolului au încercat și măsura în care au reușit să depășească barierele impuse de politicienii și cenzura comunistă în anii '80, anticipând astfel mod schimbările politice și sociale care au intervenit ulterior. Reprezentând proiectul central al festivalului, „Revolutionary Voices” se axează pe prezentarea contextului din Cehoslovacia, Germania, Polonia, România, Iugoslavia, Ungaria. Pentru a pune în evidență contextul românesc, ICR New York a produs și inclus în expoziție mai multe exponate: o broșură în format de ziar, cuprinzând texte despre cenzura în teatrul românesc al anilor '70-'80, tipărită de ICR New York; afișul și programul spectacolului *Dimineață pierdută* de Gabriela Adameșteanu (dramatizare și regie: Cătălina Buzoianu, una dintre cele mai relevante dramatizări ale anilor '80), fragmente video despre scena muzicală underground din România – videoclipul *Perfect* al formației Timpuri Noi și un fragment din concertele găzduite de Club A în anii '80; un montaj video despre spectacolele de propagandă din România anilor '80 (fragmente video din Serbările de 23 August, Cântarea României, Cenaclul Flacăra), urmat, în dialog, de fragmente din lucrările video ale artistului vizual Ion Grigorescu, *Dialog cu Ceaușescu*.

23 noiembrie / „New York-ul prin ochii unui emigrant (o serie de povestiri personale)”, prezentare de Saviana Stănescu la Bruno Walter Auditorium, New York Public Library for the Performing Arts, în cadrul festivalului „Performing Revolution”. Dramatur-

gul Saviana Stănescu a susținut un *performance* special conceput pentru acest festival, sub forma unei prezentări autobiografice în care își explorează deopotrivă tinerețea petrecută în România, înainte și după 1989, și experiența sa de emigrant la New York.

Decembrie

4-6 decembrie / „4 Years, 3 Days, and 2 Decades Later“: a IV-a ediție a Festivalului de Film Românesc din New York, organizat de ICR New York la Tribeca Cinemas. În programul realizat în colaborare cu directorul artistic al festivalului, Mihai Chirilov, au fost incluse filmele recente *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu; *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Cristian Mungiu, Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Constantin Popescu, și Răzvan Mărculescu, cu o prezentare specială; *Nunta mută*, regia: Horațiu Mălăele; *Pescuit sportiv*, regia: Adrian Sitaru; *Cealaltă Irina*, regia: Andrei Gruzniczki; *Katalin Varga*, regia: Peter Strickland; documentarele *My Beautiful Dacia*, regia: Julio Soto și Ștefan Constantinescu și *Podul de flori*, regia: Thomas Ciulei.

Alături de cele mai noi titluri ale anului și de un program de scurtmetraje, programul a cuprins o retrospectivă dedicată aniversării a douăzeci de ani de la revoluția din 1989, evenimentul fiind un satelit al festivalului „Performing Revolution“. Selecția specială a cuprins: *Videogramele unei revoluții*, regia: Andrei Ujică și Harun Farocki; *Balanța*, regia: Lucian Pintilie și *Stare de fapt*, regia: Stere Gulea. ICR New York a sprijinit participarea la festival a regizorilor Tudor Giurgiu, Vlad Ivanov și Horațiu Mălăele, a criticului Alex. Leo Șerban și a actorului Andi Vasluianu.

5 decembrie 2009 – 31 ianuarie 2010 / ICR New York a organizat difuzarea unei serii de filme românești pe canalul de televiziune prin satelit Link TV, în perioada decembrie 2009 – ianuarie 2010. Programul a inclus: *A fost sau n-a fost*, regia: Corneliu Porumboiu; *Examen*, regia: Titus Muntean; *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean; *Marfa și banii*, regia: Cristi Puiu; *Legături bolnăvicioase*, regia: Tudor Giurgiu; *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon; *Bar de zi și alte povestiri*, regia: Corina Radu, și *Testimonial*, regia: Răzvan Georgescu. Colaborarea cu Link TV a marcat o premieră în prezentarea mai amplă a filmului românesc și a culturii române în spațiul american către un public larg, în afara circuitului festivalier și al cinematografelelor destinate filmului străin. Selecția filmelor i-a aparținut lui Steven Lawrence, directorul de programe al Link TV, iar prezentarea a fost realizată în colaborare cu criticul de film Mihai Chirilov.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PARIS

Ianuarie

6 ianuarie / Promovarea spectacolului de teatru *Théâtre de bouche* de Gherasim Luca, susținut de Compania Théâtre à toi, Saint-Ouen.

14 ianuarie / Promovarea evenimentului „Palabres centre-européennes. Panorama des livres sur l'Europe centrale”.

15 ianuarie / Promovarea spectacolului de teatru *Some News from the Future* de Gianina Cărbunariu, în regia: lui Christian Benedetti, susținut de Théâtre Studio, Paris.

16 ianuarie / Participarea la „Salon Expolangues”, care s-a desfășurat în perioada 14-17 ianuarie 2009, la Pavilionul de expoziții de la Porte de Versailles. Pe 16 ianuarie a fost prezentat un curs demonstrativ de limba română, iar pe 17 ianuarie a avut loc spectacolul folcloric „Cântece și dansuri din folclorul românesc”, organizat în parteneriat cu asociația Les chants valaque.

25 ianuarie / Concertul „Integrala pieselor vocale de George Enescu. Partea I”, organizat în parteneriat cu Société musicale française Georges Enesco, în sala Cortot din Paris. Au interpretat artiștii: Leontina Văduva (soprană), Jacques L'Oiseleur des Long-champs (bariton), Alina Pavalache (pian).

28 ianuarie - 1 februarie / Colocviul internațional „Situația științelor sociale în Europa”, care a inclus mai multe evenimente: dezbateră „La mobilité des élites: reconversions et circulation internationale” (28 ianuarie), conferința internațională cu tema „L'édition en sciences humaines dans l'Europe élargie” (30 ianuarie), masa rotundă cu titlul „L'Europe des sciences humaines et sociales, quel espace commun de circulation?” (31 ianuarie). Colocviul s-a desfășurat la Espace d'animation des Blancs-Manteaux și la Ecole Normale Supérieure din Paris.

Februarie

9 februarie / Conferința-dezbateră: „Revoluția din 1989 după 20 de ani”, la sediul Institutului. La invitația jurnalistei Véronique Soulé, ziarul *Libération*, Andrei Cornea a analizat evenimentele din decembrie 1989, din perspectiva celor douăzeci de ani trecuți de la producerea lor.

13 februarie / Expoziția „Nomos/Corpul” de Christian Paraschiv (pictură/infografie/video/desen). Evenimentul a avut loc în sala de expoziții a Institutului, simultan cu o altă expoziție propusă de artist, la Galeria A l'enseigne des Oudin din Paris.

15 februarie / Lectura piesei scrise de dramaturgul Matei Vișniec pentru aniversarea centenarului nașterii marelui dramaturg Eugen Ionescu, la Théâtre du Rond Point din Paris și la Palatul Béhague, sediul Ambasadei României la Paris, în cadrul Zilelor culturii europene. Lectura a fost susținută de actori ai companiei Gare au Théâtre.

16 februarie - 7 iunie / Expoziția „Attebasile” de Victor Man, la Centre international d'art et du paysage, Île de Vassivière. În Franța, artistul este reprezentat de una din cele mai importante galerii pariziene, Galeria Yvon Lambert din Paris.

28 februarie - 1 martie / Festivalul de film dedicat lui Paul Barbă-Neagră, la centrul cultural Halle Saint-Pierre, în cartierul Montmartre din Paris. Au fost proiectate cele șase filme din seria „Architecture et géographie sacrée” realizate de Paul Barbă-Neagră, prezent la deschiderea festivalului.

Martie

10 martie / O avanpremieră a Festivalului George Enescu, ediția a XIX-a: conferință de presă și un concert susținut de violonista Clara Cernat, la Palatul Béhague din Paris.

13-18 martie / ICR Paris împreună cu Centrul Național al Cărții din cadrul ICR, au sprijinit prezența românească la Salonul Cărții de la Paris. La standul României au fost organizate mai multe evenimente, printre care: prezentarea antologiei *Des soleils différents* (13 martie); lecturi susținute de poezii Nicolae Prelipeanu și Florin Iaru (14 martie); prezentarea cărții *Banalités métaphysiques* de Alexandru Dragomir și a albumului de fotografie *Roumanie* de Liliانا Nadiu; conferința „La littérature roumaine en contexte européen 1989-2009”, avându-i ca invitați pe scriitorii Gabriela Adameșteanu și Dumitru Țepeneag și pe criticul literar Daniel Cristea Enache; lansarea volumului *Confluences poétiques*, număr consacrat poezilor români (15 martie); prezentarea romanului *Vienne le jour* de Gabriela Adameșteanu, publicat la Editura Gallimard; prezentarea autobiografiei *L'âme tatouée* de Raluca

Sterian-Nathan, apărută la Editions de l'Archipel (17 martie).

14 martie - 16 mai / Expoziția „White Sugar for Black Days” a artistului Mircea Cantor, la Galeria Yvon Lambert.

18 martie / Reprezentație cu spectacolul de teatru *Buzunarul cu pâine/Du pain plein les poches*, avându-i ca protagoniști pe actorii Oana Pellea și Mihai Gruia Sandu, organizată în parteneriat cu Ambasada României la Paris, la Palatul Béhague.

20 martie / Decernarea Premiului internațional de literatură francfonă „Benjamin Fondane”, ediția a IV-a, cu prilejul Zilei Internaționale a Francofoniei, în cadrul unei ceremonii desfășurate în Salonul de Aur al Palatului Béhague. Câștigătoarea premiului a fost romanciera și eseista Linda Lê, de origine vietnameză. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu OIF – Organizația Internațională a Francofoniei, cu Fundația Printemps des poètes și cu Societatea de studii B. Fondane din Israel.

21 martie - 29 iunie / Expoziția „Napoléon III et les principautés roumaines”, organizată în cadrul muzeului din Castelul din Compiègne.

23 martie - 30 aprilie / Expoziția „ReRevolution - What Were You Doing during the Revolution?”, care a propus o paralelă între reportajul fotografic realizat de fotograful Claudio Bressan, la Timișoara, în timpul Revoluției din 1989, și imaginile documentare cu valoare urban-socială realizate de Michele Bressan (fotograf, rezident al ICR Paris în luna februarie 2009), în perioada 2007-2008, în diverse locuri din România.

Aprilie

7-14 aprilie / Pari(s)ul filmului românesc – cea de-a treia ediție a Festivalului de film românesc de la Paris, în colaborare cu Asociația ArtRoumain și Le Nouveau Latina și sub auspiciile Uniunii Latine și ale Centrului Național al Cinematografiei din România. Au fost prezentate douăzeci de filme românești.

10 aprilie / Lectura piesei *Le mot progrès dans la bouche de ma mère sonnait terriblement faux* de Matei Vișniec, susținută de compania Paradoxe(s), condusă de Henri Dalem, pentru elevii a două clase de liceu pariziene. Evenimentul a avut loc la sediul ICR Paris.

13 aprilie / Promovarea expoziției „Double Stéréo2” a artiștilor Matei Bejenaru și Yves Robuschi, organizată la Ecole régionale supérieure d'expression artistique de la Tourcoing (Lille).

18 aprilie - 23 mai / Promovarea expoziției „Free Style” a artistului Dan Perjovschi, deschisă la Galeria Michel Rein din Paris, care-l reprezintă pe artistul român în Franța.

22 aprilie 2009 / Schimb de experiență între tineri studenți români și francezi la IESA (Institutul de Studii Superioare de Artă din

Salonul Cărții de la Paris

Paris). La sediul Institutului a fost vernisată expoziția de grup, cuprinzând fotografii de Iosif Kiraly, Bogdan Bordeianu, Michele Bressan, Simona Dumitriu, Bogdan Gîrbovan, Raluca Ionescu. Expoziția a fost prezentată de Cristina Bogdan, în prezența curatorilor Cristiana Radu și Anca Mihuleț.

24 aprilie / Congresul multicultural pentru dezvoltarea durabilă în România și Salonul de recrutare a cadrelor și studenților români la Paris.

29 aprilie - 12 iulie / „Autres mesures”: expoziție colectivă de artă video europeană la Centrul de artă contemporană din Pontault-Combault, lângă Paris. Curator: Cécile Bourne-Farrell. Din partea României a participat artista Irina Botea. Filmele Irinei Botea au fost proiectate la FEMIS-Paris, prestigioasă școală de film din Franța.

Mai

5-9 mai / Promovarea Săptămânii României la Nîmes, cu Ocazia Zilei Europei.

7 mai / Conferința „Cultură română, cultură franceză în contextul european 1989-2009”, organizată la sediul Institutului, în cadrul evenimentelor legate de aniversarea a douăzeci de ani de la căderea comunismului în Europa Centrală și de Est. La eveniment au luat parte eseistul Alexandru Matei, scriitorul francez Pascal Bruckner și criticul William Marx.

14 mai / Expoziție de proiecte ale arhitecților români din Franța, la sediul Institutului. Vernisajul de la ICR Paris s-a desfășurat simultan cu un cel de la Cluj-Napoca, organizat de Asociația Studenților Arhitecți, în parteneriat cu Ordinul Arhitecților din România, în cadrul celei de-a V-a ediții a bienalei „Zilele Arhitecturii”. Manifestarea a fost sprijinită de Centrul Cultural Francez din Cluj-Napoca.

14 mai / Lectură-spectacol a piesei *De la sensation d'élasticité lorsque l'on marche sur les cadavres* de Matei Vișniec, susținută de actorii ai Compania Gare au Théâtre, la Palatul Béhague, cu ocazia Zilei Europei.

16-18 mai / În cadrul proiectului „L'école roumaine contemporaine de composition: Doina Rotaru” au fost organizate trei concerte cuprinzând lucrări din creația compozitoarei Doina Rotaru, la Conservatorul de muzică din Saint-Cloud.

17 mai / ICR Paris a sprijinit participarea regizorului Radu Jude la Festivalul Internațional al Filmului de la Cannes, care a avut loc în perioada 15-22 mai. Lungmetrajul de debut al regizorului Radu Jude, *Cea mai fericită fată din lume*, a fost inclus în selecția ACID (Asociația Cineaștilor Independenți pentru Distribuție).

De asemenea, producătoarea Ada Solomon a participat la programul Producers Network din cadrul Festivalului de la Cannes, cu sprijinul ICR Paris.

22 mai / Spectacolul de teatru *Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal*, după un text de Matei Vișniec, susținut de Teatrul de Marionete „Puck” din Cluj-Napoca, la sala Teatrului Municipal Denis din Hyères. Reprezentația a fost urmată de conferința „Réinventer les figures de la Commedia dell'arte”, organizată în zilele de 23 și 24 mai de Mona Chirilă, la care a participat, printre alții, Ileana Orlich, director al programului de studii românești de la Universitatea de Stat din Arizona.

26-28 mai / Festivalul de jazz manouche „Tzig'n'Jazz”, organizat de ICR Paris în colaborare cu Rom Music Productions, în Sala Trianon, Paris. 26 mai: „Swing țigan pe acorduri de tango”, cu participarea muzicienilor Emy Dragoi (acordeon), Richard Galiano (acordeon), Biréli Lagrène (chitară) și Juan José Mosalini (bandoneon), 28 mai: „Vibrații țigane pe culmile jazzului”, avându-i ca invitați pe Costel Nițescu (vioară), Anne Ducros (voce), Stochelo Rosenberg (chitară) și Giani Lincan (țambal).

Iunie

5 iunie / „L'école roumaine contemporaine de composition”. Concert cu Thomas Beimel (violă), Elmira Sebat (mezzosoprană) și Christian Roderburg (percuție), în Auditoriul de la Cité Internationale des Arts din Paris.

10 iunie / „Café poèmes de Paris”, proiect inițiat și coordonat de George Bodocan. În prima parte a proiectului a fost organizat un concurs de poezie, desfășurat în douăzeci de cafenele din Paris, cu sprijinul FICEP. A doua parte a proiectului a avut loc în data de 30 septembrie, în cadrul Săptămânii culturilor străine, prilej cu care a fost lansat volumul de poezii conceput grafic de George Bodocan.

11-21 iunie / Colaborare cu Odéon - Théâtre de l'Europe din Paris și cu Teatrul Național din Timișoara/Fundația Saltimbanc pentru o serie de 11 reprezentații ale piesei de teatru *Boala familiei M* de Fausto Paravidino, regia: Radu Afrim. Reprezentațiile au avut loc la sala Ateliers Berthier/Grande salle a Teatrului Odéon - Théâtre de l'Europe.

13 iunie / Expoziția „Artistes roumains en Bretagne (1880-1930)”, organizată în cadrul Sezonului românesc din Bretagne de Muzeul Breton din Quimper, în colaborare cu ICR Paris, Muzeul Național de Artă al României și cu Muzeul Colecțiilor de Artă din București.

16 iunie / Expoziția „L'autre et le même”, organizată în cadrul Festivalului franco-englez cu același nume, în colaborare cu revista *La Traductière* și cu Editura TranSignum, în sala de expoziții a ICR Paris. Expoziția a cuprins lucrări grafice inspirate de poeme pe tema „Celălalt și același” și a fost concepută în vederea itinerării în Québec și Australia.

18-21 iunie / Participarea tinerilor poeți români Răzvan Țupa, Ana Maria Sandu și Claudiu Komartin, la „Marché de la poésie”, Paris. Cei trei au susținut lecturi la PEN Club și în Piața Saint-Sulpice. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu PEN Club Franța, Fondation Marché de la poésie, Asociația Confluences poétiques, Maison des Ecrivains et de la Littérature.

18 iunie / Promovarea concertului Laurent Korcia - Dana Ciocârlie, la Eglise Notre-Dame d'Auvers-sur-Oise.

22 iunie / Promovarea concertului de pian „Haydn et la Transylvanie”, susținut de pianista Dana Ciocârlie la Muzeul Armatei, Hôtel des Invalides, Paris, sub patronajul Ambasadei României în Franța și al ICR Paris, și sub egida Forumului Cultural Austriac.

22 iunie / Seară de teatru Gianina Cărbunariu, organizată de ICR Paris în colaborare cu Théâtre Studio d'Alfortville, sub egida Ambasadei României în Franța, în sala de teatru a Palatului Béhague. Programul a inclus spectacolele *Stop the Tempo* și *The War Is Over, What Shall We Do Now?*.

27 iunie / Concert susținut de Vlaicu Golcea și grupul Aievea, cu ocazia evenimentului „Midi-midi Budapest-Bucarest”, organizat la Gare Saint-Sauveur, Lille, în cadrul Festivalului Lille 3000: Europe XXL.

29 iunie - 27 septembrie / Expoziție de fotografie și instalații ale artistei Irina Botea la Galeria Națională Jeu de Paume, Paris.

August

16-22 august / Participarea românească la festivalul „Les États généraux du Film Documentaire”, organizat la Lussas (departamentul Ardèche), în cadrul căruia au avut loc proiecții de filme documentare reunite sub titlul „Retrospectiva filmului documentar românesc”. În cadrul manifestării este inclus, în fiecare an, un program intitulat „Histoire de doc”, o incursiune în istoria filmului documentar al unei țări străine. În 2009, „Histoire de doc” a fost consacrat României. În colaborare cu Kees Bakker (Institutul Jean Vigo) și Bujor Râpeanu, în perioada 17-20 august au fost prezentate treizeci și cinci de documentare românești.

Septembrie

16 septembrie 2009 - 3 ianuarie 2010 / Participarea artistului Dan Perjovschi la cea de-a X-a ediție a Bienalei de artă contemporană de la Lyon, având tema „Spectacolul cotidianului”. Curatorul ediției a fost Hou Hanru, critic de artă de renume internațională. Artistul plastic Dan Perjovschi a desenat pe simeze și a purtat un dialog cu publicul.

23 septembrie - 30 noiembrie / O primă retrospectivă pariziană a pictorului Horia Bernea, organizată în sala de expoziții a ICR Paris, în parteneriat cu Muzeul Național de Artă Contemporană din București și cu Casa de licitații de artă Tajan din Paris.

26 septembrie - 4 octombrie / Participare la Săptămâna culturilor străine la Paris, eveniment organizat de FICEP. Pe 26 septembrie a avut loc o reprezentare a spectacolului *Control de identitate* de Alexandra Badea la Tarmac de la Villette, în nordul Parisului. Pe 30 septembrie a fost organizată o Seară de cafea poetică la sediul ICR Paris, în cadrul căreia au fost acordate premiile concursului Café Poème de Paris din luna iunie.

Octombrie

4 octombrie / Organizarea, în parteneriat cu Festivalul „Musées en accord” și cu Editions MeMo, a unui dublu eveniment dedicat scriitorului Gellu Naum, în Salonul de Aur și în sala de teatru a Palatului Béhague. Lansarea traducerii în limba franceză a volumului *Cartea cu Apolodor (Voyage avec Apollodore)*, publicat de Editura MeMo cu sprijinul ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA, a fost urmată de concertul „Apolodor” susținut de Ada Milea, Radu Bănzaru și Dorina Chiriac și realizat de Ada Milea după cartea omonimă a lui Gellu Naum. Seara s-a încheiat cu spectacolul *Insula* susținut de Alexander Bălănescu (vioară și voce) și Ada Milea (chitară și voce).

5-7 octombrie / Serie de manifestări dedicate scriitorului Mircea Cărtărescu la Paris, în prezența acestuia, cu ocazia publicării, în septembrie 2009, a volumului III, *Aripa dreaptă*, din trilogia *Orbitor*, la Editura Denoël. Evenimentele au avut loc la Reprezentanța Comisiei Europene în Franța, în prezența traducătoarei celui de-al treilea volum, Laure Hinckel, și a jurnalistului Gérard Meudal de la ziarul *Le Monde*, precum și în venerabilul amfiteatru Richelieu de la Sorbona (Paris IV), unde au participat Michel Crépu, redactor-șef de la *Revue des Deux Mondes* și traducătorii Inger Johansson și Gerhardt Csejka. În prezența editorului său, Olivier Rubinstein, directorul Editurii Denoël, a criticului Nicolae Manolescu, ambasadorului României la UNESCO, scriitorul Mircea Cărtărescu a dat autografe publicului la librăria Ecume des Pages

Imagine din spectacolul *Boala familiei M*, regia: Radu Afrim

de pe bulevardul Saint-Germain.

5 octombrie / Concertul „Integrala pieselor vocale compuse de George Enescu. Partea a II-a”, susținut în Marele Salon al Muzeului Armatei din Paris, Hôtel des Invalides, de soliștii Leontina Văduva (soprană), Viorica Cortez (mezzosoprană), Jacques L’Oiseleur des Longchamps (bariton), Alina Pavalache (pian), Nathalie d’Ornano (mezzosoprană), Ruxandra Cioranu (soprană). Acest concert a urmat celui organizat pe 25 ianuarie la Sala Cortot din Paris, care s-a bucurat de un imens succes.

7 octombrie / Participarea românească la Festivalul de Actorie de la Marsilia: prelegeri despre dramaturgia românească contemporană susținute de Anca Mănușiu și Vlad Zografi în cadrul atelierului Laboratorul Internațional de Dramaturgie Europeană – LIDE. Prima manifestare LIDE a fost organizată de Ecole Régionale d’Acteurs de Cannes (Școala regională de actori din Cannes) împreună cu Facultatea de Teatru a Universității „Babeș-Bolyai” și cu Fundația Urmuz din Cluj-Napoca.

12 octombrie 2009 – 31 ianuarie 2010 / Ciclu de evenimente în memoria lui Benjamin Fondane, organizate în colaborare cu Memorialul Holocaustului din Paris:

- 12 octombrie 2009: Conferință inaugurală și vernisajul expoziției Benjamin Fondane, la care au participat profesori universitari din Paris și din Israel, specialiști ai operei lui Benjamin Fondane și ai contextului istoric în care a evoluat destinul acestuia, printre care prof. Mircea Martin de la Universitatea din București;

- 15 octombrie 2009: Masă rotundă cu tema „Viața evreilor din România înainte de Holocaust și distrugerea comunităților evreiești din România în timpul celui de-al Doilea Război Mondial”. Au luat cuvântul: Carol Iancu, profesor la Universitatea din Marsilia, Alexandra Laignel-Lavastine, Monique Dorsel, Eric Friedmann;

- 22 octombrie 2009: Masă rotundă cu tema „Avangarda la București și la Paris”. Participanți: scriitorul Ion Pop, profesor la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Irina Cărăbaș, istoric de artă, cercetător la Institutul de Istoria Artei din București, Petre Răileanu, jurnalist la RFI, Magda Cârnci, directorul ICR Paris.

20 octombrie – 20 noiembrie / Expoziția „Modernismul românesc: de la București la Paris”, realizată în colaborare cu Muzeul Național de Artă Contemporană (MNAC) și cu renumita casă de expoziții și licitații Tajan din Paris. Expoziția, organizată în Galeria Casei Tajan, a conținut lucrări ale artiștilor Horia Bernea, Paul Neagu, Horia Damian, Isidore Isou, Geta Brătescu, Constantin Flondor, Victor Roman, Andrei Cădere și Florin Mitroi.

24-25 octombrie / Participarea românească la cea de-a treia ediție a evenimentului „Poètes du monde à Paris/Poeți ai lumii la Paris”, organizată în perioada octombrie-decembrie 2009, la sediul Maison de la Poésie. În 2009, poetul invitat a fost francezul Jacques Darras. Participanți: Ion Pop, Simona Popescu, Ion Mureșan, Linda Maria Baros, Magda Cârneci. Eveniment organizat de ICR Paris în colaborare cu Maison de la Poésie din Paris.

Noiembrie

6-7 noiembrie / Colocviul internațional „Intelectualul public în Europa 1989-2009”, organizat la Senatul Franței și la Goethe Institut. Cu ocazia aniversării a douăzeci de ani de la căderea regimurilor comuniste din Europa de Est, intelectuali cunoscuți din țările ex-comuniste au fost invitați să dezbată împreună cu intelectuali din Franța felul în care a evoluat rolul și influența intelectualului public în ultimele două decenii, în cele două jumătăți ale Europei, reunite de puțină vreme. Au participat, printre alții, Alain Finkielkraut, Danièle Sallenave, Tzvetan Todorov, Jacques Rupnik, Antonin Liehm, Györgi Konrád, Jens Reich, Horia-Roman Patapievici și Ciprian Mihală.

20 noiembrie / Concert de jazz susținut de Nicolas Simion Quintet – Nicolas Simion (saxofon), Mircea Tiberian (pian), John Betsch (baterie), Martin Gjakonovski (bas), Piotr Wojtasik (trompetă) – în cadrul Festivalului internațional de jazz „Jazzycolors” 2009, în Salonul de Aur al Ambasadei României la Paris. Festivalul s-a desfășurat sub egida FICEP – Forumul Institutelor și Centrelor Străine din Paris, care reunește 44 de asemenea instituții și se bucură de un sprijin important din partea Primăriei Parisului și a Ministerului Culturii din Franța. La manifestare au participat institute culturale din paisprezece țări, în cele paisprezece zile ale festivalului fiind programate zilnic câte două concerte, susținute de muzicieni din Estonia, Finlanda, Polonia, Serbia, Canada, Slovacia, Suedia, Ungaria, Olanda, Portugalia, Estonia, Bulgaria, Turcia, România.

20-24 noiembrie / Festivalul „România în film”, găzduit de cinematograful Utopia din Bordeaux. Festivalul a reunit proiecții de film, conferințe la care au participat realizatorii filmelor sau personalități ale cinematografului din Europa de Est și o expoziție de fotografie. Au fost proiectate filmele *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Cristian Mungiu *et al.* – în cadrul ceremoniei de deschidere; *Balanța*, regia: Lucian Pintilie; *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean și *Filantropica*, regia: Nae Caranfil. ICR Paris a susținut participarea la conferințe a regizoarelor Anca Hirte și Ioana Uricaru.

Mircea Cărtărescu la lansarea volumului *Orbitor. Aripa dreaptă*, Editura Denoel

Colocviul internațional „Intelectualul public în Europa 1989-2009”

30 noiembrie / Spectacolul *Dans le noir/În întuneric*, regia: Georges Ghika, dramaturg și regizor de teatru de origine română, în sala de teatru a Palatului Béhague. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Ambasada României la Paris și Théâtre de l'Orme din Paris.

Decembrie

1 decembrie / Proiecția filmului *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon, în cadrul ciclului de proiecții de filme ale revistei *Courrier International*, la cinematograful MK2 din Paris. Filmele au fost selectate la propunerea revistei *Courrier International* pentru valoarea lor de document politic și pentru calitatea lor estetică. La proiecție a fost prezent regizorul Alexandru Solomon.

3 decembrie / Evenimentul „România după 20 de ani: vânătorul Securității”, la Palatul Béhague. În cadrul aniversării a douăzeci de ani de la căderea regimurilor comuniste din Europa de Est, a fost prezentată cartea *La Roumanie vingt ans après. Le chasseur de la Sécurité* de Mirel Bran, Editions du Cygne, Paris, 2009. Cu această ocazie, a fost proiectat filmul documentar *Le chasseur de la Sécurité*, realizat de Mirel Bran și Jonas Mercier, produs de Tadami Presse și Black Maria Production. La eveniment au fost prezenți Mirel Bran și Marius Oprea.

4 decembrie / Colocviul internațional „Decembrie 1989 în România: după douăzeci ani” în amfiteatrul Austerlitz, Hôtel National des Invalides. Participanți direcți la evenimente, martori, analiști, istorici și specialiști în științe politice s-au regăsit împreună, după douăzeci de ani, pentru a evoca, a clarifica, a explica dacă în România a avut loc o revoluție, o lovitură de stat sau o revoltă confiscată. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu INALCO – Institut National de Langues et Civilisations Orientales și cu Secretariatul de Stat pentru vechii combatanți din cadrul Ministerului Apărării din Franța.

9-10 decembrie / Parada obiceiurilor românești de iarnă la Paris și la Toulouse, cu participarea fanfarelor Șavale, Zimbrul și Ciocârlia. Fanfarele au cântat pe Esplanada Invalizilor, de-a lungul parcului Champ de Mars, în Primăria Arondismentului 7, în Piața Les Halles din centrul Parisului ș.a. La Toulouse, în data de 10 decembrie, paradele s-au desfășurat în cadrul unui Târg de Crăciun.

14 decembrie / Concert al formației Kumpania Zelwer în sala de teatru a Palatului Béhague. Kumpania Zelwer, compusă din Jean-Marc Zelwer, compozitor francez și instrumentist (nickelharpa), Martin Neaga (violoncel) și Mirabelle Gilis (vioară), îmbină referințe muzicale și culturale diverse: folii baroce, piese lirice cu accente de muzică țigănească, dansuri bucolice.

15 decembrie / Evenimentul „Parfum și modă la Paris”, programat în sala de teatru a Palatului Béhague, sediul Ambasadei României în Franța. Evenimentul a inclus o prelegere susținută de parfumiерul român Octavian Sever Coifan și o instalație de creație vestimentară propusă de firma Rozalb de Mura. Instalația, inspirată din arta tradițională a Oceaniei a fost prezentată și în sala de expoziții a ICR Paris, în perioada ianuarie-februarie 2010.

Dacă periferiile Parisului se pot mândri cu numeroase festivaluri de jazz manouche, până de puțin timp, capitala nu a prea avut parte de astfel de evenimente. Această nedreptate a fost corectată, în urmă cu doi ani, de Tzig'n'Jazz, a cărui a doua ediție se încheie în seara asta, la Teatrul Trianon. Un omagiu adus lui Django Rhenhardt, festivalul conjugă virtuozitatea cu ritmuri ale modernității.

Le Parisien

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PRAGA

Ianuarie

1 ianuarie / Expoziția de fotografie documentară „După patruzeci de ani”, dedicată împlinirii a patru decenii de la sfârșitul dramatic al Primăverii de la Praga. Expoziția a putut fi vizitată la sediul ICR Praga pe parcursul lunii ianuarie 2009.

5 ianuarie - 21 decembrie / Cursuri de limba română la sediul Institutului, susținute de profesorul Jiří Felix, pentru două serii de studenți: începători și avansați. Cursurile au fost frecventate de șaptezeci și cinci de persoane de origine cehă care au dorit să învețe sau să-și perfecționeze cunoștințele de limba română.

8 ianuarie / Lansarea romanului *Pozdní host / Un oaspete întârziat*, al scriitoarei și jurnalistei Jenny Nowak, la sediul Institutului.

15 ianuarie / Lansarea traducerii în limba cehă a romanului *Christina Domestica și vânătorii de suflete / Christina domestica a lovcí duší* de Petru Cimpoesu, la anticariatul První podzemní antikvariát. Cartea a apărut la Editura Havran, cu sprijinul ICR prin programul TPS - Translation and Publication Support Programme, iar autorul traducerii este PhDr. Jiří Našinec, laureat în 2007 al prestigiosului premiul literar Cartea Anului - Magnesia Litera pentru traducerea unui titlu anterior din creația aceluiași autor, *Simion Liřtníci*.

21 ianuarie / În cadrul programului „Clubul Cinematografului Românesc Contemporan”, au fost proiectate filmele *Ștefan*, regia: Stanca Radu și documentarul *Ivetka și muntele*, realizat în anul 2008 de regizorul Vít Janeček. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului.

28 ianuarie / În cadrul programului „Clubul Cinematografului Românesc Contemporan”, sub titlul „Debuturile marilor regizori”, au fost proiectate filmele *Mâna lui Paulista*, regia: Cristian Mungiu, și filmul documentar *Împăcarea cu focile*, regia: Miloslav Novák. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului.

Februarie

12 februarie / Proiecția filmului biografic *Ștefan Luchian*, regia: Nicolae Mărgineanu, la sediul Institutului. Filmul a fost distins, în 1982, cu premiul CIDALC la Festivalul Internațional de Film de la Karlovy Vary.

17 februarie / Lansarea unui volum de teatru românesc contemporan cuprinzând piesele *Kebab* și *Stop the Tempo* de Gianina Cărbunariu, traduse în limba cehă de Jitka Lukešová. Volumul a apărut în ianuarie 2009 la Editura Institutului Ceh de Teatru, în colecția „Teatru contemporan”. Lansarea a avut loc la teatrul Strašnice, fiind urmată de spectacolul *Kebab*, pus în scenă la teatrul Strašnice de regizorul Vojta Štěpánek. În distribuție: Kristýna Leichtová, Jiří Racek, Jakub Chromeček.

20-24 februarie / Zilele Filmului Românesc, eveniment organizat de ICR Praga la Cinematograful Ořechovka din capitala Cehiei. Pe parcursul celor cinci zile au fost proiectate filmele: *Examen*, regia: Titus Munteanu; *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu; *Elevator*, regia: George Dorobanțu; *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean; *A fost sau n-a fost?*, regia: Corneliu Porumboiu; *Ryna*, regia: Ruxandra Zenide; *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu; *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu; *Occident*, regia: Cristian Mungiu; *Challenge Day*, regia: Napoleon Helmis; *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu; *17 minute întârziere*, regia: Cătălin Mitulescu; *Apartamentul*, regia: Constantin Popescu; *Trafic*, regia: Cătălin Mitulescu. Manifestarea s-a bucurat de prezența regizorului George Dorobanțu.

Martie

3 martie - 19 aprilie / Expoziția de proiecții și instalații video „Bad Times. Good Times” la galeria de artă contemporană FUTURE, în cadrul căreia au expus artiștii vizuali Ștefan Rusu, Viaceslav Druță, Lucezar Boyadjiev, Cristina David, Vlad Nancă, Aurelia Mihai, Ștefan Constantinescu, Nikoleta Marković, Danilo Prnjat, Dumitru Oboroc. Curator: Matei Bejenaru.

4-7 martie / Participarea românească în cadrul programului cultural organizat cu ocazia Summit-ului European al Regiunilor și Orașelor, în Piața Sfântului Václav. România a fost reprezentată de ansamblul folcloric de cântece și dansuri Țara Vrancei, sub conducerea Mariei Murgoci.

10 martie / O întâlnire cu Andrei Șerban și scenografa Adriana Grand la sediul Institutului, prilejuită de premiera spectacolului de balet *Eogheni Oneghin* de Piotr Ilici Ceaikovski la Teatrul Național din Praga. Au fost prezentate și cele două albume

Andrei Șerban la
premiera spectacolului de balet *Evgheni Oneghin*

Intervenție artistică Dan Perjovschi cu ocazia inaugurării
noului sediu al Bibliotecii Tehnice Naționale din Praga

de fotografie apărute la Editura Institutului Cultural Român: *Călătoriile mele. Teatru și Călătoriile mele. Opera.*

11 martie / Proiecția filmului *Război pe calea undelor*, regia Alexandru Solomon, și dezbateri cu publicul, la sediul Institutului, în prezența regizorului Alexandru Solomon, membru al juriului la Festivalul de Film Documentar „Jeden Svět/One World”.

12 martie - 24 aprilie / Proiectul „Shifting Identities” – expoziție de grup foto-video și instalație la sediul Institutului. Curator: Carola Chișiu. Artiști: Olivia Mihălțianu, Irina Gheorghe & Alina Popa, Ioana Noveanu.

18 martie / Lansarea volumului *Život na nástupišti/Viața pe un peron* de Octavian Paler, în traducerea lui Jindřich Vacek, la sediul Institutului, în prezența traducătorului și a editorului. Volumul a apărut la Editura Mladá fronta.

25 martie / Lansarea volumului *Zlatý řez v evropské historii aneb Jak pythagorovské rytmy a obřady ovlivnily vývoj západní civilizace/Numărul de aur – Rituri și ritmuri pitagorice în dezvoltarea civilizațiilor occidentale* de Matila C. Ghyka, la anticariatul První podzemní antikvariát. Lansarea a avut loc în prezența traducătoarei Danuše Navrátilová și a editorului.

26 martie / Participarea românească la Festivalul internațional de film Febiofest (26 martie - 3 aprilie 2009) cu filmul *Pescuit sportiv*, regia: Adrian Sitaru, la cinematograful Slovanský dům.

27-28 martie / Participarea românească cu stand național la Eurofestivalul organizat de Guvernul Republicii Cehe și Reprezentanța Comisiei Europene din Praga cu ocazia Reuniunii Informale a Miniștrilor de Externe din țările UE. Evenimentul a avut loc în Piața Centrală din České Budějovice.

Aprilie

9 aprilie - 9 mai / Proiectul „Art of the Everyday” – expoziție de fotografie, instalație video și obiecte semnată de Anca Benera. Expoziția a putut fi vizitată timp de o lună la galeria de artă contemporană FUTURA.

16-23 aprilie / Proiecția filmului de lungmetraj *Boogie*, regia: Radu Muntean. Proiecția și prezentarea filmului artistic au avut loc la Praga, Brno și Olomouc cu ocazia participării la festivalul „Zilele filmului European”, ediția a XVI-a.

23 aprilie / Vernisajul expoziției de pictură „Identități alternative” a artistei Anca Covrig la sediul Institutului.

24 aprilie / Participarea românească cu stand național la Eurofestivalul de la Mariánské lázně, prilejuit de Reuniunea Informală a Miniștrilor Dezvoltării din țările UE. Au fost proiectate scurtmetraje de prezentare a României, dar și filme românești de ficțiune.

28 aprilie / Vernisajul expoziției „Alter Ego – Republica Cehă”. Expoziția a cuprins lucrările câștigătoare ale proiectului european din 2008, la a cărui implementare pe teritoriul ceh a contribuit cluster-ul EUNIC Praga, sub coordonarea ICR Praga. Expoziția a fost deschisă timp de două săptămâni.

29 aprilie / În cadrul programului „Clubul Cinematografiei Românești Contemporane”, a fost proiectat filmul *Elevator*, regia: George Dorobanțu, la sediul Institutului.

Mai

12 mai – 14 iunie / Expoziția „Artă creștină românească” la sediul Institutului și la Galeria Universitară din Olomouc. Vernisajul a avut loc pe 12 mai, când a fost difuzat și filmul despre arta iconarilor realizat de Anca Filoteanu. Participanți: Mihaela Palade (curator), Mirela Leahu și Claudiu Opaină (artiști plastici), Anca Filoteanu (realizatorul documentarului).

14 mai – 26 iulie / Participarea românească în cadrul Bienalei de artă contemporană de la Praga, ediția a IV-a, la Centrul de Artă Modernă „Karlin Hall”. Participanți: Mihai Pop, curator, și artiștii Marius Bercea, Andrei Câmpan, Radu Comșa, Oana Fărcaș, Adrian Ghenie, Cantemir Hauși, Victor Răcățiu, Șerban Savu, Mircea Suci.

13-17 mai / Prezența românească la Târgul Internațional de Carte „Lumea cărții”, desfășurat în perioada 14-17 mai la Palatul Expozițional Výtavistě, precum și la „Noaptea literaturii”, din data de 13 mai, la Sinagoga Maisel. Au participat scriitorii Dan Sociu și Dumitru Țepeneag.

Iunie

20 iunie / Expoziția de fotografie „Lumea credinței. Spiritualitate românească. Dialog identitar” la Noaptea Muzeelor Pragheze, ediția 2009. Expoziția a fost pregătită de Muzeul Județean Satu Mare, reprezentat prin Daniela Elena Bălu și Tiberiu Ștefan Vikk. Expoziția a fost completată de filme scurte care au înfățișat dansuri populare din Țara Oașului, precum și de momente literare. Actorul ceh Jiří Ornest a citit poezii și scurte fragmente din creațiile literare românești traduse în cehă în cursul anului 2008.

24-26 iunie / „Trademark România” – târg de artă meșteșugărească tradițională românească, spectacole și muzică populară. Artele meșteșugărești tradiționale românești au fost prezentate publicului ceh, timp de trei zile, în Piața Păcii din Praga. S-a creat atmosfera unui atelier meșteșugăresc la care au participat meșteri artizani din trei zone ale țării: Moldova, Transilvania și Muntenia. Participanți din partea Muzeului Județean Satu Mare: Gheorghe

Georgel Rusu, Joszef Levai, Floare Hotca, Adela Cătălina Dobrescu, Maria-Magdalena Lobonț Pușcaș; din partea Complexului Muzeal Național „Moldova” din Iași – Muzeul de Etnografie Moldova: Ana Maria Zăbavă, Dumitru Ifrim, Iulian Mihalache, Viorel Marian, Adrian Spiță; din partea Centrului pentru Conservarea Tradițiilor Populare – Dâmbovița: Maria Duță, Florentina Grecu, Jorj-Pavel Dimitriu, Alexandru Manea, Gabriela Țopa.

Iulie

2 iulie – 20 septembrie / Expoziția „Culorile Avangardei. Artă în România 1910-1950”. Curatori: Erwin Kessler și Ioana Vlasiu. Proiectul „Culorile Avangardei”, inițiat de ICR în 2007, a constat într-o expoziție însoțită de trei publicații: un număr al revistei *PLURAL – Identity and Destiny. Ideas and Ideologies in Interwar Romania; Colours of the Avant-garde. Art in Romania 1910-1950* – catalogul expoziției – și *TextImage*, conținând lucrările conferinței pe tema „Avangarda românească”. Expoziția a fost prezentată la Národní Galerie – Galeria Națională din Praga. Expoziția „Culorile Avangardei” a fost concepută pornind de la strânsa relație existentă între avangardă și tradiție în prima jumătate a secolului XX. Șaizeci și cinci de lucrări, selectate din nouă muzee din România, au construit o investigație asupra condițiilor politice, culturale și a picturii care au determinat apariția mișcării de avangardă în România, precum și dezvoltarea acestui curent artistic până la sfârșitul deceniului cinci din secolul trecut. Au participat: curatorul Erwin Kessler (Institutul Cultural Român) și Doina Păuleanu (director, Muzeul de Artă din Constanța).

Septembrie

9 septembrie – 2 octombrie / Proiectul „Luna 9/nouă a Bucureștiului în Praga”, un program consacrat capitalei României. Programul a fost structurat pe patru perioade istorice: „București: 1859-1917”, „București: 1918-1939”, „București: 1940-1989”, „București: 1990-2009”. Evenimentele s-au desfășurat pe piața Teatrului Național din Praga și la Cafeneaua Krasny Ztraty, după cum urmează:

9 septembrie / Intervenție artistică Dan Perjovschi, cu ocazia inaugurării noului sediu al Bibliotecii Tehnice Naționale din Praga.

10 septembrie / Vernisajul expoziției de fotografie „Excursie vizuală în București: 1859-2009”, pregătită de Muzeul Național de Istorie a României și de Asociația „Bucureștiul meu drag!”. Au participat Radu Coroamă, directorul Muzeului Național de Istorie a României, Andrei Bîrsan, președinte, Asociația „Bucureștiul meu drag!”. Expoziția a rămas deschisă până la sfârșitul lunii.

Premiera spectacolului de balet *Evgjeni Oneghin* de Piotr Ilici Ceaikovski la Teatrul Național din Praga.

11 septembrie / Spectacol de operetă *D'ale carnavalului*, muzical în trei acte de Szabo György și Cornelia Pantea, muzica: Hary Béla. Spectacolul a fost prezentat de studenți de la Facultatea de Muzică din Timișoara, în Piața Teatrului Național din Praga.

12 septembrie / Proiecție de filme documentare despre Bucureștii de altădată, la Cafeneaua Krásný ztráty. Au fost proiectate filmele: *O noapte furtunoasă* (1943), regia: Jean Georgescu, *Așa e viața* (1972), regia: Marius Iorda, și *Gogulică CFR* (1929), regia: Cornel Dumitrescu.

12 septembrie / Expoziția „Bucureștii în patru anotimpuri. Diurn și nocturn”, realizată de Asociația „Bucureștiul meu drag!” la Cafeneaua Krásný ztráty.

14 septembrie / Prelegere „Bucureștii: între moștenirea orientală și provocările modernității (1856 - 1918)”, susținută de istoricul Gheorghe Lazăr la Cafeneaua Krásný ztráty.

14 septembrie / Proiecție de filme documentare despre Bucureștii de altădată: *Târgul Moșilor*, regia: Cornel Dumitrescu și *10 mai 1912*, regia: Constantin Theodorescu.

16 și 19 septembrie / *Fresca Bucureștiului* regia: Diana Lupescu, în tradiția Bucureștilor de la sfârșitul secolului al XIX-lea, pe ritmurile muzicii din epocă. Spectacole prezentate de Teatrul Nottara din București, în Piața Teatrului Național din Praga.

22 septembrie / „Bucureștiul arhitectonic. Memorie urbană”, prelegere susținută de dr. Narcis Dorin Ion la Cafeneaua Krásný ztráty.

22 septembrie / În cadrul Cafenelei literare interbelice bucureștene „À la Capșa”, care a vizat refacerea atmosferei unei cafenele literare de epocă, au fost prezentate texte literare românești din perioada interbelică, în lectura unor actori cehi (Jiří Ornest, Jiří Tranka). Evenimentul a fost găzduit de Cafeneaua Krásný ztráty.

22 septembrie / Proiecție de filme documentare despre Bucureștii de altădată: *București, orașul contrastelor*, regia: Paul Călinescu, și *Ziua apei la Snagov*, regia: Tudor Posmantir.

22 septembrie / „Excursie prin Balcanii pitorești sau pe urmele Dunării” - prelegere susținută de Lucian Papazian, care a prezentat un documentar fotografic însoțit de relatări despre locurile interesante din România și Bulgaria. Evenimentul a fost organizat de Biblioteca Municipală din Hradec Králové și de Asociația prietenilor slavilor de sud, în colaborare cu ICR Praga.

24 septembrie / Ziua Limbilor Europene, la sediul ICR Praga. Au fost prezentate pe scurt evoluția limbii române și influența limbii slave asupra acesteia, precum și oferta de cursuri de limba română. Vizitatorii au fost invitați să participe la două concursuri cu premii: puzzle lingvistic și un chestionar.

23 septembrie / Spectacol de muzică și joc de marionete „București. Mahala de suflet”, cu participarea Irinei Sârbu și a companiei PurAnima: Florentina Tănase, Petronela Purima și Vlad Tănase, în Piața Teatrului Național din Praga.

24 septembrie / Proiecție multimedia „Off the Map. In Bucharest” de Ioana Marinescu și Robert Fearn, la Cafeneaua Krásný ztráty.

24 septembrie / Proiecția filmului *Buletin de București*, regia: Virgil Calotescu, la Cafeneaua Krásný ztráty.

25 septembrie / Prelegerea „Literatura sub comunism” susținută de Eugen Negrici la Cafeneaua Krásný ztráty.

25 septembrie / Lectură din opera lui Nichita Stănescu, însoțită de proiecția filmului documentar *Nichita Stănescu*, regia: Marian Băciu, la Cafeneaua Krásný ztráty.

26 septembrie / Vernisajul expoziției de fotografie „Bucureștiul în tranziție”, realizată de Muzeul Național al Literaturii Române, la sediul ICR Praga.

30 septembrie / Program de cafea literară „Poeticile cotidianului”, la care au participat scriitorii Răzvan Țupa, Oana Ninu, Mugur Grosu, Domnica Drumea și Cosmin Perța. Eveniment organizat la Cafeneaua Krásný ztráty.

Octombrie

1 octombrie / Prelegere „Filme dulci ca-n București nicăieri nu mai găsești. București în film și filmul în București”, susținută de Bogdan Movileanu, Arhiva Națională de Filme. Evenimentul a avut loc la Cafeneaua Krásný ztráty.

1 octombrie / Proiecție de scurtmetraje realizate după anul 2000, la Cafeneaua Krásný ztráty. Au fost proiectate: *Apartamentul*, regia: Constantin Popescu; *Challenge Day*, regia: Napoleon Helmis; *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu.

2 octombrie / Instalație audio-video Bucharest AV în Piața Teatrului Național din Praga, cu participarea artiștilor Oana Mariș (oboi), Ștefan Barbu (vioară), Ioana Peteu (violoncel), Luiza Iorga (violă), Daniel Ivașcu (percuție), Electric Brother/Cristian Ștefănescu (instrumente electronice), Vlaicu Golcea (instrumente electronice), Daniel Gontz (artist video), Alexandru Anastasiu (vibrafon)

4 octombrie / În cadrul Seminarului internațional de film cu tematică religioasă, a avut loc proiecția filmului *Binecuvântată fii, închisoare*, regia: Nicolae Mărgineanu, la Sala Mozarteum a Muzeului Arhidiecezei din Olomouc. Seminarul s-a desfășurat în perioada 30 septembrie - 4 octombrie, sub patronajul Monseniorului Jan Grabner, arhiepiscop de Olomouc, al Înaltpreasfințitului

„Trademark România” – târg de artă meșteșugărească tradițională românească, spectacole și muzică populară

Simeon, arhiepiscop de Olomouc și Brno, și al Bisericii Evanghelice Unite.

8 octombrie / Proiecție de fotografii cu tema „Munții României și Delta Dunării”, realizate de fotograful Martin Krajčůek, la sediul ICR Praga.

19-25 octombrie / Prima ediție a festivalului de film „New Waves, New Ways”, organizat de cluster-ul EUNIC Cehia, dedicată cinematografiilor din țările recent admise în Uniunea Europeană sau aflate în diferite stadii ale procesului de aderare. Au fost prezentate filme realizate în Estonia, Letonia, Slovenia, Croația, Bosnia-Herțegovina, Albania, Serbia, Bulgaria și România. Filmele românești proiectate în cadrul festivalului au fost: *Elevator*, regia: George Dorobanțu; *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean; *Războiul pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon; *Cocoșul decapitat*, regia: Radu Gabrea; *După ea*, regia: Cristina Ionescu; *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu; *Marilyn de la P7*, regia: Cristian Nemescu; *Arta iconarului*, regia: Maria Filoteanu.

28 octombrie / Participare cu stand național la „Dialogul Culturilor”. Evenimentul a avut loc în Insula Kampa și la Centrul Multicultural din Praga. Prima parte a tradiționalei după-amieze multiculturală pragheze a conținut workshop-uri în cadrul cărora copiii, vizitatori ai programului, au fost familiarizați cu diferite tradiții ale țărilor participante și încurajați să încerce ei înșiși activități legate de acestea. La standul românesc, au fost prezentate tehnici românești de decorare a vaselor din ceramică și a tacâmurilor din lemn, precum și cântece și jocuri populare românești, activități la care copiii au fost stimulați să participe, sub supravegherea organizatorilor. Programul a continuat cu tradiționalul concurs internațional de supe, în cadrul căruia degustarea specialităților culinare naționale a fost însoțită de programe artistice specifice culturilor respective. România a fost reprezentată de balerina de origine română Kateřina Bednářová, care le-a propus celor prezenți un program coregrafic inspirat din tradițiile folclorului românesc.

31 octombrie - 11 noiembrie / Participarea românească la cea de-a IV-a ediție a Festivalului independent de bandă desenată și ilustrație KomiksFEST!. România a fost reprezentată de artistul Roman Tolici, prin proiectul expozițional „Barber's Shop”, un „top 40” subiectiv al celor mai marcante personalități care au influențat modernitatea. Vernisajul expoziției a avut loc în data de 4 noiembrie la galeria ICR Praga.

Noiembrie

5 noiembrie / Masa rotundă cu tema „Credința ca formă de rezistență împotriva dictaturii”, organizată în colaborare cu Asociația Damaskinos din Cehia, la sediul ICR Praga.

6-7 noiembrie / Organizarea standului românesc la Târgul Internațional pentru Limbi Străine, Educație și Cultură - Praga, ediția a XIX-a, desfășurat la Národní dum Vinohradech (Casa Națiunii din Vinohrady). EXPOLINGUA Praga a oferit o platfomă ideală pentru prezentarea programelor de limbă română ale ICR. În cadrul târgului a avut loc un curs de limba română, în data de 6 noiembrie, ocazie cu care au fost promovate cursurile de limbă română organizate de ICR Praga, Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească organizate de ICR la Brașov, precum și programele derulate de Centrul Național al Cărții. De asemenea, au fost prezentate volume de literatură română traduse în limba cehă și lista universităților din România.

10 noiembrie / În cadrul Festivalului de literatură „Zilele Poeziei” a fost organizată o Seară de poezie românească la Cafeneaua Krásný zřátý. Au fost citite texte în cehă, engleză și română, din creația poezilor Florin Bican, Denisa Comănescu, Ioana Crăciunescu, Nichita Danilov, Gellu Dorian, Ioana Ieronim, Nicolae Prelipceanu, Nicolae Stoie, Varujan Vosganian.

11 noiembrie / Premiera spectacolului *Exercițiu de apărare antiaeriană*, inspirat de sejurul în România al autorului și regizorului Petr Hudeček. Evenimentul a avut loc la teatrul Alfred ve dvoře.

24 noiembrie / Lansarea oficială a proiectului paneuropean „Generation '89 - Generația '89”, la Reprezentanța Comisiei Europene în Republica Cehă. Proiectul „Generation '89” și-a propus să comemoreze căderea sistemelor comuniste din țările europene, prin prisma tinerilor născuți în 1989 în România, Republica Cehă, Polonia, Belgia, Marea Britanie, Germania, Austria, Bulgaria și Ungaria. Proiectul „Generation '89” a fost inițiat, conceput și redactat de EUNIC Praga sub președinția ICR Praga, și organizat împreună cu Institutul Cultural Român. Proiectul a fost finanțat parțial prin programul Uniunii Europene „European Citizenship 2007 - 2013”.

26 noiembrie / Concert de muzică sacră susținut de corul Asociației Ortodoxe Damaskinos, condus de compozitorul Marios Christou. Repertoriul a inclus muzică bizantină, românească și grecească.

Decembrie

1 decembrie / Concert susținut de Nicu Alifantis și Ducu Bertzi și expoziția de fotografie „Revoluția Anticomunistă Română din Decembrie 1989 în Timișoara și București”, cu ocazia Zilei Naționale a României. Expoziția a fost realizată de Asociația „Memorialul Revoluției 16-22 decembrie 1989” din Timișoara. Evenimentele au avut loc în sala de concerte și în foaierul Teatrului Național din Praga – Laterna Magika.

9 decembrie / Vernisajul expoziției „De pe drumuri românești”, cuprinzând lucrări ale autorilor Elisabeth Springer (fotografie) și Teodor Buzu (pictură), la sediul ICR Praga.

16 decembrie / Conferința „20 de ani de la Căderea Cortinei”, la care au participat jurnalistul Nestor Rates (Europa Liberă), Carmen Alexandrescu (Asociația „21 Decembrie” din București), Gino Rado (vicepreședinte al Asociației „Memorialul Revoluției 16-22 decembrie 1989”), Alexandru Munteanu (Televiziunea Română), producător al seriei de filme documentare „Reconstituiri”, împreună cu personalități cehe implicate în Revoluția de Catifea. Aceștia au analizat comparativ evenimentele anului 1989. În cadrul aceluiași eveniment a intervenit telefonic și politologul Vladimir Tismăneanu, profesor de științe politice la Universitatea Maryland, SUA. În cadrul conferinței a fost proiectat episodul *Băieți răi* din serialul documentar „Reconstituiri”. Evenimentele au avut loc la sediul Radio Europa Liberă.

17 decembrie / „Înainte de Crăciun” – program tradițional organizat de ICR Praga în săptămâna care precede Sărbătorile de Iarnă. La ediția din 2009, a fost organizat un concert de Crăciun susținut de corul ceh Labyrint, un program special de Crăciun, cu surprize, prezentat de o trupă de actori români coordonată de Ramona Popa, vernisajul unei expoziții de decorațiuni și podoabe de Crăciun a actorului Ionuț Călin, degustare de specialități culinare și băuturi românești și cehești, specifice sărbătorilor de iarnă.

ACCADEMIA DI ROMANIA DIN ROMA

Ianuarie

16 ianuarie / Colocviul „In memoriam Marian Papahagi. Tra Italia e Romania *in dolce stil moderno*“ / „In memoriam Marian Papahagi. Între Italia și România *în dulcele stil modern*“ la sediul Accademia di Romania. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Dipartimento di Studi Europei e Interculturali al Facoltà di Scienze Umanistiche, Università „La Sapienza“ din Roma, cu sprijinul Associazione Italiana dei Romanisti și al Associazione Italiana di Studi del Sud-Est Europeo. La eveniment au luat parte Lorenzo Renzi (Universitatea din Padova), Monica Fekete (Universitatea „Babeș-Bolyai“, Cluj-Napoca), Roberto Antonelli (Universitatea „La Sapienza“, Roma), Adrian Papahagi (Universitatea „Babeș-Bolyai“, Cluj-Napoca), Corrado Bologna (Universitatea Roma Tre), Ion Pop (Universitatea „Babeș-Bolyai“, Cluj-Napoca), Bruno Mazzone (Universitatea din Pisa), Helga Tepperberg (Universitatea „Babeș-Bolyai“, Cluj-Napoca), Gheorghe Carageani (Universitatea din Napoli), Francesco Guida (Universitatea Roma Tre), Paolo Canettieri (Universitatea „La Sapienza“, Roma), Angela Tarantino (Universitatea din Firenze), Luisa Valmarin (Universitatea „La Sapienza“, Roma), Carlo Pulsoni (Universitatea din Perugia).

20 ianuarie / Colocviul „Italia e Romania. 1859-1879“. Au participat acad. Dan Berindei, prof. Antonello Biagini și prof. Lauro Grassi, Alina Dorojan, Giordano Altarozzi. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Universitatea „La Sapienza“, Istituto Italo-Romeno di Studi Storici di Cluj-Napoca, Comitato di Roma per la Storia del Risorgimento.

25 ianuarie / Concert de muzică barocă susținut de Diego Roncalli (violă) și Cipriana Smărăndescu (clavecin) în sala de conferințe a Accademia di Romania.

28 ianuarie / Conferința „La ricezione di Galileo nella cultura romena. Da Eminescu a Culianu“ / „Receptarea lui Galilei în cultura română. De la Eminescu la Culianu“, susținută de prof. Gheorghe Stratan, Universitatea „Babeș-Bolyai“ din Cluj-Napoca.

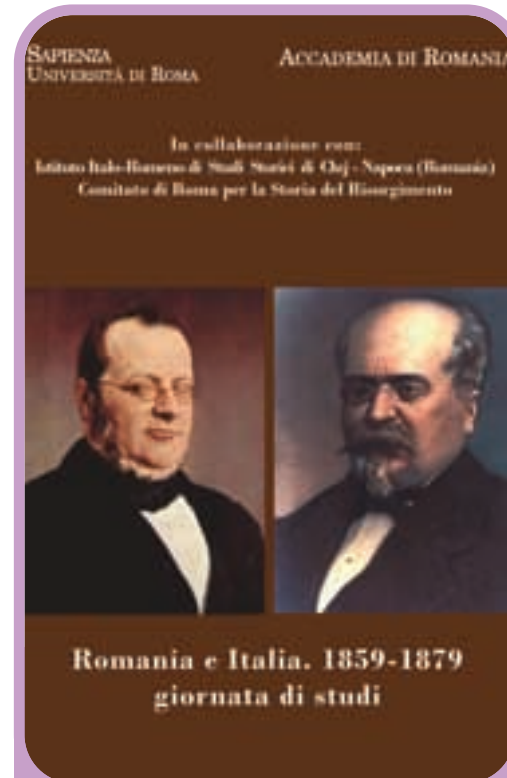
Februarie

10-27 februarie / Expoziția de artă contemporană „Imago Mundi“ a artiștilor Radu Ciobanu (sculptură) și Valer Sasu (grafică), în colaborare cu Muzeul de Artă din Satu Mare. Expoziția a avut loc la sediul Accademia di Romania.

15 februarie / Concertul „Bucureștii de altădată“, *in memoriam* Iosif Sava, susținut de Diana Jipa (vioară) și Laura Smărăndescu (pian) la sediul Accademia di Romania.

20-21 februarie / Spectacolul-lectură *Io e Te/Eu și cu Tine* de Thomas Otto Zinzi, susținut de Thomas Otto Zinzi și Gabriella Italiano, în sala de conferințe a Accademia di Romania.

26 februarie / Concert de chitară clasică susținut de Luca Villani, în amintirea compozitorului Roman Vlad, la sediul Accademia di Romania.

Martie

13-14 martie / Festivalul de scurtmetraje „Scurt / 6”. Festivalul a luat naștere în 2006, la inițiativa regizorului Sorin Misirianțu, care a coordonat două ediții ale evenimentului desfășurat la Cluj-Napoca. Au fost proiectate șase scurtmetraje premiate la festivaluri internaționale: *Rating*, regia: Sorin Misirianțu; *Lampa cu căciulă*, regia: Radu Jude; *Acasă*, regia: Paul Negoescu; *Amatorul*, regia: Marian Crișan, premiat cu Palme d’Or la Festivalul de la Cannes 2008; *Valuri*, regia: Adrian Sitaru, și *Marilena de la P7*, regia: Cristian Nemescu.

15-17 martie / Colocviul internațional de arheologie aeriană „100 de ani de arheologie aeriană în Italia”, desfășurat în sala de conferințe a Accademia di Romania (15 aprilie) și la Fototeca Nazionale, Roma (16 și 17 aprilie). Proiectul a fost organizat în colaborare cu Università del Salento și Università degli Studi di Siena.

19 martie – 3 aprilie / Expoziția de pictură „Răsfoind prin sufler” a artistei Camelia Mirescu. Curator: Francesca Brandes.

20 martie / Concertul de promovare a Festivalului Internațional „George Enescu”, susținut de Anna Tifu (vioară) și A. Biddau (pian) în sala de conferințe a Accademia di Romania.

21 martie / Concert susținut de Aliusmodum, ansamblu de muzică veche fondat de Cipriana Smărăndescu și Andrea Ride-relli, în sala de conferințe a Academia di Romania. A fost prezentat CD-ul Johann Sebastian Bach – prima integrală, la clavecin, în interpretarea unui muzician român, Cipriana Smărăndescu.

24 martie / Concert de orgă susținut de maestrul Felician Roșca în biserica Santa Maria del Carmelo in Traspontina din Roma.

31 martie / Conferința „Românii și Sfântul Scaun în secolele XIX-XX – reflecții asupra unei teme de cercetare”, susținută de prof. Ioan Cârja, fost bursier al Accademia di Romania.

Aprilie

2-5 aprilie / Participarea la Târgul de artă contemporană „Roma – The Road to Contemporary Art”, care a avut loc la Palazzo delle Esposizioni din Roma. Au expus pictorii Monica Timofei și Paul Timofei, precum și sculptorul Marius Purice.

3 aprilie / Proiecția filmului *Mar Nero* al regizorului florentin Federico Bondi, producție Italia-România-Franța la sediul Accademia di Romania.

24 aprilie / Proiecția filmului documentar *Viață și Paște în Maramureș*, regia: Duccio Pugliese, la sediul Accademia di Romania. Filmul a fost proiectat în prezența regizorului, care a susținut o conferință despre tradițiile românești din zona Maramureș, surprinse în film.

Mai

11 mai / Accademia di Romania a organizat, în sala de conferințe, un eveniment de prezentare a volumelor apărute în colecția „Biblioteca Italiană” a Editurii Humanitas. Au participat: Smaranda Bratu Elian, coordonatorul colecției; Lidia Bodea, director general, Editura Humanitas; Vlad Russo, redactor Editura Humanitas. În data de 12 mai, Editurii Humanitas i-a fost decernat Premiul național pentru Traducere al Republicii Italiene.

12 mai / Prezentarea volumului *Romania culturale oggi*, la sediul Universității „La Sapienza” din Roma. Volumul, publicat cu sprijinul ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA și apărut la Editura Bagatto Libri, Roma, 2008, sub îngrijirea Nicoletei Neșu, reunește importante studii legate de raporturile bilaterale româno-italiene.

13-14 mai / Expoziția documentară „L’oro dei daci” a Muzeului Național de Istorie a României, organizată la Museo dei Fori Imperiali, Roma, completată de un colocviu de studii în sala de conferințe a Accademia di Romania. Printre participanți s-au numărat: Virgil Nițulescu (Guvernul României), Mihaela Simion și Mircea Angelescu (Ministerul Culturii și Patrimoniului Național), Crișan Mușeșeanu, Lucia Marinescu, Floricel Marinescu, George Trohani, Ernest Oberlander și Paul Damian (), Claudio Cimino (Universitatea „La Sapienza”, Roma), Paolo Giorgio Ferri (Ministerul italian de Justiție).

13-20 mai / Participarea scriitorului Dan Lungu la Târgul de Carte de la Torino 2009 și prezentarea ediției în limba italiană a romanului *Sînt o babă comunistă!* la Roma. Programul evenimentelor: 13 mai – interviu Dan Lungu la Rai Televisione Italiana; 14 mai, standul Zona Editori, pavilion III – prezentarea în limba italiană a volumului *Sînt o babă comunistă!*, în traducerea semnată de Ileana Maria Pop, în cadrul colecției „Le vie dell’est” a Editurii Zona din Milano; 19 mai, la Universitatea „La Sapienza” – întâlnire-dezbateră a scriitorului Dan Lungu cu studenții Lectoratului de limbă și literatură română a Universității „La Sapienza”; 20 mai, la Librăria Feltrinelli din Galleria Colonna, Via del Corso – prezentarea volumului *Sînt o babă comunistă!*.

27 mai / Proiectul „Spazi Aperti re:making worlds/ri:fare mondi”, curator: Mirela Pribac, a inclus lucrări video, instalații, performance, pictură, sculptură, arhitectură, fotografie, muzică, dans etc., realizate de bursierii academiilor și institutelor străine din Roma (Accademia Americana, Accademia Belgica, Accademia Francese Villa Medici, Accademia Tedesca Roma Villa Massimo, Accademia d’Ungheria, British School at Rome, Circolo Scandnavo, Istituto Danese, Istituto Svedese, Istituto Svizzero, Real Accademia

d'España și Temple University). Pe 27 mai a avut loc vernisajul expoziției „Spazi Aperti - re:Making Worlds”, în prezența artiștilor Mark Kostabi și Myriam Laplante, urmat de concertul „The Island”, susținut de Alexander Bălănescu și Ada Milea. Pe 29 mai a fost prezentat spectacolul *Coloana infinită*, inspirat de un text de Mircea Eliade. Pe 9 iunie a avut loc un concert de muzică electronică, organizat în colaborare cu Conservatorio di Santa Cecilia Roma, susținut de artiștii Luca Sanzò (vioară), Delia Surrat (voce), Giorgio Nottoli (live electronics) și de studenții ai Conservatorului. Pe 11 iunie s-a desfășurat o seară de muzică și dans intitulată „TANGHERA Profumo di Tango”, în interpretarea ansamblului condus de Marco Lo Russo și compus din Guido Felizzi, Massimo Zagonari, Sandra Gigli. Alături de arii celebre din repertoriul de tango, programul a inclus o serie de reinterpretări ale unor opere de Bakalov, Rodriguez, Piazzolla etc.

Iunie

3-4 iunie / Colocviul internațional „Constantin Noica și filosofia ca mântuire”, desfășurat la Universitatea „La Sapienza” din Roma și la sediul Accademia di Romania. Participanți: Horia Corneliu Cicortaș (președintele Forumului Intelectualilor Români din Italia), Andrei Cornea (eseist, istoric al artei, clasicist, publicist, filosof, profesor la Facultatea de Litere a Universității București), Marco Cugno (titularul catedrei de limba română de la Facultatea de Limbi Străine, Universitatea din Torino), Solange Daini (Irlanda, traducătoarea volumului lui C. Noica, *Saggio sulla filosofia tradizionale*, ETS, 2007) Sorin Lavric (autorul volumelor: *Ontologia lui Noica. O exegeză*, Humanitas, 2005, și *Noica și mișcarea legionară*, Humanitas, 2007), Mihai Nasta (profesor de literatură latină, Universitatea din Bruxelles), Horia-Roman Patapievic (Președintele ICR), Giovanni Rotiroti (Universitatea din Padova), Roberto Scagno (profesor de limba și literatura română la Universitatea din Padova), Sorin Vieru (filosof și publicist, profesor la Facultatea de Filosofie a Universității din București), V. Dem. Zamfirescu (profesor universitar, vicepreședinte al Societății Române de Psihanaliză, unul dintre „ucenicii” lui Constantin Noica), Pietro D’Orlando, Radu Motoca, Draga Rocchi și Radu Bercea (Universitatea „La Sapienza”), Cătălin Partenie (cercetător, Institutul de Studii Filosofice, București), Paul Sandu (filosof și scriitor), Adriano Fabris (Universitatea din Pisa).

3-17 iunie / „Academy Architects at the Aquario”, la Casa dell’Architettura din Roma. Arhitecții rezidenți în șase academii străine la Roma (American Academy, Accademia di Danimarca, Real Academia d’España, British School at Rome, Istituto Svizzero

și Accademia di Romania) au prezentat noile limbaje ale arhitecturii prin instalații, fotografii, video și desene. Accademia di Romania a fost reprezentată de arh. Ana Maria Goilav și de arh. Laura Ilie, bursiere „Vasile Pârvan” în perioada 2008-2010.

9 iunie / Concert de muzică contemporană, organizat în colaborare cu Conservatorul Santa Cecilia din Roma, în sala de conferințe a Accademia di Romania. Au interpretat: Luca Sanzò (violă), Delia Surrat (voce), Giorgio Nottoli (live electronics) și studenții Conservatorului. Au fost prezentate compoziții de Jean-Claude Risset și Giorgio Nottoli, concertul fiind realizat sub îndrumarea lui Giorgio Nottoli.

16 iunie / Prezentarea volumului *Maestri ticinesi in Transilvania tra Cinquecento e Settecento* de Nicolae Sabău, în sala de conferințe a Accademia di Romania. La eveniment, organizat în parteneriat cu Universitatea „La Sapienza” din Roma, au participat: Nicolae Sabău (profesor la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, editorul volumului), Bartolomeo Azzaro (profesor la Universitatea „La Sapienza”, Facultă de Architettura „Ludovico Quadroni”), Antonello Biagini (prodecan, Universitatea „La Sapienza”).

18 iunie - 4 iulie / Expoziția de artă contemporană „Timișoara - Roma: volo di ritorno” a artiștilor Claudia Mandi și Magda Nica, în sala de expoziții a Accademiei di Romania.

August

1-2 august / Participarea artiștilor bursieri „Vasile Pârvan” ai Accademia di Romania - Monica Timofei, Paul Timofei și Marius Purice -, la a patra ediție a TolfArte, festival de pictură, fotografie, artizanat, muzică, teatru și poezie, organizat de Primăria localității Tolfa. Au fost incluse în festival expoziția de pictură „Imago Urbis Romae” a artistei Monica Timofei, expoziția de pictură „Architecture subjects” a artistului Paul Timofei și expoziția de sculptură „One per month. Il corpo femminile” a artistului Marius Purice. Festivalul TolfArte a avut ca invitat special România și a fost realizat în colaborare cu Regione di Roma, Assessorato cultura, spettacolo e sport, Provincia di Roma și Comune di Tolfa. Participarea celor trei artiști a avut loc într-un context mai amplu, fiind organizate proiecții de scurtmetraje românești, expoziții de artizanat, concerte, dansuri, precum și degustări de mâncăruri și vinuri românești.

Septembrie

10-20 septembrie / Expoziția retrospectivă de broderie „Din palmele îngerilor” a artistei Zoe Vida Porumb, la sediul Accademia di Romania. Expoziția a fost însoțită de prezentarea catalogului

Zoe Vida Porumb. *Tapiserie. Obiect textil. Broderie*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2008. Au luat cuvântul criticul și istoricul de artă Grigore Arbore Popescu și Marko Ivan Rupnik, creatorul mozaicurilor din capela Redemptoris Mater, capela privată a papilor Ioan Paul al II-lea și Benedict al XVI-lea.

11-20 septembrie / Participarea românească în cadrul Festivalului de Film de la Milano, care a inclus patruzeci și nouă de scurtmetraje din douăzeci și cinci de țări, unsprezece lungmetraje, o retrospectivă integrală dedicată regizorului italian Ermanno Olmi, maratoane de film, workshopuri și un masterclass cu documentaristul Avi Mograbi. Producțiile românești *Nunta lui Oli*, regia: Tudor Jurgiu și *Tarantyno*, regia: Mircea Nistor, au fost selecționate și prezentate la secțiunea de scurtmetraje. peliculele din cadrul festivalului au avut loc în spații istorice din Milano, precum Teatro Strehler, Teatro Studio, Parco Sempione, Acquario Civico, Teatro dal Verme, l'Instituto Penale Minorile „Becaria”.

24 septembrie / Concert de muzică contemporană „Medalion Horațiu Rădulescu (1942-2008)”, la Auditorium Parco della Musica. Concertul și-a propus să aducă un omagiu memoriei lui Horațiu Rădulescu, compozitor de origine română, recunoscut pentru originalitatea creației sale și pentru că a pus bazele curentului artistic cunoscut sub numele de „spectralism”.

Octombrie

8 octombrie - 8 noiembrie / Expoziția „Nosce Te Ipsum” a artistei Doina Botez, la Castel Sant'Angelo din Roma. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Galleria dei Greci.

10 octombrie / Prezentarea volumului *La montagna di Dio (Muntele lui Dumnezeu)* de Armando Santarelli, Rubbettino Editore 2009, în sala de conferințe a Accademia di Romania. Au participat: Armando Santarelli, Marco Testi (critic literar și jurnalist, *Osservatore Romano*), Carlo Sacchettoni (jurnalist, RAI 2), Giuseppe Sergio Balsama (președintele Asociației Insieme per l'Athos), E.S. dl. Marius Lazurca (ambasadorul României pe lângă Sf. Scaun)

16 octombrie / Masă rotundă cu tema „Monseniorul Vladimir Ghika - prinț, preot și martir”, în colaborare cu Ambasada României în Italia, organizată la sediul Accademia di Romania. Cu aceeași ocazie au avut loc prezentarea albumului *Fratelui meu din exil. Epoca stalinistă în România în scrisorile Monseniorului Vladimir Ghika - prinț, preot și martir*, Editura Galaxia Gutenberg, 2008, și proiecția filmului dedicat lui Vladimir Ghika, în regia Ancăi Berlogea. Au luat parte la dezbatere: Andrea Riccardi (istoric, fondator al Comunità di Sant'Egidio, Roma), Rocco Buttiglione (vicepreședinte al Camerei Deputaților), Antonio Sicari (călugăr

carmelitan, autor a numeroase volume de teologie), Andrei Brezianu (profesor la Catholic University of America, Washington), Anca Berlogea (regizor, coautor al volumului *Fratelui meu din exil*).

22 octombrie - 12 noiembrie / Expoziția de fotografie „Sinteza umană” a artistei Ileana Florescu, la sediul Accademia di Romania. La vernisaj a fost prezentat și volumul de fotografii *L'umana sintesi*, Silvana Editoriale, 2009. Au luat cuvântul: Alessandra Mammì, istoricul Sergio Bertelli și Graziella Lonardi. Muzicianul și compozitorul Franco Piersanti a interpretat un fragment muzical special conceput pentru expoziție, iar Ottavio Celestino a prezentat un material video care urmărește traseul artistic parcurs de Ileana Florescu.

28-31 octombrie / Participarea scriitorului Petru Cimpoeșu la „TransEuropaExpress“, eveniment organizat anual în colaborare cu academiile și institutele culturale străine din capitala Italiei. Aflat la cea de-a V-a ediție, evenimentul s-a desfășurat la Casa delle Letterature din Roma, tema din acest an fiind „I nostril muri/Zidurile noastre“. Petru Cimpoeșu a fost nominalizat și la Premio Strega Europeo din partea României pentru romanul *Simion liftnicul*, recent tradus în limba italiană.

31 octombrie / Concertul de muzică clasică „Il barocco tra oriente e occidente“, în cadrul stagiunii ansamblului Aliusmodum la Accademia di Romania. Concertul a încheiat stagiunea 2009, „A parti reali“, a grupului Aliusmodum la Accademia di Romania.

Noiembrie

4 noiembrie / Lansarea volumului *Il Nimbo di Rugiada/Nimbul de rouă* de Grigore Vieru, traducere de Varvara-Valentina Corcodel, Tatiana Ciobanu, Claudia Lupascu, Chișinău-Roma 2009, volum apărut cu sprijinul ICR prin Translation and Publication Support Programme - TPS. Evenimentul a avut loc la sediul Accademia di Romania. Au susținut prelegeri Tatiana Ciobanu, coordonatoare volumului, și scriitorul italian Francesco Baldassi, urmate de o lectură publică.

7-14 noiembrie / Participare românească la Festivalul MED Film Festival 2009, organizat la Roma, la Palazzo delle Esposizioni și la Teatro dei Dioscuri. Pentru această ediție, organizatorii au invitat-o pe Ivana Mladenovic, studentă la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică București, să reprezinte România în cadrul juriului studentesc, întrunit să aleagă cel mai bun scurtmetraj din cele treizeci aflate în concurs.

10-11 noiembrie / Colocviul internațional „1989. Vent'anni doppio/1989. După douăzeci de ani“, desfășurat la sediul Accademia di Romania și la Universitatea „La Sapienza“. Evenimentul a aniversat căderea regimurilor comuniste din Europa Centrală și de Est și a inclus o secțiune amplă dedicată României. Participanți: Antonello Biagini (Universitatea „La Sapienza“, Roma), Roberto Sinigaglia (Universitatea di Genova), Jérôme Hertaux (Centre d'études et de recherches internationales, Paris), Pasquale Fornaro (Universitatea din Messina), Giuseppe Rutto (Universitatea di Torino), Nadeje Ragaru (Sorbonne IV, Paris), Lauro Grassi (Universitatea din Milano), Grigore Arbore Popescu (CNR Venezia), Fulvio D'Amoja (Universitatea din Perugia), Marcela Sălăgean, Virgil Țărău, Ioan Marius Bucur, (Universitatea „Babeș-Bolyai“, Cluj-Napoca), Antonella Ercolani (Universitatea „La Sapienza“, Roma), Sergio Bertolissi (Universitatea „La Sapienza“, Roma),

Pentru prima dată în istoria sa Spazi Aperti a propus o temă: re:/making worlds / a re:/face lumi, temă în jurul căreia artiștii sunt invitați să creeze și să expună opere ce explorează juxtapunerea dintre fantezie și realitate, dintre trecut și prezent, navigând între amintirile personale și memoria mai amplă, în sens istoric, într-un moment care marchează trecerea a douăzeci de ani de la căderea Zidului Berlinului și a regimurilor totalitare din Europa de Est.

Art Daily

Mihai Bărbulescu (director al Accademia di Romania).

16-18 noiembrie / Festivalul de cinematografie românească „1989. După douăzeci de ani“, la Cinema Nuovo Olimpia din Roma. Au fost difuzate opt lungmetraje românești: *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Cristian Mungiu et al.; *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon; *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu; *Marele jaf comunist*, regia: Alexandru Solomon; *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu; *A fost sau n-a fost*, regia: Corneliu Porumboiu; *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean; *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu. Festivalul a fost completat de o serie de manifestări dedicate împlinirii a douăzeci de ani de la căderea comunismului, fiind înscris în calendarul evenimentelor promovate de municipalitatea Romei și asociate cu Universitatea „La Sapienza“.

20-29 noiembrie / Participarea compozitorului Dinu Ghezzo la Festivalul de Muzică Contemporană de la Roma.

27 noiembrie 2009 – 6 ianuarie 2010 / Participare românească în cadrul proiectului expozițional de artă sacră „100 Presepi”, în Piazza del Popolo, Sala del Bramante. Expoziția „100 Presepi”, organizată de peste treizeci de ani în perioada sărbătorilor de iarnă în Piazza del Popolo, reunește obiecte de artă sacră specifice lumii apusene (cu precădere „presepi”). Icoanele au fost selecționate din colecții private din Roma. La vernisaj au participat: E.S. dl. Marius Lazurca, ambasadorul României pe lângă Sf. Scaun, Francesco La Spesa, Francesco Marcolini, Mariacarla Menaglia.

29 noiembrie / Proiectul „Il prezzo della libertà. Tracce, eroi e frutti della rivoluzione romena dell’89”, care a cuprins o expoziție de fotografie și un recital al cvartetului ConTempo, avându-i în componență pe Bogdan Sofei, Ingrid Nicola, Andreea Banciu și Adrian Mantu. Evenimentele, realizate în parteneriat cu Asociația Culturală Make Noise, au fost organizate cu ocazia Zilei Naționale a României, la Palazzo delle Esposizioni, sala „La Fontana”.

Decembrie

2-30 decembrie / Cursuri de limba română (două module) susținute de lect. univ. dr. Nicoleta Neșu, lector de limbă, cultură și civilizație românească la Departamentul de Studii Europene și Interculturale, Facultatea de Științe Umaniste, Universitatea „La Sapienza” din Roma.

4-5 decembrie / Colocviul internațional „Volevo dire l’indicibile/ Am vrut să spun indicibilul”, dedicat lui Eugène Ionesco, la sediul Accademia di Romania și la Universită „La Sapienza” din Roma. Au participat: Marie-Claude Hubert (cercetător în domeniul teatrului), Vlad Russo (dramaturg, traducător, împreună cu Vlad Zografi al textelor *Cinci piese scurte*), Irina Ungureanu (doctorand la Catedra de literatură română, teorie literară și etnologie a Facultății de Litere, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca) pregătește o teză despre absurd și utopie în opera lui Eugène Ionesco), Vlad Zografi (dramaturg și scriitor contemporan, traducător al lui Eugen Ionescu), Ion Pop (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca), Giovanni Rotiroti (cercetător, autor a două volume recente dedicate lui Ionescu), Mihai Nasta (Universitatea Liberă din Bruxelles, filolog, clasicist, critic și istoric literar de marcă), Andre le Gall (autor al biografiei *Ionesco, Mise en scène d’un existant special en son oeuvre et en son temps*), Gabriella Bosco (Universitatea „La Sapienza”), Oana Pughineanu (doctorand în literatura română modernă, redactor la revista *Tribuna* din Cluj-Napoca, bursier „Vasile Pârvan” la Accademia di Romania),

Pietro d’Oriano (filosof italian, profesor la Universitatea „La Sapienza”), Antonietta Sanna (profesor de literatură franceză la Universitatea din Pisa), Thomas Otto Zinzi (regizor și dramaturg, fondator al Associazione Progetto Miniera, Roma), Paola Ricciulli (profesor de literatură franceză la Universitatea „La Sapienza” din Roma). Pe durata colocviului, a fost organizată expoziția „Rinocerii” a artistului Cristian Răduță, iar la final a fost proiectat filmul documentar *Ionesco, il sorriso dell’angelo ribelle*, realizat de Donatella Baglivo (Ciak, 2000).

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA STOCKHOLM

Ianuarie

13 ianuarie / Prima ediție din anul 2009 a „Salonului de poezie”, la care au participat poeții Saviana Stănescu și Daniel Boyacioglu și regizorul și poetul Dag Thelander. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului.

12-24 ianuarie / Atelier de teatru NEWS, coordonat de dramaturgul Saviana Stănescu. Participanți: dramaturgii Gianina Cărbunariu, Martin Odh, Elin Brogan și Johanna Eklund, regizorul Dag Thelander, actrițele Caroline Ilea, Jo Rideout și Elina Du Rietz, criticul de teatru Cristina Modreanu. Atelierul s-a materializat în lectura celor patru piese rezultate, pe data de 24 ianuarie, ocazie cu care Cristina Modreanu a susținut o prezentare a dramaturgiei românești contemporane. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu teatrul Dramalabbet și cu organizația Intercult.

16-17 ianuarie / Turneu suedez cu spectacolul *Waxing West* de Saviana Stănescu, produs de compania americană de teatru La MaMa E.T.C., la teatrul Dramalabbet. Turneul a fost realizat în parteneriat cu teatrul Dramalabbet și cu organizația Intercult.

28-31 ianuarie / Prezența regizoarei Anca Damian la Festivalul de Film de la Göteborg, ediția a XXXII-a, cu filmul *Întâlniri încrucișate*.

Februarie

12-15 februarie / Participarea reprezentanților Centrului de Introspecție Vizuală –Alina Șerban (curator) și Cătălin Rulea (artist) –, la Târgul alternativ de artă „Supermarket 2009”. În cadrul programului de discuții și prezentări „Supermarket Talks”, ICR Stockholm le-a avut ca invitate pe Ioana Nemeș (artistă) și pe Maria Drăghici (artistă, reprezentant La Bomba Studios/Centrul Comunitar Rahova-Uranus).

17 februarie / Ediția a II-a a „Salonului de poezie”, la care au participat poeții Carmen Firan și Arne Johnsson, editorul Jonas El-

lerström și actrița Caroline Ilea. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului.

21 februarie – 10 aprilie / Expoziția de artă contemporană „Arta ca dar”, curator: Dora Hegyi, cuprinzând o selecție de lucrări și proiecte prezentate în cadrul Bienalei Periferic 8 „Arta ca dar” de Johanna Billing, Guillaume Désanges, Veaceslav Druță, Miklós Erdély, Dora García, Aurelia Mihai, RO-MD (Moldova în 2 Scenarii), Romanian Performance History (Subjective). În cadrul programului expoziției, ICR Stockholm a organizat două evenimente: pe data de 21 februarie a avut loc o discuție la care au participat Johanna Billing (artistă), Dora Hegyi (curator), Maria Lind (curator și director la Bard College’s Center for Curatorial Studies), Aurelia Mihai (artistă), Cecilia Widenheim (curator și director International Artists Studio Program in Sweden - IASPIS); pe data de 1 aprilie a avut loc o prezentare a operei artistei Dora García, moderată de curatorul și managerul de programe al Institutului Cervantes din Stockholm, Marti Manen. Scenografia expoziției a fost realizată de Henrik Eriksson. Expoziția a fost organizată în parteneriat cu Asociația Vector, Institutul Cervantes din Stockholm și Institutul Francez din Stockholm.

24 februarie / Seară dedicată Reginei Elisabeta a României, (Carmen Sylva) și regelui suedez Oscar al II-lea, în salonul Bibliotecii Bernadotte de la Palatul Regal din Stockholm. Participanți: Britt Dahlström (istoric literar), Margaretha Byström (actriță), Göran Alm (directorul Bibliotecii Bernadotte), Dan Shafran (directorul ICR Stockholm). Ansamblul vocal al Palatului Regal a interpretat o arie din opera *Neaga* (1884) a compozitorului suedez Ivan Halström, după un libret scris de Carmen Sylva.

ICR Stockholm se numără printre cei 50 de eroi care au dat dinamism, culoare și prospețime orașului Stockholm în anul 2009. [...] ICR Stockholm este o injecție de cultură și cel mai minunat lucru care s-a întâmplat pe Skeppsbron de la deschiderea clubului Reisen încoace. O încercare extrem de reușită – și pentru care noi, cei din Stockholm, îi suntem recunoscători – de a reliefa profilul cultural al unei națiuni. Programele ICR Stockholm sunt aproape prea bune: expozițiile, lecturile, dezbaterile sunt relevante chiar și atunci când nu numai țara ca atare este în prim-plan.

Dagens Nyheter

25 februarie / Dezbateri despre politici culturale la Europahuset (Casa Europei) din Stockholm, organizată în parteneriat cu Intercult. Participanți: Hans Georg Knopp (director general Goethe-Institut), Olle Wästberg (director general Institutul Suedez), Chris Torch (director Intercult).

Martie

17 martie / Ediția a III-a a „Salonului de poezie”, la care au participat poetele Katarina Frostenson și Daniela Crăsnaru, editorul Jonas Ellerström și actrița Marika Lagercrantz.

23 martie - 2 aprilie / Atelierul de traducere de poezie, urmat de ediția a IV-a a „Salonului de poezie”. Atelierul de traducere s-a desfășurat la Casa de creație a Centrului Baltic pentru Scriitori și Traducători de la Visby, iar Salonul de poezie a fost găzduit de institut. Au participat poeții Dan Coman, Gabriella Eftimie, Marius Ianuș, Cecilia Hansson, Viktor Johansson, Henrik Nilsson și editorul Jonas Ellerström. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Centrul Baltic pentru Scriitori și Traducători de la Visby.

24 martie / Seară dedicată lui Paul Celan, în sala de conferințe a Institutului. În Suedia, Paul Celan este considerat unul dintre cei mai originali și influenți poeți de după război, iar opera lui poetică a fost tradusă în suedeză aproape în întregime. Prin această discuție, la care au participat scriitorii Anders Olsson, Marie Silkeberg și Aris Fioretos, ICR Stockholm a deschis o serie de dezbateri despre marile personalități ale orașului Cernăuți, continuată pe 27 aprilie cu o seară despre poetul de limbă idiș Itzik Manger.

Aprilie

1 aprilie / Prezentarea artistei spaniole Dora Garcia, moderată de curatorul și managerul de programe al Institutului Cervantes din Stockholm, Marti Manen. Prezentarea a avut loc la ICR Stockholm și a făcut parte din programul expoziției de artă contemporană „Arta ca dar”. Participanți: Dora Garcia (artist), Marti Manen (moderator). Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Institutul Cervantes.

3-5 aprilie / În cadrul celei de a III-a ediții a festivalului „Zilele Filmului Românesc”, la cinematograful Zita Folkets Bio din Stockholm au fost proiectate filme documentare și de ficțiune și au avut loc discuții tematice pornind de la acestea. Selecția a inclus peliculele *Bahrthalo!*, regia: Robert Lakatos; *Reconstruction*, regia: Irene Lusztig; *Based on a True Story*, regia: Walter Stokman; *Dracula: Pages from a Virgin's Diary*, regia: Guy Maddin; *In Search of Dracula*, regia: Calvin Floyd; *Lugosi. The Fallen Vampire*, regia: Florin Iepan; *Grațian*, regia: Thomas Ciulei; *Writer of O*, regia: Pola Rapaport; *My Mother, My Bride and I*, regia: Hans Steinbichler; *I Was a Teenage Feminist*, regia: Therese Shechter. Invitați: Irene Lusztig (regizor), Vesna Goldsworthy (scriitoare), Mattias Fyhr (cercetător), Adina Brădeanu (jurnalist), Laura Grünberg (sociolog), teoreticienele suedeze Sofia Karlsson și Katarina Bivald. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Cinematograful Zita, Cinemateca din Stockholm, Festivalul de film documentar „Tempo”, Goethe Institut, Organizația ABF.

4 aprilie / „A Bite of Dracula: The Vampire Like a Red Snowball”, dezbateră pe tema mitului lui Dracula între scriitoarea britanică de origine sârbă Vesna Goldsworthy, cercetătorul suedez Mattias Fyhr și criticul de film Adina Brădeanu. Eveniment organizat în cadrul Zilele Filmului Românesc la cinematograful Zita Folkets Bio din Stockholm.

5 aprilie / „Having It All: Bye-Bye/Buy-Buy, Feminism” – discuție pe tema feminismului ca mișcare politică cu o istorie excepțională de rescriere a imaginii și drepturilor femeilor. Au participat sociologul Laura Grünberg din România și teoreticienele suedeze Katarina Bivald și Sofia Karlsson. Eveniment organizat în cadrul „Zilele Filmului Românesc” la cinematograful Zita Folkets Bio din Stockholm.

6 aprilie / Conferință cu tema „Imagining Romania” și discuție în sala de conferințe a ICR Stockholm. S-au discutat miturile legate adesea de Europa de Est și spațiul balcanic, cu precădere cele referitoare la România. Participanți: scriitorii Vesna Goldsworthy, Steve-Sem Sandberg și Jonas Ellerström.

19 aprilie / Participarea românească la festivalul de film „REX - Recent Experimental Short Films”, organizat de EUNIC la cinematograful Klarabiografen, Kulturhuset din Stockholm, cu scurtmetrajul *O zi bună de plajă*, regia: Bogdan Mustață. Designul pliantului de prezentare a fost realizat de Augustin Alexandru Diță.

24 aprilie - 28 august / Expoziția de artă contemporană „Visual Playgrounds”, concepută de curatorul Catrin Lundqvist pentru spațiul ICR Stockholm ca o întâlnire între Cristina David și Anna Nyberg. Cele două artiste au intervenit una în lucrările celeilalte, precum și în spațiul Institutului, transformându-l într-un loc de

Expoziția de artă contemporană „Visual Playgrounds”

joacă vizual. Din expoziție a făcut parte și filmul *What Is Image?*, realizat de Catrin Lundqvist și artistul Suwan Laimanee (Chiang Mai, Tailanda) pornind de la un text despre semnificația imaginii scris de lectorul în filosofie Marcia Sá Cavalcante Schuback (Universitatea Södertörn, Stockholm) pentru catalogul expoziției. Vernisajul a avut loc pe 25 aprilie și a început cu un performance al artistului Suwan Laimanee, urmat de o discuție și de prezentarea catalogului expoziției. Participanți: Cristina David (artist), Catrin Lundqvist (curator), Anna Nyberg (artist), Suwan Laimanee (artist), Marcia Sá Cavalcante Schuback (lector în filosofie), Sandra Praun (designer catalog), Rikard Fähræus (scenograf), Alan Crozier (editor catalog).

27 aprilie / Seară dedicată poetului Ițic Manger, în sala de conferințe a Institutului. Participanți: scriitorii Salomon Schulman și Eva Ström, Basia Frydman (actriță) și Bosse Johansson (pianist).

Mai

19 mai / Lansarea volumului *Epoca de Aur pentru copii* de Ștefan Constantinescu la librăria de artă Konst-ig. Prezentarea susținută de Catrin Lundqvist de la Moderna Museet a fost urmată de proiecția lucrării video *Troleibuzul 92* de Ștefan Constantinescu, realizată special pentru Pavilionul României la cea de-a LIII-a ediție a Bienalei de Artă de la Veneția. Participanți: Catrin Lundqvist, Ștefan Constantinescu. Parteneri: Konst-ig, IASPIS, Konstränsämnden, Labyrint Press și Pionier Press.

27 mai / Ediția a V-a a „Salonului de poezie”, la care au participat poezii Liliana Ursu și Kjell Espmark (membru al Academiei Suedeze), precum și editorul Jonas Ellerström.

28 mai / Editarea suplimentului de poezie româno-suedez al revistei *Observator cultural*, având ca subiect atelierul de traducere de la Visby, organizat de ICR Stockholm în perioada 23 martie - 1 aprilie.

Iunie

5-7 iunie / Participarea românească la Bienala de Teatru suedez de la Borås: Mirela Năstăsache de la Teatrul Mic din București a luat parte la seminarul „New European Drama”. Parteneri: Bienala de Teatru suedez, Dramalabbet și Intercult.

5 iunie - 22 noiembrie / Sprijinirea participării românești la cea de-a LIII-a ediție a Bienalei de Artă de la Veneția prin publicarea catalogului expoziției din Pavilionul României, „Seduția Intervalului: Ștefan Constantinescu, Andrea Faciu, Ciprian Mureșan”. Au contribuit la realizarea catalogului: Roann Barris, Ovidiu Țichindeleanu, Saviana Stănescu, Dan Lungu, Adina Brădeanu,

Mieke Bal, Chus Martinez, Katalin Tilmar, Adnan Yildiz, Hanneke Groatenboer, Andrei State, Catrin Lundqvist, Angelika Nolert, Alistair Ian Blyth. Partener: IRCCU Veneția.

August

1-31 august / Expoziție cu portrete de scriitori români realizate de fotografatul Cato Lein la librăria Hedendrens. Au fost expuse portretele scriitorilor Nina Cassian, Mircea Cărtărescu, Filip Florian, Adela Greceanu, Claudiu Komartin, Gabriel Liiceanu, Gabriela Melinescu, Herta Müller și Ioan Es. Pop. Pe perioada expoziției, librăria Hedendrens a amenajat un spațiu special dedicat traducătorilor din literatura română în limba suedeză și în alte limbi de circulație internațională. Designerul Alexandru Augustin Diță a fost invitat să realizeze o instalație de lumini și sunet, menită să unifice cele două componente românești.

Volumul *Epoca de Aur pentru copii* de Ștefan Constantinescu

24-30 august / Ediția a VI-a a „Salonului de poezie”, în avanpremieră Festivalului Internațional de Poezie de pe insula Gotland. Programul i-a avut ca invitați pe scriitorii români Mircea Cărtărescu și Ioana Nicolaie, pe scriitorul și traducătorul suedez Magnus William-Olsson și pe poetul și traducătorul de origine chineză Li Li. Pentru acest turneu, Inger Johansson a tradus în limba suedeză o selecție din volumul *Cerul din burtă* de Ioana Nicolaie. Mircea Cărtărescu a prezentat publicului suedez poemele cuprinse în antologia de autor *O zi fericită din viața mea*. Festivalul Internațional de Poezie, aflat la a XVI-a ediție, a continuat în perioada 26-30 august la Visby și în alte orașe de pe insula Gotland, având în program treisprezece evenimente – lecturi de poezie, recitaluri muzicale, o expoziție de artă și un spectacol de dans contemporan. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Centrul Baltic pentru Scriitori și Traducători.

Septembrie

18 septembrie – 10 decembrie / Participarea românească la ediția de toamnă a proiectului KonstBio, cu tema „Artă video europeană tânără”, desfășurată la cinematografele Biografen Sture din Stockholm și Fyrisbiografen din Uppsala. În cadrul acestui proiect ICR Stockholm a prezentat lucrarea video 4'33" a artistului Ciprian Mureșan. Componenta românească la KonstBio a fost în același timp inclusă în programul expoziției „Från det enda till det andra” („From One Thing to the Other”), care are ca punct de plecare transformarea structurilor sociale. Au fost proiectate trei lucrări video create de artiști din România, Spania și Polonia în cadrul programului cinematografelor Sture din Stockholm și Fyris din Uppsala. Lucrarea lui Ciprian Mureșan a putut fi vizionată în perioada 13 noiembrie – 10 decembrie. Designerul Augustin Alexandru Diță a realizat trailerul de prezentare a proiectului „Artă video europeană tânără”, iar Teo Leff a editat și montat lucrările video. Parteneri: KonstBio, Institutul Cervantes, Institutul Polonez.

24-27 septembrie / Participarea românească la Târgul de Carte Bok & Bibliotek de la Göteborg. ICR Stockholm a prezentat mai multe apariții literare în limba suedeză: volumul de versuri *Jeudul fără ieșire* de Ioan Es. Pop, romanul *Regele alb* de György Dragomán (a cărei acțiune se petrece în România, în anii dictaturii comuniste) și numărul din septembrie al revistei suedeze de poezie contemporană *Komma*, care cuprinde traduceri în suedeză realizate în cadrul atelierului de traducere din martie 2009. Cu această ocazie, Institutul a organizat la sediul, pentru publicul din Stockholm, două evenimente conexe: Salonul de poezie (22

septembrie), avându-l ca invitat pe Ioan Es. Pop, precum și o discuție cu scriitorul György Dragomán despre romanul *Regele alb* (28 septembrie). Participanți: Carmen Francesca Banciu, Dan Coman, György Dragomán, Peter Handberg, Jeana Jarlsbo, Henrik Nilsson și Ioan Es. Pop. La ediția a VII-a a „Salonului de poezie” de la ICR Stockholm au participat poezii Ioan Es. Pop și Johan Jönson, editorul Jonas Ellerström și actrița Marika Lagercrantz. La discuția despre romanul *Regele alb* de la sediul ICR Stockholm au participat György Dragomán și Peter Handberg. Evenimentele au fost organizate în colaborare cu Târgul de Carte Bok & Bibliotek, Editurile Brombergs, Rámus și Tranan, Centrul Ceh și Institutul Polonez de la Stockholm, precum și cu Uniunea Scriitorilor din Suedia.

24 septembrie / Ceremonia de decernare a Premiului „Marin Sorescu” pe anul 2009 a fost organizată în premieră în cadrul Târgului de Carte de la Göteborg. Premiul a fost acordat scriitorului și traducătorului suedez Peter Handberg pentru o operă în care propriile nuvele, reportaje și eseuri coexistă în mod firesc cu activitatea intensă de traducător. Participanți: Peter Handberg, membrii juriului Jonas Ellerström, Gabriella Håkansson, Fredrik Lind și Dan Shafran, directorul ICR Stockholm.

Octombrie

1-23 octombrie / Expoziția de design în metal „Pentru trup. În spațiu. Pe masă” și organizarea arhivelor de artă, film și literatură ale ICR Stockholm. ICR Stockholm a prezentat la sediul său un proiect dedicat designului românesc contemporan, constând într-o expoziție - „Pentru trup. În spațiu. Pe masă” – un workshop și o serie de prezentări. Expozanți: Kuki Constantinescu (bijuterie), Vlad Gherghiceanu (sculptură), Wolfgang Gessl (obiecte de orfevrărie din argint). La vernisajul expoziției, pe data de 1 octombrie, cei trei artiști au fost prezentați de Márta Holkers. Michael Ellburg, artist și scenograf, a realizat designul spațiului în care a fost montată expoziția și instalarea lucrărilor. Pe 8 octombrie, Wolfgang Gessl a susținut o prezentare, iar în perioada 12-25 octombrie, ICR Stockholm a organizat un workshop la care au participat Dragoș Olea, manager cultural, și grupul de design interior conceptual Liste Noire, format din Ioana Nemeș și Maria Farcaș. În cadrul workshopului, participanții au elaborat, alături de echipa ICR Stockholm, o strategie pentru pregătirea, structurarea și promovarea bibliotecii Institutului, a arhivelor de artă, film și literatură, pentru a oferi informații actualizate despre tendințele din cultura română, aflate în directă legătură cu site-ul Institutului. Pe 22 octombrie, cei trei participanți au susținut o

conferință pe tema industriilor creative din România, cu titlul „Double Game: labelul de modă Rozalb de Mura și duoul de design Liste Noire”.

4 octombrie / Participarea românească în cadrul Festivalului EasternXpress printr-o proiecție de filme de animație realizate de Ion Popescu Gopo la cinematograful Slottsbiografen din Uppsala. Proiecția a avut loc cu sprijinul ICR Stockholm și al Arhivei Naționale de Filme a României. Parteneri: organizația ABF, Best Before Filmproduktion, Kinorama, Institutul Polonez și Biroul de turism al Poloniei.

19-25 octombrie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Scurtmetraj de la Uppsala, prin proiecția și prezentarea scurtmetrajului *Nunta lui Oli*, regia: Tudor Jurgiu, selectat în competiția oficială a festivalului. Scurtmetrajul a fost proiectat de trei ori în cadrul festivalului, în perioada 22-24 octombrie. Bogdan Crăciun a fost invitat de festival pentru a lua parte la discuția „Breakfast at the Festival”, organizată pe data de 24 octombrie, alături de alți regizori prezenți. ICR Stockholm este partener al Festivalului Internațional de Scurtmetraj de la Uppsala din 2007.

23 octombrie / Concertul „Maria T” susținut de Cvartetul Bălănescu, în premieră în Suedia. Partener: Södra Teatern. Pentru această lucrare muzicală cvartetul a colaborat cu un artist video și un inginer de sunet, concertul fiind însoțit de o proiecție video și de efecte sonore și video asistate de computer. Participanți: Alexander Bălănescu (vioară), James Shenton (vioară), Katie Wilkinson (violă), Nick Holland (violoncel), Klaus Obermaier (artist video) și David Kent (inginer de sunet).

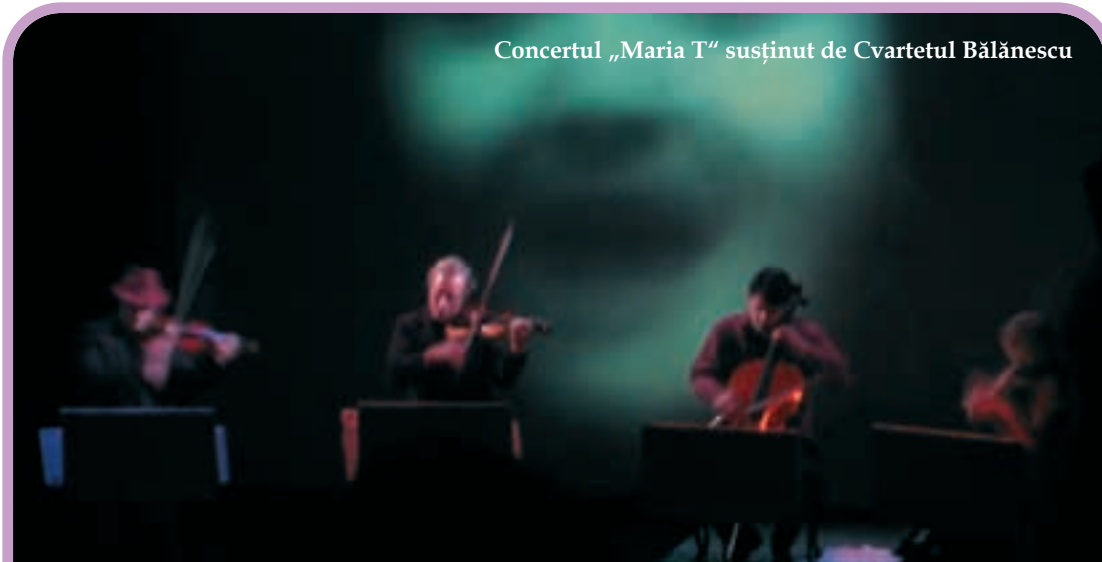
Noiembrie

3 noiembrie / Participarea regizorului Adrian Sitaru, alături de Karin Babinska (Republica Cehă) și Lukasz Barczyk (Polonia), la o dezbatere pe tema filmului est-european de după 1989, moderată de Hynek Pallas. Evenimentul a fost organizat de ICR Stockholm împreună cu Institutul Polonez și Centrul Ceh la cinematograful Rio din Stockholm, în cadrul festivalului de film Kinoteka.

3 noiembrie / Eveniment de diplomație publică prilejuit de lansarea traducerii suedeze a romanului *La Dernière conférence* de Marc Bressant, traducere de Jeane Jarlsboin, Editura Elisabeth Grate, în sala de conferințe a Institutului. Romanul, care descrie ultima conferință între blocul estic și cel vestic înainte de căderea Zidului Berlinului, a primit în 2008 Marele Premiu pentru roman al Academiei Franceze. Cu ocazia lansării, a avut loc o discuție între autor și alți doi diplomați - E.S. Răduța Matache, Ambasadoarea României la Stockholm, și E.S. Stig Brattström, diplomat suedez, fost Ambasador al Suediei în Belgia și Franța. Invitații au rememorat evenimentele din preajma căderii Zidului Berlinului din perspectivă diplomatică.

5 noiembrie / Discuție pe marginea operei filosofului Constantin Noica, având ca punct de plecare volumul *Jurnalul de la Păltiniș* de Gabriel Liiceanu, traducere de Åsei Apelkvist și Liliana Donose Sammuellsson, Editura Dualis, cu sprijinul ICR prin programul TPS. Au participat Cristian Ciocan, președintele Societății Române de Filosofie, și universitarii Hans Ruin și Marcia Să Cavalcante Schuback. Partener: Universitatea Södertörn din Stockholm.

Concertul „Maria T” susținut de Cvartetul Bălănescu

6 noiembrie / Prelegere despre filosofia lui Constantin Noica susținută de Cristian Ciocan la sediul Universității Södertörn. Partener: Universitatea Södertörn din Stockholm.

7 noiembrie 2009 – 5 ianuarie 2010 / Participarea artistei Lia Perjovschi la expoziția de artă contemporană „În umbra monumentului”, organizată de Centrul de Artă Gävle în seria evenimentelor care au drept scop revitalizarea spațiului public și identitatea acestuia. În cadrul expoziției „În umbra monumentului” Lia Perjovschi a prezentat un proiect prin care a înfățișat istoria orașului Gävle prin prisma monumentelor sale și din perspectiva est-europeană. Ceilalți artiști participanți la expoziție au fost Alexander Vaindorf și Jens Salander. Partener: Centrul de Artă Gävle.

9 noiembrie 2009 – 19 februarie 2010 / Expoziția de artă contemporană „From One Thing to the Other” și două evenimente colaterale: performance STEALTH.unlimited, proiecția lucrării video *Polly II* și o discuție între Maria Lind și Boris Buden. Expoziția propusă de ICR Stockholm a cuprins artă video, desene, instalații și picturi realizate de artiști români și internaționali care examinează schimbarea structurilor sociale din mai multe perspective, folosind mijloace diferite. Curator: Maria Lind. Au fost invitați să expună artiștii Ciprian Mureșan, Dan Perjovschi și Andrei Ujică & Harun Farocki, alături de Marie-Louise Ekman, Viktor Rosdahl, Anja Kirschner, David Maljkovic, Judi Werthein, Åbåke și de grupul STEALTH.unlimited – Ana Dzokic și Marc Neelen. Pe 9 noiembrie, în seara vernisajului, ICR Stockholm a organizat o discuție la care au fost invitați curatorul Maria Lind și artiștii Dan Perjovschi și Viktor Rosdahl. Discuția a fost precedată de proiecția filmului *Videogramele unei revoluții*, regia: Andrei Ujică. Pe 10 noiembrie, a avut loc în cadrul expoziției un *performance* al duoului de artiști STEALTH.unlimited. Pe 20 decembrie, a avut loc o dezbatere la care au participat Maria Lind și Boris Buden, unul dintre cei mai importanți teoreticieni contemporani, precedată de proiecția lucrării video *Polly II* de Anja Kirschner. Pentru această expoziție ICR Stockholm a editat o broșura în limba engleză care a fost lansată în cadrul vernisajului.

11 noiembrie – 16 decembrie / Seria de filme ReWIND 1989, parte din programul amplu organizat de ICR Stockholm pentru a marca aniversarea a douăzeci de ani de la căderea comunismului, a cuprins filme documentare și de animație realizate în perioada 1986-2007 de regizori precum Andrei Ujică, Alexandru Solomon, Jay Rosenblatt, Jimmy Murakami, Dana Ranga etc. Filmele au fost proiectate la sediul ICR Stockholm și la două dintre sălile Cinematecii din Stockholm, partener al proiectului. Peliculele au fost prezentate de personalități ale lumii filmului din Suedia: Trond Lundemo, Magnus Bårtås și Hynek Pallas. Curatorul

programului a fost jurnalistul de film Adina Brădeanu, care a susținut pe data de 25 noiembrie o prezentare despre imaginea dictatorului în istoria filmului.

14 noiembrie / Ediția suedeză a Festivalului de film de scurtmetraj Betting on Shorts, la Cinematograful Rio din Stockholm. Betting on Shorts este un festival de film de scurtmetraj organizat sub forma unei competiții care se desfășoară simultan în cincisprezece orașe europene. În 2009, tema festivalului a fost „Control”. Printre cele doisprezece pelicule aflate în competiție s-a aflat și filmul românesc *O familie*, regia: Emanuel Pârveu. Pe data de 1 noiembrie, Betting on Shorts a beneficiat de un *film brunch*, în cadrul căruia au fost proiectate filme din edițiile anterioare, printre care și scurtmetrajul românesc *Advertising*, regia: Florin Piersic Jr., prezent în competiția din 2008. ICR Stockholm a fost partenerul principal al festivalului, alături de Institutul Polonez și revista *FLM*.

16 noiembrie / Contribuția românească la catalogul *Between the Images*, al expoziției „Between the Images”, organizată la Stockholm în perioada octombrie 2008 – ianuarie 2009. Catalogul a cuprins texte de prezentare a artiștilor participanți la proiect, printre care artiștii români Daniel Knorr, Andrea Faciu și Ion Grigorescu, precum și texte teoretice. Catalogul a fost lansat în cadrul unui eveniment public găzduit de Index - The Swedish Contemporary Art Foundation, sub forma unui seminar, în data de 16 noiembrie. Parteneri: Xposeptember, Cinemateca, IASPIS, Index – The Swedish Contemporary Art Foundation și Centrul de artă wip.

24 noiembrie / Seară dedicată dramaturgului Eugen Ionescu la sediul ICR Stockholm. Au participat dramaturgul Magnus Florin, actorul Björn Granath, muzicianul Sten Sandell și criticul de teatru Leif Zern. Invitații au discutat despre opera lui Eugène Ionesco dintr-o perspectivă suedeză și au făcut o paralelă între creația dramaturgului de origine română și opera scriitorului suedez August Strindberg.

26 noiembrie / Premiera piesei *Scaunele* de Eugène Ionesco la Strindbergs Intima Teatern, cu ocazia aniversării a 100 de ani de la nașterea dramaturgului de origine română. Participanți: actorii Hannes Meidal și Anna Pettersson, care au asigurat și regia spectacolului. Partener: Teatrul Strindbergs Intima Teater. Au fost programate peste 30 de reprezentații în perioada 26 noiembrie 2009 – 17 ianuarie 2010.

Decembrie

1 decembrie / Concert susținut de cvartetul de jazz format din Maria Răducanu (voce, România), Krister Jonsson (chitară, Suedia), Chris Dahlgren (contrabas, SUA) și Michael Griener (percuție, Germania), la Konserthuset, Stockholm, cu ocazia Zilei Naționale a României. Programul concertului a fost unul de inspirație românească, constând în prelucrări jazzistice ale unor cântece folclorice și bizantine, precum și ale unor romanțe din Bucureștiul interbelic. Concertul a avut loc, pentru al treilea an consecutiv, în sala Grünewald de la Konserthuset, instituție unde se decernează anual Premiile Nobel.

3 decembrie / Întâlnire pentru sărbătorirea a trei ani de la înființarea ICR Stockholm, la care au fost invitate personalități din lumea culturală, politică și din mediul de afaceri suedez, precum și reprezentanți ai instituțiilor cu care ICR Stockholm a colaborat în cei trei ani de funcționare. Cu această ocazie a avut loc un minirecital de jazz susținut de Maria Răducanu și Krister Jonsson.

12 decembrie / Cu ocazia prezenței la Stockholm pentru ceremonia de decernare a Premiilor Nobel pentru anul 2009, scriitoarea Herta Müller, laureata Premiului Nobel pentru literatură, și-a întâlnit cititorii în Sala Mare a Teatrului Dramatic Regal din Stockholm. Au participat, de asemenea, jurnalista Monica Nagler și actorii Stina Ekblad, Jonas Karlson și Irene Lindh. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Teatrul Dramatic Regal, Goethe-Institut și Editura Wahlström & Widstrand. Tot în timpul

„săptămânii Nobel“ (7-12 decembrie), ICR Stockholm a organizat la sediu o întâlnire care a avut-o ca invitată de onoare pe Herta Müller și care s-a adresat în principal lumii literare suedeze. În cadrul acestei întâlniri a avut loc un concert din repertoriul Mariei Tănase, interpretă îndrăgită de Herta Müller. Concertul a fost susținut de cântăreața Sanda Weigl, acompaniată de trei instrumentiști. Tot în vederea sărbătoririi laureatei la Premiul Nobel pentru literatură, precum și pentru a marca legătura acesteia cu România, ICR Stockholm a organizat în luna decembrie, la sediu, o instalație de artă cuprinzând fotografiile ale autoarei și traduceri ale cărților acesteia în limbile română și suedeză, precum și înregistrarea audio a lecturii poemelor cuprinse în volumul *Este sau nu este Ion*.

20 decembrie / Dezbateră cu tema „Retroutopia“, la care au luat parte Maria Lind și Boris Buden. Discuția a fost precedată de proiecția lucrării video *Polly II* de Anja Krischner. Acest eveniment a făcut parte din programul expoziției „From One Thing to the Other“, deschisă la ICR Stockholm în perioada 9 noiembrie 2009 – 19 februarie 2010.

21 decembrie / Programul de aniversare a douăzeci de ani de la Revoluția română s-a încheiat cu o discuție la sediul Institutului, la care au luat parte trei dintre ambasadorii Suediei în România în ultimii douăzeci de ani: Nils Rosenberg (1989-1994), Ragnar Ångeby (1994-1997) și Mats Åberg (2006-).

Scriitoarea Herta Müller,
laureată a Premiului Nobel pentru literatură

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA TEL AVIV

Ianuarie

7 ianuarie / Masă rotundă „In memoriam Mircea Săucan (1928 – 2003)”, regizor și scriitor. În cadrul întâlnirii a fost prezentat volumul său de scrieri în proză *Colivia caută pasărea*, Editura Institutului Cultural Român, 2008. Au participat: criticul Iosef Eugen Campus, scriitorul Virgil Duda, prof. dr. Leon Volovici. A fost proiectat ultimul film al regizorului Mircea Săucan, *Le Retour (Întoarcerea)*, Franța, 1994.

12 ianuarie / Masă rotundă cu tema „600 de ani de la prima atestare documentară a orașului Bacău”. La sediul Institutului a avut loc o întâlnire festivă a israelienilor de origine română, organizată în colaborare cu Centrul Cultural Israel-România din Tel Aviv. A fost vizionat filmul documentar *Memoria peliculei. Bacăul de altădată*, au avut loc discuții, rememorări și momente literar-muzicale.

15 ianuarie / „Vitrină (temporară) Mihai Eminescu”, cu documente din biblioteca Institutului. A fost multiplicată și distribuită vizitatorilor traducerea în limba ebraică a poemului eminescian *Luceafărul*, realizată de Tomy Sigler și publicată la Editura Onyx, Haifa, 2008.

15 ianuarie – 31 martie / Expoziția de artă plastică „Dialoguri vizuale”, în cadrul căreia au fost expuse lucrări ale artiștilor Nechama Levendel, Nadav Bloch, Sarah Einik, Marian Meir, Arie Berkowitz.

24 ianuarie / Proiectul on-line „150 de ani de la Unirea Principatelor Române”, constând în postarea pe site-ul ICR Tel Aviv a unor texte și imagini care evocă acest act istoric. Proiectul s-a derulat cu sprijinul Muzeului Național de Istorie a României.

Februarie

4-24 februarie / Itinerarea retrospectivă de fotografie Sandu Mendrea, aparținând ICR Tel Aviv, în foaierea Cinematecii din Tel Aviv. Expoziția a cuprins o selecție dintre cele mai interesante fotografii alb-negru realizate de Sandu Mendrea, fotograf israelian de origine română, în perioada 1958-1978 în România. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Cinemateca din Tel Aviv.

6 februarie – 7 martie / Proiectul „Sounds & Visions – Artists Films and Videos From Europe. The Last Decade”, în cadrul CONTEMPO, prima ediție a Festivalului Internațional de Muzică Contemporană și Artă Video desfășurat la Tel Aviv. Proiectul de artă video a beneficiat de o finanțare din partea Comisiei Europene și a fost organizat în parteneriat cu Institutul Italian de Cultură (inițiatorul evenimentului), Institutul Francez și Goethe Institut din Tel Aviv, în colaborare cu Muzeul de Artă și Primăria din Tel Aviv, precum și cu ambasade ale țărilor europene în Israel. La eveniment au participat artiști din douăzeci și unu de state ale Uniunii Europene. România a fost reprezentată de Mona Vătămanu și Florin Tudor, cu proiectul de artă video „Ploaia”, precum și de criticul de artă Mihnea Mircan, autorul textului de prezentare a artiștilor români în catalogul expoziției. O imagine din lucrarea „Ploaia” a fost aleasă pentru coperta catalogului și pentru invitațiile la vernisaj.

15-20 februarie / Participare românească la Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim, care a avut loc la International Convention Center, Binyanei Ha'uma. Participarea românească a fost realizată în parteneriat cu Ministerul Culturii și Patrimoniului Național – Direcția Relații Internaționale și cu sprijinul Ambasadei României în Israel. A fost organizată o expoziție de ilustrație de carte (prin intermediul Asociației Clubul Ilustratorilor din

Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim

București), au avut loc lansări de carte și lecturi publice. Au participat scriitorii și criticii literari Petru Cimpoeșu și Radu Aldulescu (prezenți la invitația ICR), Dan Lungu, Bogdan-Alexandru Stănescu, Gabriel Chifu, Alice Năstase (la invitația Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național), Ioana Ursa (Clubul Ilustratorilor, invitat ICR), Lucia Toader (CENNAC).

Martie

4 martie / „Mărțișor – sărbătoare românească la școala Kabiya“. Proiectul a urmărit promovarea culturii române în rândul celui mai tânăr segment de public, precum și al minorităților etnico-religioase din Israel, facilitând astfel dialogul intercultural. Treizeci de elevi ai clasei a patra a școlii Kabiya din Galileea au participat activ la atelierul de Mărțișor și au confecționat mărțișoare. Cele mai frumoase mărțișoare au fost expuse în școală pe toată durata lunii martie, iar în perioada aprilie-mai au fost prezentate într-o mini-expoziție la sediul ICR Tel Aviv.

2 martie – 9 iulie / Cursuri de limba română la sediul ICR Tel Aviv.

Mai

15 mai / Au fost donate Mediatecii din Holon cărți și periodice pentru secția de limbă română și a unei serii de materiale de promovare a programelor de sprijinire a traducerilor din limba română și a activității ICR. Fondul de carte al Mediatecii cuprinde 3 000 de titluri în limba română și necesită actualizarea periodică.

17-20 mai / Participare românească la cea de-a X-a ediție a Festivalului Internațional de Poezie „Nisan“ de la Maghar. Poeți din China, România, Rusia, Turcia, Spania, Franța, Italia și Irlanda s-au întâlnit cu șaptezeci de poeți și intelectuali israelieni – evrei, musulmani, druzi, creștini – în cadrul Festivalului găzduit de Kfar Maghar, în nordul Galileei. Din România au fost invitați poeții Robert Șerban și Florin Iaru. La sugestia ICR Tel Aviv și prin amabilitatea poetei israeliene de origine română Marlene Braester, au fost traduse cu acest prilej, în limba ebraică, poezii ale invitaților români.

28-29 mai / Itinerarea expoziției fotodocumentare „Culorile timpului. Arta sinagogală în Moldova“ la București, cu ocazia colocviului anual „Patrimoniul evreiesc – parte a patrimoniului național și universal“, organizat de Centrul de studii iudaice „Goren Goldstein“ și Universitatea din București. Expoziția a fost rezultatul proiectului de cercetare inițiat de ICR Tel Aviv și Departamentul de Artă Iudaică din cadrul Universității Bar Ilan, în perioada 2007-2008. Itinerarea expoziției a fost realizată cu sprijinul Institutului Cultural Român și al Ministerului Afacerilor Externe, Divizia Relații Culturale, Educaționale și Științifice.

Iunie

8 iunie / Conferința „Jewish Studies in Romania. Past, Present and Perspectives“, susținută de prof. dr. Ladislau Gyémánt, decanul Facultății de Studii Europene din cadrul Universității „Babeș-Bolyai“ din Cluj-Napoca și Directorul Institutului de Istorie Ebraică și Iudaică „Dr. Moshe Carmilly“ din Cluj-Napoca. Manifestarea a avut loc la sediul Institutului. Conferința a fost prilejuită de decernarea premiului de excelență din partea Fundației Culturale Haim și Sara Ianculovici din Haifa.

9 iunie / Participare românească la Simpozionul internațional de arhitectură „Tel Aviv-Yafo: Old-New Metropolis“, organizat la Muzeul Eretz Israel din Tel Aviv de Colegiul Shenkar de Inginerie și Design, Uniunea Arhitecților din Israel și Ambasada Cehiei în Israel, în parteneriat cu institutele culturale și ambasadele statelor membre ale Uniunii Europene, Forumul Cultural Austriac și Ambasada Elveției. Discuțiile au explorat diversitatea culturală și relația trecut-prezent în contextul urban contemporan, la 100 de ani de la fondarea orașului Tel Aviv. Invitați: arhitecții Dorin Ștefan și Claudiu Bărsan-Pipu.

9 iunie / A fost donată o serie de cărți, albume și DVD-uri Bibliotecii Colegiului Shenkar de Inginerie și Design.

11 iunie - 24 iulie / Expoziția de pictură „Poveștile unui trubadur”, conținând șaiszeci de lucrări ale artistului Mihai Vintilă, la Galeria de artă naivă internațională GINA din Tel Aviv. Mihai Vintilă a fost primul pictor naiv român care a expus în Israel. Evenimentul a avut loc sub patronajul Ambasadei României la Tel Aviv.

14-15 iunie / Participare românească la Conferința Internațională „1989 - 2009: Taking Stock of East-West EUification”, la Konrad Adenauer Conference Centre, Mishkenot Sha'ananim, Ierusalim. Conferința a fost organizată de Forumul European, Universitatea Ebraică din Ierusalim, cu sprijinul unor instituții academice și reprezentanțe diplomatice ale statelor europene în Israel. Dr. Gabriela Drăgan, director general al Institutului European din România, a susținut prelegerea „Regional Cooperation in the Enlarged European Union. Romania's Role as the New Eastern Border of the EU”, relevând limitele posibilităților de intervenție UE în domeniul cooperării regionale, mai ales în cadrul Politicii de vecinătate, și a propus recomandări specifice de îmbunătățire a performanței și eficienței UE.

26 iunie / Proiectul de diplomatie publică „Cupa europeană în Sakhnin. Mincampionat de fotbal pentru copii”. Timp de o zi, au participat la competiție adolescenți israelieni (fete și băieți de cincisprezece până la șaptesprezece ani, arabi și evrei, inclusiv o echipă de copii surdo-muți de la o școală mixtă, evreo-arabă, din Ierusalim). Adolescenții au reprezentat câte o țară europeană participantă și au purtat culorile drapelului acesteia. Țările europene partenere în proiect au fost Austria, Cehia, Elveția, Franța, Germania, Portugalia, România și Ungaria.

30 iunie / Prelegerea „Shtetl: Real și Imaginar la Itzik Manger” susținută de Gabriela Ștefan, coordonator proiecte culturale la ICR Tel Aviv, la loja B'nai B'rith din Ierusalim.

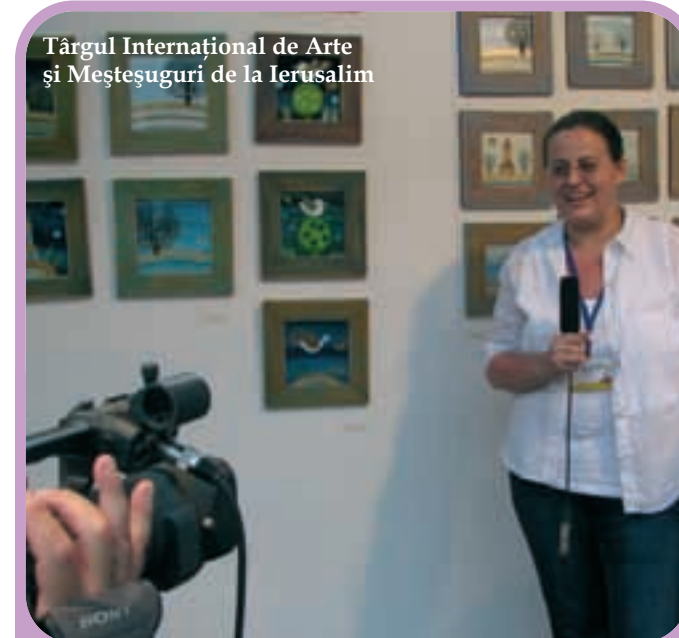
Iulie

2 iulie / Masă rotundă pe tema Dicționarului neconvențional al scriitorilor evrei de limbă română”, eveniment organizat în colaborare cu Cercul Cultural din Ierusalim, la sediul ICR Tel Aviv. Cel de-al treilea volum al dicționarului a fost publicat în 2008, primele două volume apărând în 1986, respectiv 1997. Autorul dicționarului, Alexandru Mirodan, este un jurnalist, dramaturg, traducător și editor israelian de origine română, emigrat în Israel în 1976.

9-18 iulie / Participarea românească la cea de-a XXVI-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Ierusalim, desfășurat la Cinemateca din Ierusalim. Filmul *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu Jude, a fost proiectat de două ori în cadrul Festivalului, în zilele de 13 și 18 iulie. La finalul proiecțiilor au avut loc discuții cu publicul, la care a participat actorul Vasile Muraru.

August

3 august - 15 august / Prima participare românească la Târgul Internațional de Arte și Meșteșuguri de la Ierusalim, care s-a desfășurat la Mitchell Garden, Amfiteatrul „Merrill Hassenfeld” din Sultan's Pool și la Centrul de arte și meșteșuguri „Khutsot Hayotser”. Tema standului a fost „Once Upon A Time: A Romanian Imaginary”. Din România au participat două artiste cunoscute pentru lucrările inspirate din povești, legende și basme românești: Monika Pădureț (ceramică: obiecte decorative și de podoabă, realizate în tehnici tradiționale, din argilă cu glazuri și angobe) și Ema Hagi (pictură pe sticlă, realizată într-o tehnică proprie, cu vopsele speciale în straturi, cu intervenții cu acul și accente de schlachmetal, încadrate cu lemn pictat).

Târgul Internațional de Arte și Meșteșuguri de la Ierusalim

27 august – 31 octombrie / Expoziția de fotografie „Dunam”, a artistei israeliene de origine română Yehudit Matzkel, la sediul Institutului.

Septembrie

septembrie – octombrie / Piesa *Hotel Europa* de Matei Vișniec a fost tradusă și jucată în premieră în limba ebraică în Israel, la Teatrul Karov din Tel Aviv. Primele spectacole au avut loc în luna septembrie 2009, iar în luna octombrie piesa s-a jucat pentru prima dată și la Teatrul din Ierusalim. Piesa a fost inclusă în recomandările culturale ale armatei israeliene pentru soldații în termen. Traducerea și adaptarea piesei îi aparține regizorului și actorului Nicu Nitai.

20 septembrie – 20 octombrie / Evenimentul fotografic „550 de ani de București. Ce vârstă au amintirile tale?”, constând într-o expoziție și un concurs. ICR Tel Aviv a sărbătorit 550 de ani de la prima atestare a orașului București prin lansarea unui concurs de fotografie finalizat printr-o expoziție care a prezentat imagini subiective ale orașului. Fotografii selectate au fost expuse la sediul ICR Tel Aviv în perioada 1 noiembrie – 31 decembrie 2009.

30 septembrie / La Centrul de Artă Contemporană (CCA) din Tel Aviv au fost proiectate două lucrări video semnate Ștefan Constantinescu: *Troleibuzul 92*, 2009 (8 min.), și *Pasajul*, 2005 (62 min.), în prezența artistului.

Octombrie

3-27 octombrie / Proiectul artistului Ștefan Constantinescu – „Epoca de Aur pentru copii” la Galeria Gal-On Art Place din Tel Aviv. Curator: Catrin Lundqvist. Proiectul a inclus o expoziție de instalație și picturi în ulei, prezentări ale cărții-obiect *The Golden Age for Children* și proiecția filmului *Dacia 1300*. Prin intermediul cărții, o construcție pop-up care abundă în informații personale creionate pe fundalul complexei realități politice a României în perioada comunistă, Ștefan Constantinescu spune povestea primilor douăzeci de ani din viața sa în București. Pe 16 octombrie a fost organizată o dezbatere despre expoziție cu artista israeliană Yehudit Matzkel, la care au participat și studenți la arte plastice din Tel Aviv.

Scenă din spectacolul
Hotel Europa de Matei Vișniec

Ștefan Constantinescu la Gal-On Art Gallery

3-10 octombrie / Participare românească la cea de-a XXV-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Haifa. Au fost proiectate peliculele *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu și Cristian Mungiu și *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu. Parteneri: Cinemateca din Haifa, Primăria din Haifa, Ministerul Educației, Științei și Sportului – Consiliul Israelian de Film. Regizorul Corneliu Porumboiu a fost prezent la Festival.

Regizorul Corneliu Porumboiu
și Uri Klein, jurnalist, *Haaretz*

O poveste care mi-a mers la inimă. În Polițist, adjectiv, excelentul film al lui Porumboiu, regia evocă cu o artă extraordinară dilema morală și profesională în care se găsește eroul. [...] Un tur de forță. Nu am destule cuvinte pentru a recomanda acest film. [...] Cinematografia românească, mai mult decât industria cinematografică a oricărei țări foste comuniste, a produs în ultimii ani câteva filme foarte bune, iar dintre regizori, Corneliu Porumboiu ca este unul dintre cei mai importanți.

Uri Klein, *Ha'aretz*

Polițist, adjectiv și Amintiri din Epoca de Aur – românii au intrat în Festivalul de Film de la Haifa în ultima clipă, crescându-i calitatea cu câteva grade.

Ma'ariv

29 octombrie – 8 noiembrie / În vederea participării la prima ediție a Bienalei Internaționale de Artă Contemporană de la Haifa, care s-a deschis pe 18 februarie 2010, artistul Matei Bejenaru a realizat la Haifa un studiu foto-video despre românii veniți la muncă sau stabiliți definitiv în Israel.

Noiembrie

noiembrie – decembrie / Expoziția de artă și literatură contemporană „REMIX: your visual interpretation of your favorite song“, realizată în colaborare cu *A5 Magazine* și Clubul Saloona. Selecția lucrărilor (proiecte grafice sau texte literare) a aparținut unui comitet curatorial, format din Keren Gafni, Golan Gafni, Tali Green (echipă de artiști, designeri și curatori tineri, cunoscuți în mediile culturale israeliene), pe baza lucrărilor transmise prin e-mail, în urma unui apel de proiecte. Catalogul expoziției a fost distribuit în Israel și în străinătate ca un număr special al publicației *A5 Magazine*. Au fost selectate lucrări ale artiștilor Andreea Anghel, Vlad Andrei Gherghiceanu, Nicu Ilfoveanu, Maxim Dumitraș, Oana Balog-Bleich, Vasile Rață, Andra Rotaru, Ioana Milea, Loriană Machetaru, Claudia Ciobanu, Saviana Stănescu, Daniela Frumușeanu, Dan Sociu, Rodica Toth Poiată, Simona Vilău, Elena Vlădăreanu, Florica Prevenda, Otilia Cadar, Levente Kosma, Corina Roiciu.

2 noiembrie – iunie 2010 / Cursuri de limba română pentru cetățenii israelieni, la sediul ICR Tel Aviv, în perioada noiembrie 2009 – iunie 2010. Cursurile s-au desfășurat pe două niveluri: începător (două cursuri pe săptămână) și intermediar (un curs pe săptămână). Cursanții au fost încurajați să participe la activitățile organizate de Institut pentru a lua contact în mod direct cu limba și cultura română.

18-21 noiembrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Performance „Blurrr 7”, Tel Aviv, prin invitarea artistului Gusztáv Útő. Acesta a participat cu lucrarea de artă acționistă *Global-Local* și cu un *master class* în care a prezentat Festivalul de la Lacul Sfânta Ana, prin materiale video susținute de comentariu. Artistul a fost prezent și la workshopurile și evenimentele organizate în cadrul Festivalului. Ediția a șaptea a Festivalului se desfășoară la Centrul de Artă Contemporană din Tel Aviv, și în zonele urbane din vecinătate. „Blurrr” este singurul festival internațional de performance și artă acționistă din Israel.

28 noiembrie – 6 decembrie / Turneul Fanfarei Shavale în Israel, care a inclus un concert la Tel Aviv și patru concerte la Haifa. Primul concert a avut loc la Petach Tikva Center for Performing Arts, fiind dedicat comunității românești din Tel Aviv și zona metropolitană. În 2009 s-au împlinit 100 de ani de la înființarea organizației H.O.R în Israel (Hitachdut Olei Romania - Asociația evreilor originari din România). La Haifa au fost organizate un concert dedicat copiilor, la sala de festivități a Școlii Fihman din Ramat Remez, un workshop-concert la Colegiul Academic WIZO și concertul de deschidere a Festivalului Hag haHagim, dedicat celor mai importante sărbători de sezon ale marilor religii mono-

teiste: Hanukka, Crăciun și Eid al-Adha. Repertoriul fanfarei a cuprins piese combinând mai multe stiluri de muzică tradițională românească, piese din folclorul spațiului balcanic și klezmer.

Decembrie

7-10 decembrie, 15 decembrie / Eveniment literar „Norman Manea. A fi scriitor”. Scriitorul Norman Manea a participat, alături de autori din paisprezece țări, la a doua ediție a Conferinței internaționale „Kisufim – Jerusalem Conference of Jewish Writers”. Kisufim este o conferință internațională multidisciplinară, integrând muzică, opere de artă și filme documentare despre poeți și scriitori evrei din întreaga lume. Programul a inclus lecturi de poezie și proză, master classes, cafenele literare, întâlniri între scriitori care scriu în aceeași limbă. În data de 15 decembrie, Norman Manea a participat la o seară literară în limba română la Tel Aviv, dedicată prezentării ultimului său roman, *Vizuina*, Editura Polirom, 2009, și a purtat discuții cu publicul prezent la eveniment (israelieni originari din România, studenți de la cursurile de limbă română organizate de ICR Tel Aviv etc).

Norman Manea și Aharon Appelfeld

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VARȘOVIA

Ianuarie

15 ianuarie / Lansarea programului „Seara filmului românesc”, la Łódź, la Cinematograful Charlie, afiliat legendariei Școli de Film. „Seara filmului românesc” urmărește crearea unei rețele de distribuție a filmului românesc în Polonia, care să includă aproximativ 25-30 de cinematografe, în special de artă, din întreaga Polonie. Principalele orașe vizate, în general centre urbane de peste 100 000 de locuitori, sunt Varșovia, Łódź, Cracovia, Wrocław, Poznań, Gdańsk, Szczecin, Bydgoszcz, Lublin, Katowice, Białystok, Toruń. În intervalul ianuarie-decembrie, cel puțin o dată pe lună, într-o seară convenită cu partenerii locali, a fost difuzat un film românesc, în special peliculele tinerilor regizori premiați la marile festivaluri internaționale. Până în decembrie 2009, douăzeci și cinci de cinematografe au aderat la această rețea *ad-hoc* de distribuție a filmului românesc. Pe 15 ianuarie a fost proiectat filmul *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu.

19-22 ianuarie / La sfârșitul anului 2008, a apărut la Cracovia, la Editura Panga Pank, cu sprijinul ICR, prin programul PUBLISHING ROMANIA, prima antologie de teatru românesc contemporan publicată în Polonia, intitulată *Șase minute de teatru românesc* și cuprinzând piese de Gianina Cărbunariu, Nicoleta Esinencu, Mihai Ignat, Alina Nelega, Peca Ștefan și Saviana Stănescu. Pentru a mări impactul acestei apariții și pentru a atrage atenția mediilor teatrale poloneze asupra dramaturgiei românești, a fost organizat un turneu de lansare în trei mari centre culturale și teatrale poloneze, de-a lungul mai multor zile: Wrocław (19 ianuarie), Cracovia (20 ianuarie) și Varșovia (22 ianuarie). Lansările au avut loc sub forma unor spectacole-lectură, susținute de actori profesioniști, afiliați unui teatru local important. Printre spectatori s-au numărat nu numai amatori de teatru, în general tineri, ci și dramaturgi, critici și regizori, care au putut audia, după fiecare

spectacol-lectură, o prezentare a teatrului românesc contemporan, susținută de criticul Iulia Popovici.

22 ianuarie / Lansarea programului „Liberatea la 20 de ani”, dedicat aniversării a douăzeci de ani de la revoluțiile din 1989. „Liberatea la 20 de ani” a fost un program jubiliar, derulat pe întreg parcursul anului 2009, care a cuprins conferințe, expoziții, proiecții de film, prin care ICR Varșovia a urmărit să pună în evidență eroismul civic al românilor din decembrie 1989, să sublinieze sincronicitatea momentului revoluționar românesc, aproape simultan cu celelalte mișcări anticomuniste din Europa Centrală și să explice turbulenta istorie postrevoluționară, luând în considerare natura mult mai brutală și izolată a ceaușismului. Programul a fost lansat la Varșovia printr-o conferință-dezbateri intitulată „Ieșirea din comunism: România și Polonia”, realizată în parteneriat cu Casa Întâlnirilor cu Istoria, una dintre cele mai cunoscute platforme de dezbateri istorică din Polonia. Evenimentul i-a avut drept protagoniști pe istoricii români Stejărel Olaru și Miodrag Milin și pe istoricul polonez Adam Burakowski, autorul unei masive monografii *Nicolae Ceaușescu*, publicate în 2008. Conferința a fost precedată de proiecția unui fragment din filmul documentar *Timișoara, decembrie '89*, realizat de Ovidiu Bose Paștină, care a prezentat atmosfera încărcată de tragism și entuziasm din timpul Revoluției și din primele luni ale anului 1990.

23 ianuarie / Extinderea rețelei de distribuție „Seara filmului românesc” la Cracovia, prin cooptarea Cinematografului Paradox. În cadrul programului au fost prezentate filme ale tinerilor regizori care s-au afirmat în ultimii ani. Pe 23 ianuarie a fost vizionat filmul *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu.

Institutul Cultural Român din Varșovia își îndeplinește extraordinar rolul, utilizând într-o manieră deosebită interesul viu al Europei față de România, născut din succesele cinematografeiei, artelor vizuale și dramaturgiei românești.

Anna Kilian, *Życie Warszawy*

Expoziția „Ion Grigorescu” la Muzeul Național de Artă Contemporană din Varșovia

Februarie

6 februarie – 5 mai / Expoziția „Ion Grigorescu” la Muzeul Național de Artă Contemporană din Varșovia. Realizată de curatorii Kathrin Rhomberg (curatorul Bienalei de artă de la Berlin) și Alina Șerban, expoziția a fost primită cu mult entuziasm, fiind, de altfel, prima retrospectivă internațională a artistului Ion Grigorescu, nume relativ puțin cunoscut chiar și în România până nu demult, dar considerat, în cercurile curatoriale internaționale, precursor al artei conceptuale și unul dintre marii reprezentanți ai acestui curent. Expoziția a prezentat cele mai bune dintre fotografiile, fotografiile pictate, filmele și textele artistului, realizate între 1969 și 2008 și provenind din diferite colecții din România, Austria și Franța.

10-12 februarie / Participarea românească la conferința internațională „The Righteous and the Resistance to Totalitarianism”, dedicată analizei regimului fascist și comunist. Conferința a făcut parte din programul european „Europa pentru cetățeni: Promovarea unei cetățenii europene active”, inițiat de Liceul științific „E. Fermi” din Bologna, instituție promotoare și coordo-

natoare a rețelei regionale „Storia e Memoria”. Din România au participat Violeta Barbu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” – Academia Română), Mioara Anton (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” – Academia Română) și Ion Constantin (Institutul de Studii al Totalitarismului – Academia Română).

11 februarie și 20 februarie / Lansarea albumului *România. Spațiu, artă, cultură*, la Varșovia, la librăria Empik Junior, și la Cracovia, la librăria Bona Media. În 11 și, respectiv, 20 februarie, au avut loc, la Varșovia și Cracovia, evenimentele de lansare a albumului *România. Spațiu, artă, cultură*, apărut în luna decembrie la Editura Bosz, cu sprijinul ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA. Lucrarea este, probabil, cea mai bună introducere în cultura, istoria și geografia României, care există pe piața de carte poloneză. Tipărită pe hârtie de lux în cele mai bune condiții grafice, publicația cuprinde, în cele 290 de pagini, informații esențiale, geografice, istorice și culturale. Fiecare lansare a constat într-o miniconferință despre România, susținută de cei doi tineri autori ai albumului, arhitectul Łukasz Galusek și istoricul Michał Jurecki, și acompaniată de proiecția fotografiilor lui Paweł Mazur, ilustratorul lucrării. După ambele evenimente, ICR Varșovia a oferit un *vin d'honneur*.

26 februarie / Primul eveniment din cadrul Programului „Seara traducătorilor”, important program al EUNIC Varșovia, realizat în parteneriat de mai multe institute culturale și ambasade din Varșovia. O dată pe lună, tineri traducători polonezi s-au întâlnit cu publicul varșovian pentru a vorbi despre autori europeni mai puțin cunoscuți și pentru a citi fragmente, în original și în limba polonă, din textele acestora. ICR Varșovia a invitat tineri româniști din Poznań și Cracovia, beneficiari ai burselor de traducători ale ICR. La prima ediție a „Serii traducătorilor”, Radosław Biniarz, de la Universitatea din Poznań, a citit traducerea unui text de Adriana Babeți.

28 februarie / Ansamblul Timișul din Timișoara a susținut la Varșovia două spectacole, la Ambasada României și la Muzeul Național de Etnografie al Poloniei, cu ocazia Sărbătorii Mărțișorului. „Ziua Mărțișorului” este un program tradițional, realizat în parteneriat de Ambasada României la Varșovia și ICR Varșovia, în preajma zilei de 1 Martie, reprezentând unul dintre cele mai mari evenimente dedicate comunității românești din Polonia (grup relativ restrâns ca număr și foarte dispersat geografic). Scopul programului constă în conservarea identității românești și menținerea spiritului comunitar, prin muzică, dans, bucate și obiceiuri tradiționale.

Martie

17-18 martie / Spectacolul *Spovedanie la Tanacu*, un proiect al Academiei Itinerante „Andrei Șerban” inițiate de ICR New York cu sprijinul ICR, a cărui producție a fost realizată de Teatrul Odeon, a fost prezentat la Łódź, în cadrul Festivalului Spectacolelor Seducătoare, care s-a desfășurat în perioada 26 februarie - 23 martie. *Spovedanie la Tanacu*, conceput pe baza unui text adaptat după cartea omonimă a Tatianei Niculescu Bran, s-a jucat cu sala plină și s-a bucurat de atenție mediatică. Extraordinarul rol al Irinei, pe care îl construiesc împreună, le-a adus tinerelor actrițe române Ramona Dumitrescu și Andreea Tokai Premiul pentru cea mai bună interpretare feminină. Aflat la a XV-a ediție, în organizarea Teatrului Powszechny din Łódź, festivalul a inclus anul acesta montări prestigioase semnate de Jan Klata, Jerzy Jarocki sau Krzysztof Warlikowski, producții ale Teatrului Național și ale Teatrului Dramatic din Varșovia, ale Teatrului Vechi din Cracovia sau ale Teatrului Modern din Poznań.

24 martie / O nouă ediție a „Serii traducătorilor”, în cadrul căreia tânăra traducătoare Magdalena Suwara a citit traduceri din proza lui Lucian Dan Teodorovici. Magdalena Suwara este absolventă a cursurilor de românică din cadrul Universității din Cracovia, fostă bursieră a programului ICR dedicat tinerilor traducători.

24 martie - 3 mai / Expoziția „Fotografii personale și imagini interzise. Viața de zi cu zi în Bucureștiul lui Nicolae Ceaușescu”, a arhitectului-fotograf Andrei Pandelescu, organizată la Centrul Solidaritatea din Gdańsk, în cadrul programului „Libertatea la 20 de ani. Curator: Witold Krassowski, unul dintre cei mai respectați fotografi de artă din Polonia, fost vicepreședinte al Asociației Poloneze a Fotografilor de Artă. Expoziția a cuprins douăzeci și opt de fotografii alb-negru și color care înfățișează, cu o precizie pe care doar arta fotografică o poate clama, perioada de degradare iremediabilă a societății românești în ultimii ani ai lui Nicolae Ceaușescu. Imaginile arhitectului și fotografului Andrei Pandelescu, fotografiate clandestin și cu mari riscuri în anii '70 și '80, reprezintă un document inestimabil pentru înțelegerea dictaturii comuniste, dar și pentru apropierea distanței care a despărțit România dictaturii comuniste de România europeană.

27 martie / Spectacolul *Plastilină*, regia: Radu Afrim, producție a Teatrului „Toma Caragiu” din Ploiești, a fost prezentat în cadrul celei de-a doua ediții a Festivalului Internațional de Teatru „Necunoscuții de lângă noi” de la Poznań. *Plastilină*, unul dintre cele mai bune spectacole în topul criticii pe anul 2005, s-a bucurat și la Poznań de o sală plină și o primire favorabilă din partea presei. După reprezentație a avut loc o întâlnire cu regizorul Radu

Imagine din spectacolul *Plastilină*, regia: Radu Afrim

Afrim, actorul Alin Teglaş și Lucian Sabados, directorul Teatrului „Toma Caragiu” din Ploiești, moderată de criticul de teatru Bartłomiej Miernik de la revista *Teatr*. Aflat la a doua ediție, Festivalul Internațional de Teatru „Necunoscuții de lângă noi” este un proiect inițiat de Teatrul Polski din Poznań, care își propune să prezinte spectacole ce iau în discuție istoria recentă a țărilor din spațiul european răsăritean. În cadrul Festivalului, a cărui temă a fost, în 2009, „excluderea”, au mai fost jucate spectacole ale Teatrului Polonia din Varșovia, Teatrului „Stefan Jaracz” din Łódź, Teatrului Dramatic „Jerzy Szaniawski” din Wałbrzych, Teatrului „AdSpectatore” din Wrocław, Teatrului Polski din Poznań, Teatrului „Maski” din SUA și Teatrului „RambaZamba” din Berlin.

Aprilie

2 aprilie - 30 iunie / Expoziția „Vampiri, strigoi & comp.” la Muzeul Național de Etnografie al Poloniei. „Vampiri, strigoi & comp.” a fost cel de-al cincilea și ultimul eveniment al Programului „Anul României la Muzeul Național de Etnografie al Poloniei”, lansat în aprilie 2008, care a mai cuprins concertele Fanfarelor din Vorona (Botoșani) și Lăpușnicu Mare (Caraș-Severin), spectacolul Ansamblului Timișul din Timișoara și expoziția „Civilizația pâinii”, realizată împreună cu Muzeul de Etnografie din Brașov. Expoziția a fost realizată, la inițiativa ICR Varșovia, de Muzeul Satului Bănățean, pornind de la cercetările prof. dr. Otilia Hedeșan de la Universitatea de Vest din Timișoara, și a prezentat ritualurile de trecere și de protecție împotriva vampirilor/strigoilor în cultura română tradițională. Pe lângă expoziția etnografică propriu-zisă, au mai avut loc prelegeri, proiecții, lansări de carte, care au prezentat într-o formă accesibilă, captivantă, dar științific validă, ipostazele vampirului în cultura tradițională, în *pop culture*, în literatură și cinematografie. Expoziția a fost deschisă printr-o prelegere susținută de Otilia Hedeșan, curatorul expoziției.

3 aprilie / Expoziția „'45-'89. Comics behind the Iron Curtain”, la Biblioteca Universitară din Poznań. Inițiată de Central European „Comics Art” și Fundația „Transmisja”, în colaborare cu Centrul Ceh, Fondul Vișegrad și Fundația J&S Pro Bono Poloniae, expoziția și-a propus să prezinte cele mai bune benzi desenate din Europa răsăriteană. Din România, a fost prezent Dodo Niță, cunoscut critic și istoric român al benzilor desenate, care a susținut, la Poznań și Varșovia, prelegeri despre evoluția genului în România. Lucrările expoziției au fost reunite într-un volum bilingv, polono-englez, cuprinzând și articole privind istoria benzilor

desenate în Europa răsăriteană.

23-30 aprilie / Cea de-a doua ediție a Festivalului Culturii Române la Cracovia, cel mai amplu proiect inițiat de ICR Varșovia, realizat împreună cu mai mulți parteneri locali - Fundația Perspectiva Estică, Fundația Capella Cracoviensis, Asociația Polono-Română. Festivalul a inclus 22 de evenimente culturale (între care spectacolele în aer liber susținute de trupa Teatrului Masca și concertul formației Shukar Collective), derulate timp de opt zile în treisprezece locații (inclusiv în Piața Mare a Orașului Vechi și în Piața Mare a Cartierului Evreiesc). La festival au participat cincizeci de invitați din România și un număr de aproximativ 3 000 de spectatori. Evenimentul a fost reflectat în peste patruzeci de articole și mențiuni în presa poloneză. Festivalul Culturii Române a fost deschis pe 23 aprilie, în Sala de Concerte a Academiei Naționale de Muzică din Cracovia, de un concert al Cvartetului Bălănescu.

Duminică, în centrul cartierului Kazimierz, a concertat trupa Shukar Collective în cadrul celei de-a doua ediții a Festivalului Culturii Române. Un motiv în plus care să spulbere mitul României sărace, înapoiate și murdare. Shukar Collective sunt o trupă de excepție, muzica lor energică se potrivește și în cluburi, și în aer liber... la Cracovia muzica lor s-a înălțat în eter.

Paweł Zajac, *etnosystem.pl*

26-27 aprilie / Solista Oana Cătălina Chițu și ansamblul său, format din zece muzicieni din mai multe țări europene, au susținut două concerte în Polonia, în sala de concerte a Radioului Polonez din Varșovia și în Sala Estrada din Poznań. Ambele evenimente au fost realizate în parteneriat cu Radioul Polonez.

Mai

4 mai / Lansarea albumului *România. Țara oamenilor prietenoși* la Varșovia. Albumul a fost realizat de profesorii și studenții Școlii de Fotografie din Varșovia, coordonați de fotograful Marian Schmidt, la capătul mai multor sesiuni de documentare în România și cu susținerea financiară a ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA. Lansarea albumului, care înfățișează România micilor

orașe transilvănene, a avut loc la galeria varșoviană Green Gallery, în cadrul Festivalului Varșovian al Fotografiei.

18 mai / Conferința „Omul întors cu spatele”, susținută de criticul teatral George Banu la Varșovia. George Banu, cel mai important critic dramatic român și unul dintre cei mai originali esești ai ultimelor decenii, și-a prezentat, la Teatr Nowy (al cunoscutului regizor Krzysztof Warlikowski) ideile originale privind personajele fără chip ale picturii universale, reunite în cartea *l'Homme de dos (Omul întors cu spatele)*. Conferința a fost inclusă în programul „Trăiești știind” al Teatr Nowy, în care au mai susținut prelegeri artista mexicană Teresa Margolles, membrii grupului israelian Public Mouvement și regizorul și scenaristul libanez Wajdi Mouawad.

21-24 mai / Literatura română la Târgul Internațional de Carte de la Varșovia. Standul literaturii române, organizat de ICR Varșovia începând din 2007, a fost conceput de artistul Arnold Estefan ca un uriaș raft de bibliotecă, sugerând relația dintre autor și traducătorul său. Au fost expuse volume ale scriitorilor Mircea Cărtărescu, Filip Florian, Matei Florian, Gabriel Liiceanu, Dan Lungu, Norman Manea, Simona Popescu, Mihail Sebastian, Cecilia Ștefănescu. Au fost prezenți scriitorii Filip Florian și Matei Florian, precum și traducătorii Ireneusz Kania, Joanna Kornaś-Warwas, Jerzy Kotliński, Szymon Wcisło. Toate cărțile românești traduse în ultimii ani au fost disponibile la stand, împreună cu alte publicații apărute cu sprijinul ICR, precum *Marele dicționar româno-polon*, antologia *6 minute de teatru românesc*, numerele speciale ale revistelor *Literatura na świecie* și *Lampa* dedicate literaturii române,

albele *România. Spațiu, artă, cultură și România. Țara oamenilor prietenoși*. Filip Florian și Matei Florian s-au întâlnit cu cititorii, pe 22 mai, la Cracovia, la Cafeneau literară Szafe, pe 23 mai, au oferit autografe la standul literaturii române, iar seara s-au întâlnit cu cititorii varșovieni în celebrul club alternativ Chłodna 25. Programul întâlnirilor celor doi autori și ale traducătorului Szymon Wcisło a fost realizat împreună cu Editura Czarne.

28 mai / Participarea românească la conferința „1989 al meu, 2009 al nostru”, desfășurată la Centrul Agora din Varșovia. Mircea Dinescu a luat parte, alături de scriitorul polonez Paweł Huelle și de scriitorul german Ingo Schulze, la un panel organizat în parteneriat cu Goethe Institut din Varșovia și cotidianul *Gazeta Wyborcza*, care și-a propus să prezinte o perspectivă personală, subiectivă, asupra celor douăzeci de ani scurși de la revoluțiile democratice din anul 1989. Discuția, deschisă de istoricul și jurnalistul Adam Michnik, directorul cotidianului *Gazeta Wyborcza*, a fost precedată de publicarea, într-o secțiune specială a numărului de weekend al *Gazetei Wyborcza* (trei pagini de ziar), a unor eseuri-bilanț 1989-2009, semnate de cei trei renumiți scriitori și lideri de opinie reuniți în panel. Discuțiile au fost moderate de Albrecht Lempp, directorul Fundației Polono-Germane. Conferința „1989 al meu, 2009 al nostru” a fost cel de-al treilea eveniment realizat în cadrul Programului „Libertatea la 20 de ani”, prin care ICR Varșovia a celebrat, de-a lungul întregului an, Revoluția din decembrie 1989.

Târgul Internațional de Carte de la Varșovia

29-31 mai / Cea de-a doua ediție a minifestivalului de film „Drumuri spre sud”, organizat cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei la Kino Luna din Varșovia. Au fost prezentate filme reprezentative pentru cinematograful românesc de după cel de-al Doilea Război Mondial: *Reconstituirea*, regia: Lucian Pintilie; *Concurs*, regia: Dan Pița; *Secvențe*, regia: Alexandru Tatos; *O lacrimă de fată*, regia: Iosif Demian; *Nunta de piatră*, regia: Dan Pița.

Iunie

10-14 iunie / Ioan Es. Pop la Festivalul Internațional de Poezie de la Radziejowice. În luna iunie s-a desfășurat la Palatul Radziejowice, de lângă Varșovia, cea de-a cincea ediție a Festivalului „Undele poeziei”, eveniment organizat de Forumul Cultural Austriac din Varșovia și Centrum Łowicka, cu sprijinul ICR Varșovia. Festivalul urmărește să faciliteze legăturile dintre poeți din Europa Centrală și de Est și să stimuleze traducerile de poezie în și din limbile de mai mică circulație ale Europei răsăritene. Ca o premieră, la ediția din anul 2009 a fost prezent și un poet din România, Ioan Es. Pop, unul dintre cei mai bine cotați autori români contemporani, care s-a alăturat celorlalți treisprezece scriitori din Austria, Belarus, Bosnia-Herțegovina, Croația, Estonia, Lituania, Polonia și Ucraina. Deși Palatul Radziejowice a rămas locul principal de desfășurare a Festivalului, poeții au făcut mai multe incursiuni în regiunea Mazowia, fiecare dintre acestea finalizate printr-o lectură publică.

17 iunie / Participarea românească la Festivalul Internațional al Școlilor de Teatru de la Varșovia, cu spectacolul *Elisabeta I*, pus în scenă de studenți ai Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” (promoția 2009), coordonați de prof. dr. Tania Filip, prof. dr. Gelu Colceag și drd. Alexandru Unguru. Aflat la a cincea ediție, Festivalul Internațional al Școlilor de Teatru de la Varșovia a inclus în competiție spectacole ale școlilor de teatru din treisprezece țări: Austria, Bulgaria, Franța, Iran, Israel, Italia, Letonia, România, Rusia, Serbia, Spania, Ungaria și Polonia. Reprezentațiile trupei românești au obținut Premiul pentru cea mai bună actriță într-un rol principal – Lorena Zăbrăuțanu.

18 iunie - 2 august / Expoziția „Brâncuși fotograf”, la Muzeul Național de Artă al Poloniei. Fotografiiile lui Constantin Brâncușiu au fost prezentate pentru prima oară în Polonia, în cadrul unui proiect realizat de ICR Varșovia în parteneriat cu Muzeul Național de Artă al României și Muzeul Național de Artă al Poloniei. La moartea sa, în 1957, Brâncuși a lăsat în urmă peste 560 de negative și mai mult de 1 000 de fotografii. Expoziția „Brâncuși

fotograf” a cuprins patruzeci de tiraje actuale ale unor fotografii originale care îl înfățișează pe marele sculptor în atelierul său parizian, precum și o serie de sculpturi celebre, surprinse sub diferite unghiuri sau în diferite stadii de realizare. Acestea au fost expuse, timp de o lună și jumătate, la Galeria Królikarnia a Muzeului Național de Artă al Poloniei, situată într-un vechi palat aristocratic din centrul Varșoviei. Expoziția a fost însoțită de proiecția filmului documentar *Brâncuși*, regia: Cornel Mihalache, unul dintre cei mai cunoscuți documentariști români ai ultimilor ani.

24 iunie / ICR Varșovia a lansat, în parteneriat cu Radio Euro, un program de lecturi radiofonice din literatura română, susținut de cele mai cunoscute voci ale teatrului radiofonic polonez și intitulat „Scriitori români în lectura unor cunoscuți actori polonezi”. Actori de teatru radiofonic, dar și mari nume ale scenei și filmului poloneze, au citit periodic din autori români moderni și contemporani unei audiențe de mii de ascultători. În noiembrie, programul s-a mutat la Radio Trójka, post public cu largă audiență, iar lecturile au fost susținute de mari actori ai teatrului și cinematografiei poloneze, precum Marek Konrad sau Krystyna Janda.

25 iunie - 11 octombrie / Lansarea Campaniei de diplomație publică „Mari polono-români”, la Cracovia. Campania a fost lansată în centrul istoric al Cracoviei și a fost apoi itinerată în stațiunea estivală Sopot (pontonul-promenadă, în perioada 23 iulie - 17 august), la Poznań (Piața Mare, 18 august - 7 septembrie), stațiunea montană Krynica Zdrój (Corso, 8-13 septembrie) și Varșovia (zona Universității, 15 septembrie - 11 octombrie). Ca și celelalte proiecte de diplomație publică ale ICR Varșovia - printre care campaniile „Cuvintele uitate ale admirației” și „Armele libertății” -, „Mari polono-români” a repus în circulație de masă, pe suporturi și în contexte neconvenționale, o informație istorică relativ puțin cunoscută sau parțial uitată, cu scopul de a genera o atitudine de simpatie față de România și români în rândul cât mai multor polonezi. Protagonisții Campaniei au fost doisprezece figuri importante ale istoriei politice, culturale, academice românești care au origini poloneze și care, prin destinele lor excepționale, au demonstrat că România a putut deveni, de-a lungul timpului, o patrie generoasă și primitoare pentru persoane de diferite descendențe etnoculturale: Henri Cihoski, general și ministru; Oleg Danovski, balerin și coregraf; Victor Dombrowski, general și primar al Bucureștiului; Maria Lesiecka, curier al Armatei Naționale clandestine; Leonard Mociulschi, general, comandant al Vânătorilor de Munte; Ciprian Porumbescu, compozitor; Colea Răutu, actor; Theodor Rogalski, muzician; Octavian Smigelschi, pictor; Gustav Otremba, medic militar, fondator de stabilimente

medicale; Andrei Ostap, sculptor; Tadeusz Pirożyński, medic psihiatru. Figurile celor douăsprezece personalități au fost imprimate pe mari planșe PVC, având dimensiunea de 100 x 70 cm., alături de scurte note biografice care au arătat cum, departe de a rămâne niște marginali, acești urmași ai familiilor poloneze nevoite să-și părăsească pământul natal s-au integrat perfect în mediile din țara de adopție, devenind nume importante ale societății românești.

Iulie

5 iulie / Premiera spectacolului coregrafic *My song, best shoes, the cake, first flight, my friends, the passport, and the work I do...*, realizat de Mihai Mihalcea și produs de Teatrul Silezian al Dansului din Bytom în parteneriat cu ICR Varșovia. Spectacolul, coprodus de Teatrul Silezian al Dansului din Bytom, una dintre cele mai puternice instituții coregrafice din Polonia, recunoscută pentru inventivitatea montărilor sale, și de ICR Varșovia, a avut premiera în cadrul Festivalului Internațional de Dans de la Bytom, desfășurat în perioada 28 iunie - 11 iulie 2009. Coregraful Mihai Mihalcea, directorul Centrului Național al Dansului din București, a lucrat cu dansatorii polonezi Anna Piec, Tomasz Graczyk, Daniel Galaska, Jacek Szwesta, Korina Kordova, Aleksander Kopański, Sylwia Hefczyńska, Sebastian Zajkowski, Leszek Stanek, Ali Akabali. Spectacolul a rămas în repertoriul teatrului și urmează să fie itinerat la Cracovia și Kalisz.

19 iulie / Concert al pianistului Andrei Licareț la Varșovia, în seria de concerte „Chopin”. Andrei Licareț este primul pianist din România care figurează în programul prestigioaselor Concerte „Chopin”, serie de evenimente muzicale organizate în cel mai mare parc varșovian, Łazienki, chiar sub statuia marelui compozitor.

23 iulie / Campania de diplomație publică „Mari polono-români” în stațiunea estivală Sopot. Cele douăsprezece panouri înfățișând personalități româno-poloneze au fost instalate, timp de o lună, pe pontonul-promenadă, unul dintre locurile cel mai vizitate de pe litoralul polonez al Balticii.

August

10 august / Teatrul românesc a fost prezent pentru a treia oară consecutiv (și pentru a doua oară consecutiv cu două producții) la Festivalului Internațional de Teatru „Shakespeare” de la Gdańsk, unul dintre cele mai importante evenimente teatrale din Polonia. Au fost prezentate spectacolele: *Hamlet*, în regia lui Radu Alexandru Nica, producție a Teatrului „Radu Stanca” din Sibiu, și *Richard al III-lea*, în regia lui Tompa Gabor, producție a Teatrului

Maghiar din Cluj-Napoca. Festivalul, aflat anul acesta la a cea de-a XII-a ediție, se desfășoară în fiecare an pe litoralul Mării Baltice, în Cele Trei Orașe (Trójmiasto), complex urban format din orașele Gdańsk, Gdynia și Sopot. Considerat unul dintre cele mai importante festivaluri de teatru din Polonia, Festivalul „Shakespeare”, care prezintă numai montări după piesele marelui dramaturg, se bucură de recunoaștere internațională și de un public foarte numeros. În ediția din anul 2009 au fost incluse spectacole realizate în SUA, Marea Britanie, Elveția, Germania, Ungaria, Franța, România și Polonia.

18 august / Campania de diplomație publică „Mari polono-români” la Poznań. Expoziția a fost itinerată în centrul istoric al marelui oraș universitar din vestul Poloniei.

Septembrie

1 septembrie - 15 noiembrie / Expoziția artistei Irina Botea la Galeria Foksal din Varșovia, una dintre cele mai cunoscute și respectate din Polonia. Irina Botea a prezentat două proiecte video - dipticul *Felicia Says 2008/Felicia Says 2009* și *Stereotypical Conversations* -, care examinează, într-un mod personal și original, trecutul recent al României. Grație succesului repurtat, expoziția a fost prelungită cu o lună față de programul inițial.

9 septembrie / Campania „Mari polono-români” la Krynica. Expoziția de stradă a fost prezentată cu ocazia Forumului Economic Internațional. Panourile au fost amplasate pe corso-ul din centrul stațiunii, chiar lângă expoziția comemorativă „Solidaritatea”.

15 septembrie - 11 octombrie / Participare românească la cea de-a doua ediție a proiectului „Metropoezia” („Wiersze w Metrze” / „Poems in the Underground”). După succesul ediției din 2008, partenerii EUNIC, printre care și ICR Varșovia, au decis să continue și în anul 2009 campania de promovare a poeziei europene contemporane „Metropoezia”. Campania a constat în afișarea, timp de o lună, în vagoanele și stațiile de metrou varșovian, a unor versuri semnate de poeți din România, Marea Britanie, Franța, Portugalia, Irlanda, Grecia și Austria, în lecturi publice, în distribuirea unor flyere și în postarea de texte pe Internet. Poeții români care au participat, cu câte trei poezii, la ediția din 2009 au fost Ioan Es. Pop, Claudiu Komartin și Simona Popescu.

16 septembrie / Vernisajul expoziției „Arta și religia Neoliticului - Cultura Cucuteni”, la Muzeul Național de Arheologie al Poloniei. „Arta și religia Neoliticului - Cultura Cucuteni” a prezentat publicului polonez aproximativ cinci sute de obiecte de cult și artefacte aparținând uneia dintre cele mai vechi și mai fascinante culturi răspândite pe teritoriul european. Expoziția, organizată

sub patronajul onorific al ambasadorului României în Republica Polonă, E.S. dl Gheorghe Predescu, și a dlui Adam Struzik, mareșalul Voievodatului Mazovia, a fost realizată de Complexul Muzeal Bucovina din Suceava (susținut de Complexul Muzeal Moldova din Iași și de Muzeul de Istorie și Arheologie din Piatra Neamț) și de Muzeul Național de Arheologie al Poloniei, cu sprijinul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național din România și al ICR Varșovia.

Superbe vase de ceramică, ornate splendid cu motive geometrice, trupuri goale de femei, cu care s-ar putea mândri și cei mai buni artiști contemporani, toate vechi de 5000 de ani. Aceste bijuterii pot fi admirate în Muzeul Național de Arheologie. Expoziția este deschisă din 16 septembrie până în 14 ianuarie 2010 și cuprinde peste 300 de exponate românești, originale, care creează o imagine a culturii materiale și spirituale a locuitorilor teritoriului României de astăzi, unul dintre leagănele civilizației europene.

Krzysztof Kowalski, *Rzeczpospolita*

19 septembrie / Conferința „70 de ani de la Marele Refugiu Polonez în România 1939-1945” și lansarea albumului *Azilul românesc. Destine poloneze 1939-1945*. Conferința „70 de ani de la Marele Refugiu Polonez în România 1939-1945” a celebrat unul dintre momentele cele mai importante ale relațiilor româno-polone, refugiul polonezilor în România la începutul celui de-al Doilea Război Mondial, dar și cei 90 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Polonia. Conferința a fost organizată de ICR Varșovia împreună cu Dom Spotkań z Historią (Casa Întâlnirilor cu Istoria) și Fundația Karta (Harta), două importante instituții de recuperare a memoriei istorice recente. Lucrările conferinței au fost deschise pe 19 septembrie, exact la 70 de ani de la declanșarea marelui exod polonez, iar cuvintele de întâmpinare au fost rostite de Mariusz Handzlik, consilier prezidențial pentru relații internaționale al președintelui Lech Kaczyński, E.S. dl Gheorghe Predescu, ambasadorul României în Republica Polonă, Piotr Jakubowski, directorul Casei Întâlnirilor cu Istoria, gazda evenimentului, și directorul ICR Varșovia, Dorian Branea. Pe lista invitaților s-au regăsit cei mai importanți cercetători români și polonezi ai relațiilor româno-polone: din România, acad. Dan Berin-

dei (vicepreședintele Academiei Române), conf. dr. Florin Anghel (Universitatea „Ovidius” din Constanța), lector univ. dr. Radu Florina Bruja (Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava), dr. Ion Constantin (cercetător științific principal la Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului din cadrul Academiei Române), dr. Mioara Anton (cercetător științific principal la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din cadrul Academiei Române), prof. dr. Ioan Chipper (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din cadrul Academiei Române), prof. dr. Constantin Geambașu (șeful Catedrei de Limbi și Literaturi Slave a Universității București); din Polonia, dr. Henryk Bulhak (membru al Comitetului de Istorie al Academiei Poloneze de Științe), dr. Andrzej Florian Dubicki (Institutul de Studii Politice al Universității din Łódź), prof. dr. Tadeusz Dubicki (Academia „Jan Długosz” din Częstochowa), prof. dr. Kazimierz Jurczak (Universitatea Jagiellonă din Cracovia, fost consul al Republicii Polone în România), prof. dr. Małgorzata Willaume (Universitatea „Marie Curie-Skłodowska” din Lublin), Roman Wyborski (istoric, fost consilier al Ambasadei Republicii Polone la București), prof. dr. Janusz Żarnowski (directorul Comitetului de Istorie al Academiei Poloneze de Științe). Conferința a fost precedată, pe 18 septembrie, de lansarea albumului *Azilul românesc. Destine poloneze 1939-1945*, realizat de un colectiv de cercetători ai Fundației Karta, coordonat de istoricul Alicja Wancerz-Gluza, și apărut cu Sprijinul ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA.

29 septembrie / La cea de-a treia ediție a Programului EUNIC Varșovia „Seara traducătorilor”, găzduită de Institutul Cultural Maghiar, invitatul ICR Varșovia a fost Joanna Kornaś-Warwas, absolventă a românicicii cracoviene, fostă bursieră a programului ICR dedicat tinerilor traducători, care a citit traduceri ale unor poezii de Claudiu Komartin și Robert Șerban.

Octombrie

2 octombrie / Conferința „Arta în spațiul public. Instituționalizarea unui concept”, susținută de curatorul Raluca Voinea la cafeneaua culturală Chłodna 25 din Varșovia. Conferința a atras atenția asupra unui rezultat instituțional românesc - Departamentul pentru Artă în Spațiul Public -, rezultat al unui mare proiect derulat de Goethe-Institut din București, Institutul Cultural Român și Allianz Kulturstiftung în anul 2007, „Spațiul Public București/Public Art Bucharest 2007”, sub coordonarea lui Marius Babias și a Sabine Hentzsch. Prezentă la Varșovia, Raluca Voinea a participat și la ședința tehnică de implementare a proiectului „The Knot”, coordonat de Goethe-Institut din Varșovia, derulat în anul 2010 în Berlin, Varșovia și București. La această întâlnire

au fost prezenți și curatorii Markus Bader, Oliver Baurhenn și Kuba Szreder, reuniți în rețeaua curatorială Temporary Curators Collective.

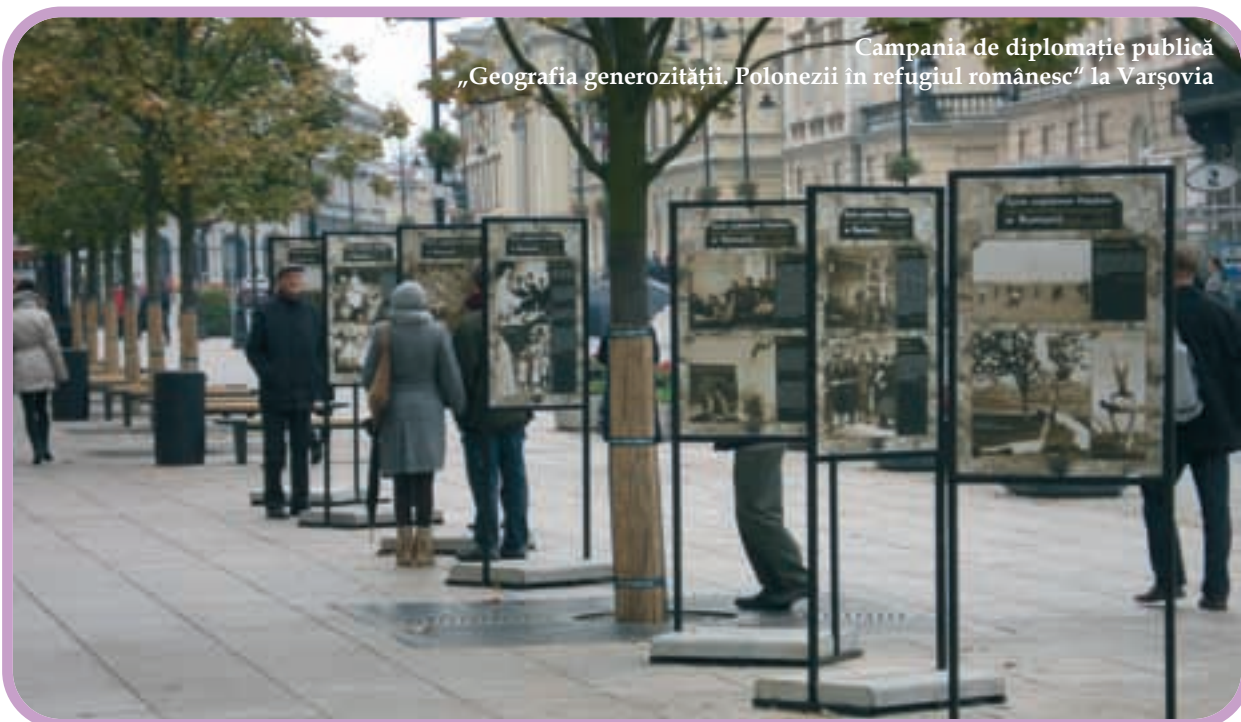
8-11 octombrie / „Zilele documentarului românesc” la Cinematograful Sfinks din Nowa Huta, marele cartier realist-socialist al Cracoviei. Au fost proiectate documentare românești recente, realizate de unii dintre cei mai buni cotați regizori români de astăzi. Printre filmele prezentate, s-au numărat *Nu te supăra, dar...*, regia: Adina Pintilie, *Decreștii*, regia: Florin Iepan, *Bela Lugosi, vampirul căzut*, regia: Florin Iepan, *Cabală la Kabul*, regia: Dan Alexe, *A fi sau a nu fi*, regia: Anca Damian și *Sunt norocos?*, regia: Tudor Giurgiu. Pe 11 octombrie, după proiecția filmului, a fost organizată o întâlnire cu regizoarea Anca Damian.

13 octombrie / Lansarea campaniei de diplomație publică „Geografia generozității. Polonezii în refugiul românesc” la Varșovia. „Geografia generozității” este o campanie de diplomație publică care și-a propus să prezinte publicului larg din Polonia un fapt istoric mai puțin cunoscut, Marele Refugiu al polonezilor în România, survenit după dubla invazie nazisto-sovietică, și mai ales

modul în care cei aproximativ 50 000 de civili și militari au putut să se salveze, ducând o viață relativ normală, prin generozitatea, nu lipsită de riscuri, a statului român și a cetățenilor României.

Pe cele douăzeci panouri care compun expoziția de stradă, sunt imprimare peste patruzeci de fotografii care înfățișează viața de zi cu zi a refugiaților, accentuând relativa siguranță și normalitate a existenței în taberele ridicate în diferite localități românești. Expoziția, care va fi itinerată în anul 2010 în întreaga Polonie, a fost amplasată între Universitate și Palatul Prezidențial, într-una dintre cele mai circulante zone varșoviene.

16-17 octombrie / Spectacolul *Cum dorîți sau noaptea de la spartul târgului*, în regia lui Silviu Purcărete, producție a Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova, la Festivalul Teatrelor Naționale de la Varșovia. Festivalul Teatrelor Naționale de la Varșovia și-a propus să facă cunoscute spectacole de succes din repertoriul a șase mari teatre europene, la fiecare două săptămâni fiind prezentată câte o producție teatrală realizată de Comedia Franceză din Paris, Burgtheater din Viena, Piccolo Teatro di Milano, Teatrul Aleksandrinski din Sankt Petersburg și Teatrul Național „Ivan

Vazov“ din Bulgaria. Spectacolul *Cum doriți sau noaptea de la spartul târgului* s-a bucurat de un mare succes, printre cei care l-au aplaudat în picioare numărându-se însuși celebrul regizor polonez Andrzej Wajda.

Noiembrie

12 noiembrie / Conferință susținută la Varșovia de Constantin Chiriac despre experiența organizării Programului „Sibiu - Capitala Culturală Europeană”. Constantin Chiriac, directorul general al Teatrului „Radu Stanca” din Sibiu și coordonator al proiectelor realizate în Sibiu a împărtășit atașajilor culturali ai țărilor cu orașe aspirante la statutul de „capitală culturală europeană” și autorităților poloneze din orașele candidate câteva idei și lecții asumate odată cu derularea acestui complex proiect internațional.

19 noiembrie / În cadrul programului „Seara traducătorilor”, Tomasz Klimkowski, tânăr universitar și traducător din Poznań, a citit traduceri din opera istoricului Lucian Boia.

24 noiembrie / Rețeaua de distribuție a filmului românesc, construită în cadrul Programului ICR Varșovia „Seara filmului românesc”, s-a extins la Walcz, în vestul Poloniei. Filmele prezentate au aparținut tinerilor regizori afirmați în ultimii ani: *Filantropica*, regia: Nae Caranfil; *Italiencele*, regia: Napoleon Helms; *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean.

Decembrie

1 decembrie / Recitalul sopranei Roxana Brihan, solistă-invitată a Operei din Viena, și de Piotr Rafałko, solist al Operei de Cameră din Varșovia cu ocazia Zilei Naționale a României, în sala de concerte a Palatului Regal din Varșovia. Ceremonia a fost organizată în parteneriat cu Ambasada României și Biroul de Turism al României la Varșovia.

10 decembrie / Expoziția „Fotografii personale și imagini interzise. Viața de zi cu zi în Bucureștiul lui Nicolae Ceaușescu” de Andrei Pandelescu, la Casa Întâlnirilor cu Istoria din Varșovia. Vernisajul s-a desfășurat în prezența autorului.

15 decembrie / Panelul „Comunismul după 1989. Reziđuuri, metamorfoze, travestiuri”, eveniment final al Programului „Libertatea la 20 de ani”, derulat între ianuarie și decembrie 2009. Dezbaterea, organizată la Casa Întâlnirilor cu Istoria, la care au participat Livius Ciocârlie și Liviu Antonesei, a închis Programul ICR Varșovia „Liberarea la 20 de ani”, dedicat aniversării Revoluției din 1989. Panelul, la care au luat parte și cunoscuți intelectuali polonezi, și-a propus să examineze posteritatea complicată a comunismelor central-europene, avatarurile prin care comunis-

mul și-a prelungit agonia și măștile pe care, oficial stigmatizat, a trebuit să le poarte. În debutul discuției, a fost proiectat un episod al serialului dedicat Revoluției din 1989, realizat de Lucia Hossu-Longin la Televiziunea Română, în anul 2009.

INSTITUTUL ROMÂN DE CULTURĂ ȘI CERCETARE UMANISTICĂ DE LA VENEȚIA

Ianuarie

10-25 ianuarie / Expoziție retrospectivă Marcel Chirnoagă (1930-2008), organizată în colaborare cu Asociația Culturală Columna din Padova și cu Asociația Amici della Romania, la sediul Institutului. Vernisajul a fost urmat de recitalul pianistului Andrei Deleanu. Invitați: prof. Grigore Arbore Popescu (istoric de artă și cercetător la Centrul Național al Cercetării Științifice din Italia), Rosy și Liviu Zanolini (reprezentanți ai Asociației „Amici della Romania”) și arh. Salvatore Scilipoti (curatorul expoziției).

16 ianuarie / Aniversarea poetului Mihai Eminescu la celebra cafenea Florian din Piața San Marco. Patruzeci de poeți, profesori, artiști și studenți și-au dat întâlnire, la invitația IRCCU Veneția, pentru a reconstitui, în rafinatul ambient al celebrei cafenele, o seară de poezie, muzică și discuții libere, specifică boemei aristocratice a Veneției de altădată. Invitați: Sergio Corduas (Universită Ca' Foscari), Rolando Damiani (Universită Ca' Foscari), Gianfranco Chinellato (profesor), Severino Bacchin (poet), Alfio Fiorentino (poet), Alessandro Zanon (profesor), Ioana Filipescu și Sever Boțan (bursieri „Nicolae Iorga”), Marcela Gulceag (artist plastic), Iulia Rusu și Sebastian Bican (studenți Erasmus la Universitatea Ca' Foscari), Rebeca Dumitru (elevă), Felicia Bojonca (studentă la Universitatea Ca' Foscari), Iulia Tarciniu (artist plastic), Ala Missir (profesor).

19 ianuarie / Lansarea volumului *Per l'Europa ritrovata. Discorsi sulla Romania tra Oriente e Occidente/Pentru Europa regăsită. Discursuri despre o Românie între Orient și Occident* de Alberto Castaldini, la Ateneo Veneto. Invitați: Alberto Castaldini (directorul Institutului Italian de Cultură „Vito Grasso” din București), Gino

Pastega (poet), Gilberto Pizzamiglio (Universitatea Ca' Foscari). **21 ianuarie** / Conferința „Homo turisticus. Jurnalul unui antropolog” susținută de profesorul Duccio Canestrini (Trentino School of Management), organizată în colaborare cu Soroptimist International, filiala Veneția, în sala de conferințe „Marian Papahagi” a Institutului.

21 ianuarie - 3 februarie / Expoziție de fotografie și dezbateri pe tema bisericilor de lemn din județul Gorj, în sala de conferințe „Marian Papahagi” a Institutului. Manifestare inițiată de Fundația „Cuvântul care zidește”, cu sprijinul Mitropoliei Olteniei, al Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Gorj și finanțată de Agenția Fondului Cultural Național de pe lângă Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național. **30 ianuarie** / Anunțarea concursului național, organizat în premieră, pentru acordarea unei rezidențe constând în realizarea unui proiect expozițional, care să fie amenajat în Noua Galerie a Institutului, pe durata celei de-a LIII-a ediții a Bienalei de Artă de la Veneția. Pe perioada Bienalei, câștigătorul concursului a beneficiat de o bursă lunară în valoare de 1 000 EUR.

Februarie

10-24 februarie / Expoziția de sculptură și desen „Ea la oglindă” a tinerei artiste Irina Ciurea, la sediul Institutului. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Primăria orașului Vernasca (Piacenza).

12-18 februarie / Expoziția de pictură „Contopire” a artistei Oana Bîrsan, absolventă a Facultății de Arte Decorative din Cluj-Napoca, la sediul institutului.

13 februarie / Happening poetic „Krowten. La quinta dimensione” cu unul dintre cei mai importanți poeți venețieni, Alfio Fiorentino, la sediul Institutului.

Martie

5 martie / Conferința de presă „Amprente culturale românești”, la sediul Primăriei din Veneția, despre noua strategie culturală a IRCCU Veneția. Participanți: Massimo Cacciari (primarul Veneției), Radu Dobre (consulul general al României la Trieste), dr. Monica Joița (directorul ad interim al IRCCU Veneția), pr. Vasile Barbolovici, protopop al românilor greco-catolici din Triveneto, reprezentanți ai comunității românești. Conferința de presă a făcut obiectul reportajului „Comunită romena, non solo violenza” („Comunitatea românească: nu numai violență”), transmis în cadrul principalei ediții a televizorului difuzat de Rete Veneta, și a fost reflectată în articolului „Un marchio di qualità

per la cultura romena“ („O marcă de calitate a culturii române“), publicat în numărul din 6 martie al cotidianului *Il Gazzettino*, care acoperă nord-estul Italiei.

5 martie / Ciclul de conferințe „Culturi, limbi și sisteme juridice ale noilor cetățeni europeni ai României“, la Palamonti din Bergamo, în cadrul cursului de formare „Italia și noii cetățeni europeni“. Cristian Alexandru Damian (IRCCU Veneția) a susținut conferința „României. Istoria unui popor între Orient și Occident“.

6 martie / Seară poetică „Trasforma A Z I O N E“, cu ocazia Zilei Mondiale a Poeziei, la sediul UNESCO – filiala Veneția. La eveniment a participat Maria Grazia Galatà, una dintre cele mai importante voci poetice feminine.

17 martie / Întâlnire cu poeta Nina Cassian la „Bistrot de Venise“. Participanți: Nina Cassian, Anita Natascia Bernacchia (traducător), Agnese Manni (director editorial), Emanuele Rochira (responsabil drepturi de autor Editura Manni din Lecce) și Severino Bacchin (poet).

18 martie / Seminar de traduceri din opera Ninei Cassian cu studenții lectoratului de limbă, literatură și cultură română. Participanți: Nina Cassian și studenții Universității Ca' Foscari care frecventează lectoratul de limbă, literatură și cultură română.

25 martie / Lansarea celui mai recent număr din *Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia*, apărut la Editura Academiei Române. Manifestarea a avut loc la Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti. Invitați: Gian Antonio Danieli (vicepreședinte al Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti), dr. Monica Joița (director a.i. IRCCU), Corina Gabriela Bădeliță (referent IRCCU), Gianfranco Giraudo (Universitatea Ca' Foscari), Afrodita Cionchin (Universitatea din Padova), Irina Băldescu și Alexandru Cristian Damian (foști bursieri ai statului român în Italia), Graziana Battistella (fostă studentă a lectoratului de limbă, literatură și cultura română de la Veneția) și Francesco Vignoli (Baroul din Milano).

26 martie / Concert de muzică clasică și canto dedicat sărbătorilor pascale, la Cercul Militar din Veneția. Eveniment realizat în colaborare cu Fundația Culturală „Dana Ardelea“ din București. Soliști: Albert Mădălin Codreanu (clarinet), Alexandra Al Ghazali (nai), Oana Tănase (canto), Eliza Gabriela Puchianu (pian), Ana Maria Samson (canto) și Angelica Mihalache (vioară).

Aprilie

7-28 aprilie / Expoziția artistului plastic italian Orlando Donadi, organizată în parteneriat cu Asociația „Questarte – Progetti per l'arte“ din Padova, la sediul Institutului.

La vernisaj a luat cuvântul criticul de artă Lucia Majer.

9 aprilie / Reuniunea, la sediul IRCCU Veneția, a juriului internațional care a evaluat candidaturile primite în cadrul concursului național privind acordarea unei rezidențe pe durata celei de-a LIII-a ediții a Bienalei de Artă de la Veneția. Juriul a fost compus din: artistul vizual Andreas Fogarasi, câștigătorul marelui premiu „Leul de aur“ pentru cel mai bun proiect național („Kultur und Freizeit/Culture and Leisure“, Pavilionul Ungariei) la ediția din 2007 a Bienalei de Artă de la Veneția, criticii de artă Erwin Kessler (România), Fabio Cavallucci (Italia), Saverino Simi de Burgis (Italia). Institutul a fost reprezentat de dr. Monica Joița (director interimar), Mihaela Dumitru (referent principal relații) și Cristian Alexandru Damian (colaborator).

15 aprilie / Prezentarea volumului de poezii *Venezia ti fu data, diario di una latitante dell'Est / Veneția ca un dat, jurnalul unui evadat din Est*, apărut la începutul anului la Editura Cartier din Chișinău. Autoarea volumului este Eugenia Bulat, membră a Uniunii Scriitorilor din România și a Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, fondatoare a revistei *Clipa siderală*. Traducerea volumului aparține Gabriellei Molcsan, fost bursier „Nicolae Iorga“, actualmente referent principal relații la Accademia di Romania din Roma.

28 aprilie / Lansarea volumului *L'uso del congiuntivo in romeno e in italiano* de Elena Pîrvu, realizat și editat în cadrul unui proiect de cercetare al Societății „Dante Alighieri“ din Roma, în sala de conferințe „Marian Papahagi“ a Institutului. Invitați: conf. univ. dr. Elena Pîrvu (Universitatea din Craiova), prof. dr. Francesco Bruni (Universitatea Ca' Foscari) și prof. dr. Federico Vicario (Universitatea din Udine).

29 aprilie / Cu sprijinul IRCCU Veneția, la Universitatea din Udine a avut loc un seminar pe tema influenței limbii române asupra limbii italiene, coordonat de conf. univ. dr. Elena Pîrvu (Universitatea din Craiova).

Mai

6 mai / Prezentarea volumului *Il Carmelo in Romania / Ordinul carmelit în România* (editori Aldino Cazzago și Piero Rizza, Verona 2008), în sala de conferințe „Marian Papahagi“ a Institutului. Invitat: Giacomo Gubert, sociolog, reprezentant al comunității carmelite din Veneția.

6-20 mai / Proiectul „Imaginea ca loc privilegiat al întâlnirii“, realizat în parteneriat cu Scuola Internazionale di Grafica di Venezia și Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca. În cadrul proiectului au avut loc: expoziția semnată de Ioan Horvath

Bugnariu (șeful Catedrei de grafică de la Universității de Artă și Design din Cluj-Napoca); expoziția de grafică a cadrelor didactice și a studenților Școlii Internaționale de Grafică din Veneția; conferința pe tema „Școala Superioară de Grafică din Cluj-Napoca”, susținută de Ioan Horvath Bugnariu. Curatorii expozițiilor: Alexandra Sârbu (istoric de artă, muzeograf – Muzeul de Artă din Cluj-Napoca), prof. Delfina Marcello (Școala Internațională de Grafică din Veneția), Matilde Dolcetti (director Școala Internațională de Grafică din Veneția).

7 mai / Atelier de lucru cu studenții și profesorii italieni de la Școala Internațională de Grafică din Veneția, coordonat de Ioan Horvath Bugnariu.

8 mai / Cu ocazia acordării premiului internațional „Carlo Scarpa”, la Fundația Benetton din Treviso a avut loc conferința pe tema „Complexul Constantin Brâncuși de la Târgu-Jiu”, susținută de Alexandru Cristian Damian, colaborator al Institutului, fost bursier „Nicolae Iorga”.

14-18 mai / Standul României și seria de manifestări românești sub genericul „1989-2009: Confirmări și debuturi în literatura română” la Târgul Internațional de Carte de la Torino. Editurile românești reprezentate: Polirom, Humanitas, Corint, All, Brumar, Paralela 45, Vinea, Ideea Europeană, Curtea Veche, Editura Academiei Române. La cele unsprezece manifestări românești au fost invitați circa treizeci de participanți din România și Italia (scriitori, traducători, editori, reprezentanți ai mass-media). Pe perioada Târgului, au fost perfectate sau inițiate contracte între edituri italiene, scriitorii români și traducătorii lor.

19 mai / Lansarea ediției italiene a romanului *Simion Liftnicul/Il Santo nell'ascensore* de Petru Cimpoeșu, la librăria FNAC din Milano. Participanți: Petru Cimpoeșu, scriitor, Al. Cistelean, critic literar, Monica Joița, director ad interim al IRCCU Veneția.

22 mai – 14 iunie / Expoziția de icoane „Volți bizantini/Chipuri bizantine” a artistei Iulia Tarciniu, la sediul IRCCU Veneția.

22-31 mai / Expoziția de pictură „Vanitas” a tinerei artiste Ioana Filipescu (beneficiară a bursei de cercetare și formare post-universitară și postdoctorală „Nicolae Iorga”), la sediul IRCCU Veneția.

25 mai / Prezentarea volumului *Frasario per un giovane designer / Ghid de expresii pentru un tânăr designer* de arh. Roberto Marcatti, la sediul Institutului. Eveniment organizat în colaborare cu Soroptimist Internațional, filiala Veneția.

26 mai / Concertul susținut de elevi ai Liceului de Artă „Bălașa Doamna” din Târgoviște în aula „Carlo Collodi” a Liceului „Graziella Murari” din Vallegio sul Mincio, cu sprijinul IRCCU Veneția. Soliști: Marina Bratu, Ana Maria Giovana Stancu și Radu

Mihalache, elevi premiați la concursuri naționale și internaționale de muzică, sub îndrumarea profesorilor Cristina Pinteș și Gabriela Stepan.

29 mai / Prezentarea traducerii în limba italiană a volumului *Chernobyl – La tragedia del XX secolo/Cernobil – Tragedia secolului XX* de Pavel Nica, Ulisse Edizioni, Milano, 2007, eveniment organizat în colaborare cu Asociația de Promovare Socială Italia-Moldova din Besozzo (Provincia Varese), în sala de conferințe a Institutului.

Iunie

1-30 iunie / Campania vizuală „Grandi Romeni a Venezia/Mari Români la Veneția”, desfășurată pe parcursul primei luni a Bienalei de Artă de la Veneția, sub patronajul Primăriei din Veneția. Intermediarii mesajului transmis de IRCCU sunt „mari români” care au avut legătură – directă sau indirectă – cu Veneția: Constantin Brâncuși, Corneliu Baba, Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran, George Enescu, Nicolae Iorga, Vasile Alecsandri, Gheorghe Petrașcu, Regina Elisabeta a României. Afișele dedicate acestor personalități au fost amplasate în interiorul stațiilor de vaporetto de pe Canal Grande, generând un interes deosebit din partea localnicilor și turiștilor.

5 iunie – 22 noiembrie / Prima rezidență la IRCCU Veneția pe durata Bienalei de Artă. Rezidența a presupus două etape: cea a prezentării lucrărilor care au fost incluse în proiectul pentru concursul de selecție și cea a organizării unei serii de expoziții cu lucrări aparținând unor artiști reprezentativi pentru cele mai noi tendințe în artele vizuale din România. Rezidența a fost obținută de Mircea Nicolae. Proiectul propus de câștigător pentru prima etapă a rezidenței s-a intitulat „Globuri de sticlă”. Vernisajul a avut loc pe 5 iunie, în Noua Galerie a Palatului Correr. A doua etapă a proiectului lui Mircea Nicolae (iulie – noiembrie 2009) s-a intitulat „Young Romanian Art” și a constat într-o serie de paisprezece expoziții, fiecare cu durata de o săptămână, care a urmărit promovarea artei tinere românești în timpul Bienalei de Artă de la Veneția 2009. Au expus în cadrul celor paisprezece expoziții coordonate de Mircea Nicolae: Nicoleta Esinencu, Vlad Nancă, Mircea Nicolae, Michele Bressan, Suzana Dan, Răzvan Botiș, Cezar Lăzărescu, Daniel Knorr, Mihai Iepure-Gorski, Tudor Bratu, Elena Ciobanu, Alexandru Ciubotariu, Tudor Prisacariu, Andy Sinboy, Suzana Dan, No Limits Missionary, Lea Rasovszky, Teodor Isfan, Michael Baers, Benedek Levente, Dragoș Burlacu, Alexandra Croitoru, Ștefan Tiron, Claudiu Cobilanschi, Elena Ciobanu, Oana Toderică, Alina Andrei, Simion Cernica, Cuzina, Veda Popovici,

Alina Samoschi, Dragoș Platon, Claudiu Ciobanu, Jean-Lorin Sterian, Bogdan Gârbovan, Mălina Ionescu, Bogdan Bordeianu, Maxim Dumitraș, Cosmin Năsui, Lucian Muntean. Lucrările au fost grupate tematic, rezultând astfel paisprezece teme, respectiv expoziții, care au avut în comun preocupările autorilor – reflectate în abordări diverse – privind modificările în structura societății contemporane și raportarea la istoria recentă a României: „After 20 years“, „Small gestures“, „The City“, „Cats and Dogs“, „Freisings Sings“, „Aggiornamento“, „Cynism and Fear“, „Superheroes“, „Games and Toys“, „Slightly Bored“, „Home Alone“, „Youngsters“, „Roarchive“ și „The End of Folklore“.

5 iunie – 22 noiembrie / Participarea României la cea de-a LIII-a ediție a Bienalei de Artă de la Veneția cu proiectul „The Seductiveness of the Interval“ (curator: Alina Șerban, comisar: Monica Murariu, autori: Ștefan Constantinescu, Andrea Faciu și Ciprian Mureșan). Designul a fost elaborat de echipa Studio BASAR compusă din arhitecții Alex Axinte și Cristi Borcan. Proiect realizat cu sprijinul financiar al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, Ministerului Afacerilor Externe, ICR Stockholm, IRCCU Veneția, Orion, Swedish Arts Grants Committee și Galeriei Plan B. Alături de suportul logistic pus anual la dispoziție, IRCCU Veneția, împreună cu ICR Stockholm, a contribuit la producerea, finanțarea, editarea și promovarea catalogului proiectului „The Seductiveness of the Interval“.

9 iunie / Conferința „Mediul înconjurător venețian: modificări și conservare“, sub patronajul Direcției pentru Probleme de Mediu Înconjurător și Politică Ambientală din cadrul Primăriei din Veneția, susținută de Pierantonio Belcaro, director.

11 iunie / Seară dedicată poetului Gellu Naum, în sala de conferințe „Marian Papahagi“ a Institutului. Participanți: Geo Vasile, traducătorul antologiei bilingve *A cincea esență/La quinta essenza*, Editing Edizioni Treviso, 2006 și criticul literar Silvana Tamiozzo, profesor de literatură italiană contemporană la Universitatea Ca' Foscari.

11-21 iunie / Participarea României la cea de-a XV-a ediție a Festivalului Internațional de Poezie de la Genova, la care IRCCU Veneția a devenit partener anual. România a fost reprezentată de poeta Adela Greceanu și de tânăra traducătoare Serafina Pastore.

30 iunie – 30 august / Expoziția „Judecata de apoi în iconografia românească“, la sediul Institutului, în organizarea Muzeului Țăranului Român, cu ocazia manifestărilor oficiale dedicate celei mai importante aniversări culturale din 2009 de la Veneția: celebrarea unui mileniu de la întemeierea Catedralei din Torcello. Evenimentul a beneficiat de patronajul Comitetului Național al Italiei și a fost înscris în calendarul oficial al manifestărilor de la

Veneția. Invitați: prof. dr. Vintilă Mihăilescu, directorul general al Muzeului Țăranului Român, dr. Georgeta Roșu, directorul Direcției Muzeografie și drd. Ion Blăjan, șeful secției Colecții și Evidență Centralizată.

Iulie

21 iulie / Concert susținut de corul SOUND al Casei de Cultură a Studenților din București și de pianistul Valentin Radu la Biserica Santa Maria di Nazareth (Chiesa degli Scalzi) din Veneția, cu ocazia sărbătorii venețiene „Festa del Redentore/Ziua Mântuitorului“.

Septembrie

10-27 septembrie / Expoziția de pictură „Drumul spre casă“ a Eudochiei Zavtur (membră a Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova, absolventă a Academiei de Arte Plastice din Kiev) în spațiile expoziționale aflate la etajul I al Palatului Correr, sediul IRCCU Veneția.

11 septembrie / În cadrul prestigiosului Festival Internațional de Literatură de la Mantova a fost prezentat volumul de eseuri *Viciul lecturii/Il vizio di leggere*, Rizzoli, Milano 2009 al cunoscutului scriitor, actor, profesor și regizor italian Vittorio Sermonti. Volumul cuprinde și eseuul *Nina Cassian*, cuprinzând șase poezii traduse de tânăra traducătoare Anita Natascia Bernacchia pentru evenimentul dedicat Ninei Casian de la Bistrot de Venise (17 martie).

14 septembrie / A avut loc manifestarea cu titlul „Creație și identitate culturală românească“, cu sprijinul financiar al Consiliului Local Bistrița-Năsăud. Cu acest prilej, au fost lansate antologia bilingvă *Un copac de sunete/Un albero di suoni*, traducere în limba italiană de Ștefan Damian, prefața de Olimpia Pop, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2008 și romanul în limba italiană *La farfalla dalle ali bruciate/Fluturilele cu aripi arse* de Ștefan Damian, prefață de Bruno Rombi, Editura Nemapress, Alghero, 2009. Participanți: poezii Aurel Rău, Dinu Flămând, Adrian Popescu, Ioan Pinte, Mircea Măluț, Ștefan Damian, Vasile George Dâncu. Lecturile poetice au fost însoțite de proiecții video din opera cunoscutului artist plastic Marcel Lușe.

26 septembrie / În cadrul celei de-a șasea ediții a Festivalului „România – tradiții și valori europene“ de la Milano s-a desfășurat prima ediție a concursului „A cunoaște pentru a crea“. Tema din acest an a fost „Constantin Brâncuși – imagini și cuvinte sculptate“, concursul fiind destinat elevilor români și italieni. Președintele juriului a fost dr. Monica Joița, directorul ad interim al IRCCU Veneția.

29 septembrie / În cadrul colaborării interinstituționale anuale, la Institutul Elvețian din Veneția a avut loc proiecția documentarelor artistice *Triptic* – un film despre trei personalități culturale legate de România și care au trăit în Elveția – Constantin Brăiloiu, Clara Haskil și Dinu Lipatti – și *Ultimul peisaj al lui Rilke*, realizate de cineasta Ana Simon.

Octombrie

8 octombrie / Întâlnirea redactorilor Ana Chirițoiu și Gruia Dragomir, reprezentanți ai revistei *Noua Literatură*, cu studenții lectoratului de limbă, literatură și civilizație românească din cadrul Universității Ca' Foscari, în cadrul căreia s-au purtat discuții despre noul val din literatura română.

8 octombrie / Masă rotundă și dezbateri despre presa literară din România și literatura română actuală. Moderator: Raluca Lazarovici, Asociația culturală NUBE (Nuova Biblioteca Europea) din Padova, Asociația culturală MigraMente – Centrul pentru dialog intercultural din Padova. Invitați: Ana Chirițoiu și Gruia Dragomir, redactori ai revistei *Noua Literatură*.

10 octombrie / Lectură itinerantă de poezii recitate în română și italiană de poeta Ruxandra Cesereanu, sub genericul „Tranșă și carnaval pe podurile venețiene”. Itinerariul: Campo S. Fosca – Campo S. Apostoli – Zanipolo – Campo S. Maria Formosa – Campo S. Bartolomeo – Ponte di Rialto – Campo S. Giacomo dell'Orio – Fondamenta Santa Lucia (Ferrovia). La baza acestei manifestări neconvenționale a stat volumul de versuri *Veneția cu vene violete. Scrisorile unei curtezane*, Dacia, Cluj-Napoca, 2002, în curs de traducere în limba italiană. Eveniment organizat în colaborare cu Asociația culturală NUBE (Nuova Biblioteca Europea) din Padova și Asociația culturală MigraMente – Centrul pentru dialog intercultural din Padova, reprezentate de Raluca Lazarovici.

12-24 octombrie / Expozițiile „Impresii din Banat” a graficienei Hildegard Klepper-Paar și „Porțile Timișoarei” a fotografului Walther Konschitzky (Germania).

15 octombrie / Prezentarea cărții *Romeni d'Italia. Migrazioni, vita quotidiana e legami transnazionali* de Pietro Cingolani, Il Mulino, Bologna, 2009, în sala de conferințe „Marian Papahagi” a IRCCU Veneția.

28 octombrie – 11 noiembrie / Expoziția de pictură „Deasupra Labirintului” de Aurora Speranța Cernitu. Artista a mai expus în Muzele de Artă din Craiova și Drobeta Turnu Severin, precum și la Galeria de Artă Casa di Dante din Florența, Galeria La Pergola din Florența, participând și la expoziția de grup „Ottobre

Europa”, organizată sub patronajul Parlamentului European și al Regiunii Toscana.

30 octombrie / Seară omagială Ramiro Ortiz – 100 de ani de la lecția inaugurală ținută la Universitatea din București de către ilustrul profesor, primul titular al catedrei de italiană din cadrul Universității din București, al revistei literare *Roma*, al Institutului Italian de Cultură din București și al seminarului de limbă română de la Universitate din Padova. Despre personalitatea lui Ramiro Ortiz au vorbit prof. dr. Doina Condrea Derer, unul din cei mai importanți italieniști din România („În slujba a două culturi: Ramiro Ortiz”) și Lorenzo Renzi, nume de referință în studiile de lingvistică comparată și neoromantică („Pentru o antologie a scrierilor lui Ramiro Ortiz”).

Noiembrie

5 noiembrie / Prezentarea recente ediții italiene a romanului *Il cavaliere della rassegnazione/Cavalerul resemnării* de Vintilă Horia, Il Cerchio, 2009, în parteneriat cu Associazione Culturale Il Cerchio din Rimini. Participanți: prof. Adolfo Morganti, consulul onorific al României în Republica San Marino, și dr. Oana Pughineanu, critic literar, bursier „Vasile Pârvan” la Accademia di Romania din Roma.

11 noiembrie / Sub genericul „Bursieri Iorga și Pârvan, din nou în Italia”, au fost prezentate volumele: Șerban Marin, *Studii venețiene*, vol. I - *Veneția, Bizanțul și spațiul românesc* (Editura Academiei Române, 2008, București,), Giovanni Giacomo Caroldo, *Istoriei venețiene*, vol. I - *De la originile Cetății la moartea dogelui Jacopo Tiepolo* (1249), ediție în limba originală, îngrijită de Șerban Marin (Arhivele Naționale ale României, București, 2008) și Giovanni Giacomo Caroldo, *Istoriei venețiene*, vol. II - *De la alegerea dogelui Marino Morosini la moartea dogelui Bartolomeo Gradenigo* (1249-1342), ediție în limba originală, îngrijită de Șerban Marin (Arhivele Naționale ale României, 2009, București). Moderator: Michela Dal Borgo, cercetător la Archivio di Stato di Venezia. Invitat: Șerban Marin, Arhivele Naționale ale României, fost bursier „Nicolae Iorga”. În cadrul manifestării a fost lansat numărul V, 2008 din *Quaderni della Casa Romana di Venezia*.

17-30 noiembrie / Expoziția de fotografie „Sentimente în dialog” de Rodica Fleșariu Marinescu, muzeograf la Muzeul Țăranului Român, beneficiara mai multor burse de cercetare în Italia. Autoarea a expus fotografiile realizate atât în Italia (Veneția, Roma, Florența, Padova etc.), cât și în România (Brașov, București, Cluj-Napoca etc.).

22 noiembrie / Concert de gală cu ocazia Zilei Naționale a României în Sala Mare a Teatrului „La Fenice”. Soliști: soprana Leontina Văduva, violonistul Alexandru Tomescu, pianistul Horia Mihail și orchestra teatrului „La Fenice”, dirijor Andrea Battistoni. Cu această ocazie, la propunerea dlui Horia-Roman Patapievi, Președintele Institutului Cultural Român, primarul Veneției, dl Massimo Cacciari, a fost decorat cu Ordinul Național pentru Merit în Grad de Mare Ofițer, conferit de Președintele României, dl Traian Băsescu, „în semn de recunoaștere a meritelor sale deosebite la promovarea și dezvoltarea relațiilor culturale româno-italiene, pentru promovarea imaginii reale a țării noastre și susținerea românilor în Italia”. Evenimentul a fost promovat în parteneriat cu Societatea Română de Radiodifuziune, prin transmiterea concertului la Rai Radio, în rețeaua europeană de radio EBU, Radio România și TVR Cultural.

Public select și un repertoriu de excepție pentru concertul de gală din 22 noiembrie 2009 de la Teatrul La Fenice din Veneția, cu ocazia Zilei Naționale a României. Pentru a pecetlui colaborearea strânsă și fructuoasă – concretizată în schimburi culturale de înalt nivel, inclusiv pe plan internațional, implicând cele mai importante instituții locale – care s-a instaurat în acești ani între orașul lagunar și Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică, seara a fost încununată de decorarea primarului Massimo Cacciari cu Ordinul Național pentru Merit în Grad de Mare Ofițer, conferit de Președintele României. [...]

Totuși, în crearea unei punți ideale de prietenie și solidaritate, o adevărată „sărbătoare în sărbătoare”, momentele cele mai emoționante și semnificative ale serii au fost acelea în care a răsunat Imnul Național al României, interpretat de Leontina Văduva. Mesajul transmis a fost acela că putem fi uniți printr-o prietenie adevărată, respectându-ne reciproc cultura națională. Pentru noi toți, o adevărată lecție europeană.

Francesca Brandes, *Il Giornale*

25 noiembrie - 1 decembrie / Participarea României la prima ediție a Festivalului de Film „Alessandria East Europa Report”, dedicată cinematografiei și producției audiovizuale din țările Europei Centrale și de Est. În cadrul Festivalului a avut loc și un concurs internațional, cu proiecții de filme și retrospective. În acest an, retrospectiva a fost dedicată României și regizorului Lucian Pintilie. Printre cele unsprezece filme care au intrat în concurs s-au numărat *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean, *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, *Călătorie la oraș*, regia: Corneliu Porumboiu, și *Trafic*, regia: Cătălin Mitulescu.

Decembrie

7-17 decembrie / Expoziția „Povești de iarnă” a membrilor Clubului Ilustratorilor din București. Vernisajul a fost urmat de un miniconcert de colinde, organizat de Centrul de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare al Municipiului București.

15 decembrie / Sub genericul „20 de ani de la căderea regimului comunist în România”, a avut loc prezentarea volumului *Alexander Dubček e Jan Palach. Protagonisti della storia europea/Alexander Dubček și Jan Palach. Protagonisti ai istoriei europene*, Rubbettino, 2009, și dezbaterea „Dalla primavera di Praga alla fine del comu-

nismo/De la primăvara din Praga la sfârșitul comunismului“. Participanți: prof. Francesco Leoncini (Universitatea Ca' Foscari – îngrijitorul volumului și autorul prefeței), Davide Zaffi (Regione Trentino Alto Adige – autorul capitolului *Il 1968 romeno/1968 românesc*), prof. Grigore Arbore Popescu (I.S.M.A.R. – Centro Nazionale delle Ricerche), prof. Giuseppe Goisis (Universitatea Ca' Foscari).

18 decembrie / Participare românească la coloctiul „1989-2009: La caduta del Muro di Berlino – Venti anni dopo/1989-2009: Căderea Zidului Berlinului – după douăzeci de ani“, organizat de Secția de Studii Est-Europene a Departamentul de Americanistică, Iberistică și Slavistică din cadrul Universității Ca' Foscari din Veneția. Colocviul s-a desfășurat la sediul Universității Ca' Foscari, în perioada 17-18 decembrie. Participanți: prof. Eugen Negrici (Universitatea din București) și prof. Angela Tarantino (Universitatea din Florența) – comunicarea „Fra le mura della memoria: *L'evasione silenziosa* di Lena Constante“ și prof. Maria Antonietta Saracino (Universitatea „La Sapienza“ din Roma).

21 decembrie / Sub genericul „20 de ani de la căderea regimului comunist în România“ a avut loc vernisajul expoziției „Umbrele trecutului, modele pentru prezent. Portrete ale victimelor închisorilor comuniste“ de Irina Hasnaș Hubbard și prezentarea ediției italiene a jurnalului Lenei Constante, *Evadarea tăcută/L'evasione silenziosa*, Edizioni Nutrimenti, 2007, volum apărut cu sprijinul ICR prin Programul „20 mde autori“. Participanți: Irina Hasnaș Hubbard (artist plastic, București), prof. Angela Tarantino (Universitatea din Florența) și prof. Maria Antonietta Saracino (Universitatea „La Sapienza“ din Roma).

Ieri, la ora unsprezece, când Târgul se prezenta ca un mare santier, standul național al României era deja gata. Pentru români, Târgul de carte reprezintă o noutate. Cu toate acestea, sunt prezenți cu 11 edituri și, mai ales, au o mare dorință de a se face remarcați.

La Stampa.it

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VIENA

Ianuarie

15-19 ianuarie / Spectacolul de teatru *Bucharest Calling* de Peca Ștefan, expoziția „Ce înseamnă comunismul pentru mine” și concertul DJ-Night, în cadrul proiectului „Dincolo de Cortina de Fier”. Vernisajul expoziției, organizată în parteneriat cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului din România, a fost urmat de o dezbatere la care au participat elevi români și austrieci. Evenimentele au avut loc la MuseumsQuartier/Dschungel Wien.

Martie

8 martie / Întâlnire de Mărțișor cu comunitatea medicilor originali din România, cu partenerii și colaboratorii ICR Viena. Cu acest prilej, cu sprijinul studenților din organizația internațională AIESEC a fost organizat și un atelier de desen și pictură pentru copii.

27 martie / Simpozionul „A fost sau n-a fost” la Centrul de Congrese Hofburg. Acesta a reprezentat cel de-al doilea eveniment din cadrul seriei dedicate împlinirii a douăzeci de ani de la căderea comunismului, sub genericul „Romania 20 Years After”. Participanți: Alina Mungiu Pippidi, Vladimir Tismăneanu, Smaranda Vultur, Mircea Dinescu, Radu Filipescu.

Aprilie

16 aprilie / Vernisajul expoziției „Timișoara '89 – Km Zero al Revoluției Române” găzduită de Abația din Klosterneuburg, cuprinzând fotografiile realizate de membrii Asociației Memorialul Revoluției din Timișoara. Acesta a fost cel de-al treilea eveniment din seria de proiecte din anul 2009, dedicate împlinirii a douăzeci de ani de la căderea comunismului, reunite sub genericul „Romania 20 Years After”. În data de 19 aprilie, au fost expuse la sediul Institutului machete ale celor douăsprezece monumente amplasate în Timișoara, dedicate comemorării Revoluției 1989, și a fost

vernisată o expoziție de desene realizate de copii din Timișoara pe tema evenimentelor din Decembrie 1989.

Mai

15-20 mai / Prezența românească la Festivalul de film vienez „Vienna Independent Shorts”. Au fost proiectate două pelicule românești: *Alexandra*, regia: Radu Jude, și *Valuri*, regia: Adrian Sitaru.

Iunie

18 iunie – 21 iulie / Participare românească la Vernisajul Anualei Museum of Young Art 2009. Artistul vizual Vlad Nancă a expus la Museum of Young Art.

Septembrie

27 septembrie / „Taste the Poet” – lectură de poezie (bilingvă), demonstrație culinară, degustare de vinuri, concursuri de lectură în limba română și improvizație de text, la sediul Institutului. Au participat poetul Mircea Dinescu, actorii Michael Heiss și Katharina Stemberger, profesorii Dan Melega și Monica Melega (Centrul de Limbi Străine al Universității din Viena) și muzicianul Victor Copacinsky.

Legat de tema crimelor comunismului din România, ICR Viena propune până la sfârșitul lunii ianuarie o suită de evenimente care acoperă o multitudine de genuri – totul sub egida „Romania – 20 Years After”. Expoziția „Ce înseamnă comunismul pentru mine” poate fi vizitată până pe data de 30 ianuarie în foaierea teatrului Dschungel Wien. Ea prezintă opiniile tinerilor români născuți după 1989 care nu s-au mai confruntat direct cu dictatura, ci cu urmările ei. Expoziția cuprinde rezultatele unui concurs național de grafică și eseuri.

Suita de evenimente este deschisă în seara aceasta cu premiera în limba germană a piesei Bucharest Calling de Peca Ștefan. Măine tinerii vor discuta cu publicul interesat de acest subiect despre ceea ce s-a întâmplat „În spatele Cortinei de Fier”.

Standard

Octombrie

7-8 octombrie / Prezența românească în cadrul Săptămânii de designului vienez Vienna Design Week/VDW. Proiectul a constituit o premieră românească în cadrul celui mai important eveniment de design grafic din Austria: doi artiști români, Ovidiu Hrin și Ștefan Lucuț, au lucrat și au expus în cartierul general al VDW 2009 – proiect space Kunsthalle Wien.

7-9 octombrie / Simpozionul „1989: Kirchen und Wende – Bisericile și rolul lor în schimbările din 1989 în sud-estul Europei”, organizat la Academia Diplomatică din Viena. Din România au participat prof. Radu Preda, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și prof. Monica Vlad, profesor la Universitatea Româno-Germană din Sibiu.

8-10 octombrie / Festivalul de jazz „hotROMania”, organizat la Porgy&Bess, în cadrul căruia au concertat: Marian Petrescu trio, Marius Popp cvartet; Sam Newsome & Lucian Ban, Sanda Weigl & Orchestra.

15-17 octombrie / Proiectul „Forum România VII. Metamorfozele omului nou – Metamorfozele noii lumi: 1989-2009”. Deschiderea festivă a lucrărilor forumului a avut loc la Academia de Științe a Austriei. Comunicările prezentate au fost publicate începând din acest an în cadrul seriei „Forum: Rumänien”, Editura Frank & Timme, Berlin. ICR Viena a susținut participarea invitaților: Vintilă Mihăilescu (director, Muzeul Țăranului Român), Raluca Groșescu (șef departament, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului din România), Ionuț Biliuță (Central European University Budapeșt). Parteneri: Academia Austriacă de Științe, Societatea Austro-Româna/AUSTROM, Institutul de Romanistică al Universității din Viena, Ambasada României la Viena, Studium Transsylvanicum.

Noiembrie

9 noiembrie – 22 decembrie / A treia ediție a Zilelor filmului românesc la Viena. Formatul lărgit al festivalului a cuprins douăsprezece proiecții în unsprezece seri și a fost găzduit de cinematograful Urania (șase proiecții, în perioada 11-16 octombrie), respectiv de ICR Viena (șase proiecții, în perioada 17 octombrie – 22 decembrie).

12-15 noiembrie / Serie de lecturi publice din dramaturgia românească contemporană, reunite sub titlul „Specie pe cale de apariție. 5 autori dramatici români de azi”, în cadrul Festivalului lecturii – Buch Wien 2009. Evenimentul a avut loc pe 15 noiembrie, la sediul Institutului, și a constat în lectura a cinci texte dramatice, dintre care două au fost prezentate în premieră în limba germană (*Bucharest Calling* de Peca Ștefan; *Aliens With Extraordinary Skills* de Saviana Stănescu [premieră germană]; *Vitamine* de Vera Ion; *Amalia respiră adânc* de Alina Nelega; *Poimâine alaltăieri* de Gianina Cărbunariu [premieră germană]). Partener: Kaiser Verlag.

16-18 noiembrie / Participare românească în cadrul Congresului Internațional de Arheologie, organizat de Primăria Viena. Tematica din acest an a fost legată de arhivare și crearea unui sistem informațional. Desfășurat timp de trei zile, evenimentul a vizat interacțiunea participanților în cadrul unor ateliere decupate tematic și a propus o linie expozitivă bazată pe referate și miniconferințe. ICR Viena a sprijinit participarea la congres a următorilor specialiști: Marius Ciută, profesor la Universitatea Alba Iulia, inspector pe probleme de patrimoniu din cadrul IPJ Alba; Augustin Lazăr, procuror general adjunct pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia; Cristina Georgeta Alexandrescu, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” din București.

„În calitate de director al clubului de jazz Porgy & Bess, îmi revine deosebită plăcere de a oferi în Viena o platformă de prezentare a scenei de jazz din țările estului european. Astfel, în 2003 am inițiat un eveniment amplu de jazz cu durata de o săptămână sub genericul „Steps across the Border: Romania!”, eveniment care până la acea dată reprezenta cea mai complexă formă de expunere internațională a jazzului românesc. Pasul următor l-a reprezentat organizarea, începând cu anul 2007, în parteneriat cu ICR Viena, a festivalului hotROMania. Miza principală era aceea de a oferi muzicienilor români ocazia de a se prezenta în formule internaționale și/sau cu participare austriacă. Privind în urmă, devine limpede că hotROMania a câștigat un pronunțat profil mediatic și muzical în peisajului cultural vienez.

Christoph Huber,
director artistic al clubului Porgy & Bess, Viena

19 noiembrie 2009 – 28 februarie 2010 / Expoziția „Cel ce se pedepsește singur. Ștefan Bertalan, Florin Mitroi, Ion Grigorescu: arta și România în anii '80-'90”, în sala Terrena a Abației Klosterneuburg, curator: Erwin Kessler, curator asistent: Carola Chișiu. În cadrul proiectului a fost editat și un catalog care a cuprins, pe lângă reproducerea lucrărilor și mărturii ale artiștilor, și o amplă cronologie ilustrată a civilizației materiale, politice și sociale din România anilor '80-'90. Catalogul a fost însoțit de o versiune sintetică în limba germană, conținând o prefață, un text analitic și explicativ dedicate selecției realizate pentru expoziție din Austria și o cronologie contextualizantă a anilor '80-'90. Parteneri: Abația Klosterneuburg și revista de artă *fair*.

27-29 noiembrie 2009 / Turneul liric „Manevrele de toamnă” al poeților Ioan Es. Pop, Peter Sragher și Robert Șerban la Viena și Innsbruck. Proiectul a fost inițiat de Bernhard Widder și Salonul de literatură – Viena și de Literaturhaus, Innsbruck.

30 noiembrie – 2 decembrie / Expoziție de arhitectură la Universitatea Tehnică din Viena, cuprinzând lucrări premiate și nominalizate la edițiile 2008 și 2009 ale Anualei de Arhitectură București. La eveniment au participat Mircea Ochiciuc, președintele Ordinului Arhitecților din România (O.A.R.), Maria Iulia Stanciu, purtător de cuvânt O.A.R., George Mario Kuibus, vicepreședinte O.A.R., Christian Abrihan, reprezentant al Institutului pentru Protecția și Restaurarea Monumentelor din cadrul Universității Tehnice Viena, Angelo Roventa, membru al O.A.R., membru al juriului Anualei de Arhitectură din România, Horia Marinescu, arhitect originar din România. Parteneri: Institutul pentru Protecția și Restaurarea Monumentelor și O.A.R.

Decembrie

1 decembrie 2009 – 15 ianuarie 2010 / Participarea românească în cadrul proiectului „Archistrator” – expoziție eveniment desfășurată la Muzeul de Artă Aplicată din Viena (MAK). Proiectul expozițional a propus o direcție inovativă în arhitectură, aparținând grupului de creație care dezvoltă artistic tema de proiectare. Inițiativă a lui Heidulf Gerngross, proiectul expus la MAK a reprezentat un complex urban propus de Gerngross, al cărui „înveliș” a fost creat de Franz West și Kurt Hofstetter, în timp ce designul interior a fost creat de arhitectul Angelo Roventa. „Archistrator”, joc de cuvinte sugestiv care trimite la cele două noțiuni inteligibile care îl compun (arhitect – orchestrator), a oferit o nouă perspectivă asupra arhitecturii în care „constructorul” a propus ideea și conținutul formei, iar artiștii „au îmbrăcat și au umplut” această formă. Parteneri: Societatea Austro – Română AUSTROM și MAK.

12 decembrie / Concertul Fanfarei Șavale, organizat în parteneriat cu Asociația Culturală Posthof, în cadrul „Linz 09 – Capitală Culturală Europeană”

DIRECȚIA

RELAȚII INTERNATIONALE

În 2009, activitatea Direcției Relații Internaționale s-a concentrat, ca și în anii precedenți, pe organizarea unor programe de mare anvergură, cu impact sporit și promovare intensă, desfășurate fie în străinătate, unde completează prezența românească asigurată de rețeaua celor șaisprezece institute, fie în țară, încurajând contactul dintre mediul cultural autohton și artiști internaționali de mare ținută.

Prioritatea anului 2009 a constituit-o promovarea muzicii lui George Enescu prin două evenimente în premieră: un turneu de promovare a celei de-a XIX-a ediții a Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu” (la care ICR a fost coproducător) și un turneu internațional de muzică de cameră, intitulat „Enescu-Brahms: European Encounters”, desfășurat în cincisprezece importante centre muzicale din Europa și Statele Unite ale Americii.

Turneul de promovare a Festivalului Internațional „George Enescu” a avut ca scop, pe de o parte, consolidarea imaginii festivalului în mass-media europene și în mediile muzicale și academice și, pe de altă parte, încurajarea participării tinerilor muzicieni la Concursul „George Enescu”. Au avut loc conferințe de presă și recitaluri susținute de foști laureați ai Concursului „George Enescu” la Bruxelles, Paris, Londra, Roma, Berlin și Viena.

Turneul de muzică de cameră „Enescu-Brahms: European Encounters”, susținut de muzicienii Remus Azoitei (vioară) și Eduard Stan (pian), a inclus cincisprezece concerte în importante centre culturale din Europa și SUA, desfășurate în perioada 1 octombrie - 10 decembrie. Turneul și-a propus să promoveze lucrările camerale ale lui George Enescu, prezentându-le alături de două dintre cele mai cunoscute lucrări de gen ale lui Johannes Brahms. Protagonistii turneului, muzicienii Remus Azoitei și Eduard Stan, sunt autorii unui album cu integrala lucrărilor pentru vioară și pian ale lui George Enescu, un proiect în premieră mondială. Albumul, editat în două volume (2007, 2008) de casa de discuri Hänssler Classic din Germania, s-a bucurat de aprecierea unanimă a criticii muzicale. Turneul a inclus orașele München, Stockholm, Bruxelles, Hamburg, Praga, Copenhaga, Madrid, Paris, Dublin, Amsterdam, Viena, Berlin, București, Washington D.C. și New York și a fost organizat cu sprijinul agenției londoneze Hazard Chase.

Cel de-al treilea și ultimul an al rezidențiatului Cvartetului Belcea la Ateneul Român a programat patru recitaluri extraordinare și sesiuni de cursuri de măiestrie predate unor tinere cvartete din România și Republica Moldova. Proiectul s-a încheiat în luna decembrie cu un concert pe scena Ateneului Român, la care Cvartetul Belcea a avut ca invitat tânărul cvartet Arcadia din Cluj-Napoca, unul dintre ansamblurile participante la cursurile de măiestrie.

Tot în luna decembrie va avea loc concertul de absolvire al tinerelor cvartete.

Colaborarea cu instituții academice de prestigiu a continuat și în 2009 cu două evenimente care au reunit personalități ale vieții universitare din întreaga lume.

Conferința internațională „The End and the Beginning: The Revolutions of 1989 and the Resurgence of History”, organizată în colaborare cu Woodrow Wilson Center for Scholars din Washington D.C. și Center for the Study of Post-Communist Societies (Universitatea din Maryland), și-a propus să reaseze pe harta academică americană cercetarea istoriei recente din România în perspectivă comparată, readucând-o astfel în atenția comunității științifice internaționale.

De asemenea, la New Europe College, o nouă conferință internațională a continuat seria colaborării cu NEC și Centrul de Excelență în Studiul Identității Culturale al Universității din București: „Imitatio/Inventio: the Rise of «Literature» from Early to Classic Modernity”, cu participarea unor personalități în domeniu de la prestigioase universități din Europa și SUA: Carlo Ginzburg, Michael McKeon, Stephen Prickett, Patricia Parker.

O serie de dezbateri organizată în parteneriat cu Universitatea din Maryland (Government & Politics Department) a marcat aniversarea a douăzeci de ani de la Revoluția din 1989 în România (dar și evenimentele similare din fosta Europă de Est) și a pus în discuție teme ce privesc transformările politice, sociale, culturale și legale în lagărul socialist, provocate de evenimentele cruciale din anul 1989.

Universitatea din Plymouth, Marea Britanie, a găzduit o serie de evenimente prilejuite de apariția primelor patru volume din seria de traduceri din autori români în limba engleză „20 Romanian Writers”. Evenimentele au avut loc în cadrul programului Peninsula Arts al Universității din Plymouth și au inclus, alături de lansarea volumelor, o expoziție de artă plastică românească cu lucrări ale celor patru graficieni care au ilustrat volumele și o retrospectivă de filme românești sub titlul „The Shadow of Ceausescu – A Season of Romanian Features Contextualising the Romanian Revolution”.

CONCERTE ȘI RECITALURI

9-30 martie / Turneu de promovare a ediției 2009 a Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu”, organizat de Institutul Cultural Român, în calitate de coproducător al ediției din acest an a Festivalului, în parteneriat cu Artexim. Turneul a avut ca scop popularizarea evenimentului în mass-media europene și în mediile muzicale și academice. Fiecare etapă a turneului a inclus o conferință de presă și un recital susținut de un tânăr instrumentist român laureat la edițiile trecute ale Concursului Internațional „George Enescu”.

Calendarul turneului:

- 9 martie**, Bruxelles / Recital susținut de Vlad Stănculeasa (vioară, locul II la Concursul Internațional „George Enescu” 2007) și Claudia Bara (pian) la Studio 1 du Flagey, Bruxelles.
- 10 martie**, Paris / Recital susținut de Clara Cernat (vioară) și Thierry Huillet (pian) la sediul Ambasadei României la Paris.
- 13 martie**, Londra / Recital susținut de Remus Azoitei (vioară, locul II la Concursul Internațional „George Enescu” 1999) și Eduard Stan (pian), la Royal Academy of Music, Duke’s Hall.
- 20 martie**, Roma / Recital susținut de Ana Tifu (vioară, locul I la Concursul „George Enescu” 2007) și Giulio Biddau (pian) la sediul Accademia di Romania.
- 26 martie**, Berlin / Recital susținut de violonista Luiza Borac (laureată a Concursului „George Enescu” 1991) la sediul

Ambasadei României la Berlin.

30 martie, Viena / Recital susținut de Alexandru Tomescu (vioară, locul I la Concursul „George Enescu“ 1999) și Horia Mihailescu (pian) la sediul central Unicredit Viena.

22 aprilie / Concert susținut de Cvartetul Belcea în cadrul rezidențiatului la Ateneul Român, proiect organizat în parteneriat cu Filarmonica „George Enescu“. În program: Joseph Haydn, *Cvartetul pentru coarde op. 50 nr. 4 în fa diez minor*, Benjamin Britten, *Cvartetul pentru coarde nr. 1 op. 25*, Ludwig van Beethoven, *Cvartetul pentru coarde nr. 8 op. 59 în mi minor* – „Razumovsky“.

20-23 aprilie / Cursuri de măiestrie susținute de Cvartetul Belcea, la care au luat parte tinerele cvartete Anima (București), Arcadia (Cluj-Napoca) și Unistring (Chișinău).

9 iunie / Concert susținut de Cvartetul Belcea în cadrul rezidențiatului la Ateneul Român. În program: Ludwig van Beethoven, *Cvartetul nr. 11 în fa minor op. 95*, Serghei Prokofiev, *Cvartetul nr. 1 în si minor op. 50*, Franz Schubert, *Cvartetul nr. 14 D810* – „Fata și moartea“.

9-11 iunie / Cursuri de măiestrie susținute de Cvartetul Belcea, la care au participat Cvartetetele Unistring (Chișinău), Cantabile (București), Anima (București). Cursurile s-au desfășurat la Ateneul Român și la Universitatea Națională de Muzică din București.

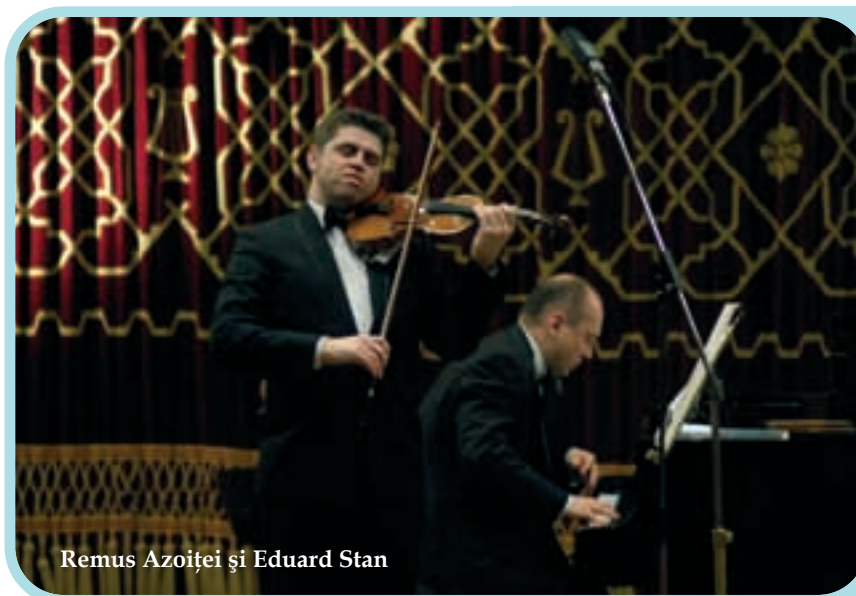
9-18 iulie / Cea de-a doua ediție a școlii de vară pentru tinere cvartete de la Tescani, organizată de ICR în parteneriat cu Muzeul Național „George Enescu“. Programul și-a propus să sprijine pregătirea tinerilor muzicieni români alături de instrumentiști de elită, contribuind la specializarea lor într-un gen muzical care nu se bucură de foarte mare susținere în mediul academic.

13 octombrie / Concert susținut de Cvartetul Belcea în cadrul rezidențiatului la Ateneul Român. Invitat special: pianistul Kevin Kenner. În program: Anton Webern, *Langsamer Satz*, W.A. Mozart, *Cvartetul K 465*, César Franck, *Cvartetul cu pian*.

13-15 octombrie / Cursuri de măiestrie pentru tinere cvartete susținute de Cvartetul Belcea, la care au participat cvartetetele Arcadia (Cluj-Napoca), Unistring (Chișinău), Cantabile (București). Cursurile s-au desfășurat la Ateneul Român și la Universitatea Națională de Muzică din București.

14 decembrie / Concertul de absolvire al tinerelor cvartete participante la cursurile de măiestrie susținute de Cvartetul Belcea în perioada 2007-2009. Recitalul a avut loc în Sala Mică a Ateneului Român. Au participat cvartetetele Arcadia (Cluj-Napoca), Anima și Cantabile (București) și Unistring (Chișinău).

16 decembrie / Ultimul concert susținut de Cvartetul Belcea în cadrul rezidențiatului la Ateneul Român. Invitat special: Cvartetul Arcadia (Cluj-Napoca), absolvent al cursurilor de măiestrie.

Remus Azoitei și Eduard Stan

Din cele 15 prestigioase săli de concerte care au găzduit, începând de la 1 octombrie, turneul *Enescu-Brahms European Encounters* susținut de Remus Azoitei și Eduard Stan în organizarea Institutului Cultural Român, au mai rămas trei: 25 noiembrie – București, Ateneul Român, 9 decembrie Washington DC, Kennedy Center for the Performing Arts și 10 decembrie – New York, Carnegie Hall, Weill Recital Hall.

Unul dintre motivele pentru care au fost aleși de organizatori pentru acest turneu reprezentativ pe care îl putem asimila, prin paralelism, cu cel legat de promovarea Festivalului *Enescu* din primăvară, a fost acela că Remus Azoitei și Eduard Stan sunt autorii a două albume ce cuprind integrala lucrărilor pentru vioară și pian ale lui George Enescu, proiect în premieră mondială, editat de casa de discuri Hänssler Classic (Germania) în 2007 și 2008, care s-a bucurat deja de aprecierea criticii muzicale din întreaga lume.

Rememorând cele 12 săli în care ICR le-a oferit celor doi ocazia să reprezinte imaginea României până la acest moment, vom constata că este vorba de spații-reper pentru istoria vieții muzicale europene a ultimului secol. Povestea a început pe 1 octombrie la München-Gasteig, Carl Orff Saal, a continuat la Stockholm, Konserthuset, Grünewaldsalen Bruxelles, Palais des Beaux Arts, Hamburg, Laiszhalle, Kleine Saal, Praga, Rudolfinum, Suk Hall, Copenhaga, Black Diamond, Royal Library, Madrid, Auditorio Nacional, Sala de Camara, iar în luna noiembrie i-a purtat deja pe cei doi la Paris, Salle Cortot, Dublin, National Concert Hall, John Field Room, Amsterdam, Concertgebouw, Kleine Saal, Viena, Wiener Konzerthaus, Schubert Saal, și Berlin, Konzerthaus, Kleiner Saal.

Oltea Șerban-Pârâu, *Ziarul de duminică*

În program: Joseph Haydn, *Op. 20 nr. 2*, Dmitri Șostakovici, *Cuartetul Op. 14*, George Enescu, *Octuorul op. 7*.

1 octombrie - 10 decembrie / Turneul internațional de muzică de cameră „Enescu-Brahms: European Encounters” susținut de muzicienii Remus Azoitei (vioară) și Eduard Stan (pian). În program: George Enescu, *Sonata „Torso” în la minor*, Johannes Brahms, *Sonata nr. 3 op. 108*, Johannes Brahms, *Sonata nr. 2 op. 100* și George Enescu, *Sonata nr. 3 op. 25 „În caracter popular românesc”*.

Calendarul turneului:

- 1 octombrie** – München, Gasteig, Carl Orff Saal
- 7 octombrie** – Stockholm, Konserthuset, Grünewaldsalen
- 15 octombrie** – Bruxelles, Palais des Beaux Arts, Chamber Music Hall
- 17 octombrie** – Hamburg, Laiszhalle, Kleiner Saal
- 20 octombrie** – Praga, Rudolfinum, Suk Hall
- 27 octombrie** – Copenhaga, Black Diamond, Royal Library
- 28 octombrie** – Madrid, Auditorio Nacional, Sala de Camara
- 10 noiembrie** – Paris, Salle Cortot
- 11 noiembrie** – Dublin, National Concert Hall, John Field Room
- 15 noiembrie** – Amsterdam, Concertgebouw, Kleine Saal
- 17 noiembrie** – Viena, Wiener Konzerthaus, Schubert Saal
- 19 noiembrie** – Berlin, Konzerthaus, Kleiner Saal
- 25 noiembrie** – București, Ateneul Român
- 9 decembrie** – Washington DC, Kennedy Center for the Performing Arts
- 10 decembrie** – New York, Carnegie Hall, Weill Recital Hall

DEZBATERI ȘI CONFERINȚE

15, 17 septembrie / La University of Maryland, SUA, au fost organizate primele două dezbateri din seria „1989 and Its Aftermath: Comparative Perspectives on Revolutions, Liberal Values and Democracy: 1989 and the Rebirth of Citizenship: Constitutionalism and Democracy in East Central Europe”, conferință susținută de Ioan Stanomir (Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București), Karol Soltan și Vladimir Tismăneanu (University of Maryland), și „Myth and Mystification. The 1989 Romanian Revolution Twenty Years After”, susținută de Angelo Mitchievici (Facultatea de Litere, Universitatea „Ovidius” din Constanța) și Vladimir Tismăneanu, pornind de la filmul regizorului Corneliu Porumboiu, *A fost sau n-a fost* (2006).

27 octombrie / Cea de-a treia dezbatere din seria „1989 and Its Aftermath: Trust and Civic Engagement after 1989”, desfășurată la University of Maryland, SUA. Participanți: Eric Uslaner (University of Maryland) și Gabriel Bădescu (Facultatea de Științe Politice, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca); moderator Vladimir Tismăneanu.

9-10 noiembrie / Conferința internațională „The End and the Beginning: The Revolutions of 1989 and the Resurgence of History”, organizată la Washington DC, SUA, în parteneriat cu Center for the Study of Post-Communist Societies (University of Maryland), în colaborare cu Ambasada României la Washington și History and Public Policy Program (Woodrow Wilson International Center for Scholars). Participanți: Vladimir Tismăneanu, Horia-Roman Patapievici (Președintele ICR), Mircea Mihăieș (Vicepreședinte al ICR), Agnes Heller (The New School), Gale Stokes (Rice University), Charles Gati (Johns Hopkins University), A. Ross Johnson (Woodrow Wilson Center), Konrad Jarausch (University of North Carolina), Jeffrey Herf (University of Maryland), Victor Zaslavsky (LUISS), Vladislav Zubok (Temple University), Thomas Blanton (George Washington University), James McAdams (University of Notre Dame), Karol Soltan (University of Maryland), Tom Gallagher (University of Bradford), Charles King (Georgetown University), Bradley Abrams (Columbia University), Nicholas Miller (Boise State University), T. Mills Kelly (George Mason University), Lavinia Stan (St. Francis Xavier

University) și Noemi Marin (Florida Atlantic University), Cătălin Avramescu (Universitatea din București), Iulia Motoc (Universitatea din București), Bogdan Cristian Iacob (Central European University) și jurnaliștii Ioan T. Morar și Emil Hurezeanu.

12-15 noiembrie / Lansarea volumului *Stalinism Revisited* în cadrul convenției anuale a AAASS (American Association for the Advancement of Slavic Studies), organizată la Boston, SUA. Volumul reunește lucrările prezentate la conferința „Stalinismul: sinteze și comparații. Crearea regimurilor comuniste în Europa de Est” (29-30 noiembrie 2007) și a fost editat de Central European University Press.

12-14 noiembrie / Conferința Internațională „Imitatio / Inventio: the Rise of «Literature» from Early to Classic Modernity”, organizată la București de New Europe College, Centrul pentru Excelență în Studiul Identității Culturale de la Universitatea din București și ICR. Participanți: prof. Carlo Ginzburg (UCLA), prof. Michael McKeon (Rutgers University), prof. John Roe (University of York), prof. Stephen Prickett (Kent University), prof. Ivan Lupic (Columbia University), prof. Patricia Parker (Stanford University), prof. Mihaela Irimia (Universitatea din București), prof. Andrei Pleșu, rector NEC.

MULTIART

noiembrie-decembrie / Serie de evenimente românești organizate în parteneriat cu programul Peninsula Arts al Universității din Plymouth, cu ocazia lansării primelor patru volume din seria de traduceri din autori români care va apărea la University of Plymouth Press în perioada 2009-2013.

13 noiembrie - 19 decembrie / Expoziție de artă plastică românească cu lucrările celor patru graficieni care au ilustrat volumele: Alexandru Rădvan, Anca Boeriu, Florin Stoiciu, Florica Prevenda. A participat criticul de artă Ruxandra Demetrescu.

14 noiembrie / Lansarea volumelor Ioan Groșan, *Caravana cinematografică*, Max Blecher, *Întâmplări în irealitatea imediată*, Mircea Ivănescu, *O selecție de poeme*, și Constantin Noica, *Șase maladii ale spiritului contemporan*, în cadrul unei mese rotunde la care au participat Mircea Mihăieș (Vicepreședinte al ICR), Ioan Groșan și Paul Honeywell (University of Plymouth Press).

14 noiembrie / Proiecția filmului *Independența României* cu acompaniament live la pian de Lola Perin, în cadrul programului „Rescoring the Silent” al Peninsula Arts.

26 noiembrie - 3 decembrie / Retrospectiva de film românesc „The Shadow of Ceausescu - A Season of Romanian Features Contextualising the Romanian Revolution”: 4 luni, 3 săptămâni și 2 zile, regia: Cristian Mungiu; *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu; *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean; *Videogramele unei revoluții*, regia: Andrei Ujică, și *A fost sau n-a fost*, regia: Corneliu Porumboiu. Au fost prezenți la eveniment, cu sprijinul ICR, criticii de film Irina Margareta Nistor și Angelo Mitchevici.

UK Distributor
 M&M International
 12 Essex Road,
 London,
 Essex PL3 9DF,
 United Kingdom
 Phone: 0205 291 0000
 T: +44 (0)1775 202133
 m&m@mminternational.com
 Website only
 T: +44 (0)1775 202133
 www.mminternational.com
 Quizzes only
 T: +44 (0)1775 202133
 www.mminternational.com
 Tickets can be placed on the
 M&M website
 www.mminternational.com
 Tickets can also be placed
 at the following websites
 www.ticketcity.com for the
 Essex Theatre
 M&M Bookshop, London
 University of Plymouth Press
 42-46 The Barbican, when the
 period ticket is purchased in a
 retail location or purchase
 from the address below
 Avenue Centre
 All card payments should be
 sent to the address below
 University of Plymouth Press
 Room M12
 Lord Bunting
 University of Plymouth
 Drake Circus
 Plymouth PL4 8AA
 United Kingdom
 01752 233411 ext 48

**Peninsula Arts
 Romanian Festival
 2009**

Exhibition
 David Hume, Steve Semmes
 24 November - 17 December 09
 Exhibition
 14 November - 11 December 09
FREE Admission
 Café Gallery, Bristol Square
 Building, University of Plymouth

Exhibition
 José Martí, Amos, Steve Semmes,
 José Martí, Amos, Steve Semmes,
 Steve Semmes
 14 November - 11 December 09
FREE Admission
 Plymouth Arts Centre,
 National Learning Building

Bank Launch & Reception
 25 November - 26 November
 14 November 09 - 14 November
FREE Admission
 Bristol Learning Building

Exhibition
 The Shadow of Ceausescu
 26 November - 27 December 09
 12.00pm - 5.00pm daily
 25 Cornhill, Bristol Learning Building
 National Learning Building
 Plymouth PL4 8AA
 01752 233411
 Email: p.gardner@plymouth.ac.uk

Exhibition
 The Shadow of Ceausescu
 26 November - 27 December 09
 12.00pm - 5.00pm daily
 25 Cornhill, Bristol Learning Building
 National Learning Building
 Plymouth PL4 8AA
 01752 233411
 Email: p.gardner@plymouth.ac.uk

Exhibition
 The Shadow of Ceausescu
 26 November - 27 December 09
 12.00pm - 5.00pm daily
 25 Cornhill, Bristol Learning Building
 National Learning Building
 Plymouth PL4 8AA
 01752 233411
 Email: p.gardner@plymouth.ac.uk

For full details of gallery opening times and
 Film Theatre visit: www.peninsula.ac.uk

DIRECȚIA ROMÂNII DIN AFARA ȚĂRII

Pe parcursul anului 2009, Direcția Români din Afara Țării a dezvoltat o serie de programe, proiecte și acțiuni culturale destinate comunităților românești din vecinătatea României, dar și din diaspora, cu un impact major pentru zonele în care s-au desfășurat.

În primul semestru al anului, a continuat proiectul anual „Școala românească în Bulgaria”, demarat încă din 2006 și care constă în organizarea de cursuri interactive de limbă română în școli cu predare în limba bulgară din Vidin și Siliștra pentru aproximativ o sută de cursanți. Cursurile au fost susținute lunar de cinci profesori de etnie română din Bulgaria și de doi profesori de limba română din România de la Universitatea din București (cadre didactice cu experiență în predarea limbii române pentru străini), și au vizat noțiuni de lexic românesc, corectitudine gramaticală, morfologie și stilistică românească și conversație.

A continuat seria proiectelor destinate comunității românești din nord-estul Serbiei (Timoc), ca o modalitate eficientă de promovare a identității culturale și religioase a românilor din această parte a Serbiei. În spiritul acestei idei, a fost demarat proiectul „Mediateca românilor din Timoc”, ca parte a unui program mai amplu, de lungă durată, care și-a fixat drept obiectiv central promovarea patrimoniului istoric și cultural al comunității românești din nord-estul Serbiei prin valorificarea obiectivă și practică a cercetărilor de teren pe teme antropologice și etnografice și prin mediatizarea lor prin canale audio, video și virtuale, în România și în străinătate. Ideea care a stat la baza proiectului a fost aceea de a inaugura o colecție care să cuprindă studii de etnografie, filologie, istorie, redactate sub forma unor jurnale de teren atractive și antrenante, dedicate culturii populare a românilor din nord-estul Serbiei. Proiectul a vizat aprofundarea cunoașterii *la ea acasă* a comunității românești din această parte a Serbiei, afinitățile cu limba și cultura română, redescoperirea specificului zonei, emblematic – prin arhaicitatea și particularitățile sale, prin ritualuri, rituri și simboluri, prin obiceiuri și datini – pentru fondul cultural românesc de care aparține organic. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Universitatea de Vest din Timișoara, Federația Românilor din Serbia și Consiliul Național al Minorității Naționale Române din Serbia și a inclus dezbateri publice, proiecții de filme documentare, precum și o expoziție de fotografie cu subiecte extrase din modul de viață actual, urbanitate, evoluție istorică și socio-culturală a unor sate/comune reprezentative locuite de români.

În acest context, Direcția Români din Afara Țării a fost principalul organizator al celei de a treia ediții a Festivalul de Paște al Românilor din Timoc (Serbia), din 21 aprilie 2009, manifestare culturală dedicată Sfintei Sărbători a Învierii Domnului și tradițiilor

românești de Paște. Evenimentul s-a bucurat de participarea a peste cinci sute de etnici români din Serbia și din țară, precum și a celor doi episcopi ai Bisericii Ortodoxe Române – Episcopul Daniil al Episcopiei Daciei Felix din Serbia și Episcopul Lucian al Episcopiei de Caransebeș. Eveniment cu o tradiție de trei ani, Festivalul este, alături de Sărbătoarea Zilei Naționale a României, cea mai importantă manifestare publică a comunității românești din această zonă, la care participă anual aproximativ trei sute de persoane. Evenimentul s-a desfășurat în aer liber, pe pajiștea din apropierea Bisericii Ortodoxe Române din Malainița (locaș păstorit de preotul român Boian Alexandrovici), incluzând reprezentații de cântec și dans popular susținute de ansambluri din satele Bucia, Tanda, Lumnița, Cobișnița, alături de interpreți din zona Negotinului.

Concertul susținut de Tudor Gheorghe la Bor (Serbia), pe 20 noiembrie 2009, a încheiat seria manifestărilor dedicate românilor din Timoc. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Consiliul Național al Minorității Române din Serbia.

Primul semestru al anului 2009 a înregistrat și evenimente culturale de anvergură destinate comunităților românești din diaspora, printre care s-au numărat reprezentațiile teatrale *Cântarea cântărilor*, regia: Cătălina Buzoianu, la Marsilia (Franța, 11-15 martie 2009), *Dialoguri și fantezii în jazz* cu Ion Caramitru și Johnny Răducanu la comunitățile românești din Germania (16-17 mai 2009), dar și pe cele care au marcat Sfintele Sărbători Pascale, precum concertele de muzică bizantină susținute de Corala bărbătească „Armonia” din Constanța în parohia ortodoxă din Lisabona (Se Catedral și Basilica de Estrela, 4-6 aprilie 2009).

Sub genericul „20 de ani de la Revoluția Română din Decembrie 1989”, Direcția Români din Afara Țării a organizat, la Milano, în perioada 3-7 iunie 2009, cea de a doua ediție a proiectului „România-Italia. Întâlniri culturale și artistice la Milano”. Programul a constat într-o serie de patru serate cultural-artistice care au adus în prim-plan oameni de cultură, artiști români renumiți, dar și oameni de cultură și jurnaliști italieni, cunoscători ai României și atașați valorilor culturale românești.

Ziua Europei și Anul European al Creativității și Inovării au fost marcate de un proiect amplu, „Orizonturi culturale românești” (Padova, 9-24 mai 2009), desemnat câștigător în cadrul selecției de propuneri de parteneriate „Fii creativ! Fii inventiv! Fii european!” (februarie-martie 2009). Proiectul a inclus un mozaic cultural în memoria graficianului român Marcel Chirnoagă, unul dintre cei mai renumiți artiști plastici români contemporani, prieten al Italiei și îndeosebi al orașului Padova, proiecții de film, concerte de muzică populară românească și muzică clasică.

Programul „Fii creativ! Fii inventiv! Fii european!” s-a constituit ca o invitație către asociațiile românești din străinătate de a transmite propuneri de parteneriate în vederea organizării în 2009 a unor evenimente culturale de anvergură, ample campanii de promovare a unor valoroase creații culturale românești, existente sau în curs de realizare, valorificând astfel potențialul creativ și inovator al comunităților românești de pretutindeni. În cadrul aceleiași program, a fost organizat proiectul „Vioara Stradivarius în Europa” (etapa Spania), 12-15 octombrie 2009, proiect propus de Asociación Puente Cultural Rumano-Gallego și care s-a desfășurat la Santiago de Compostela (Spania), în Sala Auditorio a Filarmonicii. Programul a cuprins două concerte susținute de violonistul Alexandru Tomescu și de pianistul Horia Mihail, și un atelier de creație – „Artiști în dialog”, workshop cultural româno-spaniol cu implicarea artiștilor români și a unor instrumentiști și muzicologi spanioli.

Sprijinul acordat programului „Teatrul românesc în comunitățile românești din Germania” a continuat și în anul 2009. Astfel, în 25 septembrie, la München, a avut loc reprezentația Teatrului Nottara cu piesa *Titanic Vals* de Tudor Mușatescu, în regia lui Dinu Cernescu. Evenimentul s-a înscris în seria manifestărilor dedicate „Zilelor Culturale Românești la München”, alături de spectacolul *Dialoguri și fantezii în jazz* cu Ion Caramitru și Johnny Răducanu (organizat cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe al României), o seară de muzică de cameră, un concert de muzică clasică pentru copii, precum și o seară de folclor cu ansamblul „Plaiul Oltului” (concert susținut de Cancelaria de Stat a Bavariei).

La sfârșitul anului 2008, în perspectiva anului 2009, a fost organizată a doua ediție a concursului de proiecte pentru publicațiile culturale în limba română din Republica Moldova finanțate de Institutul Cultural Român. În urma evaluării dosarelor, un juriu format din experți externi a selectat șapte publicații: *Clipa*, *Contrafort*, *Destin Românesc*, *Limba Română*, *Sud-Est cultural*, *Semn* și *Stare de urgență*. De asemenea, ICR a finanțat în 2009 editarea publicației în limba română *Glasul Bucovinei*, care apare în Ucraina.

Activitatea Direcției Români din Afara Țării a inclus și în acest an donații de carte și publicații cu titlu gratuit în beneficiul unor asociații, școli parohiale sau laice și biblioteci românești, dar și al unor instituții străine interesate de valorile noastre naționale și de cooperarea cu comunitățile românești din vecinătatea României și din lume.

PROIECTE

1 februarie – 30 iunie / Proiectul „Limba română, pașaport european al românilor din Bulgaria”, organizat ca o continuare a programului general „Școala românească în Bulgaria”, inițiat în anul 2006. Derulat în parteneriat cu Comunitatea Românilor din Bulgaria (CRB), proiectul a constat în organizarea unor cursuri interactive de limbă română la Liceul „Țar Simeon Veliki” din Vidin și a unei școli cu predare în limba bulgară din Silistra (100 de cursanți). Cursurile (cu o durată de trei ore pe zi) au fost susținute lunar de cinci profesori de etnie română din Bulgaria și de doi profesori de limba română din România, de la Universitatea din București. Cursurile au cuprins noțiuni de lexic românesc, corectitudine gramaticală, morfologie și stilistică românească, conversație etc., prilej pentru elevii și profesorii din țara vecină să interacționeze cu limba română literară și să beneficieze de un schimb de experiență cu profesorii din România. Suportul pentru curs a fost unul tradițional (carte), cât și audio/video (CD audio, proiecții video etc.).

11-15 martie / Spectacolul *Cântarea cântărilor*, regia: Cătălina Buzoianu, s-a constituit ca un amplu eveniment teatral organizat la Salon de Provence, Franța, în parteneriat cu Asociația Europeană Franco-Română Mnémosyne din Marsilia. Evenimentul a fost destinat comunităților românești din sudul Franței, dar și publicului nativ din zonă. Programul a cuprins o reprezentație cu piesa *Cântarea cântărilor* (13 martie 2009), un atelier interactiv cu publicul și o serie de conferințe despre teatrul românesc contemporan (14 martie 2009).

4-5 aprilie / În cadrul programului „Tradiție și Spiritualitate românească în comunitățile românești din diaspora”, destinat comunităților românești arondate parohiilor aflate sub jurisdicția Mitropoliei Ortodoxe a Europei Occidentale și Meridionale, a avut loc o serie de concerte de muzică bizantină susținute de Corala bărbătească „Armonia” din Constanța. Primul eveniment din această serie a fost organizat cu ocazia sărbătorilor pascale, la Lisabona, în parteneriat cu Biserica Ortodoxă Română din capitala Portugaliei (Capela „Intrarea Maicii Domnului în Biserică”, preot Marius Viorel Pop) și cu Arhiepiscopia Tomisului din Constanța. Programul a cuprins două concerte de muzică sacră, la Se Cate-

dral, pe data de 4 aprilie și la Basilica de Estrela pe data de 5 aprilie. La cele două concerte au fost prezenți atât enoriașii bisericii românești, cât și nativi lusitani, membri ai familiilor mixte (aprox. șapte sute de persoane, la ambele concerte). În Lisabona și în împrejurimi trăiesc 40 000 de români, majoritatea ortodocși. Slujbele se desfășoară în biserici catolice, puse la dispoziția comunităților românești și adaptate, pe cât posibil, slujirii ortodoxe. Biserica este și sediul altor activități specifice unor comunități de imigranți: aici se desfășoară cursuri de limba română și portugheză pentru copii. Tot aici funcționează o bibliotecă românească și se acordă asistența socială și juridică.

9-22 mai / „Orizonturi culturale românești la Padova“, unul dintre proiectele câștigătoare în cadrul selecției de propuneri de parteneriate „Fii creativ! Fii inovativ! Fii european!“ (februarie-martie 2009), cu ocazia desemnării anului 2009 Anul European al Creativității și Inovării. Evenimentul a fost realizat în parteneriat cu Asociația socioculturală română COLUMNNA din Padova (Italia), Asociația Europeană pentru Prietenia între Italia și România „Amici“ din Torreglia, Provincia Padova, Universitatea din Padova (Italia). Proiectul a inclus un mozaic cultural în memoria graficianului român Marcel Chirnoagă, conferințe, proiecții de film, concerte de muzică populară românească și muzică clasică. Evenimentele au avut loc în sala Bastione Alicorno, Piazzale Santa Croce.

16-17 mai / Spectacolul *Dialoguri și fantezii în jazz* cu Ion Caramitru și Johnny Răducanu, dedicat comunităților românești din Germania. Köln și Frankfurt). Direcția Români din Afara Țării a organizat, în colaborare cu Centrul Cultural Român din Köln, două seri de muzică de jazz și poezie, la Frankfurt (sala „Theater International“), pe data de 16 mai și la Köln (sala Bürgerhaus Kalk“), pe data de 17 mai. Scenariul și regia spectacolului sunt semnate de Ion Caramitru. Spectacolele de la Köln și Frankfurt au fost precedate de conferința „Limba poetică în teatru“, susținută de prof. Lavinia Olteanu.

3-7 iunie / „România-Italia. Întâlniri culturale și artistice la Milano“, ediția a II-a, desfășurat în parteneriat cu Centrul de Producții Teatrale din Milano și Centrul Cultural Italo-Român din Milano. Participanți: Cristina Lefter și Nelu Pascu, pictori de origine română care trăiesc în Italia; artista Marciana Petrilă (profesor de harpă la Institutul Muzical din Torino); regizoarea Maria Ștefanache (directorul Centrului de Producții Teatrale din Milano); scriitorii români de limbă italiană: Ingrid Beatrice Coman, Mihai Mircea Butcovan, Viorel Boldiș; scriitori italieni autori ai unor volume despre România: Emanuela Zanotti, Manuela Gandini, Sabrina Arpini, Giovanni Ruggeri, Antonio Ricci. Programul

a mai cuprins serii de comunicări susținute de: prof. Bruno Mazzoni (decanul Facultății de Limbi Străine a Universității din Pisa), prof. Giuseppe Cina (profesor de arhitectură la Universitatea Politehnică din Torino), prof. Lorenzo Renzi (Universitatea din Padova), prof. Roberto Scagno (Universitatea din Padova), prof. Cesare Alzati (Universitatea Catholică din Milano), prof. Giorgio Galli (Universitatea de Stat din Milano), prof. Lauro Grassi (Universitatea de Stat din Milano), prof. Adrian Niculescu (Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București), prof. Sorin Vasilescu (Universitatea de Arhitectură „Ion Mincu“ din București). Jurnaliști invitați: Luigi Ippolito și Michele Farina (*Corriere della Sera*); Elo Foti și Renato Rangheri (*Il Giornale*); Claudio Mesoniat și Gabriele Nissim (RTV Svizzera Italiana); Andrea Colandrea (*Corriere del Ticino*); Cristina Stănescu (Italia Uno TV); Emanuele Giordana (Rai Radio Tre & Agenzia di stampa „Lettera 22“); Pirkko Peltonen (RAI). Cu această ocazie a fost organizat un stand cu cărțile apărute în Italia cu sprijinul ICR. Au fost deschise expoziții de pictură și de arhitectură, proiecții de film documentar despre Revoluția Română din 1989 etc. Programul a debutat, la sediul Institutului San Fedele, pe 3 iunie, cu expoziția de pictură din creația Cristinei Lefter și a lui Nelu Pascu și s-a încheiat, pe 7 iunie, cu trei documentare video despre viața și cariera artiștilor români în Italia: Marinela Ștefănescu – balerin, Virginia Popescu – prim-violonistă (timp de douăzeci de ani) la Opera Scala din Milano, Ștefan Coleș – violonist, directorul Academiei de Muzică din Como, Gheorghe Iancu – balerin, directorul corpului de balet al Operei Române.

1 aprilie – 30 iunie / Proiectul „Mediateca românilor din Timoc“ (Serbia). Parteneri: Catedra de literatură română și comparată a Universității de Vest din Timișoara (consultanți științifici: prof. dr. Otilia Hedeșan și o echipă de trei cercetători, doctoranzi), Federația Românilor din Serbia și Consiliul Național al Minorității Naționale Române din Serbia. Proiectul se desfășoară pe mai multe etape:

I. 1 aprilie – 30 iunie 2009 / Ateliere de cercetare etnografică și antropologică. Prima etapă a constat într-o amplă campanie de cercetare a anumitor zone a Timocului, locuite de români, în selectarea unor regiuni semnificative din punct de vedere etnografic, istoric și cultural. Principalul obiectiv al acestei etape a vizat obținerea și arhivarea unui fond documentar referitor la modul de viață, istorie, obiceiuri populare, tradiții, ritualuri ale acestei comunități cu prilejul unor evenimente deosebite din viața ei: nașterea, nunta, moartea, urmărind în special sărbătorile religioase și reperatele cardinale din calendarul creștin al comunității. Au fost efectuate cercetări aplicate în aceste regiuni (anchete de teren,

interviuri, observație participativă, documentare fotografică, înregistrare audio și video).

II. 17-19 aprilie / Festivalul de Paște al Românilor din Timoc, eveniment cu o tradiție de trei ani, singura manifestare publică de anvergură a comunității românești din această zonă, alături de Sărbătoarea Zilei Naționale a României, la care au participat aproximativ trei sute de persoane. Desfășurat în aer liber, pe pajiștea din apropierea Bisericii Ortodoxe Române din Malainița, programul evenimentului a cuprins reprezentații de cântec și dans popular susținute de ansamblurile din satele Criveli, Cobișnița și Bucopcea, Metovnița, Tanda, Bucia și interpreți de muzică românească din Pomoravlie și Craina, sate cu populație majoritar românească. Înregistrarea pe bandă și peliculă de film a evenimentului constituie un moment foarte important în caravana de cercetare și documentare a tradițiilor din zonă, fenomene de mare varietate și vechime, prezentând accente și trăsături de origine precreștină, încă bine păstrate la românii timoceni.

III. Realizarea a două filme documentare pe baza informațiilor și materialului cules pe perioada atelierelor de cercetare de teren, unul referitor la modul de viață actual, urbanitate, evoluție istorică și socioculturală a unor sate/comune reprezentative locuite de români, cu fizionomia, mentalități și alte particularități specifice care atestă apartenența lor la fondul cultural românesc, iar al doilea, realizat exclusiv din perspectiva obiceiurilor, tradițiilor, riturilor și ritualurilor populare, a creațiilor folclorice, a graiului și a suportului epic din baladele lăutarilor *ungureni*. Sub acest etnonim secundar e cunoscută cea mai mare parte a românilor din Serbia de est, dintr-un perimetru geografico-istoric încadrat între râul Morava, la vest, Dunăre, la nord, munții Rtanj, la sud, iar la est mărginindu-se cu celălalt grup românesc, de *țărani* (între cele două grupuri specialiștii semnalând existența unei treptate tranziții dialectale și etnografice). Regizori: Ionuț Pițurescu, Marius Olteanu.

IV. Fructificarea și promovarea informațiilor culese din teren în mediul specialiștilor, dar și al publicului larg, în cadrul unei dezbateri publice, cu tema „Populații istorice astăzi: Românii uitați din Serbia – identitate și cultură românească”. Pe 4 noiembrie, la Institutul Cultural Român a avut loc proiecția filmului documentar *Sinele și celălalt. Balkan love story*, realizat de Ionuț Pițurescu, iar pe 5 noiembrie au fost programate proiecția filmului documentar și vernisajul expoziției de fotografie „Timoc/Lumea de dincolo”, regizor și fotograf Marius Olteanu. La evenimente au participat protopopul iconom stavrofor Boian Alexandrovici, paroh al Mălăiniței și Remesianei și protopop al Daciei Ripensis (Serbia), Zavișa Jurj, președintele asociației Ariadnae Filum din

Bor (Serbia), Dușan Pârvulovici, directorul Federației Românilor din Serbia (Negotin). De asemenea, au luat cuvântul prof. univ. dr. Otilia Hedeșan, Universitatea de Vest din Timișoara, Dorin Lozovanu, președintele Asociației Europene de Geografie și Etnologie din Republica Moldova, dr. Emil Țirconnicu, cercetător la Institutul de Etnografie și Folclor din București. Au fost prezentate rezultatele cercetărilor de teren, în ceea ce privește evoluția și situația demografică și culturală a românilor din Timoc. Sponsori: EPSON, Blue Ridge Art&Graphics, Square Media.

14-26 iunie / „Atelierele literare de la Românești (tabără de creație literară transfrontalieră)”, ediția a II-a, 14-26 iunie, Românești, comuna Tomești, județul Timiș. Partener: Filiala Timișoara a Uniunii Scriitorilor din România, Fundația Vest pentru Jurnalism Regional și Euroregional Timișoara (România), Casa de Presă și Editura Libertatea Novi Sad (Serbia), Revista *Lumina* Pančevo (Serbia). Proiectul a ținut cultivarea, promovarea și consolidarea parteneriatului și bunelor relații dintre Uniunea Scriitorilor din România și scriitorii români care trăiesc și își desfășoară activitatea în Regiunea Autonomă Vojvodina din Serbia. Grupul operator al proiectului a fost constituit din zece scriitori (cinci din România și cinci din Serbia), membri ai Filialei Timișoara a Uniunii Scriitorilor din România. Beneficiarii proiectului au fost nativii români din Banat și comunitatea românească din Regiunea Autonomă Vojvodina și Valea Timocului.

12-24 iulie / Cea de-a XVIII-a ediție a „Cursurilor de perfecționare pentru cadre didactice care predau în limba română în țările din jurul României”. Programul s-a desfășurat la Mamaia, jud. Constanța, în perioada 12-24 iulie. Au participat douăzeci de profesori care predau în limba română în Republica Moldova, Ucraina, Bulgaria și Serbia. Cursurile au fost susținute de profesori universitari, lectori și cercetători din cadrul Asociației Naționale a Profesorilor de Limba și Literatura Română „Ioana Em. Petrescu” din Cluj-Napoca (ANPRO). De asemenea, au fost invitați să susțină conferințe și seminarii prof. dr. Dorin Dobrinu (director general, Arhivele Naționale ale Statului) și prof. dr. Toader Nicoară (Prorector, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca). În cadrul prelegerilor și dezbaterilor au fost abordate teme precum didactica predării limbii și literaturii române, rolul manualelor de limba și literatura română utilizate în școlile românești din țările vecine ca mijloc de păstrare a identității culturale și spirituale, programe, metode și proceduri specifice integrării învățământului românesc în Europa.

25 septembrie / În cadrul proiectului „Teatrul românesc în Germania”, a avut loc o reprezentație cu spectacolul *Titanic Vals* de Tudor Mușatescu, în regia lui Dinu Cernescu, susținută de trupa

Teatrului Nottara la München. Partener: Gesellschaft zur Förderung Rumänischer Kultur und Tradition din München. În distribuție: Ruxandra Sireteanu, Georgeta Caropol, Luminița Teodosiu, Sorin Cociș, Alexandru Jitea, Gabriela Crișu, Raluca Gheorghiu, Ioana Calotă Lupu, Alexandru Gheorghiu, Lucian Ghimiși, Claudiu Romilă și Nicolae Cristian. Evenimentul s-a înscris în seria manifestărilor dedicate „Zilelor Culturale Românești la München”, alături de spectacolul *Dialoguri și fantezii în jazz* cu Ion Caramitru și Johnny Răducanu, o seară de muzică de cameră, un concert de muzică clasică pentru copii, precum și o seară de folclor cu ansamblul „Plaiul Oltului”.

1-6 august / „Festivalul Național al Tradițiilor Populare”, desfășurat la Sibiu, organizat în parteneriat cu Complexul Național Muzeal „ASTRA” Sibiu. Festivalul a fost conceput ca o manifestare interactivă, de dialog direct între actanți și publicul vizitator. Au fost prezentate cele mai valoroase tradiții culturale păstrate în viața comunităților rurale. La festival au fost invitați reprezentanți autentici ai tradițiilor populare, săteni din țară și din jurul ei, ansambluri și grupuri folclorice din comunitățile românești din Serbia (Timoc) și Ucraina (ansamblul Dor Basarabean din Ismail).

„Vioara Stradivarius în Europa” – violonistul Alexandru Tomescu și pianistul Horia Mihail

Concert Tudor Gheorghe în Serbia

Puțini dintre noi realizează că una dintre cele mai importante resurse ale țării este diaspora. Această resursă și-a dovedit potențialul în infinite ocazii, sub multiple forme – politice, economice, științifice, culturale, religioase etc. [...] Spre deosebire însă de Biserica Ortodoxă Română, care, organizatoric, s-a mișcat surprinzător de bine la acest capitol, instituțional vorbind, statul român realizează mult prea puțin pentru diaspora occidentală. Excepție face doar Institutul Cultural Român, care, de când este condus de echipa lui H.-R. Patapievici, a luat un avânt de neimaginat – asta însemnând și foarte multe proiecte concrete dedicate românilor din afara granițelor.

Marius Vasileanu, *România liberă*

12-15 octombrie / „Vioara Stradivarius în Europa” (etapa Spania), proiect organizat în parteneriat cu Asociația Puente Cultural Rumano-Gallego, Santiago de Compostela și desfășurat la Santiago de Compostela, Sala Auditorium a Filarmonicii. Evenimentul a fost realizat cu sprijinul Societății Române de Radiodifuziune și al Fundației Marconi pentru Comunicare, Relații

Publice și Educație. Programul a cuprins două concerte susținute de violonistul Alexandru Tomescu și de pianistul Horia Mihail, precum și un atelier de creație, „Artiști în dialog”, workshop cultural româno-spaniol cu implicarea artiștilor români, alături de instrumentiști și muzicologi spanioli, de alți specialiști și melomani interesați de cultura română.

20 noiembrie / Concert susținut de Tudor Gheorghe la Bor, Serbia, organizat în parteneriat cu Consiliul Național al Minorității Române din Serbia. Evenimentul a avut loc în sala cinematografului din localitate (capacitate: 700 locuri) și a încheiat seria manifestărilor dedicate românilor din Timoc. Manifestarea a fost promovată de *Jurnalul Național* și de TVR1.

28 noiembrie - 1 decembrie / „Ziua Națională a României în comunitățile de români din Spania” s-a desfășurat în orașul Alcalá de Henares, pe 28 noiembrie, și în orașul Coslada, pe 1 decembrie, în parteneriat cu Asociația Hispano-Română „România” din Madrid. Programul a cuprins un spectacol de muzică și dansuri populare susținut de Ansamblul folcloric „Dor Transilvan”, Cluj-Napoca, și o expoziție de fotografie „Urși și alte măști” a fotografului Dragoș Lumpan (fotografiile prezentând obiceiuri și tradiții românești de Anul Nou). Proiectul a făcut parte din programul „Tradiție și spiritualitate în comunitățile românești din diaspora”, demarat la începutul anului cu evenimentele dedicate Sărbătorilor Pascale la românii din Portugalia și Serbia (Timoc).

PUBLICAȚII

La sfârșitul anului 2008, în perspectiva anului 2009, a fost organizată a doua ediție a concursului de proiecte pentru publicațiile culturale în limba română din Republica Moldova susținute de ICR. În urma evaluării dosarelor, un juriu format din experți externi a selectat șapte publicații:

Clipa – revistă de cultură și creație literară a tinerei generații din Basarabia. Revista *Clipa* are ca scop promovarea creațiilor culturale care aparțin copiilor și adolescenților din Republica Moldova, urmărind să faciliteze afirmarea lor publică și familiarizarea lor cu valorile culturii române moderne. Tiraj: 1 500 exemplare.

Contrafort – revista tinerilor scriitori din Basarabia. *Contrafort* s-a afirmat, în cei peste zece ani de existență, drept o publicație care și-a fixat ca scop programatic promovarea tinerilor scriitori din Republica Moldova, sincronizarea cu valorile culturii române moderne și educarea spiritului critic și civic în spațiul public dintre Prut și Nistru. Tiraj: 1 000 de exemplare.

Destin Românesc – revistă de cultură și istorie. De mai bine de două decenii, revista s-a afirmat ca una dintre principalele surse de diseminare a cercetării științifice asupra istoriei și culturii Basarabiei. Începând din 2006 revista apare într-o serie nouă, la Chișinău. Tiraj: 1 000 de exemplare.

Limba Română – revistă de știință și cultură. Fondată la Chișinău în anul 1991, revista a reușit să devină un instrument de lucru indispensabil pentru cadrele didactice din Republica Moldova, un ajutor eficient pentru toți cei interesați să cunoască temeinic limba română. Revista își propune să ofere o imagine obiectivă privind trecutul, prezentul și dinamica dezvoltării limbii, literaturii și culturii române. Tiraj: 2 000 de exemplare.

SEMN: revistă literară. Revista *Semn* se poziționează ca principala publicație culturală din Republica Moldova care apare în afara Chișinăului și are ca scop dezbateră de idei, reflectarea unor tematici de interes pentru cultura română contemporană, precum și deschiderea către publicul tânăr basarabean. Tiraj: 1 000 de exemplare.

Sud-Est Cultural – revistă de artă, cultură și civilizație. Revista *Sud-Est Cultural* este o publicație trimestrială de cultură și civili-

zație, care apare din anul 1990 la Chișinău. Revista contribuie la afirmarea creației literare contemporane din Republica Moldova, este conectată la valorile culturale românești actuale și oferă un larg spațiu pentru dezbateri culturale și civice. Tiraj: 500 de exemplare.

Stare de Urgență – revistă de literatură, artă și atitudine. Cea mai nouă dintre publicațiile culturale din Basarabia, *Stare de Urgență* își propune să devină un spațiu interactiv oferit diferitelor grupuri de creație exponente ale culturii românești. Revista reunește un număr mare de tineri scriitori, artiști și intelectuali din Republica Moldova și România, dar și din alte regiuni în care se înregistrează prezența unei culturi literare și artistice inovatoare, propunându-și realizarea unui dialog social între cetățenii basarabeni și cei care ajung să cunoască „pe viu” realitățile basarabene, facilitând interacțiunea între aceștia și, astfel, dezvoltarea unor proiecte de colaborare și schimb cultural. Tiraj: 1 500 de exemplare.

Bugetul pe anul 2009 alocat celor șapte publicații din Republica Moldova a fost de 200 000 EUR.

ICR a continuat să editeze în Ucraina, în paralel, publicația în limba română *Glasul Bucovinei* – revistă de istorie și cultură. Publicație trimestrială, înființată în 1994, apare la Cernăuți și București, reunind studii și cercetări despre tradiția românească a Bucovinei, semnate de autori români și străini. Este difuzată în Bucovina istorică și în străinătate. Tiraj: 800 de exemplare.

DIRECȚIA

ARTE VIZUALE

Culorile Avangardei • Festivalul Filmului European • Arte
Marțiale • „Cel ce se pedepsește singur“ • Seara de film • În
căutarea teatrului existențial • Fotografia în cuvinte

Una dintre liniile de forță ale activității Direcției Arte Vizuale o reprezintă promovarea cinematografilei românești în străinătate. Astfel, a fost organizat Festivalul de Film Românesc de la Madison, Wisconsin, SUA și Festivalul de Film Românesc de la Toronto, Canada. ICR a devenit partener în organizarea unor festivaluri de film documentar din țară (TIMISHORT și NexT) și de peste hotare, precum „Săptămâna Filmului Românesc de la Nisa”, eveniment care a avut loc în perioada 20-26 aprilie 2009, cu sprijinul Consulatului Onorific al României la Nisa, al Consiliului Alpilor Maritimi și al Cinema Mercury.

Începând din acest an, ICR a devenit principalul organizator al Festivalului Filmului European, care s-a desfășurat în perioada 7-31 mai în București, Timișoara, Iași și Brașov. Și ediția din acest an, a XIII-a, a beneficiat de sprijinul Reprezentanței Comisiei Europene în România, al ambasadelor și centrelor culturale ale țărilor europene, precum și al Uniunii Cineaștilor din România. Festivalul și-a propus, și prin această ediție, să celebreze diversitatea europeană, sub sloganul *Filme de tot felul*, majoritatea acestor pelicule fiind prezentate în premieră în România. Deschiderea festivalului a avut loc la București, pe 7 mai, la Cinema PRO, cu proiecția multipremiatului *Gomorra* (2008), în regia lui Matteo Garrone, după romanul omonim al lui Roberto Saviano. În cadrul Festivalului a avut loc și premiera oficială a filmului *Cea mai fericită fată din lume* (2009), debutul în lungmetraj al regizorului Radu Jude. Selecția din acest an a cuprins atât filme de ficțiune, cât și documentare. O noutate absolută a constituit-o prezența Federației Ruse în Festival, cu două filme documentare și un film artistic, *Clocotul*, în regia Tatianei Firsova. Marian Crișan, câștigătorul Palme d'Or pentru scurtmetraj la Festivalul de film de la Cannes 2008, a fost ambasadorul onorific al Festivalului din acest an. Realizator al spotului de promovare a evenimentului, el a consolidat astfel o tradiție constituită de Cristi Puiu, Corneliu Porumboiu și Cristian Mungiu, cineaști cu un bogat palmares internațional. La București festivalul s-a desfășurat în perioada 7-17 mai. Filmele au rulat la Cinema Studio și la Muzeul Țăranului Român, unde au avut loc proiecții în aer liber și în interior (Noul Cinematograf al Regizorului Român). Festivalul a continuat la Brașov (15-17 mai, Centrul Cultural Reduta), Timișoara (21-24 mai, Cinema City) și Iași (28-31 mai, Cinema City). Parteneri: Reprezentanța

Comisiei Europene în România, Uniunea Cineaștilor din România, Muzeul Țăranului Român, cu sprijinul Independența Film și New Films.

În perioada 2-8 octombrie 2009, ICR a organizat cea de-a III-a ediție a Festivalului de Film Românesc de la Chișinău (Cinematograful Odeon). Parteneri: MoldovaFilm și Ambasada României la Chișinău. Au fost prezenți regizorii Cristian Mungiu, Thomas Ciulei, Nae Caranfil, George Dorobanțu, Igor Cobileanski.

Anul 2009 a marcat începutul itinerării internaționale a expoziției „Culorile Avangardei” (organizată de ICR în anul 2007 ca participare la programul cultural Sibiu - Capitală Culturală Europeană). Dintre cele 106 tablouri prezentate inițial, au fost selectate 65 de lucrări care respectă structura expozițională și ideatică a proiectului. Pentru această itinerare internațională, ICR a tipărit un nou catalog trilingv, într-un tiraj de 1 000 de exemplare. Etapele itinerării internaționale: 26 martie - 21 iunie, Muzeul de

Expoziția „Cel ce se pedepsește singur – Ștefan Bertalan, Florin Mitroi, Ion Grigorescu: Arta și România între anii '80-'90”

Artă Modernă și Contemporană Chiado din Lisabona (muzeul portughez a editat un catalog în limbile portugheză și engleză); 2 iulie – 20 septembrie, Narodni Galerie, Praga.

În luna aprilie a fost deschisă, la Centrul Cultural Palatele Brâncovenesci de la Mogoșoaia, expoziția „Cel ce se pedepsește singur – Ștefan Bertalan, Florin Mitroi, Ion Grigorescu: Arta și România între anii '80-'90”, dedicată artei românești din ultimele decenii a avut două particularități majore care o disting de toate demersurile expoziționale recente. Proiectul a reprezentat mai mult decât o incursiune în istoria artei contemporane, fiind o veritabilă radiografie antropologică a trașismului istoriei noastre recente. De aceea, a fost însoțită de un masiv volum, o publicație care conține, pe lângă reproduceri ale lucrărilor din expoziție, mărturiile scrise ale celor trei artiști (din anii '80-'90), facsimile după schițe și desene ale acestora, studii critice de istoria artei contemporane, eseuri de antropologie istorică, dar și o amplă cronologie ilustrată a civilizației materiale, politice și sociale din România din anii '80-'90, în care sunt marcate jaloane diverse pentru schițarea lumii românești din respectiva perioadă: de la congresele și plenarele PCR până la lozuri și reclamele la Loto-Prono, de la cozile la alimente până la ambalajele biscuiților Eugenia, și de la explozia mass-media, TV și a buturiilor anilor '90 până la alegerile parlamentare, mineriadele și marile manifestații sindicale ale acelor ani. Toate acestea au constituit materia unei premiere expoziționale și editoriale în România: primul bilanț al schimbărilor dramatice recente din spațiul vizual autohton. Expoziția a fost itinerată și în alte muzee din țară (Timișoara, Sibiu, Cluj-Napoca) și apoi în străinătate, la Abația Klosterneuburg din Viena, precum și la Parlamentul European de la Strasbourg, în perioada 15-18 decembrie 2009.

A continuat seria întâlnirilor-dezbateri „Arte Marțiale: proiecții, dezbateri, polemici, confesiuni”, organizate la sediul ICR în ultima zi de marți a fiecărei luni. Programul „Arte Marțiale” a oferit

publicului șansa confruntării cu artiști români contemporani, dar și cu diferiți „actori” de pe scena artelor vizuale. Au intrat în ring Teodor Graur, Mihai Oroveanu, Ruxandra Demetrescu, Adrian Guță, Iosif Kiraly, Ruxandra Popp, Petru Lucaci, Mona Vătămanu și Florin Tudor, Bogdan Naumovici, Dumitru Gorzo etc.

Un alt program care a debutat în anul 2009 a fost „Fotografia în cuvinte”, care a reunit conferințe, dezbateri, expoziții, proiecții video despre arta fotografică contemporană. Programul a adus lunar în fața publicului artiști fotografi români de prim rang. Seria a cuprins cinci ediții la care au participat Răzvan Voiculescu, Dragoș Lumpan, Harris Wallmen, Florin Andreescu, grupurile foto-jurnaliste de la *Jurnalul Național* și Mediafax. Evenimentele au fost promovate prin parteneriate media cu *Jurnalul Național* și cu revistele de specialitate *Photo Magazin* și *Fotomagazin online*.

În parteneriat cu Teatrul Odeon din București, ICR a organizat atelierul de creație teatrală în regia lui Andrei Șerban, în cadrul Academiei Itinerante Andrei Șerban, proiect inițiat de ECUMEST și de ICR New York și prezentat cu succes, în 2007 și 2008, la teatrul La MaMa din New York, la Paris și la Varșovia. Spectacolul rezultat a fost itinerat la New York.

ICR a organizat, în parteneriat cu Academia Athanor din Burghausen, Germania, în perioada 9 august – 9 septembrie 2009, atelierul de artă dramatică „În căutarea teatrului existențial” (cursuri și workshopuri de creație și interpretare scenică). Selecția actorilor i-a aparținut prof. David Esrig. Au susținut cursuri prof. David Esrig, Evelin Kohl, Reiner Dobernick, Catherine Dubois, Ilse Lauer, Rosamund Steen, Ovidiu Schumacher, Gabriele Walch. Evenimentul a reunit artiști internaționali și români, critici de teatru. Pe termen lung, ICR vizează construirea unei platforme de comunicare și cooperare între scena artistică locală și cea internațională, contribuind în mod esențial la integrarea comunității artistice locale într-un circuit internațional.

ARTE PLASTICE

27 ianuarie / Dezbateri pe tema „PUBLICITARTE – Artiști, publicitari, consumatori și cârtitori”, în seria de dezbateri „Arte Marțiale”, la sediul ICR. Printre invitați: Bogdan Naumovici, Dan Voinea, Emanuel Borcescu, Florin Ciulache. O dezbatere cu și despre artiștii, *directorii artistici* ai firmelor de publicitate sub semnătura cărora apar chipurile ademenitoare și îndemnurile subliminale de pe afișe, pliante sau din reclamele TV.

29 ianuarie – 28 februarie / Expoziție și workshop de gravură „De la Shakespeare la Cărtărescu”. La sediul ICR au expus artiștii gravori Anca Boeriu și Florin Stoiciu, cadre universitare la Universitatea Națională de Arte București. Studenții acestora, împreună cu profesorii lor, au executat lucrări de gravură în ziua vernisajului. Au fost explicate publicului tehnicile gravurii. Invitați: Ruxandra Demetrescu, Rectorul Universității Naționale de Arte din București, și scriitorul Mircea Cărtărescu.

24 februarie / Dezbateri „Un veteran al artei tinere”, avându-l ca invitat pe Teodor Graur, în seria de dezbateri „Arte Marțiale”.

5 aprilie – 15 mai / Expoziția „Cel ce se pedepsește singur – Ștefan Bertalan, Florin Mitroi, Ion Grigorescu: Arta și România între anii '80-'90”, la Centrul Cultural „Palatele Brâncovenesti” Mogoșoaia. Expoziția a fost itinerată în alte muzee din țară (Timișoara, Sibiu), urmând să fie prezentată și în străinătate, în anul 2010.

31 martie / Dezbateri „Arta Oromânească sub trei dictaturi – Mihai Oroveanu la Arte Marțiale”, în seria de dezbateri „Arte Marțiale”, la sediul ICR.

26 martie – 21 iunie / Expoziția itinerantă „Culorile Avangardei. Arta în România 1910-1950” la Muzeul Chiado - Muzeul Național de Artă Contemporană din Lisabona. Vernisajul expoziției a avut loc în prezența lui Manuel Bairrão Oleiro, directorul Institutului Muzeelor din Portugalia, Pedro Lapa, directorul Muzeului Chiado, Virgil Mihaiu, directorul Institutului Cultural Român de la Lisabona, și a curatorilor Ioana Vlasiu și Erwin Kessler. Au fost selectate 65 dintre cele 106 tablouri prezentate în cadrul evenimentului inițiat de ICR în anul 2007 ca participare la programul Sibiu – Capitală Culturală Europeană. Expoziția a vizat relația tensionată dintre avangardă și tradiție în arta românească din prima jumătate a secolului XX.

14-21 mai / Expoziția de fotografie „Dobrogea. Începutul lumii” de Răzvan Voiculescu, în cadrul programului „Fotografia în cuvinte”, la sediul ICR. A fost prezentat și scurtmetrajul *Dobrogea. Începutul lumii*, Editura Humanitas Multimedia, 2006.

27 aprilie – 4 mai / Expoziția de fotografie „Ultimul sas” de Harris Wallmen, în cadrul programului „Fotografia în cuvinte”.

25 mai – 8 iunie / Expoziția de fotografie „Actorii și Fotografii” a artistului Simion Buia. La vernisaj, actorul Ștefan Radof a recitat din poeziile sale.

26 mai / Dezbateri „Arta-n doi. Mona Vătămanu și Florin Tudor (Arta și cuplul. Cuplul și arta)”, în seria „Arte Marțiale”.

10 iunie / Expoziția „Urși și alte măști” a fotografului Dragoș Lumpan, în cadrul programului „Fotografia în cuvinte”. Expoziția a fost rodul unui proiect fotografic care a durat cinci ani și a cuprins localitățile Vintileasca, Ruginoasa, Rotaria, Comănești, Doftoeana, Dărmănești și Crasna.

2 iulie – 20 septembrie / Expoziția itinerantă „Culorile Avangardei. Arta în România 1910-1950” la Galeria Națională din Praga. Vernisajul expoziției a avut loc în prezența E.S. Daniela Gîțman, Ambasadorul României în Republica Cehă, Tomáš Vlček, directorul Colecției de Artă Contemporană din Galeria Națională, Dan Mircea Duță, directorul ICR Praga, și Erwin Kessler, curator, coordonator al proiectului.

8 septembrie / Expoziția de fotografie stereoscopică „Cunoaștere și promovare prin intermediul fotografiei stereoscopice” a arhitectului Matei Filip, la sediul ICR. În cadrul expoziției, organizate cu sprijinul Muzeului Național de Istorie a României și al Muzeului Căilor Ferate Române, au fost prezentate în premieră, timp de o zi, imagini și scurtmetraje stereoscopice realizate în București, în special în spațiul expozițional bucureștean (mitra arhiepiscopală, coiful princiar traco-getic de la Coțofenești, coroana Reginei Maria, caseta Reginei Maria, fibulele din tezaurul de la Pietroasa, precum și multe alte obiecte de patrimoniu național).

10-22 septembrie / Expoziția „Fotojurnalism: Povestiri din spațiile obiectivului”, în cadrul programului „Fotografia în cuvinte”. Au fost expuse fotografiile realizate de fotoreporteri de la *Jurnalul Național* și de la Agenția de Presă Mediafax.

15 septembrie / „Arte Parțiale” - o nouă dezbatere din seria „Arte Parțiale”, avându-l ca invitat pe artistul Ioan Sbârciu, la Muzeul Național de Artă din Cluj-Napoca. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Muzeul Național de Artă din Cluj-Napoca.

22 septembrie – 7 octombrie / Expoziția „Aripi și stele” a artistului George Tzipoia. În cadrul vernisajului a avut loc și lansarea albumului George Tzipoia, publicat la Editura Uranus.

Expoziție de fotografie 3D

Expoziție și workshop de gravură
„De la Shakespeare la Cărtărescu”

5-15 octombrie / Expoziția de fotografie „CARTA 77”, proiect organizat la sediul ICR în parteneriat cu Centrul Ceh din București și dedicat disidenților din fosta Cehoslovacie. Vernisajul a avut loc în prezența E.S. Petr Dokladal, Ambasadorul Republicii Ceha, a dnei Monika Stepanova, director al Centrului Ceh și a dlui Horia-Roman Patapievici, Președintele ICR. „CARTA 77” este un proiect documentar al agenției vizuale CHOICE images, care prezintă o serie de semnături ai Cartei așa cum au fost surprinși ei de diferiți fotografi din Cehia, Polonia și Slovacia. CHOICE images este o agenție internațională ai cărei membri provin din Republica Cehă și din alte țări ale fostului bloc comunist. Au fost expuse imagini aparținând fotografilor Evžen Sobek, Karel Tůma, grupul Viktor Fischer și Alena Dvořáková, Martin Marenčin, Andrej Balco și Rafael Malach. Tema proiectului – „Personalitățile disidenților și personajelor principale ale rezistenței împotriva regimului normalizator până la 1989” – a fost aleasă și pentru a aniversa patruzeci de ani de la evenimentele din anul 1968 din fosta Cehoslovacie și mai ales pentru a marca împlinirea a treizeci de ani de la semnarea documentului CARTA 77.

22 octombrie – 2 noiembrie / Expoziția „Le ciel bleu de Bucarest” a pictorului Marcel Bunea, vicepreședinte al Uniunii Artiștilor Plastici din România. A prezentat criticul de artă Pavel Șușară.

27 octombrie / Dezbateră „Barză, zer, gorzo. Dumitru Gorzo: un artist pentru neliniștea noastră”, în seria de dezbateri „Arte Marțiale”.

19 noiembrie – 1 martie 2010 / Itinerarea expoziției „Cel ce se pedepsește singur” la Abația Klosterneuburg din Viena. Proiect realizat împreună cu ICR Viena.

11-30 noiembrie / Expoziția „Flashback: Clișee voalate din Epoca de Aur și anii tranziției”, semnată de fotografii Florin Andreescu, la sediul ICR. În seara vernisajului a fost lansat și albumul *Flashback: Clișee voalate din Epoca de Aur și anii tranziției*, Editura Ad Libri, 2009, care cuprinde 144 de fotografii realizate în România, în perioada 1975-1995.

3-10 decembrie / Expoziția de fotografie „România – țara oamenilor prietenoși”, organizată în parteneriat cu Institutul Polonez din București. Expoziția a fost realizată de profesori și studenți ai Școlii de Fotografie din Varșovia. Fotografiile expuse au înfățișat chipuri și obiceiuri din Transilvania, Maramureș și Moldova, în perioada 2005-2008. Proiectul a fost prezentat de Marian Schmidt, directorul Școlii de Fotografie din Varșovia. Cele circa cincizeci de fotografii expuse au constituit o selecție din albumul *România, țara oamenilor prietenoși (Rumunia – Kraj przyjaznych ludzi)*, Green Gallery, Varșovia, 2008. Apărut în Polonia la inițiativa fotografului Marian Schmidt, albumul a fost finanțat prin

programul PUBLISHING ROMANIA derulat de ICR.

11 decembrie 2009 - 10 ianuarie 2010 / Expoziția de pictură „Fragmente” a artistului Teodor Moraru. A prezentat criticul de artă Pavel Șușară.

14-18 decembrie / Itinerarea expoziției „Cel ce se pedepsește singur” la Parlamentul European de la Strasbourg.

Organizarea și itinerarea în străinătate a expoziției „România Medievală”. Curator: Laurent Chrzanovski. Proiectul inițiat în 2009 își propune să pună în valoare bogăția patrimoniului cultural al României și se va derula în perioada 2009-2012, în parteneriat cu Muzeul Național de Istorie din Cluj-Napoca, Universitatea de Artă din Cluj-Napoca, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Muzeul Național de Istorie a României și Ministerul Apărării Naționale. Scopul principal al expoziției este acela de a propune publicului european o lectură a istoriei continentale prin prisma istoriei României medievale din secolul al III-lea până în secolul al XVII-lea. La fel ca și Neoliticul, Evul Mediu românesc prezintă o diversitate istorică și culturală unică în Europa. El reflectă apartenența spațiului românesc la Europa Continentală, la Mitteleuropa și la Europa Orientală, indiferent dacă vorbim de istoria bizantină, otomană sau slavă. Menită să prezinte o selecție semnificativă de artefacte, dar mai ales cele mai importante opere de artă ale epocii, expoziția se dorește o premieră națională și mondială, grație colaborării cu majoritatea muzeelor din țară, sub coordonarea juridică și administrativă a instituției desemnate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, pentru acest lucru – Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca. Proiectul va realiza, în același timp, două publicații destinate să îi asigure o prezență durabilă și după închiderea expoziției: un catalog de artă în mai multe limbi, prezentând cele mai importante capodopere și permițând publicului să sesizeze esențialul subiectului, și un volum științific, de asemenea în mai multe limbi, cuprinzând ansamblul operelor expuse și constituind rezultatul celor mai recente cercetări, care vor fi tipărite pentru prima oară într-o altă limbă decât româna. Cu ajutorul tuturor instituțiilor implicate, această manifestare este menită să stimuleze și să implice întreaga cercetare națională din domeniu, să sensibilizeze publicul românesc la această tematică, adusă pentru prima oară în discuție într-o manieră comprehensivă. Transportul exponatelor se va face cu ajutorul Ministerului Apărării Naționale, al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, al Muzeului Național de Istorie a României și al Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei. Coordonatori: Cosmin Cătălin Rusu, Tudor Sălăgean.

Până pe 21 iunie, patru săli ale Muzeului de Artă Contemporană Do Chiado din Lisabona vor funcționa ca vehicul pentru călătorii în trecutul picturii și implicit al istoriei românești și moderne, concepută sub umbrela expoziției „Culorile avangardei”, organizate de Institutul Cultural Român. Alimentând un șir de simetrii care apropie din când în când istoria recentă a Portugaliei de cea a României, coincidența face ca cele 65 de tablouri ale expoziției să-și înceapă itinerariul prin Europa la MNAC. Nu este vorba însă de muzeul bucureștean, ci de unul dintre corespondentele sale portugheze, Museu do Chiado, deschis nu în Casa Poporului, ci într-o casă a Domnului, mai precis în cadrul Mănăstirii São Francisco da Cidade, unde, în 1911, în aceleași locuri unde romanticii și naturaliștii portughezi își construiau rețelele, s-a deschis Museu do Chiado. Curatoriata de Erwin Kessler și Irina Vlasiu, inițial ca proiect pentru Sibiu-Capitală Culturală Europeană, expoziția a fost vernisată pe 26 martie la muzeul din Lisabona, în prezența unui public mult mai numeros, mai diversificat și, aparent, mai interesat decât ar fi avut la București.

Andra Matzal, *Cotidianul*

FILM

7-31 mai / Festivalul Filmului European, desfășurat la București (7-17 mai, Cinema Studio și Muzeul Țăranului Român), Brașov (15-17 mai, Centrul Cultural Reduta), Timișoara (21-24 mai, Cinema City) și Iași (28-31 mai, Cinema City).

25 februarie / În cadrul programului „Seara de film”, a avut loc proiecția filmului documentar *Transylvanian Timber*, regia: Georg Tiller, Claudio Pfeifer (coproducție Germania, Austria, România, 2008). Filmul a fost distins cu Premiul Special pentru Cel mai bun documentar realizat de studenți la Festivalul de Film Documfest, Timișoara, 2008, Premiul III la secțiunea CadRo a Festivalului Cronograf din Republica Moldova (2008). Un film despre granița europeană dintre România și Ucraina, unde condițiile de muncă trezesc noua Europă la realitate.

13-15 februarie / Cea de-a doua ediție a Festivalului de Film Românesc ToRoArts, Toronto, eveniment realizat în parteneriat cu ToRo Arts Group – Bloor Cinema și Innis Town Hall.

26-28 februarie / Cea de-a treia ediție a Festivalului de Film Românesc de la Madison, Wisconsin, eveniment realizat în colaborare cu Universitatea din Wisconsin la Madison Museum of Contemporary Art.

1-5 aprilie / Partener al Festivalului Internațional de Scurt și Mediu Metraj NexT, desfășurat la Cinemateca Eforie, Cinematograful Scala și Orange Concept Store. ICR a acordat premii în valoare totală de 9 500 EUR: Trofeul NexT - 4 500 EUR, Premiul „Cristian Nemescu” pentru cea mai bună regie - 2 500 EUR, Premiul „Andrei Toncu” pentru cea mai bună coloană sonoră - 2 500 EUR.

25 martie / În cadrul programului „Seara de film” a avut loc proiecția documentarului *Testimonial*, regia: Răzvan Georgescu, la sediul ICR.

23 aprilie / În cadrul programului „Seara de film” au fost proiectate zece scurtmetraje de și cu Adrian Sitaru (scurtmetraje de ficțiune, documentare-eseu, filme experimentale): *Fun Fan*, *Despre Biju*, *A Very Bad Day*, *O zi din viața Teodorei*, *necenzurat!*, *Biju*, *O zi de Paști*, *Gândacul de bucătărie*, *Tom Waits - Live in My Room*, *Săpunul*, *Titlul acestui film apare mai târziu*.

7-10 aprilie / Zilele Filmului Portughez la ICR, eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada Republicii Portugheze, cu sprijinul Institutului Camões. Au fost proiectate filmele: *A Costa dos Murmúrios (Țărnuț șoptelilor)*, regia: Margarida Cardoso; *Lá Fora (Afară)*, regia: Fernando Lopes; *A Passagem da Noite (Trecerea nopții)*, regia: Luis Filipe Rocha. În deschidere au luat cuvântul E.S. dl. Alexandre Vassalo, ambasadorul Republicii Portugheze în România, și dl. Horia-Roman Patapievici, Președintele Institutului Cultural Român.

6-10 mai / Festivalul de Scurtmetraj TIMISHORT, organizat în parteneriat cu importante festivaluri internaționale de profil, ai căror reprezentanți au făcut parte din juriu. ICR a acordat Premiul pentru cel mai bun film, în valoare de 3 680 EUR. Pe durata festivalului TIMISHORT a fost promovat Festivalul Filmului European (20-24 mai), organizat de ICR.

20-26 aprilie / Cea de-a doua ediție a Săptămânii Filmului Românesc la Nisa, eveniment organizat de Consulatul Onorific al României de la Nisa în parteneriat cu ICR. Ca și în anul precedent, proiecțiile au avut loc la cinematograful Mercury din Nisa. Festivalul a fost realizat cu sprijinul Consiliului General al Alpilor Maritimi și al Cinema Mercury. Participanți: Florin Paraschiv, reprezentantul în România al Săptămânii Anuale a Filmului Românesc la Nisa, Vicepreședintele Uniunii Producătorilor de Film din România; Radu F. Alexandru, scenarist; Mara Nicolescu, actriță; Maia Morgenstern, actriță.

Au fost proiectate filmele: *Nunta mută*, regia: Horațiu Mălăele; *Coșul decapitat*, regia: Radu Gabrea; *Pescuit sportiv*, regia: Adrian Sitaru; *Damen Tango*, regia: Dinu Tănase; *Tache*, regia: Igor Cobileanski; *(Plictis) și inspirație*, regia: Igor Cobileanski, scurtmetrajele studențești: *Bătăi de inimă*, regia: Raluca Mierescu; *Radu + Ana*, regia Paul Negoescu; *4 ași*, regia: Cătălin Soci etc.

2 iunie / În cadrul programului „Seara de film” au fost proiectate filme premiate la Festivalul NexT 2009: *Imn*, regia: Elad Keidan; *2 Porumbei*, regia: Runar Runarsson; *Recruți*, regia: Tom Harper; *Nunta lui Oli*, regia: Tudor Jurgiu; *Toate visele mele pe VHS*, regia: Timothy X Attack; *Mortul nu aude clopotele*, regia: Benjamin Mirguet, și *Taxi Wala*, regia: Lola Frederich.

17 iulie / Proiecția filmului *Pescuit sportiv*, regia: Adrian Sitaru, în Club Control din Vama Veche, în cadrul programului „Seara de film”. A fost prezent regizorul Adrian Sitaru, care a dialogat cu publicul.

16-18 septembrie / Zilele Filmului Irlandez, proiect realizat în parteneriat cu Ambasada Irlandei și Institutul Irlandez de Film. Evenimentul a avut loc la sediul ICR și a inclus două filme de lungmetraj - *Kings*, regia: Tom Collins și *Cre Na Cille*, regia: Robert Quinn-, documentarul *Cinegaeil Paradiso*, realizat de Robert Quinn și un grupaj de scurtmetraje.

30 septembrie / Proiecția documentarului *Australia*, regia: Claudiu Mitcu, care semnează și scenariul filmului (după o idee de Tudor Giurgiu), la sediul ICR, în cadrul programului „Seara de film”. Partener: HBO România.

7 octombrie / În cadrul programului „Seara de film” au fost proiectate scurtmetrajele *Tobogan intercontinental*, regia: Lucas Florian; *Alogic 11*, regia: Florin Kevorkian și *Marea integrare*, regia: Marius Șoptorean. Evenimentul a fost organizat de ICR în parteneriat cu Fundația Culturală „Mircea Florian”. Proiecțiile au fost urmate de discuții cu publicul, la care au participat prof. dr. Laurențiu Damian și conf. dr. Stelian Stativa, alături de regizorii scurtmetrajelor prezentate.

10 noiembrie / În cadrul programului „Seara de film” au fost proiectate două documentare de Cătălin Mușat: *Ciobanul zburător* și *Doctorul nebun*. A prezentat criticul de film Magda Mihăilescu.

2-11 octombrie / Cea de-a IV-a ediție a Festivalului Internațional de Film de Animație Anim'est. Festivalul a fost organizat de Asociația ESTENEST și a fost structurat în cinci secțiuni competitive: scurtmetraj românesc, scurtmetraj internațional, scurtmetraj studențesc (internațional), lungmetraj internațional, video clip & advertising. Proiecțiile au avut loc la cinematografele Scala și Elvira Popescu. Parteneri: Administrația Fondului Cultural Național, Centrul Național al Cinematografiei, Institutul Cultural Român,

Festivalul Filmului European

Institutul Francez, British Council, Centrul Cultural American, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Institutul Cervantes, Japan Foundation. ICR a acordat Marele Premiu al festivalului, în valoare de 11 600 lei.

2-8 octombrie / Cea de-a III-a ediție a Festivalului de Film Românesc de la Chișinău, la Cinematograful Odeon. Evenimentul a fost organizat de ICR în parteneriat cu MoldovaFilm și Ambasada României la Chișinău. Au fost prezenți regizorii Cristian Mungiu, Thomas Ciulei, Nae Caranfil, George Dorobanțu, Igor Cobileanski. Au fost proiectate filmele *Occident și 4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu; *Furia și Boogie*, regia: Radu Muntean; *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu; *Marele jaf comunist*, regia: Alexandru Solomon; *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon; *Restul e tăcere*, regia: Nae Caranfil; *Tache*, regia: Igor Cobileanski, *Podul de flori*, regia: Thomas Ciulei precum și scurtmetrajele: *Valuri*, regia: Adrian Sitaru; *Megatron*, regia: Marian Crișan; *Alexandra*, regia: Radu Jude; *O zi bună de plajă*, regia: Bogdan Mustață; *Elevator*, regia: George Dorobanțu.

30 octombrie / În cadrul programului „Seara de film” a avut loc Retrospectiva TIMISHORT, festival desfășurat la Timișoara în perioada 6-10 mai 2009, organizat de Asociația pentru Promovarea Filmului Independent și de ICR. În calitate de partener al festivalului, ICR a acordat Premiul pentru Cel mai bun film și Premiul pentru cea mai bună regie. Au fost proiectate filmele: *Marea/Have*, regia: Jöns Jönsson – Premiu pentru Cel mai bun film; *Goleshevo*,

Ajuns la cea de-a XIII-a ediție în 2009, Festivalul Filmului European ne propune, într-o formulă deja intrată în tradiție, o varietate laudabilă de filme noi, produse în țările Europei. Evenimentul este organizat de Institutul Cultural Român, iar selecția filmelor a fost realizată cu sprijinul ambasadelor și centrelor culturale ale țărilor europene. Și de data aceasta vor exista numeroase opțiuni, pentru că selecția cuprinde 39 de filme din 24 de țări, care trec prin toate genurile: comedie, dramă, thriller, film de aventuri, film de ficțiune și film documentar.

*Noutatea acestei ediții este reprezentată însă de lipsa unei tematici anume (cum s-a întâmplat în anii precedenți). Criteriul ordonator al selecției este diversitatea culturală în toate formele și sensurile ei, sloganul festivalului fiind „Filme de tot felul!”. Iar publicul va avea de unde alege, mai ales că peliculele respective vor putea fi văzute nu doar în București, ci și în alte orașe din țară. Festivalul Filmului European se desfășoară, în perioada 7-31 mai, la București, Timișoara, Iași și (în premieră) la Brașov. O altă caracteristică a acestuia este implicarea directă în desfășurarea sa, ca ambasador onorific al festivalului, a unui tânăr regizor român. De data aceasta este vorba despre Marian Crișan (autorul scurtmetrajului *Megatron*, premiat cu Palme d'Or la Cannes în 2008), care a semnat clipul TV și spotul radio de promovare a festivalului.*

Andreea Chiriac, *Ziarul de duminică*

regia: Ilian Metev – Premiu pentru Cea mai bună regie; *Nunta lui Oli*, regia: Tudor Jurgiu – Premiu pentru Cel mai bun scenariu; *Negura/Haze*, regia: Looi Wan Ping – Premiu pentru Cea mai bună imagine; *12 note mai jos/ 12 Toner Ned*, regia: Andreas Koefoed și *Iubire pierduta/ Love Lost*, regia: Leonard Lai Yok Wai, Singapore – Premiul special pentru film studențesc/debut *ex aequo*. Filmele au fost prezentate de Paul Negoescu, director artistic al Festivalului TIMISHORT, și de Andrei Gorzo, director artistic al Festivalului Next.

14 noiembrie / Cea de-a doua ediție a Festivalului de scurtmetraj Betting on Shorts – More than a Eurovision of Short Film, organizată la The Ark, București. Betting on Shorts (BoSs) este un festival competitiv de scurtmetraj care se desfășoară anual, simultan, la Atena, Barcelona, București, Londra, Maribor, Napoli, Novi

Sad, Poznań, Stockholm, Thessaloniki, Wiesbaden. Tema ediției din 2009 a fost „Control”. În cursa finală a festivalului au intrat douăsprezece scurtmetraje, printre care și *O familie*, regia: Emanuel Pârveu. Din juriul românesc au făcut parte criticul de film Irina-Margareta Nistor și regizorii Florin Piersic Jr și Adrian Sitaru. În cadrul evenimentului au fost proiectate, în afara concursului, scurtmetrajele *Veneția*, regia: Florin Piersic Jr, și *Valuri*, regia: Adrian Sitaru. Câștigătorul ediției din 2009 a fost scurtmetrajul *Memotech*, regia: Marianna Mørkøre.

4 decembrie / În cadrul programului „Seara de film” au fost proiectate scurtmetrajele *Datorie* și *Sinopsis docu-dramă*, regia: Vlad Trandafir; *Scurtă plimbare cu mașina* și *Renovare*, regia: Paul Negoescu și *Fabulosul destin al lui Toma Cuzin*, în regia: lui Vlad Trandafir și Paul Negoescu. A prezentat criticul de film Andrei Gorzo.

Festivalul de film Betting on Shorts

TEATRU ȘI DANS

Participarea românească la Festivalul Amprenta 2009. Inițiat de Vava Ștefănescu (director artistic, Centrul Național al Dansului București), Festivalul Amprenta presupune un mandat curatorial pentru mai mulți coregrafi independenți, invitați să organizeze câte trei săptămâni din stagiunea Centrului Național al Dansului București. Aceștia prezintă spectacole proprii sau realizate de alți coregrafi, organizează dezbateri, întâlniri, expoziții, concerte etc. Invitații anului 2009 au fost Ioana Mona Popovici, Alexandra Pirici, Eduard Gabia, Mădălina Dan.

30 iulie - 12 august / Atelier de creație teatrală cu regizorul Andrei Șerban, în cadrul Academiei Itinerante Andrei Șerban, proiect inițiat de ECUMEST și de ICR New York și prezentat cu succes, în anul 2007 și 2008, la teatrul La MaMa din New York, la Paris și la Varșovia. Atelierul s-a desfășurat ca o rezidență artistică ce a reunit nouăsprezece tineri români, și s-a concentrat pe improvizații inspirate de textele unor autori români clasici și contemporani, explorate din perspectiva potențialului lor teatral. Spectacolul rezultat a fost itinerat la New York.

9 august - 9 septembrie / Atelierul de artă dramatică „În căutarea teatrului existențial”, constând în cursuri și workshopuri de creație și interpretare scenică, organizat de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Academia Athanor din Burghausen, Germania.

CENTRUL NAȚIONAL AL CĂRȚII

Centrul Național al Cărții a continuat derularea programelor de finanțare a traducerilor din literatura română și a publicării lucrărilor despre cultura română: Translation and Publication Support Programme - TPS, „20 de autori”, PUBLISHING ROMANIA. Până la finalul anului 2009 au apărut 132 de volume, albume și reviste, alte 50 fiind în curs de publicare.

---

romanele lui Mircea Cărtărescu în presa austriacă, germană, suedeză și norvegiană, dar și articolele, pe cât de numeroase, pe atât de entuziaste, pe care presa spaniolă le-a consacrat Anei Blandiana.

Centrul Național al Cărții (CENNAC), înființat în 2007, funcționează ca o verigă între editorii străini și interesele culturale ale României. Pe lângă programele de finanțare a traducerilor autorilor români și a cărților despre cultura română în străinătate, Centrul Național al Cărții coordonează organizarea și participarea la târguri internaționale de carte. De asemenea, Centrul Național al Cărții organizează întâlniri cu editori din diverse spații lingvistice și asigură prezența scriitorilor români la festivaluri din străinătate, la târguri internaționale de carte, workshopuri etc. Până în anul 2009, prin intermediul programelor de finanțare a traducerilor din literatura română și a publicării lucrărilor despre cultura română (Translation and Publication Support Programme - TPS, „20 de autori”, PUBLISHING ROMANIA) au apărut 132 de volume, albume și reviste, iar alte 50 fiind în curs de publicare. CENNAC a participat și în acest an la târgurile internaționale de carte: a organizat standul României la Londra (108 mp.), Barcelona (54 mp.) și Viena (24 mp.), iar la Leipzig și Paris a participat cu stand propriu, în cadrul cărora au fost prezentate publicațiile apărute cu finanțare prin programele derulate, precum și materiale de prezentare a programelor și proiectelor ICR.

În luna mai, la doi ani de la înființarea CENNAC, a avut loc o conferință de presă-bilanț în cadrul căreia au fost prezentate statistici privind aparițiile editoriale pe țări și spații lingvistice, activitatea generală din perioada 2007-2009, precum și parteneriatul încheiat în premieră cu University of Plymouth Press, prin care, în perioada 2009-2013, vor fi publicate în Marea Britanie volumele din cadrul Programului „20 de autori”. Din partea Universității din Plymouth au fost prezenți Paul Honeywill, director al University of Plymouth Press, Tanya Sinclair, redactor, și Anthony Caleshu, editor.

Bilanțul aparițiilor publicate cu sprijinul ICR consemnează ecouri notabile: cronici și semnalări în prestigioase publicații din străinătate, precum și importante premii internaționale. Amintim aici Premiul Magnesia Litera (categoria Traduceri), acordat ediției cehe a romanului *Simion Liftnicul* de Petru Cimpoeșu, premiul Uniunii Criticilor din Norvegia pentru traducerea romanului *Orbitor. Aripa stângă*, semnată de Steiner Lone, cronica elogioasă dedicată de suplimentul *Figaro Littéraire* romanului *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu, apărut la Editions de Syrtis (Franța), recenziile entuziaste de care s-au bucurat

Situația aparițiilor editoriale cu finanțare prin programele derulate de CENNAC

Programele Translation and Publication Support (TPS) și „20 de autori” au fost lansate la începutul anului 2006, aparițiile editoriale însumând în 2006 cinci volume.

În 2007 a fost finanțată apariția a 27 de publicații: TPS - 17 volume, programul „20 de autori” - 9 volume. În același an a fost lansat programul PUBLISHING ROMANIA, program structurat pe două secțiuni: prima dedicată editurilor care doresc să publice cărți și/sau albume dedicate culturii române, a doua adresându-se periodicelor în limbi străine care doresc să editeze suplimente, numere tematice și reviste de studii dedicate culturii și civilizației românești. În 2007, prin PUBLISHING ROMANIA a apărut albumul *Privire asupra trecutului României*, publicat de editura WORT+WELT+BILD din Germania.

În 2008, numărul aparițiilor editoriale sprijinite financiar de către cele trei programe a crescut de aproape două ori față de anul 2007, ajungând la un total de 59: 44 de volume apărute prin programul TPS, 3 volume prin „20 de autori”, 12 prin PUBLISHING ROMANIA.

În 2009, numărul lucrărilor apărute prin finanțare în cadrul celor trei programe a ajuns la 42, din care 27 apărute prin programul TPS, 3 volume prin „20 de autori”, 12 prin PUBLISHING ROMANIA.

Statistica aparițiilor editoriale apărute prin programele CENNAC în funcție de țările de proveniență ale editurilor

În alcătuirea acestei statistici s-au luat în considerare țările de reședință ale editurilor care au publicat volume, albume și publicații prin programele de finanțare ale CENNAC:

Austria - 4, Belgia - 1, Bulgaria - 13 (12 volume și o revistă), Canada - 1, Cehia - 7, Elveția - 2 (un volum și un album), Franța - 13 (11 volume și 2 reviste), Germania - 9 (7 volume și 2 albume), Grecia - 2, Israel - 7, Italia - 8 (4 volume și 4 albume și reviste), Norvegia - 1, Polonia - 12 (6 volume și 6 albume și reviste, un dicționar), Portugalia - 2, Rusia - 4, Slovacia - 1, Slovenia - 2, Spania - 21, SUA - 8, Suedia - 6, Ungaria - 8 (6 volume, o revistă și un album).

Statistica aparițiilor editoriale finanțate în funcție de spațiile lingvistice

Pe primul loc se situează traducerile în limba spaniolă (21 volume apărute în 3 ani), acestea fiind urmate de cele în limba germană (15), în limba franceză (16), în limba polonă (12), în limba engleză (10), și în ebraică (7).

TRANSLATION AND PUBLICATION SUPPORT PROGRAMME (TPS)

154

Acest program se adresează editorilor străini interesați de traducerea și publicarea autorilor români funcționând după modelul programelor similare derulate de instituții consacrate din Europa și din lume. Lansat în anul 2006, TPS a avut până acum 8 sesiuni de finanțare, în cadrul său fiind finanțate peste 85 de volume apărute la edituri din cincisprezece țări (Austria, Bulgaria, Cehia, Franța, Germania, Israel, Italia, Polonia, Portugalia, Rusia, Slovacia, Slovenia, Spania, SUA și Ungaria). De la lansarea Translation and Publication Support Programme, interesul editurilor străine a crescut progresiv, cererile de finanțare ajungând în 2009 la un număr de trei ori mai mare decât cel manifestat la prima sesiune din 2006). Datorită participărilor la târguri internaționale de carte, Centrul Național al Cărții a reușit să stabilească importante contacte internaționale, fapt demonstrat, printre altele, și de creșterea continuă a numărului de volume ale autorilor români apărute în limbi străine. Cele șapte sesiuni derulate până acum în cadrul acestui program însumează finanțări de circa 660 000 EUR.

Au apărut următoarele volume cu finanțare prin programul TPS :

1. Antologia – *Memory Glyphs, Poetry by Radu Andriescu, Iustin Panța, Cristian Popescu*, Twisted Spoon Press, Cehia, 2009, traducere de Adam J. Sorkin.

2. Andrei Cornea, *Când Socrate nu are dreptate*, Les Presses de L'Université Laval, Canada 2009, traducere de Anne-Marie Frodin și Eugenia Duță.

3. Gabriela Adameșteanu, *Drumul egal al fiecărei zile*, Gallimard, Franța 2009, traducere de Marily Le Nir.

4. Cătălin Avramescu, *O istorie a canibalismului*, Princeton University Press, SUA, 2009, traducere de Alistair Ian Blyth.

5. Ioana Ieronim, *Brückengasse ohne Ufer* (titlul original: *Triumful paparudei*), Johannis Reeg Verlag, Germania 2009, traducere de Dagmar Dusil.

6. Robert Șerban, *Cinema la mine-acasă*, Pop Verlag, Germania, 2009, traducere de Hellmut Seiler.

7. Dan Lungu, *Proză cu amănuntul*, Editionis Antonios Stamoulis, Grecia, 2009, traducere de Ciprian Lucrețius Suciu.

8. Dan Lungu, *Sînt o babă comunistă!*, Faber, Bulgaria, 2009, traducere de Ivan Stankov.

9. Ruxandra Cesereanu, *Postbărbați*, Jelenkor, Ungaria, 2009, traducere de Selyem Zsuzsa.

10. Matei Florian, Filip Florian, *Băiuștii*, Wzdawnictwo Czarne, Polonia, 2009, traducere de Szymon Wcisło.

11. Liliana Ursu, *Zidul de lumină*, Zephyr Press, Brookline, Mass., SUA, 2009, traducere de Sean Cotter.

12. Matei Vișniec, *Orașul cu un singur locuitor*, Avangard, Bulgaria, 2009, traducere de Ognean Stamboliev.

13. Matei Vișniec, *Teatru*, Fabel, Bulgaria, 2009, traducere de Ognean Stamboliev și Ivan Radev.

14. Iulian Ciocan, *Înainte să moară Brejnev*, Dybbuk, Praga, Cehia, 2009, traducere de Jiří Našinec.

15. *Antologie de literatură română contemporană*, Nemetzi Tankonyvkiado, Ungaria, 2009, traducere de Gaal Aron.

16. Petre Barbu, *Teatru*, Panorami, Bulgaria, 2009, traducere de Ivan Radev.

17. Dumitru Țepeneag, *Nunțile necesare*, Dalkey Archive Press, Illinois, SUA, 2009, traducere de Patrick Camiller.

18. Mircea Eliade, *Istoria ideilor și credințelor religioase*, vol. II, Sonm – Vasellin Pramatarov, Bulgaria, 2009, traducere de Caloian Pramatarov și Todorka Mineva.

19. Mircea Eliade, *Istoria ideilor și credințelor religioase*, vol. III, Sonm – Vasellin Pramatarov, Bulgaria, 2009, traducere de Caloian Pramatarov și Todorka Mineva.

20. Alexandru Mușina, *Scrisorile unui fazan*, Balkani, Bulgaria, 2009, traducere de Romyana Stancheva.

21. Gabriel Liiceanu, *Jurnalul de la Păltiniș*, Dualis, Suedia, 2009, traducere de Asa Apelkvist și Liliana Donose Samuelsson.

22. Dan Lungu, *Sînt o babă comunistă!*, Editorial Pre-Textos, Valencia, Spania, 2009, traducerea de Joaquín Garrigós.

23. Max Blecher, *Inimi cicatrizate*, Editorial Pre-Textos, Valencia, Spania, 2009, traducerea de Joaquín Garrigós.

24. Dan Lucian Teodorovici, *Atunci i-am ars două palme*, Pop Verlag, Germania, 2009, traducere de Edith Konradt.
25. Pavel Dan, *Cuentos transilvanos* (titlul original: *Urcan bătrânul și alte povestiri*), El Nadir, Spania, 2009, traducere de Rafael Pisot.
26. Lucian Pintilie, *Bric-à-brac*, Editions L'Entretiens, Franța, 2009, traducere de Marie-France Ionesco.
27. Daniel Barbu, *Republica absentă*, Frank&Timme, Germania, 2009, traducere de Larisa Schippel.
28. Mircea Cărtărescu, *Orbitor. Aripa dreaptă*, Denoel, Franța, 2009, traducere de Laure Hinckel.
29. Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop/Gaudeamus*, Editorial Impedimenta, Spania, 2009, traducere de Marian Ochoa de Eribe.
30. Christian Robu Corcan, *Gravura în mi bemol*, Vega Media Doo, Serbia, 2009, traducere de Daniela Pop Jovanovic.
31. Dan Lungu, *Sînt o babă comunistă!*, Wydawnictwo Czarne, Polonia, 2009, traducere de Joanna Kornas-Warwas.
32. Andrei Oișteanu, *Imaginea evreului în cultura română*, Frank&Timme, Germania, 2009, traducere de Larisa Schippel.
33. Bogdan Suceavă, *Venea din timpul diez*, Paradox, Bulgaria, 2009, traducere de Vanina Dimitrova.
34. Lucian Dan Teodorovici, *Cercul nostru vă prezintă*, Dalkey Archive Press, SUA, 2009, traducere de Alistair Ian Blyth.
35. Norman Manea, *Despre clovni: dictatorul și artistul*, Editions du Seuil, Franța, 2009, traducere de Marily Le Nir și Odile Serre.
36. Norman Manea, *Plicul negru*, Editions du Seuil, Franța, 2009, traducere de Marily Le Nir.
37. Matei Vișniec, *Mașinăria Cehov*, Ypsilon Books, Grecia, 2009, traducere de Vasilikioti Ersi.
38. Petre Ispirescu, *Legende și basmele românilor*, Dioti I. Mel-pomeni, Grecia, 2009, traducere de Ciprian Lucrețiu Suciu.
39. Cecilia Ștefănescu, *Legături bolnăvicioase*, Green Gallery, Polonia, 2009, traducere de Zdzisław Hryhorowicz.
40. Norman Manea, *Întoarcerea huliganului*, Borderland Foundation, Polonia, 2009, traducere de Kazimierz Jurczak.
41. Filip Florian, *Zilele regelui*, Magvető, Ungaria, 2009, traducere de Karácsonyi Zsolt.
42. Nora Iuga, *Săpunul lui Leopold Bloom*, Paradox Publishing Group, Bulgaria, 2009, traducere de Vanina Dimitrova.
43. Eugen Jebeleanu, *Arma secretă*, Coffee House Press, SUA, 2009, traducere de Matthew Zaprunder și Radu Ioanid.

Opere ale unor autori romani de ieri și de azi, printre care Hortensia Papadat-Bengescu, Panait Istrati, Gabriel Liiceanu, Mircea Eliade și Dan Lungu, vor fi traduse în 11 țări, în cadrul programului de finanțare a editorilor străini Translation and Publication Support Programme (TPS), derulat de Institutul Cultural Român. 22 de volume semnate de autori români au fost alese pentru programul TPS în 2009, în urma jurizării desfășurate la sfârșitul lunii ianuarie. Subvențiile pentru traducere vor fi acordate unor edituri din Franța, Germania, Grecia, Italia, Polonia, Portugalia, Spania, SUA și Suedia, Bulgaria și Cehia. Evaluarea dosarelor depuse de editorii străini a fost realizată de o comisie de experți independenți, formată din profesorul universitar Paul Cornea, traducătoarele Corina Popescu, Livia Szasz și Lidia Vianu. Subvențiile oferite în această sesiune însumează aproximativ 105 000 EUR. Pe lista autorilor ale căror lucrări vor fi traduse se găsesc și poeți, precum Grigore Vieru, ce urmează a fi tradus de Olga Irimciuc pentru Graphe.it Editioni di Roberto Russo (Italia), cu volumul Strigat-am către tine/Făgăduindu-mă iubirii. Editura Talisman House din SUA va publica Chira Chiralina de Panait Istrati, tot o editură americană, Dalkey Archive Press, va edita Nunțile necesare de Norman Manea, iar renumita casa franceză Gallimard va publica Drumul egal al fiecărei zile, romanul Gabrielei Adameșteanu.

Tudor Lavric, *Cronica Română*

În perioada 15-18 mai 2009 a avut loc jurizarea cererilor de finanțare primite în cadrul primei sesiuni din acest an a programului TPS (termen limită de trimitere a dosarelor: 20 martie 2009, data poștei). Din comisia de experți independenți care au evaluat dosarele prezentate de editorii străini au făcut parte Jarosław Godun (director, Institutul Polonez), Ioana Gruenwald (director, Centrul de Carte Germană), Simona Sora (critic literar), Livia Szasz (director editorial, Editura Leda, Grupul Corint) și Alexandru Al. Șahighian (traducător). Au fost aprobate pentru finanțare cererile a 24 de edituri din 11 țări (Bulgaria, Elveția, Franța, Grecia, Italia, Polonia, Serbia, Slovacia, Spania, Ungaria, SUA), subvențiile aprobate însumând aproximativ 122 000 EUR:

1. Dumitru Țepeneag, *Hotel Europa*, Dalkey Archive Press, SUA, traducere de Patrick Camiller.
2. Lucian Dan Teodorovici, *Cercul nostru vă prezintă*, Dalkey Archive Press, SUA, traducere de Alistair Ian Blyth.
3. Lucian Dan Teodorovici, *Cercul nostru vă prezintă*, L'Harmattan Könyvkiado és terjessztő Kft., Ungaria, traducere de Nagy Zsuzsanna.
4. Gabriela Adameșteanu, *Dimineață pierdută*, Europa Könyvkiadó, Ungaria, traducere de Koszta Gabriela.
5. Norman Manea, *Despre clowni: dictatorul și artistul*, Editions du Seuil, Franța, traducere de Marilyn Le Nir.
6. Mircea Vasilescu, *Eurotextes*, MêtisPresses sàrl, Elveția, traducere de Ioana Both.
7. Matei Vișniec, *Mașinăria Cehov*, Charmanis Athanassios Ypsilon/Books, Grecia, traducere de Vsilikioti Ersi.
8. Mircea Eliade, *Jurnalul portughez și alte scrieri*, Editoriale Jaca Book SPA, Italia, traducere de Cristina Fantechi, Roberto Scagno.
9. Benjamin Fundoianu, *Poezii și Tânguința lui Petra*, Sarl le Temps Qu'il Fait, Franța, traducere de Odile Serre.
10. Andrei Pleșu, *Despre îngeri*, Universitas, Polonia, traducere de Tomasz Klimkowski.
11. Filip Florian, *Zilele regelui*, Magveto Ltd., Ungaria, traducere de Zsolt Karacsonyi.
12. Vasile Ernu, *Născut în URSS*, KX Critique & Humanism, Bulgaria, traducere de Deyanov Stilyan.
13. Lucian Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*, KX Critique & Humanism, Bulgaria, traducere de Deyanov Stilyan.
14. Gianina Cărbunariu, Peca Ștefan, Lia Bungar, Nicoleta Esinencu – *Poimâine alaltăieri*, *Sunshine Play*, *Femeia din manuscris*, Zuckerrfrei Panorami, Bulgaria, traducere de Ivan Radev.
15. Cecilia Ștefănescu, *Legături bolnăvicioase*, Green Gallery, Polonia, traducere de Zdzisław Hryhorowicz.
16. Petru Cimpoeșu, *Christina domestica și vânătorii de suflete*,

Mira Editores, Spania, traducere de Francesco Javier Marina Bravo.

17. Lucian Dan Teodorovici, *Cercul nostru vă prezintă*, Zonza Media Group, Italia, traducere de Ileana Maria Pop.
18. Florin Lăzărescu, *Trimisul nostru special*, Zonza Media Group, Italia, traducere de Ileana Maria Pop.
19. Petre Ispirescu, *Legende și basmele românilor*, Dioti I. Melpomeni, Grecia, traducere de Ciprian Suci.
20. Dinu Flămând, *Migrația pietrelor*, Palomar di Alternative, Italia, traducere de Giovanni Magliocco.
21. Mircea Cărtărescu, *Orbitor. Aripa dreaptă*, Editions Denoel, Franța, traducere de Laure Hinckel.
22. Cristian Robu-Corcan, *Gravură în mi bemol*, Vega Media Doo, Serbia, traducere de Daniela Popov.
23. Filip Florian, *Degete mici*, Killigram, Slovacia, traducere de Eva Kenderessyova.
24. Lucian Blaga, *Piatra vorbește* (antologie de poezie), Visor Libros, Spania, traducere de Omar Lara și Gabriela Căprăroiu.

În intervalul 14-15 decembrie 2009 a avut loc jurizarea cererilor de finanțare primite în cadrul celei de-a doua sesiuni a programului TPS. Comisia de experți independenți a fost compusă din: Daniel Cristea Enache (critic literar), Jarosław Godun (director, Institutul Polonez), Rafael Pisot-Diaz (traducător), Livia Szasz (director editorial, Grupul Editorial Leda), Mircea Vasilescu (Redactor-șef, *Dilema veche*). În urma evaluării dosarelor de aplicație, au fost acordate unui număr de 23 de edituri din 10 țări (Belgia, Bulgaria, Franța, Germania, Grecia, Italia, Olanda, Spania, SUA, Turcia) subvenții în valoare totală de aproximativ 126 000 EUR.

1. Dan Lungu, *Raiul găinilor*, Icaria Editorial, Spania, traducere de Francesco Javier Marina Brano.
2. Matei Vișniec, *Sindromul de panică în Orașul Luminilor*, Avangard Print, Bulgaria, traducere de Ognean Stamboliev.
3. Grigore Vieru, *Poezii alese*, Avangard Print, Bulgaria, traducere de Ognean Stamboliev.
4. Dan Lungu, *Raiul găinilor*, Manni Editori, Italia, traducere de Anita Natascia Bernacchia.
5. Norman Manea, *Întoarcerea huliganului*, Kastaniotis, Grecia, traducere de Eleftheria Preda-Zikou.
6. Ioan Es. Pop, *No Exit*, Baile del Sol, Spania, traducere de Dan Munteanu Colan.
7. Dan Lungu, *Cum să uiți o femeie*, Actes Sud, Franța, traducere de Laure Hinckel.

8. Mircea Cărtărescu, *Orbitor. Aripa stângă*, Uitgeverij De Bezige, Olanda, traducere de Jan Willem Bos.

9. Mircea Ivănescu, Ileana Mălăncioiu, Dinu Flămând, Mircea Dinescu, Marta Petreu etc., *Antologie de poezie*, Poeziecentrum, Belgia, traducere de Jan H. Mysjkin.

10. Angela Marinescu, *Antologie de poezie*, Editions L'Oreille du Loup, Franța, traducere de Linda Maria Baros.

11. Bogdan Suceavă, *Venea din timpul diez*, Northwestern University Press, SUA, traducere de Alistair Ian Blyth.

12. Varujan Vosganian, *Cartea șoaptelor*, Pre-Textos, Spania, traducere de Joaquín Garrigós.

13. Alexandru Ecovoiu, *Saludos*, Pre-Textos, Spania, traducere de Joaquín Garrigós.

14. Gabriela Adameșteanu, *Întâlnirea*, Nottetempo, Italia, traducere de Roberto Merlo.

15. Mircea Eliade, *Despre o „filosofie” a lunii*, Trotta, Spania, traducere de Christian Iuliu Ariesanu.

16. Paul Celan, *Das Frühwerk*, Trotta, Spania, traducere de José Luis Reina Palazón.

17. Petru Cimpoeșu, *Simion Liftnicul*, Colibri, Bulgaria, traducere de Lora Nenkovska.

18. Răsvan Popescu, *Prea târziu*, Bonano Editore, Italia, traducere de Marco Cugno.

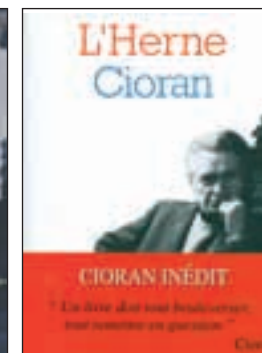
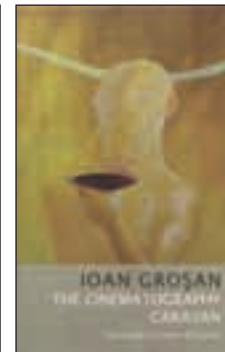
19. Doina Ruști, *Zogru*, Bonano Editore, Italia, traducere de Roberto Merlo.

20. Tudor Pamfilie, *Sărbătorile la români*, Dioti I. Melpomeni, Grecia, traducere de Ciprian Lucrețius Suciu.

21. Dumitru Țepeneag, *Zadarnică e arta fugii*, Pupa Yayinci, Turcia, traducere de Leila Unal.

22. Constanța Vintilă Ghițulescu, *Focul amorului. Despre dragoste și sexualitate în societatea românească 1750-1830*, Frank & Timme, Germania, traducere de Larisa Schippel.

23. Laura Pavel, *Dumitru Țepeneag și canonul literaturii alternative*, Dalkey Archive Press, SUA, traducere de Alistair Ian Blyth.

PROGRAMUL DE TRADUCERE A AUTORILOR ROMÂNI ÎN LIMBI DE CIRCULAȚIE INTERNAȚIONALĂ „20 DE AUTORI”

158

Programul de traducere a autorilor români în limbi de circulație internațională a fost lansat pe 3 martie 2006. Juriul – alcătuit, la propunerea revistelor literare din România, din Dan C. Mihăilescu, Mircea Martin, Livius Ciocârlie, Al. Cistelean, Daniel Cristea-Enache, Marius Chivu și Luminița Marcu – a selectat din cele 292 de propuneri un număr de 20 de autori: Gabriela Adameșteanu, Daniel Bănulescu, Max Blecher, Mircea Cărtărescu, Petru Cimpoșu, Lena Constante, Gh. Crăciun, Filip Florian, Ioan Groșan, Florina Ilis, Mircea Ivănescu, N. Manolescu, Ion Mureșan, Constantin Noica, Răzvan Petrescu, Andrei Pleșu, Ioan Es. Pop, N. Steinhardt, Stelian Tănase, Ion Vartic. Fragmentele traduse au fost trimise atât institutelor culturale românești din străinătate, cât și unor edituri din Anglia, Austria, Belgia, Elveția, Franța, Germania, Grecia, Italia, Luxemburg, Norvegia, Spania.

În cadrul acestui program, ICR finanțează integral costurile de traducere și un quantum din cheltuielile de tipărire. În anul 2009 au apărut:

1. Constantin Noica, *Șase maladii ale spiritului contemporan*, Herder, Spania, traducere de Vasilica Cotofleac.
2. Lena Constante, *Evadarea tăcută*, Bassarai, Spania, traducere de Francesco Javier Marina Bravo.
3. Ion Vartic, *Cioran naiv și sentimental*, Mira Ediciones, Spania, traducere de Francesco Javier Marina Bravo.
4. Filip Florian, *Degete mici*, Harcourt, SUA, traducere de Alistair Ian Blyth.
5. Petru Cimpoșu, *Simion Liftnicul*, Icaria, Spania, traducere de Francesco Javier Marina Bravo.

6. Florina Ilis, *Cruciada copiilor*, Ediciones del Oriente y del Mediterráneo, Spania, traducere de Francesco Javier Marina Bravo.

7. Gabriela Adameșteanu, *Dimineată pierdută*, Random House Mondadori, Spania, traducere de Patrick Camiller.

Editura Universității din Plymouth, una dintre cele mai moderne universități din Marea Britanie (conform clasificărilor prestigiosului *The Guardian*) și cea mai mare instituție de învățământ superior din sud-estul Angliei (30 000 de studenți), va edita cele 20 de cărți selectate de juriu pentru programul de traduceri de literatură română în limbi de circulație internațională, în serii de câte patru cărți, începând cu anul 2009. Institutul Cultural Român va acoperi integral traducerea și 5 750 GBP (aprox. 27 600 lei) volum, cheltuieli pentru tipărire; pentru toate cele 20 de cărți în perioada 2009-2013 vor fi alocați cca 117 446 GBP (cca. 552 000 lei).

PUBLISHING ROMANIA

Programul este structurat în două secțiuni cu obiective și criterii specifice de selecție a proiectelor.

SECȚIUNEA 1 se adresează editurilor străine interesate să publice albume și/sau cărți dedicate culturii române. Aplicantul poate propune spre publicare albume sau/și cărți care să facă parte din domeniile: istoria gândirii și filosofiei, istoria artelor și a culturii, patrimoniul cultural. ICR acoperă până la 100% onorariile autorilor precum și cheltuielile de editare aferente (machetare, copertă, corectură, hârtie, tipar, procesare imagini etc.), fără să depășească valoarea totală de 30 000 EUR/propunere pentru albume sau 15 000 EUR/propunere pentru cărți.

SECȚIUNEA 2 are drept scop promovarea în mass-media internațională a creațiilor românești de valoare și încurajarea apariției sau dezvoltării unor publicații academice dedicate studiilor românești, care să publice articole, interviuri sau cercetări referitoare la literatura, cultura, societatea și istoria României, constituind astfel o platformă de dialog pentru specialiștii din domeniu. Secțiunea se adresează publicațiilor în limbi străine care doresc să editeze suplimente, numere tematice, precum și editorilor de reviste de studii dedicate culturii și civilizației românești. ICR acoperă până la 100% onorariile traducătorilor și ale autorilor, precum și cheltuielile de editare aferente (machetare, copertă,

corectură, hârtie, tipar, procesare imagine etc.) pentru numerele tematice, suplimentele și revistele de studii românești.

Volume publicate prin programul PUBLISHING ROMANIA în anul 2009.

Secțiunea 1:

1. Gellu Naum, *Voyage avec Apollodore*, Editions MEMO, Franța.
2. Stefan Lemny, *Les Cantemir*, Editions Complexe, Franța.
3. *Dwie Dekady Zwian: Rumania 1989-2009*, Editura Difin, Polonia.
4. *Bucharest – Budapest Bridge. Contemporary Romanian and Hungarian Arts*, Vince Kiadó, Ungaria.
5. *Wielki słownik rumuńsko-polski*, Editura Wzduwnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Polonia.
6. *Rumuński azyl. Losy Polaków 1939-1945*, Editura Fundației KARTA, Polonia.
7. *Led R. Nanirok, Hute Culture Odd Culture*, album dedicat lui Daniel Knorr, JRP RINIGER unstverlahg AG, Elveția.
8. *Bisericile din lemn din Maramureș*, Editorial ARTEC, Spania.
9. *Sate și biserici fortificate din Transilvania*, Editorial ARTEC, Spania.
10. *Centrul istoric al Sighișoarei*, Editorial ARTEC, Spania.
11. *Cetatea Dacică din Munții Oraștiei*, Editorial ARTEC, Spania.
12. *Mănăstirile din Moldova*, Editorial ARTEC, Spania.
13. *Mănăstirea Horezu*, Editorial ARTEC, Spania.
14. *Delta Dunării*, Editorial ARTEC, Spania.

Secțiunea 2:

1. *Les Cahiers de l'Herne: Emil Cioran*, Editions de L'Herne, Franța.
2. *Magyar Lettre Internationale*, Ungaria.
3. *Bucarest! Et autres merveilles roumaines*, *Le Figaro*, supplément *Le Figaroscope*, Franța.
4. *Introducing of Romanian Poets for our Swedish Readers*, KOMMA, SuediaM.
5. *Romanian Issue*, Obcanske sdruzeni Splav, Cehia.
6. *La Roumanie. Culture et tourisme en Roumanie*, *Le Figaro*, supplément *Le Figaroscope*, Franța.
7. *Romanian Book Review, supplement of Turkish Book Review*, Plan B, Turcia.
8. *Best New European Fiction Anthology 2010*, Dalkey Archive Pres, SUA.

PROGRAMUL DE BURSE PENTRU TRADUCĂTORI STRĂINI (ÎNCEPĂTORI ȘI PROFESIONIȘTI)

Programul de burse își propune formarea unei noi generații de traducători din literatura română într-un număr cât mai mare de limbi străine, precum și o colaborare mai strânsă cu traducătorii profesioniști ale căror traduceri din literatura română au fost deja publicate în străinătate.

În cadrul programului „Bursieri în formare” se studiază elemente de cultură și civilizație românească și texte de literatură română contemporană din perspectiva teoriei și practicii traducerii. În acest sens, programul include un curs teoretic de introducere în traductologie, susținut de Florin Bican, urmat de ședințe de analiză de text, exerciții de traducere și consultații individuale permanente cu bursierii asupra textelor. În paralel, participanții la program frecventează (opțional și selectiv) cursurile și seminariile Facultății de Litere a Universității București și Biblioteca Centrală Universitară. Criticii Luminița Marcu și Paul Cernat, lectori la Facultatea de Litere a Universității din București, au susținut fiecare câte șaisprezece ore de curs de introducere în literatura română actuală. De asemenea, bursierii au avut posibilitatea să se întâlnească și să discute cu autori, critici literari, traducători și editori din România, precum și să participe la evenimente cu caracter artistic și literar: workshopuri, seminare, dezbateri, seri de lectură, târguri de carte. Programul bursierilor a inclus și excursii, vizite la muzee și vizionări de spectacole.

Traducătorii profesioniști au program individual, dar sunt permanent asistați de coordonatorul programului în activitățile legate de traducerea volumelor (întâlniri cu autorii, cu criticii, obținerea bibliografiei suplimentare necesare).

1. Burse pentru traducători în formare – se oferă anual 20 de burse a câte două luni, în cuantum de 1 500 EUR pentru întreaga perioadă. Bursierii sunt selecționați în cadrul a două sesiuni. În cursul anului 2009 au fost acordate următoarele burse:

Prima sesiune: 1 mai – 30 iunie (10 burse): Mauro Barindi (Italia), Antonio Castellanos (Spania), Danilo De Salazar (Italia), Heini Ekman (Finlanda), Seongsuk Han (Coreea de Sud), Martin Jung (Germania), Biljana Karanovic (Serbia), Satu Lehtniemi (Finlanda), Sini Peltonen (Finlanda), Anat Shilon (Israel).

A doua sesiune: 1 octombrie – 30 noiembrie (10 burse): Elvira Anania (Grecia), Przemysław Debowiak (Polonia), Gabriele Di Palma (Italia), Leena Hoffren (Finlanda), Snezhana Georgieva Manolkova (Bulgaria), Vladimir Mitrovic (Serbia), Ivana Olujic (Croatia), Maria Perez Segovia (Spania), Andrei Popovici (SUA), Gabriel Santacroce (Spania).

2. Burse pentru traducători profesioniști – se oferă anual șapte burse (una-două luni, la alegerea candidatului) în perioada solicitată de acesta. Valoarea unei burse: 1 500 EUR pentru o lună sau 2 500 EUR pentru două luni. În 2009, datorită fondurilor disponibile, s-a putut suplimenta numărul bursei acordate cu încă trei, ajungându-se astfel la un total de 10 burse acordate pe durata întregului an: Anita Bernacchia (Italia), Atilla F. Balázs (Ungaria), Sheilla Iaia (Turcia), Joanna Kornas Warwas (Polonia), Jan Mysjkin (Belgia), Ivan Radev (Bulgaria), Julia Richter (Germania), Laure Hinckel (Franța), Fanny Chartres (Franța), Lora Nenkovska (Bulgaria).

PARTICIPĂRI LA TÂRGURI INTERNAȚIONALE DE CARTE

Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim, 15-20 februarie 2009

Târgul de carte de la Ierusalim, ediția a XXIV-a, a avut loc în perioada 15-20 februarie 2009 la Jerusalem International Convention Center și s-a bucurat de prezența a peste 1 200 de editori din patruzeci de țări. La standul României, organizat de ICR Tel Aviv, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și Ambasada României din Israel, au fost prezentate cărți apărute recent la edituri din România, printre care și Editura Institutului Cultural Român, cărți traduse prin programele de finanțare ale ICR, desene ale Clubului Ilustratorilor.

Printre evenimentele organizate la stand s-a numărat prezentarea *Operelor complete* ale lui Norman Manea, la care au participat: Bogdan-Alexandru Stănescu (critic literar, director editorial, Editura Polirom) și scriitorii Riri Manor și Leon Volovici. În aceeași zi, Petru Cimpoeșu a citit un fragment din romanul *Simion Liftnicul*. Pe 17 februarie prozatorul Dan Lungu a citit un fragment din romanul *Cum să uiți o femeie*, volum prezentat de Bogdan-Alexandru Stănescu, iar pe 18 februarie Alice Năstase a prezentat volumul de *Opere complete* de Nina Cassian. În încheiere, scriitorul Radu Aldulescu a citit din romanul său, *Prorocii Ierusalimului*.

Pe 19 februarie, Clubul românilor a organizat o masă rotundă la Cinemateca din Ierusalim, în cadrul căreia au avut loc o dezbatere pe tema noilor direcții din literatura română, la care au participat Leon Volovici și C. Safirman, urmată de scurte prezentări ale scriitorilor Petru Cimpoeșu și Radu Aldulescu.

Au fost stabilite contacte, în vederea publicării autorilor români, cu editurile israeliene Kineret, Yedioth Aharonot, Keter Books, Sifriat Poalim Hachibutz Hameuchad, Am Oved Publishers LTD, Matar.

12-15 martie 2009 / Leipziger Buchmesse - Târgul Internațional de Carte de la Leipzig

În anul 2009 Centrul Național al Cărții din cadrul ICR a participat pentru prima oară cu un stand propriu la Târgul Internațional de Carte de la Leipzig. La standul cu o suprafață de 12 mp. au fost expuse traduceri din operele scriitorilor români apărute prin programele ICR derulate de CENNAC, precum și volume publicate la Editura ICR. Au fost de asemenea invitați scriitorii Petru Cimpoșu și Radu Paraschivescu, care au susținut lecturi publice în cadrul târgului. Textele celor doi au fost traduse și prezentate de traducătorul Ernest Wichner. Obiectivul participării la Târgul de Carte de la Leipzig a fost promovarea programelor de finanțare ale ICR, precum și stabilirea unor contacte cu editorii străini prezenți la târg. Pe parcursul celor patru zile au avut loc întâlniri cu editori, agenți literari, lectori și studenți de limba română, traducători și cititori.

13-18 martie / Salon du Livre, Paris - Salonul Internațional de Carte de la Paris

În perioada 13-18 martie 2009 s-a desfășurat cea de-a XXIX-a ediție a Salon du Livre, Paris, cel mai important eveniment al pieței editoriale din Franța, unde Centrul Național al Cărții a participat pentru prima oară cu stand propriu (15,75 mp.). La stand a fost prezentată o selecție din volumele, albumele și revistele apărute prin programele de finanțare TPS, PUBLISHING ROMANIA și „20 autori” - în Franța au apărut 10 dintre volumele publicate prin intermediul acestor programe -, albume editate de Editura Institutului Cultural Român, precum și broșuri și materiale promoționale de prezentare a programelor derulate de ICR.

Împreună cu ICR Paris, CENNAC a organizat lansări ale unor volume publicate prin intermediul programelor TPS și PUBLISHING ROMANIA: antologia *Des soleils différents*, Editions L'Inventaire, 2008, numărul *Poètes roumains contemporains* al revistei *Confluences poétiques*, apărut în 2008, dar și romanul *Vienne le jour* de Gabriela Adameșteanu, publicat în 2009 la Editions Gallimard.

Pe toată durata târgului, reprezentanții CENNAC au avut întâlniri cu numeroși editori care au publicat traduceri din literatura română și și-au manifestat dorința de a continua colaborarea cu ICR, sau editori care s-au arătat interesați să includă în planul lor editorial titluri din literatura română.

20-22 aprilie / London International Book Fair - Târgul Internațional de Carte de la Londra

În perioada 20-22 aprilie 2009, ICR a organizat pentru a doua oară consecutiv standul României la London Book Fair, una din-

tre cele mai importante manifestări de profil din lume. ICR și-a propus și anul acesta să ofere o imagine cât mai cuprinzătoare a pieței de carte din România, invitând treizeci și trei dintre cele mai prestigioase edituri românești să-și expună titlurile într-un stand de 108 mp., conceput astfel încât să ofere fiecăreia dintre ele vizibilitate maximă. Editurile invitate - în urma consultării principalelor asociații de editori din România - au fost: All, Art, Brumar, Cartea Românească, Editura Casa Radio, Corint, Corint Junior, Curtea Veche, Hasefer, House of Guides, Humanitas, Humanitas Fiction, Humanitas Multimedia, Idea, Ideea Europeană, Igloo Media, Junimea, Leda, Lider, Minerva, Nemira, Niculescu, Orizonturi, Polirom, RAO, Taj Books & Media, Trei, Tritonic, Vellant, Vivaldi, Vox, Vreamea și Editura Institutului Cultural Român. Alături de cele peste 800 de titluri ale editurilor românești (cărți ale autorilor români, traduceri din limba engleză, audiobook-uri, CD-uri, albume, ghiduri turistice, dicționare), la stand au fost prezentate și volume apărute în străinătate, prin programele de finanțare derulate de CENNAC, precum și materiale de prezentare a programelor ICR.

În prima zi a târgului a avut loc o discuție pe tema receptării culturii române și a României în spațiul britanic, pornind de la cartea *Once Upon Another Time* de Jessica Douglas-Home. La această discuție, desfășurată sub genericul „ROOMANIA WITH A VIEW”, au participat mai multe personalități culturale britanice: Jessica Douglas-Home, Mark Almond, Anne Stewart, Anthony Daniels. Gazda evenimentului a fost președintele Institutului Cultural Român, dl Horia-Roman Patapievici. La eveniment au asistat editori români și străini, jurnaliști, oameni de cultură britanici. Au avut loc întâlniri cu importanți editori străini cărora le-au fost prezentate programele de finanțare ale ICR, mulți arătându-se interesați de posibilitatea publicării unor autori români. Reprezentanții CENNAC au avut, de asemenea, discuții cu reprezentanți ai instituțiilor similare, cu această ocazie stabilindu-se detaliile unei întâlniri a centrelor de carte europene la București.

22-26 aprilie, Salon du Livre et de la Presse, Geneva

Participarea CENNAC în premieră la acest târg a avut ca obiectiv promovarea programelor TPS, „20 de autori”, PUBLISHING ROMANIA, a programului de burse pentru traducători în formare și traducători profesioniști. Au avut loc întâlniri cu reprezentanți ai unor edituri precum Editions L'Age d'homme, Editions Noir sur Blanc, Editions Zoé, EditionsInfolio, Editions Metispresse, Editions de Syrtes, Editions de l'Aire, Editions Jouvence, Editions Art et Fiction, Editions Labor & Fides, Editions

Labor & Fides, Editions d'En bas și Editions Héros Limite. De asemenea, *L'Hebdo* și-a exprimat interesul de a publica un număr special dedicat României.

Salonul cărții de la Paris, deschis ieri, este cea mai mare sărbătoare a literelor din lumea francofonă. Ediția cu numărul 29, care se va desfășura până miercuri, 18 martie, găzduiește în premieră un stand românesc. Cu o zi înainte s-a deschis un alt târg prestigios, cel de la Leipzig, la a cărui ediție participă și autori români. Din Peninsula Iberică a venit vestea că scriitorii români vor fi invitați de onoare ai Târgului Internațional de Carte Liber din Spania, ediția din 2011. Organizatorii spațiului românesc de la Salonul cărții din Paris spun că rațiunea de a fi a acestui stand este una dublă. În primul rând, el prezintă publicului francez și diasporei românești diversitatea literaturii române contemporane de-a lungul unei serii de întâlniri cu autori români, lecturi, lansări, mese rotunde, dar și promovarea programelor de sprijinire a traducerilor inițiate de ICR, printr-o serie de întâlniri cu zeci de editori francezi. De altfel, ICR Paris oferă vizitatorilor, pentru al treilea an consecutiv, și un stand cu vânzare de traduceri din limba română sau opere ale unor scriitori români francofoni. Pentru ca această panoramă să fie cât mai cuprinzătoare, au fost stabilite contacte cu peste treizeci de edituri, de la giganți precum Gallimard, la mici artizani pasionați ai cărții din toată Franța. Pentru ICR Paris, crearea de punți pentru traducerea autorilor români în limba franceză este o misiune primordială. De altfel, în aprilie 2008 ICR Paris a organizat primul colocviu internațional al traducătorilor de literatură română, spre a pune bazele unei comunități a acestor mediatori culturali. [...]

Zilele trecute s-a dat publicității faptul că scriitorii români vor fi invitați de onoare ai Târgului Internațional de Carte Liber din Spania, în 2011. Este cel mai important eveniment al pieței editoriale din Spania, care se va desfășura la Madrid. România, prin Institutul Cultural Român, participă constant la târgul de carte spaniol, prin expoziții de carte și proiecte de promovare a scriitorilor români. În 2007, Liber a fost organizat la Barcelona, iar ICR s-a prezentat cu un stand, sub sloganul „Carte tânără, carte frumoasă”. Anul trecut, la standul cu tema „Istorie și istorii” („Historia e historias”) au fost expuse 300 de titluri provenite de la 22 de edituri din România.

Manuela Golea, *România liberă*

7-9 octombrie / Târgul Internațional LIBER, Madrid

ICR a organizat prezența României la Târgul Internațional de Carte LIBER, cu un stand cu tema „Rumanía in fabula”, consacrat prozei românești. Au fost expuse peste 250 de titluri publicate la 24 de edituri din România, precum și traduceri finanțate prin programele TPS, „20 de autori” și PUBLISHING ROMANIA. În Spania au apărut până acum 17 volume susținute prin aceste programe, iar alte 10 urmează să fie publicate până la sfârșitul anului. Pe 6 octombrie, în preziua deschiderii târgului de carte, ICR Madrid și CENNAC au organizat, la Círculo de Bellas Artes, colocviul „Literatura română în Spania. Identități, confesiuni, confluențe culturale”. Scriitorii Gabriela Adameșteanu, Ion Vianu, Dan Lungu, Petru Cimpoeșu și Victor Ivanovici au vorbit despre experiența și despre creațiile lor literare înainte și după 1989. Colocviul a fost structurat pe două sesiuni, la care au participat autori, traducători și editori: „A fi scriitor în România înainte și după 1989” și „Literatura română în limba spaniolă cu sprijinul ICR”. La standul României, reprezentanții CENNAC au avut numeroase întâlniri cu editori străini interesați de programele de finanțare ale ICR, dar și cu editori care au publicat deja traduceri din literatura română.

În 2011, România va fi invitat de onoare al Târgului Internațional de Carte Liber.

14-18 octombrie / Frankfurter Buchmesse – Târgul Internațional de Carte de la Frankfurt

Și în acest an, Institutul Cultural Român a fost prezent la Târgul Internațional de Carte de la Frankfurt prin Centrul Național al Cărții, de această dată cu lecturi organizate împreună cu Frankfurter Buchmesse, participări la conferințe și apariții editoriale de excepție pe piața de carte germană.

Astfel, în prima zi a târgului a avut loc dezbaterea „Teatime Romania – The Romanian Book Market and the TPS – Translation and Publication Support Programme”, găzduită și organizată de Centrul de Carte Germană București. Au participat: Ana Andreescu (MCPN), Cristian Juncu (AER), Catrinel Pleșu (ICR), Bogdan-Alexandru Stănescu (Editura Polirom). Cu această ocazie s-a discutat participarea națională și internațională la Târgul de Carte Bookfest, precum și strategiile de susținere a prezenței autorilor români pe piața internațională de carte prin programele de finanțare derulate de CENNAC.

Sâmbătă, 17 octombrie, la Internationales Zentrum al Frankfurter Buchmesse a avut loc o lectură, urmată de o discuție sub genericul „Rumänien: Magie und Witz in funkelnder Prosa”, cu participarea autorilor Filip Florian și Attila Bartis și moderată de

traducătorul Georg Aeschl. Evenimentul a fost organizat de CENNAC în colaborare cu Internationales Zentrum der Frankfurter Buchmesse.

În cadrul Târgului de la Frankfurt au fost lansate și câteva volume apărute cu sprijinul ICR: Editura Suhrkamp a lansat antologia *Odessa Transfer. Nachrichten vom Schwarzen Meer*. La eveniment au participat Emine Sevgi Özdamar (Turcia) și Mircea Cărtărescu (România), discuția fiind moderată de Katharina Raabe (Editura Suhrkamp, Berlin).

A fost lansată antologia *Balkanische Alphabete. Rumänien*, apărută în octombrie 2009 la Editura Wunderhorn. Autori: Constantin Acosmei, Vasile Leac, Iulian Tănase; editor: Ernest Wichner. Antologia a apărut în urma colaborării ICR cu Künstlerhaus Edenkoben și Wunderhorn Verlag în programul *Balkanische Alphabete*, program în care, pe lângă România, celelalte țări partenere sunt Bulgaria și Grecia. Între 5 și 8 octombrie antologia a fost lansată în Germania printr-o serie de lecturi la Literaturhaus Berlin, Arp Museum (Rolandseck), Künstlerhaus Edenkoben etc. A fost lansat numărul cel mai recent al revistei *Die Horen*, dedicat României și intitulat „Die halluzinogene Katze/Träume, Realien – Stimmen & Stimmengewirr aus der Gegenwart Rumäniens“. Revista a apărut cu sprijinul ICR, prin programul PUBLISHING ROMANIA.

12-15 noiembrie / Wiener Buchmesse – Târgul Internațional de Carte de la Viena

Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, a organizat standul național al României la Târgul Internațional de Carte de la Viena, cu o suprafață de 24 mp. Standul a fost unul tematic și a fost consacrat împlinirii a douăzeci de ani de la căderea comunismului. La stand au fost expuse peste 150 de titluri: cele mai recente apariții ale editurilor românești, albume ale Editurii ICR, volumele apărute în străinătate cu sprijinul ICR. Scriitorii Ion Vianu și Lucian Dan Teodorovici au susținut lecturi, pe 13 și 14 noiembrie, la Forum International, în cadrul seriei de evenimente dedicate lecturii organizate cu ocazia târgului de carte. Lecăturile și discuțiile au fost moderate de reputatul scriitor Jan Koneffke.

ÎNTÂLNIRI ÎNTRE SCRIITORI ROMÂNI ȘI STRĂINI, PARTENERIATE INTERNAȚIONALE

22-24 februarie / Participarea ICR la reuniunea Literature Across Frontiers, Edinburgh, Marea Britanie. A fost prezentă Corina Bernic, șef serviciu, CENNAC. La întâlnirea anuală a centrelor europene de carte, editurilor și fundațiilor membre în rețeaua LAF au mai participat reprezentanți ai următoarelor centre și instituții: Centrul de Carte din Slovenia, Finnish Literature Exchange, General Directorate of Books Portugal, Institut Ramon Lull, Latvian Literature Centre, Books from Lithuania, Centrul de Carte din Serbia, Hungarian Book Foundation, Icelandic Literature Fund, Scottish Poetry Library, Tuyap Fairs and Exhibitions (organizatorii Târgului de Carte de la Istanbul), Arc Publications Ltd., Wales Literature Exchange, Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires (CEATL), Literature Across Frontiers.

26-27 februarie / Participare la workshopul de traduceri literare organizat de ICR „Dimitrie Cantemir“ Istanbul în colaborare cu agenția literară Kalem, la Istanbul. A fost prezent Florin Bican, coordonatorul programului de burse pentru traducători. Traducătorii au avut posibilitatea unui schimb de experiență și au primit informații și detalii privind programele CENNAC. La workshop au participat Gihan Curtomer, Azel Mavi-Anton, Maria-Cristina Dincer, Nermin Hoca Susam, Sheilla Iaia, Selma Iaia, Leyla Unal, Ali Narcin și s-a lucrat pe texte de Norman Manea, Matei Vișniec, Simona Popescu, T.O. Bobe, Mircea Cărtărescu, Lucian Dan Teodorovici, Filip Florian, Mihai Eminescu.

3 martie / Dezbateră „NU ne vindem țara, doar literatura. Traducerea și publicarea scriitorilor români canonici în străinătate“, la sediul ICR. Au participat Nicolae Manolescu, Liviu Papadima, Carmen Mușat, Ion Pop, Ion Simuț, Luminița Marcu, Jean Harris, Horia-Roman Patapievic, Tania Radu. Moderator: Florin Bican. Dezbateră a avut ca punct de pornire vizibilitatea internațională redusă a autorilor din canonul literar românesc, comparativ cu

numărul mult mai mare de autori contemporani traduși și publicați sau aflați în curs de publicare în străinătate. S-a încercat o definire a canonului literar și au fost dezbătute eventuale strategii de promovare a autorilor canonici români.

20-25 aprilie / Parteneriat cu Suhrkamp Verlag (Germania). În parteneriat cu CENNAC, Editura Suhrkamp a organizat în Germania și Elveția, în perioada 20-25 aprilie 2009, o serie de lecturi cu scriitorul Filip Florian și traducătorul Georg Aeschl pentru promovarea volumului *Kleine Finger (Degete mici)*, apărut în 2008 cu sprijinul ICR prin Programul „20 de autori”. Lecturile s-au desfășurat după cum urmează: Leipzig, Haus des Buches (20 aprilie), Hamburg, Vattenfall Literaturfestival (21 aprilie), Berlin, Literaturhaus (22 aprilie), Frankfurt/Main, Literaturforum im Mousonturm (23 aprilie), Basel (24 aprilie). Editura Suhrkamp a publicat în august 2009 o antologie cu proză și eseu din Europa Centrală și de Est. CENNAC a acoperit cheltuielile de traducere în germană a textelor autorilor Mircea Cărtărescu (România) și Nicoleta Esinencu (Germania).

11 mai / Conferință de presă dedicată programelor de finanțare a publicării autorilor români în străinătate, derulate de ICR prin CENNAC. Întâlnirea a fost prilejuită de publicarea a 100 de volume apărute în străinătate cu sprijinul ICR. Au participat: Horia-Roman Patapievici, Președintele ICR, Tania Radu, Vicepreședinte ICR, Corina Bernic, Șef serviciu CENNAC, și Paul Honeywill, Director University of Plymouth Press, Anthony Caleshu și Tanya Sinclair, redactori University of Plymouth Press. În cadrul conferinței au fost oferite, de asemenea, informații despre proiectul „20 Romanian Writers” – serie de traduceri din autori români la University of Plymouth Press – și despre seria de evenimente Romanian Art and Music at Peninsula Arts.

7-11 iunie / Colaborare cu Center za slovensko književnost – Center for Slovenian Literature. În perioada 7-11 iunie 2009, în colaborare cu Literature Across Frontiers a fost organizat la Dane și Ljubljana workshopul „Women’s Translating”, la care au participat șase poete și traducătoare din Europa Centrală și de Vest. În cadrul acestui workshop, scriitoarele invitate au tradus fragmente din scrierile lor. Traducerile au fost prezentate la sfârșit în cadrul unor lecturi la festivalul Živa književnost (Literature Live) din Ljubljana. ICR a suținut participarea poetei Ioana Ieronim.

11-16 iunie / Cea de-a VIII-a ediție a Festivalului Internațional „Zile și nopți de literatură”, organizat la Neptun. În cadrul parteneriatului dintre ICR și Uniunea Scriitorilor din România, ICR a decernat premiile de traducere din cadrul festivalului. Pentru contribuția deosebită în răspândirea și promovarea literaturii române prin intermediul traducerilor, ICR a acordat de premii

următorilor traducători: Omar Lara (Chile), Kiril Kovaldji (Rusia) și Sean Cotter (SUA), fiecare premiu fiind în valoare de 1 800 EUR. **18-21 iunie** / Întâlnirea centrelor de carte europene care derulează programe de finanțare a traducerilor și proiecte de rezidențe pentru traducători și scriitori, Târgul de carte Bookfest, București – network meeting Literature Across Frontiers (LAF). Întâlnirea s-a desfășurat pe parcursul a două zile de discuții privind posibilitățile de îmbunătățire a programelor CENNAC, tactici de promovare a traducerilor, oportunități de parteneriate etc. Reprezentanții centrelor de carte și ai fundațiilor invitate din Austria, Letonia, Lituania, Macedonia, Marea Britanie, Slovacia și Turcia au vizitat Târgul de carte Bookfest 2009, unde au avut întâlniri cu editori români. Întâlnirea a fost organizată de CENNAC și de Literature Across Frontiers (LAF-Marea Britanie). Parteneri: Asociația Editorilor din România, Librăria Cărturești.

Pe 20 iunie, în cadrul Târgului de carte Bookfest 2009 au fost prezentate, în premieră în România, rapoartele Literature Across Frontiers și CEATL (Consiliul European al Asociațiilor de Traducători Literari) privind situația piețelor de carte și a traducerilor din Europa Centrală și de Est în perioada 2005-2008. Aceste rapoarte au mai fost prezentate până acum la Bruxelles și la târgurile internaționale de carte din acest an din Marea Britanie și Cehia. Au prezentat: Alexandra Büchler, director Literature Across Frontiers, și Jacqueline Csuss, secretar general CEATL.

1-3 octombrie / Cea de-a III-a ediție a Festivalului Internațional de Poezie „Oskar Pastior”, 1-3 octombrie 2009. Organizatori: Literaturhaus Berlin și Institutul Cultural Român. Parteneri: Berliner Künstlerprogramm des DAAD, Centrul Cultural German din Sibiu, Österreichisches Kulturforum, Pro Helvetia, Fischer Stiftung – TRADUKI, Institutul Polonez, Oskar Pastior Stiftung. Pe parcursul celor două ediții de până acum ale festivalului au răspuns invitației de a veni la Sibiu treizeci și șapte de poeți din șaisprezece țări (Austria, Bulgaria, Cehia, Croația, Danemarca, Elveția, Finlanda, Franța, Germania, Irlanda, Lituania, Polonia, România, Serbia, Slovenia, SUA). Au participat scriitorii Constantin Acosmei (România), Urs Allemann (Elveția), Daniel Bănuțescu (România), Tadeusz Dąbrowski (Polonia), Daniela Danz (Germania), Oswald Egger (Austria), Georgi Gospodinov (Bulgaria), Herta Müller (Germania), Ion Mureșan (România), Krzysztof Siwczyk (Polonia), Paulo Teixeira (Portugalia), Hans Thill (Germania), Radu Vancu (România).

3 octombrie – 3 noiembrie / Cea de-a doua ediție a Festivalului „Zilele Culturale Românești în Bazinul Ruhrului” („Rumänische Kulturage an der Ruhr”), eveniment organizat de Asociația Culturală Danubium în parteneriat cu ICR prin CENNAC.

5-9 octombrie / România în Alfabetul Balcanic – lansarea antologiei în Germania. Începând din luna noiembrie 2007, Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, s-a implicat, în calitate de partener, alături de Stiftung Rheinland-Pfalz für Kultur – Künstlerhaus Edenkoben, în proiectul Balkanische Alphabete 2007-2010, proiect ce are ca scop promovarea poeziei bulgare, grecești și române, perfecționarea traducătorilor și realizarea unor antologii și serii de lecture internaționale cu autori din aceste țări. Proiectul a fost deja finalizat anul trecut de partea bulgară, în 2007 având loc la Pygmalion Foundation un workshop cu autori și traducători, iar în 2008 fiind lansată în Germania la prestigioasa Editură Wunderhorn antologia *Balkanische Alphabete/Bulgarien*, coordonată de Ernest Wichner. În prima jumătate a anului 2009 a avut loc în Grecia un workshop cu poeți greci și germani, iar pentru primăvara anului viitor este planificată apariția antologiei *Balkanische Alphabete/Griechenland*.

Prima etapă a secțiunii române a proiectului a debutat cu un workshop organizat în luna mai 2008 la Portul Cultural Cetate. Cu această ocazie, trei poeți germani și trei poeți români au avut ocazia de a lucra câteva zile împreună pe textele românești care au apărut apoi în traducerea germană. Autori: Constantin Acosmei, Vasile Leac, Iulian Tănase, traducători: Sabine Kuchler (poetă, redactor cultural la Deutschlandfunk), Hans Thill (poet, director al Editurii Wunderhorn), Ernest Wichner (poet, traducător, director Literaturhaus Berlin).

Antologia a fost lansată și promovată printr-o serie de lecturi ale poezilor români Constantin Acosmei, Vasile Leac și Iulian Tănase la Berlin, Bonn, Edenkoben și Frankfurt. Lecturile și discuțiile au fost moderate de Ernest Wichner și Hans Thill.

22 octombrie / Word Express. Scriitori din douăsprezece țări sud-est europene în drum spre Târgul Internațional de Carte de la Istanbul. La Muzeul Țăranului Român a avut loc o întâlnire cu scriitorii Anahit Hayrapetyan (Armenia), Barış Müstecaplıoğlu (Turcia), Ognjen Spahić (Muntele Negru), Adela Greceanu, Claudiu Komartin și Daniela Crăsnaru, care au citit din operele lor recente. Moderator: Răzvan Țupa. Evenimentul, organizat de ICR, face parte din programul Word Express, inițiat de Literature Across Frontiers și British Council, derulat cu sprijinul ICR prin CEN-NAC. Word Express este un proiect internațional lansat în primăvara 2009 de Literature Across Frontiers din Marea Britanie, în cooperare cu Delta Publishing din Istanbul și cu susținerea Uniunii Europene. Proiectul face parte din seria de programe Creative Collaborations, dezvoltate de British Council și Literature Across Frontiers, și are ca misiune promovarea dialogului cultural în sud-estul Europei.

25 octombrie / Poeta Ana Blandiana și Franz Hodjak, traducătorul operei sale în limba germană, au fost invitații serii literare organizate în Forumul Muzeului de Artă din Bochum. În cadrul aceleiași manifestări, scriitorul Romulus Rusan a susținut o prelegere dedicată istoriei recente.

28-30 octombrie / Festivalul Internațional de Literatură de la București Re-Writing the Map of Europe. ICR, prin Centrul Național al Cărții, a participat în calitate de partener alături de Editura Polirom, Ambasada Franței, Ambasada Irlandei, Ambasada Portugaliei, Centrul de Carte Germană, Clubul Țăranului, Editura Cartea Românească, Editura Curtea Veche, Editura Nemira, Institutul Francez, Uniunea Scriitorilor din România, Kessler International Agency, Universitatea din București etc., la organizarea Festivalului Internațional de Literatură de la București: Re-Writing the Map of Europe, Ediția a II-a, care s-a desfășurat în perioada 28-30 octombrie 2009 la Muzeul Țăranului Român.

Luni, 20 aprilie, de la ora 16.00, Institutul Cultural Român a organizat la standul național o discuție pornind de la volumul scriitoarei Jessica Douglas-Home, A fost odată, în alte vremuri, apărut inițial în Marea Britanie, iar apoi în România, în 2001, la Humanitas. Dezbateră a avut titlul „ROOMania WITH A VIEW” și au participat personalități ale vieții culturale britanice: Mark Almond, Anne Stewart, Anthony Daniels. Gazda evenimentului a fost președintele ICR, Horia-Roman Patapievici. [...] Capitolul despre România vorbește și despre ceea ce lipsea vieții intelectuale românești față de restul statelor vizate de Douglas-Home. Jurnalista descoperă cu uimire o intelectualitate adesea dezbinată, un univers din care literatura samizdat lipsea, iar mișcări majore precum a fost „Charta 77” în Cehoslovacia nu au existat aici.

Discuția de la standul României nu s-a oprit la carte, ci a încercat să stabilească o legătură între acele alte vremuri și perioada contemporană. A fost, de altfel, o ocazie potrivită pentru ca cei patru invitați, care au legături cu literatura română sau au vizitat România în anii tulburi de dinainte de 1989, să se întâlnească într-o dezbateră organizată de această dată de o instituție românească într-un stand național.

George Onofrei, *Suplimentul de cultură*

DIRECȚIA GENERALĂ FINANȚĂRI

Programul CANTEMIR a fost lansat în anul 2006 ca un program de finanțare nerambursabilă pentru proiecte culturale derulate în mediul internațional. În anul 2009 au primit finanțare 24 de proiecte, valoarea totală a finanțării ridicându-se la 2 450 000 lei.

Direcția Generală Finanțări este structura din cadrul ICR care asigură îndeplinirea obiectivelor Institutului de promovare a culturii române în străinătate prin intermediul proiectelor dezvoltate independent de operatorii culturali.

Componenta principală a Direcției o constituie **Programul CANTEMIR**, inițiat în anul 2006 ca un program de finanțare nerambursabilă pentru proiecte culturale derulate în mediul internațional.

Ediția din 2009 a Programului CANTEMIR a fost lansată în data de 4 martie, după aprobarea legii bugetului de stat, fiind prevăzută o sesiune deschisă pentru secțiunea FESTIVAL/Culture by Request (până la epuizarea fondurilor disponibile) și două sesiuni de depunere și evaluare a proiectelor pentru secțiunile PROMOVARE/Culture to Go și COOPERARE/Culture to Share.

Modificări operate în structura programului, aplicabile pentru ediția din 2009

Secțiunea FESTIVAL a fost considerată program prioritar pentru finanțarea nevoilor culturale de urgență, bugetul alocat fiind, în consecință, de 8% din totalul bugetului anual al programului CANTEMIR, adică procentul maxim posibil conform legii;

Valoarea maximă a finanțării acordate unui proiect în cadrul Secțiunii FESTIVAL este de 25 000 lei;

Cofinanțarea asigurată de beneficiar se poate face în numerar, dar și în natură, în același procent de minimum 10% din valoarea finanțării primite de la ICR;

Valoarea tranșelor:

- pentru Secțiunea FESTIVAL – 80% la semnarea contractului de finanțare și 20% la încheierea participării;

- pentru Secțiunile PROMOVARE și COOPERARE – 50% la semnarea contractului, 30% tranșa intermediară și 20% după încheierea proiectului;

Modalitate mai flexibilă de decontare a cheltuielilor:

- în cadrul unei activități, modificarea numărului de unități și/sau a costului unitar, cu încadrare în total activitate, pe linie de cheltuieli;

- compensarea valorilor totale de la o activitate la alta, pe linie de cheltuieli;

- în cadrul aceleiași categorii de cheltuieli, transferul de sume de la un tip de cheltuială la altul, dar numai între cheltuielile suportate din aceeași sursă de finanțare (finanțare ICR, respectiv cofinanțare);

Includerea în formularul de buget a unei noi categorii de cheltuieli – „Cheltuieli neprevăzute” (maximum 5% din totalul bugetului). În cadrul acestei categorii pot fi incluse numai cheltuieli eligibile, indispensabile pentru realizarea proiectului și numai cu acordul prealabil al ICR ;

Modificarea prevederilor privind procentul de cofinanțare asigurată de beneficiar, în sensul că, la decontul final, se verifică asigurarea procentului minim de cofinanțare (10% din finanțarea de la ICR) din cheltuielile eligibile.

Bugetul Programului CANTEMIR a fost de 2 450 000 lei. La ediția din acest an, numărul aplicațiilor în cadrul unei singure sesiuni a fost aproape dublu față de ediția anterioară, conform situației de mai jos:

	Număr proiecte primite	Număr proiecte finanțate	Valoarea totală a finanțării
2006	44	16	412 674,90 lei
2007	40	10	891 805,50 lei
2008	55	26	2 088 443,42 lei
2009	95	24	2 450 000 lei

Întrucât valoarea totală a finanțării solicitate pentru proiectele aprobate a fost mai mare decât valoarea bugetului alocat, au fost finanțate numai o parte dintre proiectele aprobate, în ordinea descrescătoare a punctajului total obținut la evaluare.

PROIECTE APROBATE

SECȚIUNEA I - FESTIVAL/Culture by Request

1. Teatrul „Luceafărul” din Iași – Participare la World Festival of Puppet Art, Praga, Cehia, 17-31 mai 2009 (Teatru – 24 962 lei);
2. Sebastian Bârlică, Wanda Bârlică și Cezar Popescu – Participare la Salone Internazionali del Mobile, Euroluce and International Furnishing Accessories Exhibition – SaloneSatellite, Milano, Italia, 22-27 aprilie 2009 (Arhitectură și design – 24 918 lei);
3. Asociația Folclorică Someșul Napoca – Participare la Festival Internacional de Proyeccion de danzas y Musica Tradicional Pijiguao, Venezuela, 18-30 noiembrie 2009 (Patrimoniu cultural – 25 000 lei);
4. Asociația Culturală PROARTIS, Deva – Participare la Folklores du Monde, Alençon, Franța, 9-14 iulie 2009 (Dans – 20 000 lei);

5. Ansamblul folcloric studențesc TRADIȚII al USAMV Cluj - Napoca - Participare la Idaho International Dance and Music Festival, Idaho, Utah, SUA, 29 iulie - 8 august 2009 (Muzică și dans - 25 000 lei);
6. Andra-Oana Rotaru - Participare la Festivalul Internațional Zilele Europei în Mexic, Mexico City, Mexic, 25 septembrie - 3 octombrie 2009 (Literatură - 4 200 lei);
7. Primăria Municipiului Orăștie - Participare la Musica Sacra a Roma, Roma, Italia, 30 iunie - 5 iulie 2009 (Muzică - 24 990 lei);
8. Andrei Tănase - Participare la Festival de Cannes, Cannes, Franța, 13-24 mai 2009 (Film - 1 857 lei);
9. Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” - Participare la Festivalul Internațional al Școlilor de Teatru, ediția a V-a, Varșovia, Polonia, 15-22 iunie 2009 (Teatru - 12 493,5 lei);
10. Fundația Culturală Ardealul - Participare la IV International Children Folk Meeting „Varna 2009”, Varna și Galata, Bulgaria, 10-19 iulie 2009 (Dans - 20 048 lei);
11. Yvat Collective - Participare la Electric Eclectics Festival of Experimental Music and Sound Art, Meaford, Ontario, Canada, 31 iulie - 2 august 2009 (Arte vizuale - 24 536,5 lei).

Compența comisiilor, pe domenii artistice, a fost următoarea:

FILM: Laurențiu Brătan, Iulia Blaga, Tudor Giurgiu
 TEATRU: Carmen Stanciu/Mihaela Michailov, Alice Georgescu, Cristina Modreanu
 ARHITECTURĂ ȘI DESIGN: Bruno Andreșoiu, Sorin Vasilescu, Constantin Goagea
 MUZICĂ: Florian Lungu, Mircea Tiberian, Cristina Comandașu
 MUZICĂ/FOLCLOR: Corina Mihăescu, Sabina Ispas, Rodica Zane
 MUZICĂ/MUZICĂ SACRĂ: Valentin Gruescu, Costin Moisil, Gabriel Constantin Oprea
 LITERATURĂ: Marius Chivu, Denisa Comănescu, Simona Sora
 ARTE VIZUALE: Mirela Dăuceanu, Oana Tănase, Dan Popescu

În data de 6 aprilie a.c. s-a încheiat prima sesiune de depunere a proiectelor în cadrul secțiunilor PROMOVARE/Culture to Go și COOPERARE/Culture to Share. În total au fost primite 67 de proiecte, dintre care 46 la PROMOVARE și 21 la COOPERARE. La finalul etapei de verificare a conformității administrative și a eligibilității, 50 de proiecte au fost declarate eligibile (37 la PROMOVARE și 13 la COOPERARE), 15 neeligibile, iar două proiecte au fost retrase.

În urma evaluării, au fost aprobate în vederea finanțării următoarele proiecte:

SECȚIUNEA II - PROMOVARE/Culture to Go

1. Asociația VBC - „Les Traces de Culture”, Franța (Larzac, Le Caylar, Courtevoirade) și Belgia (Bruxelles), perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 10 octombrie 2009 (Teatru, patrimoniu cultural - 124 985 lei);
2. Asociația Română pentru Promovarea Calității și a Practicilor de Succes - „Brașovul Medieval - Patrimoniu Cultural Românesc”, Copenhaga, Danemarca, perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 30 septembrie 2009 (Arte vizuale, patrimoniu cultural - 223 542 lei);
3. Hardisco - „100 To Watch - limited edition catalogue and website”, Berlin, Germania, perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 30 octombrie 2009 (Arte vizuale, arhitectură și design, literatură, teatru, muzică, dans, film - 44 700 EUR);
4. Asociația Culturală Libris Cultural - „O zi din Transilvania”, Nürnberg, Germania, perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 15 iulie 2009 (Patrimoniu cultural - 223 808 lei)
5. Asociația COMUNICATOR pentru susținerea inițiativelor tinerilor - „Caravane de la Creativitate Roumaine”, Franța (Grenade, Le Burgaud, Levgnac, Albi, Carcassone, Toulouse), perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 30 iulie 2009 (Arte vizuale, muzică - 224 200 lei);
6. Fundația Culturală Internațională „Constantin Silvestri” România - „4ART - Pledoaria a 4 artiști pentru arta românească”, Austria (Viena și Klagenfurt), Marea Britanie (Londra) și Ungaria (Budapesta), perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 30 octombrie 2009 (Muzică - 224 200 lei);
7. Institutul de Romanistică al Universității K.R. din Heidelberg - „Cultura memoriei în literatura română de după 1989”, Heidelberg, Germania, perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 30 octombrie 2009 (Literatură - 13 811 EUR).

Valoarea totală a finanțării pentru cele șapte proiecte este de 1 233 100 lei.

Conform legislației în vigoare în 2009, din comisiile de evaluare este obligatoriu să facă parte și un reprezentant al ICR. Comisiile au fost constituite din minimum cinci membri, dintre care (câte) doi experți pe domeniu artistic, doi experți în promovare (dintre care unul din partea ICR) și un expert în management de proiect. Compența comisiilor, pe domenii artistice, a fost următoarea:

TEATRU: Dragoș Neamu/Irina Stan, Felicia Moga/Florin Dumitrescu/Oana Boca, Dragoș Tudor/Ioana Anghel (ICR), Alice Georgescu, Alina Moldovan;

PATRIMONIUL CULTURAL: Dragoș Neamu/Irina Stan, Felicia Moga/Florin Dumitrescu/Oana Boca, Dragoș Tudor/Ioana Anghel (ICR), Sabina Ispas, Rodica Zane/Bogdan Hojbotă, Lucian Butucariu/Dan Popescu, Nicolae Gheorghe/Corina Mihăescu, Nicolae Constantinescu;

LITERATURĂ: Dragoș Neamu/Irina Stan, Felicia Moga/Florin Dumitrescu/Oana Boca, Dragoș Tudor/Ioana Anghel (ICR), Radu Călin Cristea, Bogdan Stănescu;

ARTE VIZUALE: Dragoș Neamu/Irina Stan, Felicia Moga/Florin Dumitrescu/Oana Boca, Dragoș Tudor/Ioana Anghel (ICR), Teodor Graur, Aurora Kiraly/Irina Cios/Corneliu Antim, Matei Stîrcea Crăciun;

FILM: Dragoș Neamu/Irina Stan, Felicia Moga/Florin Dumitrescu/Oana Boca, Dragoș Tudor/Ioana Anghel (ICR), Iulia Blaga, Andrei Gorzo;

MUZICĂ: Dragoș Neamu/Irina Stan, Felicia Moga/Florin Dumitrescu/Oana Boca, Dragoș Tudor/Ioana Anghel (ICR), Dumitru Avachian, Viniciu Moroianu/Oltea Șerban Pârâu, Florian Lungu/Mircea Tiberian, Cristian Ștefănescu/Corina Mihăescu, Nicolae Constantinescu;

DANS: Dragoș Neamu/Irina Stan, Felicia Moga/Florin Dumitrescu/Oana Boca, Dragoș Tudor/Ioana Anghel (ICR), Vava Ștefănescu, Gina Șerbănescu;

DESIGN ȘI ARHITECTURĂ: Dragoș Neamu/Irina Stan, Felicia Moga/Florin Dumitrescu/Oana Boca, Dragoș Tudor/Ioana Anghel (ICR), Bruno Andreșoiu, Michaela T. Florescu/ Sorin Vasilescu, Ana Maria Zahariade.

SECȚIUNEA III - COOPERARE/Culture to Share

1. Fundația AltArt pentru Artă Alternativă - „E-Tribal Art”, Cluj-Napoca (România), Sofia (Bulgaria) și spațiul virtual, perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 30 octombrie 2009 (Arte vizuale, film - 192 810 lei);

2. Asociația 7Dreams - „Transylvanian Jazz”, Germania (Köln, Bielefeld, Dortmund), perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 16 octombrie 2009 (Muzică - 222 926 lei);

3. CREMAC - „Festival Spectrum XXI ediția IV”, Londra, Paris, Bruxelles, perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 30 octombrie 2009 (Muzică - 216 794 lei);

4. Asociația Zeppelin - „Archis Interventions 09: Scenarii pentru blocuri în perioada socialistă din București”, România (București) și Germania (Berlin), perioada de implementare a proiectului:

1 iunie - 30 octombrie 2009 (Arhitectură și design - 220 000 lei);

5. Centrul de Tineret pentru UNESCO - „Atelierele internaționale de actorie „Eugene Ionesco” Sinaia - Burghausen”, România (Sinaia) și Germania (München, Burghausen), perioada de implementare a proiectului: 20 iunie - 15 august 2009 (Teatru - 70 310 lei).

6. StultiferaNavis - „Dialoghi tra Città”, Italia (Pinerolo), Franța (Charleville-Mézières), România (București), perioada de implementare a proiectului: 1 iunie - 30 octombrie 2009 (Arte vizuale, teatru - 19 192 EUR).

Valoarea totală a finanțării pentru cele cinci proiecte este de 1 008 900 lei.

Componența comisiilor, pe domenii artistice, a fost următoarea: TEATRU: Irina Stan, Florin Dumitrescu, Dan Croitoru (ICR), Alice Georgescu, Alina Moldovan;

PATRIMONIUL CULTURAL: Irina Stan, Florin Dumitrescu, Dan Croitoru (ICR), Rodica Zane, Corina Mihăescu;

ARTE VIZUALE: Irina Stan, Florin Dumitrescu, Dan Croitoru (ICR), Irina Cios, Oana Tănase;

MUZICĂ: Irina Stan, Florin Dumitrescu, Dan Croitoru (ICR), Dumitru Avachian, Maia Ciobanu/Mircea Tiberian, Florian Lungu;

DANS: Irina Stan, Florin Dumitrescu, Dan Croitoru (ICR), Vava Ștefănescu, Gina Șerbănescu;

DESIGN ȘI ARHITECTURĂ: Irina Stan, Florin Dumitrescu, Dan Croitoru (ICR), Bruno Andreșoiu, Sorin Vasilescu;

FILM: Irina Stan, Florin Dumitrescu, Dan Croitoru (ICR), Iulia Blaga, Andrei Gorzo.

DIRECȚIA

RELAȚII INTERNE

Burse • Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească • „Pro și Contra la ICR” • Arhitectură, Urbanism, Arheologie Industrială • „Întâlniri și reîntâlniri la ICR” • Teach Me Tonight ... de la blues la etno-jazz cu Harry Tavitian • Romania(n) in a Nutshell

---

Direcția Relații Interne și-a desfășurat activitatea conform următoarelor obiective: deschiderea către diferite aspecte ale culturii tradiționale și receptarea acestora în spațiul urban; dialogul și colaborarea între personalitățile și comunitățile culturale și științifice românești cu parteneri din străinătate; modelarea mentalității publicului citadin, în special a celui tânăr, în spiritul respectului față de valorile culturale românești și universale precum și față de tradițiile culturale naționale; familiarizarea comunității de rezidenți străini din București cu aspecte ale culturii și civilizației românești, precum și cu limba română; identificarea oportunităților de colaborare cu alte instituții, organizații sau asociații din țară și din străinătate în vederea stabilirii unor relații de parteneriat în domeniul culturii și științei cu universități, cu Ministerul Culturii Cultelor și Patrimoniului Național, cu alte instituții publice și private din domeniul culturii și științei, cu redacții culturale, cu mass-media, cu organizații internaționale cu sediul în România (institute culturale străine, fundații internaționale, diverse instituții cu caracter academic sau științific), cu ambasadere străine din România.

Direcția Relații Interne a avut în vedere organizarea unor evenimente în parteneriat cu instituții ca Goethe-Institut, Institutul Francez, Institutul Polonez, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Centrul Ceh, Delegația Wallonie-Bruxelles, Institutul Cervantes, Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso”, British Council, Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului din România, Editura Polirom, Editura Humanitas, Asociația Culturală Sunet și Ambianță Timișoara, Asociația de Arheologie Industrială, Uniunea Arhitecților din România, Universitatea Națională de Arhitectură „Ion Mincu”, Facultatea de Litere a Universității Transilvania din Brașov, Muzeul Casa Mureșenilor și Grupul de Inițiativă Locală Corona din Brașov, Mihai Eminescu Trust, Universitatea „Albert Lüdwig” din Freiburg, Editura Hasefer, Societatea Română de Psihanaliză, Institutul de Arheologie al Academiei Române „Vasile Pârvan”, Fundația Culturală Jazz Banat, Asociația Rencontres du Patrimoine Roumain, Romanian Studies Association de la Indiana University din SUA, Ordinul Arhitecților din România, Muzeul Național Cotroceni etc. Parteneriatele au ca scop desfășurarea de programe regulate – prin serii generice de conferințe, dezbateri, întâlniri –, destinate să cultive publicul deja câștigat și să lărgescă tipologic grupurile-țintă, cum ar fi potențialii consumatori de evenimente culturale și academice

din mediul urban. La acestea se adaugă organizații, asociații și alte instituții academice și științifice din străinătate care sunt interesate de cunoașterea și promovarea culturii și civilizației românești și pentru a iniția analize comparative și programe cu caracter regional. Menționăm, în acest sens, facultățile de litere din cadrul universităților din Cluj-Napoca, Iași, Timișoara, Craiova și Constanța.

De asemenea, în urma parteneriatului încheiat cu Facultatea de Litere a Universității București, ICR a fost acreditat de Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS) ca unitate de cercetare-dezvoltare prin Decizia nr. 9708 din 29.07.2009.

Publicul-țintă vizat de Direcția Relații Interne sunt tinerii și publicul urban educat, cercurile de afaceri interesate de investiții în cultură, indivizii și organizațiile care se ocupă de export cultural și de formarea de branduri culturale, precum și străinii stabiliți temporar în România, dornici să cunoască și stabilească relații cu adevărata cultură a țării.

Au fost consolidate programele-cadru inițiate în anul 2008, care se derulează cu regularitate. Programele permanente ale Direcției (seria de conferințe „Întâlniri și (re)întâlniri la ICR”, „Pro și Contra la ICR”, „Arhitectură, Urbanism, Arheologie Industrială”, „Teach Me Tonight... De la blues la etno-jazz cu Harry Tavitian”, „Romania(n) in a Nutshell” – cursuri de limba română pentru străini) au început să-și întărească și componenta educațională. Programele aduc noi teme de reflecție și noi mijloace tehnice actuale, stabilesc raporturi interactive cu publicul, includ valori culturale ale minorităților și trec de la nivelul grupurilor elitare la un public larg cultivat, independent de politici și interese private, dar apropiate de societatea civilă și capabile nu numai să critice, dar și să influențeze autoritățile de resort. Este demn de menționat faptul că aceste programe se derulează cu costuri minime, reușind să fidelizeze, într-un interval relativ scurt de timp, un public extrem de divers.

Mai mult, cursurile de limba română pentru străini au atras fonduri la bugetul ICR în valoare de 145 000 lei. Succesul acestor cursuri (numărul cursanților a crescut constant de la o serie la alta) a determinat continuarea lor într-un ritm la fel de intens: astfel, în 2010 vor exista 5 serii de cursuri în capitală (dintre care 2 serii intensive), la care se adaugă Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească de la Brașov, ajunse în anul 2010 la a XVI-a ediție.

Nu în ultimul rând, Direcția Relații Interne administrează și o parte din bursele oferite de ICR: Bursele „Constantin Brâncuși” și „George Enescu” de la Cité Internationale des Arts de la Paris, bursele destinate jurnaliștilor culturali din străinătate, cercetătorilor străini, celor din țările vecine cu România și cele

pentru cercetătorii români care doresc să se specializeze la Woodrow Wilson Center for International Scholars de la Washington, D.C.

BURSE

Bursele „Constantin Brâncuși” și „George Enescu”

Obiectivele acestui program sunt introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene și oportunitatea de a lucra într-un mediu artistic internațional în domeniile arte plastice și muzică. Programul se adresează artiștilor plastici și muzicienilor români cu studii universitare de specialitate încheiate și cu performanțe recunoscute în domeniu. Sunt oferite două burse anuale „Constantin Brâncuși” și două burse anuale „George Enescu”, pentru perioade de câte trei luni, în vederea desfășurării unor proiecte artistice în atelierul închiriat de România la Cité Internationale des Arts, Paris. Valoarea unei burse este de 4 545 EUR pentru trei luni. Selecția este făcută de o comisie independentă de specialiști, personalități recunoscute în cele două domenii, în baza unui dosar de candidatură. Dosarul selectat este trimis spre validare Comisiei de Admitere de la Cité Internationale des Arts.

În anul 2009, juriul pentru acordarea Burselor „Constantin Brâncuși” (arte plastice) a fost alcătuit din: Matei Călția, Nicu Ilfoveanu și Cosmin Ungureanu. Juriul pentru acordarea Burselor „George Enescu” (muzică) a fost alcătuit din: Octavian Nemescu, Șerban Nichifor și Georgeta Stoleriu.

Au fost selectați următorii bursieri:

- mai-iulie: Irina Adina Botea (arte plastice)
- februarie-aprilie: Silvia Sorina Munteanu (muzică)
- noiembrie 2009 – ianuarie 2010: Anca Raluca Benera (arte plastice)
- august-octombrie: Cătălin Crețu (muzică)

Burse pentru românii din jurul granițelor

Acest program este dedicat exclusiv perfecționării academice, vizând studenți din anii terminali, masteranzi și/sau doctoranzi, pentru pregătirea lucrărilor de licență/masterat/doctorat. Bursele sunt distribuite astfel: Republica Moldova – 3, Ucraina – 1, alte

țări vecine în care există comunități de români (Bulgaria, Serbia, Ungaria), dar și din Albania și Macedonia – 1. Selecția este făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, care trebuie să conțină, printre altele, recomandarea din partea coordonatorului lucrării de licență/masterat/doctorat.

Data limită de depunere a dosarelor de candidatură: 15 iunie. Valoarea unei burse: 3 495 EUR/persoană pentru trei luni. Numărul de burse acordate anual: cinci. Domeniile pentru care se organizează evaluarea și selecția: cercetare și documentare.

În anul 2009, juriul pentru acordarea burselor destinate românilor din afara granițelor a fost format din prof. dr. Bogdan Murgescu, prof. dr. Radu Baltasiu, asist. dr. Ioana-Cristina Pîrvu. Criteriile de evaluare și selecție au fost: 1. Proiectul propus – 60 de puncte, din care: 1.1. Relevanța în raport cu misiunea ICR – 20 puncte, 1.2. Claritatea definirii obiectivelor și a contribuției la dezvoltarea cunoașterii – 20 puncte, 1.3. Analiza și evaluarea critică a bibliografiei/corpusului de informații – 10 puncte, 1.4. Finalitatea proiectului (perspective de valorificare) – 10 puncte, 2. Curriculum Vitae și recomandări – 40 de puncte din care 2.1. Nivelul de pregătire profesională – 20 puncte, 2.2. Producția științifică – 10 puncte, 2.3. Recomandări – 10 puncte.

Bursele au fost acordate următorilor candidați: Ana Graur (Republica Moldova), Mihaela Cernei (Republica Moldova), Dorin Lozovanu (Republica Moldova), Dorinel Stan (Serbia), Florentina Oltean (Ungaria).

Burse pentru tinerii români care studiază în străinătate

Institutul Cultural Român și Woodrow Wilson International Center for Scholars au inițiat, în 2008, Programul de Burse de Cercetare pe Termen Scurt. Candidații selectați lucrează timp de patru luni în cadrul Woodrow Wilson International Center for Scholars, în Washington D.C., într-un program de cercetare avansată. Programul cuprinde trei astfel de burse în fiecare an. Bursele se adresează cercetătorilor români din mediul universitar, punându-se accentul pe următoarele domenii: istorie, drept, științe politice și administrative, relații internaționale, jurnalism, științe economice. Candidații trebuie să fie implicați deja în proiecte de cercetare legate de prioritățile actuale ale României sau de trecutul recent al acesteia. Candidații trebuie să dețină un doctorat în domeniul lor de activitate sau să fie în etapa de redactare a tezei de doctorat. În cadrul procesului de selecție vor avea prioritate candidații care au publicat cărți în domeniul lor de specialitate sau articole în reviste științifice recunoscute în sistemul

ISI. Data limită de depunere a dosarelor de candidatură în anul 2009 a fost 15 octombrie. Valoarea unei burse: 16 836 USD/persoană, fiind acordate anual câte trei burse de câte patru luni fiecare.

În anul 2009 au fost selectați următorii bursieri: Cristian Vasile (ianuarie-aprilie 2009); Mihail Neamțu (mai-august 2009); Bogdan Lucian Jora (septembrie-decembrie 2009).

Burse pentru jurnaliști culturali

Acest program își propune promovarea fenomenului cultural românesc în presa străină. Astfel, ICR acordă burse jurnaliștilor străini care propun proiecte de lucru vizând România și cultura română. Data limită de depunere a dosarelor de candidatură a fost 15 mai 2009. Valoarea unei burse: 1 500 EUR/persoană.

Numărul de burse acordate anual: 10. Domeniul pentru care s-a organizat evaluarea și selecția: jurnalismul cultural. Durata burselor: maximum o lună. La concurs s-au înscris, în 2009, optsprezece candidați, juriul fiind format din Florin Dumitrescu, Alexandra Olivotto, Răzvan Țupa. Criterii de selecție: 1. relevanța proiectului din punctul de vedere al promovării fenomenului cultural românesc, 2. consistența proiectului și posibilitatea continuării lui, 3. finalitatea proiectului, 4. relevanța dosarului, 5. identificarea și exploatarea resurselor locale.

Bursele au fost acordate următorilor: Markus Bauer (Germania), Adriana Cârțu (Germania), Eléonore Clovis (Franța), Mark Gordon (SUA), Marie Maertens, Philippe Servent (Franța), Victoriya Myronyuk (Ucraina), Irina Nechit-Popa (Republica Moldova), Diane Pernet (Franța), Andrea Thalemann (Marea Britanie), Richard Unwin (Marea Britanie).

Burse pentru cercetătorii străini

Programul este dedicat perfecționării academice, vizând studenți în anii terminali, masteranzi și/sau doctoranzi, care lucrează pe o temă românească, pentru pregătirea lucrărilor de licență/masterat/doctorat. Selecția este făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, care trebuie să conțină, printre altele, recomandarea din partea coordonatorului lucrării de licență/masterat/doctorat. Data limită de depunere a dosarelor de candidatură a fost 15 mai 2009. Valoarea unei burse: 3 495 EUR/persoană. Numărul de burse acordate anual: 5. Domeniile pentru care se organizează evaluarea și selecția: cercetare și documentare pe o temă de cultură, știință sau civilizație românească. La concurs s-au înscris, în 2009, douăzeci de candidați, jurizarea fiind realizată de o comisie

formată din prof. dr. Alexandru Barnea, prof. dr. Radu Carp, conf. dr. Liviu Chelcea, conf. dr. Victor Rizescu, prof. dr. Cornel Codită, conf. dr. Victoria Aramă.

Criteriile de evaluare și selecție au fost: 1. Proiect: obiective, noutate științifică, informație de sprijin; argumentarea proiectului, structura subiectului; relevanța documentării în România și a rezultatului final; relevanța din perspectiva relațiilor cu România; 2. Curriculum Vitae și recomandări: nivelul competenței acumulate; producția științifică.

Bursele au fost acordate următorilor: Alexandru Popa (R. Moldova), Katy Fox (Marea Britanie), Chris Davis (SUA), Nerijus Babinas (Lituania), Pawel Rutkowski (Polonia).

CURSURI DE LIMBA ROMÂNĂ

Cursuri de limbă română pentru străini „Romania(n) in a Nutshell”

Cursurile se desfășoară la liceul teoretic „Alexandru Vlahuță” din București. Grupele sunt formate din 8-10 cursanți. Durata: 1 lună - 36 de ore de curs (3 zile pe săptămână - luni, marți și joi, între orele 18.00 și 21.00).

Seria I s-a derulat în perioada 15 ianuarie - 15 martie. S-au înscris în jur de 30 de cursanți din Austria, Bulgaria, Polonia, Grecia, India, Portugalia, Germania, Marea Britanie, SUA, Rusia, Spania, Norvegia. Total costuri: 31 350 lei. Venituri din taxe: 25 500 lei.

Seria a II-a s-a derulat în perioada 2 aprilie - 2 iunie 2009. La seria a doua s-au înscris 37 de cursanți, din Bulgaria, Grecia, Macedonia, Polonia, Rusia, Spania, Italia, Marea Britanie, Turcia, SUA, Brazilia, Coreea de Sud, Uruguay. Total costuri: 23 950 lei. Venituri din taxe: 30 600 lei.

Seria a III-a s-a derulat în perioada 10 iunie - 10 iulie 2009. În această serie (curs intensiv) s-au înscris 27 de cursanți din Austria, Spania, Marea Britanie, Franța, Polonia, Rusia, Turcia, Uruguay, Japonia. Total costuri: 11 400 lei. Venituri din taxe: 22 525 lei.

Seria a IV-a s-a derulat în perioada 10 august - 10 octombrie 2009. S-au înscris 26 de cursanți, din Marea Britanie, Norvegia, Franța, Spania, Austria, Grecia, Bulgaria, Slovenia, Rusia, Iran, Azerbaidjan, Georgia. Total costuri: 17 900 lei. Venituri din taxe: 22 100 lei.

Seria a V-a s-a derulat în perioada 21 octombrie - 17 decembrie 2009. S-au înscris 55 de cursanți, din Franța, Germania, Marea Britanie, Spania, Turcia, Malaezia, Rusia, Polonia, Cehia. Total costuri: 32 400 lei. Venituri din taxe: 46 750 lei. Total costuri în anul 2009: 117 000 lei; total încasări: 144 925 lei.

4-5 iunie / Atelier de pregătire destinat instructorilor de limba română ca limbă străină. Atelierul a avut ca scop crearea unei echipe de instructori ICR care să predea acest gen de cursuri atât în București, cât și în alte orașe din România. Training-ul a fost ținut de prof. univ. Christina Zarifopol-Illias de la Indiana University, Bloomington, SUA, prof. dr. Marina Cap-Bun, Universitatea Ovidius Constanța, și Daniela Kohn, autoarea manualului *Puls. Limba română pentru străini*, Editura Polirom în 2009. De asemenea, au participat profesori universitari de la Universitățile din Cluj-Napoca (prof. dr. Victoria Moldovan), Iași (prof. dr. Adrian Poruciu), Brașov și Craiova, precum și tineri cercetători de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan” din București. S-a discutat despre metodele de predare și despre problemele pe care profesorii de limba română le întâmpină la cursuri. Masa rotundă din cadrul atelierului a fost moderată de Christina Zarifopol-Illias, inițiatorea unui program de învățare a limbii române în SUA.

12 iulie - 2 august / Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească, Brașov

Ediția a XV-a a școlii de vară din Brașov, organizată în parteneriat cu Facultatea de Litere a Universității „Transilvania” din Brașov, Muzeul „Casa Mureșenilor”, Grupul de Inițiativă Locală „Corona” și Biblioteca Județeană „George Barițiu” Brașov a cuprins cursuri intensive de limba română, ateliere de creație, prelegeri de cultură și civilizație românească, proiecții de filme românești, precum și vizite și excursii.

În acest an au participat treizeci și unu de cursanți din cincisprezece țări: Austria, Belgia, Coreea de Sud, Croația, Elveția, Germania, Grecia, Italia, Marea Britanie, Polonia, Serbia, Slovenia, Spania, SUA, Turcia, dintre care doisprezece bursieri (cu bursă parțială sau totală). Bursele au fost acordate studenților catedrelor de românică din străinătate, precum și celor care folosesc limba română în activitățile de documentare, de traducere sau de redactare a unor lucrări științifice sau articole despre cultura și civilizația românească.

Cursurile de limba română au fost predate după o programă flexibilă, adaptată cerințelor și necesităților cursanților, alternând lecții de gramatică și vocabular, activități și aplicații practice, individuale și de grup pentru dezvoltarea fluenței în comunicare și pentru consolidarea structurilor gramaticale învățate. Suportul de curs include, pe lângă manuale, și texte literare, istorie, folclor, articole din presa cotidiană, mijloace de comunicare audio-video.

Cursurile au fost organizate pe trei niveluri: nivel începător (A1 și A2), susținut de Llinca Busurcă, nivel mediu (B1 și B2), susținut de Ana Borca și nivel avansat (C1 și C2), susținut de profesorii Ana Ene, Cristina Pîrvu și Mihaela Gheorghe. La terminarea cursurilor, participanții au susținut un test de competență lingvistică, în urma căruia au obținut un certificat de evaluare a nivelului de cunoaștere a limbii române. De asemenea, Facultatea de Litere a Universității „Transilvania” din Brașov a oferit cursanților certificate de competență lingvistică. Cursurile au fost evaluate de cursanți cu 4,31 puncte din 5, iar prestația profesorilor cu note de la 4,14 la 4,62.

Prelegerile de cultură și civilizație românească au fost susținute de profesori de specialitate: Andrei Bodiș (istoria poeziei românești), Irina Margareta Nistor (istoria cinematografului românesc), Sorin Cuceraș (un *ghid de utilizare a românilor*), Ion Manolescu (proza românească), Radu Cristescu (viața politică din România) și Ioana Avădani (mass-media din România).

La atelierele de creație, programe de mare interes, cursanții au fost familiarizați cu costumele de epocă din secolul al XIX-lea, (coordonatori: Angela Dobrescu și Valer Rus), cu gastronomia tra-

dițională românească (coordonatori: Ana Borca și Maria Vlasin), cu dansul de societate, în special dansul Romana, la modă în familiile brașovene din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ultimul dans de linie din Europa Centrală (coordonator: Nermina Damian) sau au putut participa la un seminar de scriere creativă (coordonatori: Caius Dobrescu și Mihai Ignat).

Programul a inclus și excursii sub ghidajul istoricului de artă Ruxanda Beldiman și al istoricului Ovidiu Savu. S-au organizat vizite la cetățile fortificate săsești Hărman, Prejmer, Viscri, castelul Bran, cetatea Rupea, Sibiu, Casa Memorială „Cezar Petrescu” din Bușteni, Complexul Peleş Sinaia (Peleş, Pelișor, Foișor), Casa Memorială „George Enescu” din Sinaia, satul Gura Râului. De asemenea, au avut loc vizite în Vechea Cetate a Brașovului, precum și în zona turnurilor fortificate.

Seria de dezbateri „Pro și Contra la ICR”

la fel ca în anul 2008, dezbaterile au constituit un punct de atracție dar și de educare a publicului bucureștean, în special a publicului tânăr. Dezbaterile au pus accent pe interdisciplinaritate, inedit și dialog. A fost inițiat un alt program anual – seria de dezbateri, „Pro și Contra la ICR”, pentru a întări componenta educațională. Programul s-a derulat în parteneriat cu Fundația Calea Victoriei și și-a propus să stabilească raporturi interactive cu publicul și să îl obișnuiască cu discuții combative, purtate într-o manieră elegantă. Dezbaterile au fost organizate pe tipicul confruntării de idei și argumente între două echipe, formate din două persoane, „arbitrate” de un moderator. Programul a fost coordonat de Oana-Valentina Suciuc și Sorin Cucerai (ICR) și Ștefan Vianu (Fundația Calea Victoriei), care a fost și moderatorul întâlnirilor. „Pro și Contra la ICR” are ca valori centrale onestitatea interogativă și curajul dezacordului cordial, propunându-și să promoveze eleganța intelectuală ca instrument de cunoaștere într-un mediu public devenit tot mai străin de aceste opțiuni.

Desfășurătorul dezbaterilor:

9 martie / „Jurnale în oglindă: Mihail Sebastian și frații Jeni și Arșavir Acterian”. Participanți: Livius Ciocârlie, Iulian Băicuș, Paul Cernat, Mihai Chioveanu.

13 aprilie / „Cât de actual mai este volumul *Bizanț după Bizanț* de Nicolae Iorga?”. Participanți: Ovidiu Olar, Andrei Pippidi, Anca Manolescu, Petre Guran.

6 mai / „*Criterion* și presa românească în anii '30”. Participanți: Zoltan Rostas, Marian Petcu, Gabriela Omăt, George Ardeleanu.

21 octombrie / „Trădarea intelectualilor”, pornind de la cartea *La Trahison des clerics* de Julien Benda. Participanți: Andrei Cornea, Cătălin Avramescu, Florin Țurcanu, Sorin Cucerai.

17 noiembrie / „Miturile comunismului românesc”. Participanți: Ion Manolescu, Raluca Groseșcu, Cristian Vasile, Ioana Popescu.

15 decembrie / „Avem un postmodernism românesc? Intelectualul post-utopic”. Participanți: Camil Pârveu, Anca Manolescu, Cristian Teodorescu.

Seria de conferințe „Întâlniri și (re)întâlniri la ICR”

1 aprilie / Conferința „Ce este aceea o «pleașcă»? Despre noroc și virtute la Machiavelli și Montaigne” susținută de Theodor Paleologu, Ministrul Culturii și Patrimoniului Național.

30 aprilie / Conferința „Europa creștină”, susținută de Joseph H.H. Weiler, profesor la International and European Law at the College d'Europe Brugge și director al Global Law School Program din cadrul New York University School of Law. Conferința a fost urmată de o dezbateră moderată de prof. dr. Iulia Motoc și de Horia-Roman Patapievi, Președintele ICR. Printre temele abordate s-au numărat Constituția Uniunii Europene, religia creștină, relația dintre acestea și rolul toleranței, circumscrise de întrebarea „Există un ghetou creștin în Europa actuală?”.

4 mai / Conferința-dialog „Nimic despre politică! (și aproape totul despre politic)”, susținută de Cristian Preda și Traian Ungureanu. Pornind de la întrebarea „Ce e politic în viața individului modern?”, cei doi invitați au trecut în revistă câteva teorii politice, întru deslușirea a trei fenomene sociale foarte diferite: urbanizarea, fotbalul și politețea.

Proiectul „Teach Me Tonight...De la blues la etno-jazz cu Harry Tavitian” – lecții de muzică cu și pentru public

„Teach Me Tonight... De la blues la etno-jazz cu Harry Tavitian”, și-a propus să împărtășească publicului bucuria muzicii fără didacticism, ci spontan și firesc așa cum este însuși jazzul. Pianistul Harry Tavitian este una dintre personalitățile care au marcat evoluția jazzului românesc și nu numai. Programul a cuprins șase concerte cu Harry Tavitian și invitații săi din țară și străinătate, la București și Brașov. Seria a fost încheiată cu un Concert extraordinar de Crăciun, susținut la Ateneul Român. Concertele au fost înregistrate și difuzate în cadrul emisiunii „Identități” de pe canalul TVR Cultural, respectiv în cadrul emisiunii „Conviețuri”, difuzată pe TVR1 (toate emisiunile au fost retransmise și pe canalul TVR Internațional). Concertele de la ICR au fost deschise dialogului cu publicul.

Programul întâlnirilor:

26 martie / Concert susținut de Harry Tavitian (pian, voce) și Cserey Csaba (percuție) la sediul ICR.

Harry Tavitian

La 20 de ani de la revoluție, la Ateneul Român, Harry, împreună cu prietenii săi, își încheie serialul care a debutat în martie anul acesta. „Teach Me Tonight”, organizat de Institutul Cultural Român, a fost o călătorie prin universul jazzului, de la blues, la etno-jazz, o acțiune introspectivă în viața și experiența muzicală a lui Harry, o adunare laolaltă a unei panoplii de jazzmani care pot scrie din voce și mâini o istorie a jazzului. În sala unde, cu mai puțin de o săptămână în urmă, Dan Puric propovăduia unei săli arhipline despre iubire, Harry Tavitian, Ion Baci jr. și Cserey Csaba au urcat pe scenă pentru a întregi acest sentiment.

Ion Baci jr. nu mai cântase niciodată cu Harry Tavitian pe scena autohtonă. Însă, de fiecare dată când cântă împreună, cum mărturisește și Harry, se întâlnesc două stiluri pianistice diferite: Harry este mai mult un Thelonious Monk, Ion Baci jr. merge pe linia lui Bill Evans. Deschiderea concertului de la Ateneu a marcat întâlnirea dintre feeling-ul lui Harry și precizia și limpezimea școlii suedeze din degetele lui Ion Baci jr. Au cântat compoziții proprii, iar vocea puternică și melancolică a lui Harry a instaurat definitiv the feeling of the blues cu Cry Me A River, pentru ca pianele lor să explodeze atunci când „s-au duelat” în improvizării pe cea mai clasică dintre teme de jazz, Take Five. Starea de bine era deja instalată. Nimeni din sala aceea plină ochi nu se aștepta să plece acasă în mai puțin de două ore, iar Tavitian și invitații săi nu au niciodată obiceiul să dezamăgească niște prieteni vechi, indiferent că sunt români sau de alte nații.

Roxana Nicolaescu, *Observator cultural*

22 mai / Concert susținut de Harry Tavitian (pian, voce) și Anatoly Vapirov (saxofon, Bulgaria) la sediul ICR.

26 iunie / Concert susținut în cadrul Noptii Institutelor Culturale de Harry Tavitian și trupa Orient Express – Edi Neumann (saxofon), Hanno Höfer (chitară), Jimi El Lako (vioară), Octavian Barila Andreescu (bas), Mario Florescu (tobe).

25 iulie / Concert susținut de Harry Tavitian (pian, voce) și Cserey Csaba (percuție), la Centrul Cultural Reduta din Brașov, în cadrul Cursurilor de limbă, cultură și civilizație românească.

12 noiembrie / Concert susținut de Harry Tavitian (pian, voce), Vali Răcilă (chitară), Marcian Petrescu (muzicuță) și Trupa Legacy (Ovidiu Turcu – chitară, voce, clape, Andrei Pereșianu – chitară, Tani Turcu – percuție, Sabin Turcu – chitară bas) la sediul ICR.

19 decembrie / Concert extraordinar de Crăciun, susținut la Ateneul Român de Harry Tavitian (pian, voce), Ion Baci Jr. (pian) și Cserey Csaba (tobe, percuție).

ARHITECTURĂ ȘI PATRIMONIU

A fost organizată o serie de evenimente periodice cu tematică din domeniile arhitectură, urbanism și arheologia industrială din București și din alte zone din țară. Proiectul și-a propus să devină un for de discuție, dar și un mijloc de educație culturală, ambele necesare pentru a discuta și influența politica culturală a autorităților. La eveniment au participat personalități din domeniul arhitecturii și urbanismului, istorici, arheologi, antropologi, profesori și funcționari publici (cu rolul de „multiplicatori”).

8-14 mai / ICR, în parteneriat cu trustul IGLOO media, a participat la Anuala de Arhitectură, derulată la București. Anuala este cea mai importantă manifestare anuală a comunității de arhitecți din București, un eveniment inițiat de IGLOO media alături de Filiala Teritorială a Ordinului Arhitecților și Muzeul Național de Artă Contemporană. În cadrul Anualei de Arhitectură 2009, ICR a organizat dezbateră „Privatizarea spațiului public”, la sediul ICR. La eveniment au participat arhitecții Alexandru Beldiman și Dan Marin, Petre Guran, consilier, Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, Gheorghe Pătrașcu, arhitectul-șef al

„Nimic despre politică! (și aproape totul despre politică)”
cu Cristian Preda și Traian Ungureanu

capitalei, scriitorii Caius Dobrescu și Ion Manolescu precum și Nicușor Dan, președintele Asociației „Salvați Bucureștiul”. Discuția a fost moderată de Oana-Valentina Suciuc și Sorin Cucerai.

12 iunie / Dezbateră „Mai avem un oraș?”, dedicată patrimoniului românesc, la care au participat arhitecți și istorici ai artei din România, Franța, Marea Britanie, printre care Pierre Housieaux (Asociația Paris Historique), Șerban Sturdza (președintele Ordinului Arhitecților din România), senatoarea Anca Boagiu, Caroline d’Assay (Pro Patrimonio France), arh. Irina Iamandescu (consilier al Ministrului Culturii și Patrimoniului Național). Cu această ocazie, au fost prezentate două filme documentare: unul regizat de Pierre Housieaux, despre modul în care Asociația Paris Historique a readus pe harta Parisului cartierul Marais după cel de-al Doilea Război Mondial, și filmul *Off the map. In Bucharest* realizat de fotografa Ioana Marinescu împreună cu regizorul britanic Robert Fearn.

6 octombrie / Dezbateră pe marginea Raportului Comisiei Prezidențiale pentru Patrimoniul Național Construit, Situri Istorice sau Naturale, la sediul ICR. La eveniment au participat membri ai Comisiei Prezidențiale, printre care: prof. dr. Dan Mohanu (Șeful Catedrei de restaurare patrimoniu, Universitatea Națională de Arte, București), arh. Șerban Sturdza (Președinte al Ordinului Arhitecților din România), Maria Berza (Vicepreședinte, Fundația „Pro Patrimonio”), arh. Dan Marin (Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București), prof. dr. Aurelian Trișcu

(Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București), dr. arh. Monica Mărgineanu-Cârstoiu (cercetător principal, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, Academia Română), Mioara Lujanschi (Centrul de Consultanță pentru Programe Culturale Europene), alături de Ministrul Culturii și Patrimoniului Național, Theodor Paleologu, și de Bogdan Tătaru-Cazaban, Consilier de Stat, Administrația Prezidențială.

Alte evenimente

3 februarie / Lansarea volumului *Strigăt și Fum – trei eseuri despre Benjamin Fondane* de Nedeea Burcă, Editura Pelican. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu revista *Realitatea Evreiască* și a avut formatul unei dezbateri cu tema centrală „Fundoianu – poet sau filosof”.

26-28 februarie / Operation Villages Roumaines. În februarie 2009 s-au împlinit douăzeci de ani de la fondarea oficială a organizației internaționale Operation Villages Roumaines. Organizația se făcea cunoscută la acea dată prin acțiunile menite să stopeze așa-zisa „sistematizare” a satelor din România, în fapt o încercare disperată a regimului comunist, sub conducerea lui Ceaușescu, de a distruge rețelele sociale existente la nivel rural, precum și a unei legături reale cu comunitățile urbane. Principala activitate a OVR a fost de a „înfrăți” peste 8 000 de localități rurale occidentale cu sate din România amenințate la propriu cu demolarea. În

același timp, OVR a lansat o campanie mediatică consecventă în Belgia, Franța, Marea Britanie, Olanda, soldată, încă de la începutul anului 1990, odată cu schimbarea de regim din România, în ajutoare umanitare masive. De asemenea, organizația sprijină deblocarea satelor românești, atât prin suport logistic, dar și prin vizite de documentare gratuite în mii de sate occidentale oferite locuitorilor din satele românești în vederea realizării de proiecte de dezvoltare. Cu această ocazie, a avut loc un eveniment aniversar la București, organizat în parteneriat de OVR Franța, respectiv România, Ambasada Franței la București, Delegația Wallonie-Bruxelles. Evenimentul, derulat în perioada 26-28 februarie la ICR, Muzeul Țăranului Român și Academia Română, s-a bucurat de Înaltul Patronaj al Președinției României. Deschiderea lucrărilor a avut loc pe 26 februarie.

27-28 februarie / Cea de-a doua ediție a Romanian Studies Student Conference, organizată în parteneriat cu Organizația de Studii Românești a Universității Indiana, Bloomington, SUA. La conferință au participat doctoranzi și proaspăt absolvenți ai studiilor doctorale, care au ca temă de cercetare România. Domeniile de studiu ale lucrărilor prezentate au fost: istoria, știința politică, economia, relațiile internaționale, antropologia, sociologia și studiile culturale, fiind încurajate studiile cu o abordare multiculturală. Evenimentul a avut loc la Universitatea Indiana, Bloomington, SUA.

16-17 martie / Concert de muzică irlandeză și contemporană susținut de David Flynn la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca. Parteneriatul cu jazzmanul irlandez David Flynn a fost realizat în cadrul unui proiect susținut parțial de Fundația Culture Ireland. David Flynn este recunoscut ca unul dintre cei mai talentați tineri compozitori din Irlanda. Absolvent al Conservatorului de Muzică și Teatru din Dublin, a studiat cu unii dintre cei mai renumiți maeștri ai chitarei clasice și a obținut mai multe titluri de studii aprofundate în domeniul interpretării și în cel al compoziției, atât de muzică tradițională irlandeză, cât și de muzică clasică.

23 martie 2009 / Lansarea primului volum din trilogia filosofului polonez Leszek Kołakowski, *Principalele curente ale marxismului. Fondatorii*, Editura Curtea Veche, în colaborare cu Institutul Polonez, Ambasada Olandei, Facultatea de Științe Politice a Universității București și Editura Curtea Veche, la sediul ICR. Cu aceasta ocazie, a avut loc și o dezbatere la care au participat Vladimir Tismăneanu (Președintele Comisiei Prezidențiale Consultative pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România), Horia-Roman Patapievici (Președintele Institutului Cultural Român) și conf. dr. Cătălin Avramescu (profesor la Facultatea de Științe Politice, Uni-

versitatea din București). La eveniment au mai luat parte E.S. Wojciech Zajackowski, ambasadorul Poloniei, și directorul Institutul Polonez, Jarosław Godun.

14 aprilie / „Operațiunea Valkyrie. Rezistența germană în timpul regimului național-socialist”, un eveniment organizat de Ambasada Republicii Federale Germania la București și de ICR, care a inclus conferința „Rezistență și curaj civic” și proiecția filmului documentar *Stauffenberg – The True Story*, dedicat celebrului complot împotriva lui Adolf Hitler de la 20 iulie 1944 și personajului cheie al Operațiunii Valkyrie, colonelul Claus von Stauffenberg. Au participat: Thomas Altmeyer (directorul Consiliului de Studiere a Rezistenței Germane între 1933-1945), Emil Hurezeanu (analist politic), conf. dr. Mihai Chioveanu (Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București) și Dan Croitoru (Secretar general al ICR).

20 mai / Lansare și dezbatere prilejuite de publicarea volumelor *Ahile sau despre forma absolută a prieteniei. Ariel sau despre forma pură a libertății* de Petru Creția și *Cinci cărți din Biblie în traducerea lui Petru Creția (Cartea lui Iov, Ecleeziastul, Cartea lui Iona, Cartea lui Ruth și Cântarea cântărilor)*. Au participat: Gabriel Liiceanu, Francisca Băltăceanu, Livius Ciocârlie, Paul Cornea și Horia-Roman Patapievici.

26 iunie / Noaptea Institutelor Culturale din București, eveniment organizat sub egida EUNIC de ICR în parteneriat cu British Council, Institutul Goethe, Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso”, Institutul Cervantes, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Institutul Polonez, Delegația Wallonie-Bruxelles, Centrul Ceh, Forumul Cultural Austriac și Institutul Francez. La ICR programul s-a derulat sub sloganul „Ghici cine vine la ... ICR?”:

19.00 – „Acasă la expați” / Expoziție de fotografie Eduard Grigoriu, cu imagini ale familiilor de expați stabilite în București, dintre care unii sunt chiar cursanți sau absolvenți ai cursurilor de limbă română organizate de ICR.

19.30 – „Bucureștii fiecăruia” / Expoziție ad-hoc a publicului.

21.00 – Concert Hyperactive Kid (Berlin), invitați de Goethe-Institut. Trei tineri muzicieni din Berlin – Philipp Gropper (saxofon), Ronny Graupe (chitară) și Christian Lillinger (percuție) – formează Hyperactive Kid. Cei trei muzicieni au ales un drum neconvențional, care se înscrie în zona muzicii moderne. Din 2003 ei combină tonuri de jazz cu rock, drum&bass și muzică nouă. Temele și jocurile de improvizație sunt expresive, de aici și alternanța inedită a stărilor pe care le creează.

22.00 – Concert Harry Tavitian & Orient Express. Orient Express (Harry Tavitian – pian, vocal/Constanța, Edi Neumann – saxofon/București, Hanno Höfer – chitară/București, Jimi El

Noaptea Institutelor Culturale din București

Lako - vioară/Cluj-Napoca, Octavian Barila Andreescu - bas/Cluj-Napoca, Mario Florescu - tobe/Arad) a debutat în anul 1999. Alături de Harry Tavitian se vor afla câțiva dintre cei mai buni muzicieni ai jazzului românesc actual. Toți membrii formației sunt extrem de creativi, deschiși atât către tradiția populară românească, cât și către culturile diverselor etnii din care provin mulți dintre ei. Muzica lor este un aliaj în care sunt „topite” tradițiile muzicale ale popoarelor din Balcani.

00.00 - Jam Session: Hyperactive Kid, Harry Tavitian & Orient Express (în grădină)

00.00 - Proiecție de filme grecești puse la dispoziție de Fundația Culturală Greacă (Sala Mare): *Din zăpadă*, regia și scenariul: Sotiris Goritsas, după o nuvelă de Sotiris Dimitrou, 1993. Filmul a fost distins cu Premiul pentru cel mai bun scenariu și cu Premiul pentru cel mai bun film la Festivalul de Film de la Thesaloniki, în 1993.

2.00 - *Eduart*, regia și scenariul: Angeliki Antoniou, 2006.

Institutul Cultural Român în vizită - Expoziție de meniuri franco-române din arhiva Ion C. Rogojanu la Institutul Francez.

Filme de animație - la Centrul Ceh

Expoziție de artă vizuală oferită de 2 META (Romelo Pervolovici, Maria Manolescu; programator: Andrei Gheorghe) la Institutul Polonez - „Am văzut pe cineva care nu era acolo” și „Subveghele”.

15 iulie / Lansarea volumului *Călătorii și frontiere ieri și azi. Întâlniri, despărțiri, regăsiri*, volum îngrijit de Adelina Oana Ștefan și publicat de Editura Domino, la sediul ICR. Cartea cuprinde cele mai bune lucrări ale tinerilor participanți la cea de-a cincea ediție

a concursului european EUSTORY - Istoria mea (2007 - 2008), organizat în România de Asociația DRIFI, membru fondator al Eustory. Au participat: Alexandru Gussi (consilier prezidențial pe probleme de educație și cercetare), prof. dr. Bogdan Murgescu (președintele Asociației DRIFI), 37 de profesori și liceeni din București, Ploiești, Iași, Cluj-Napoca, Drobeta-Turnu Severin și Timișoara.

17-19 iulie / Parteneriat cu Fundația Culturală Jazz Banat pentru organizarea Festivalului de Jazz de la Gărâna, ediția a XIII-a, care s-a desfășurat în perioada 17-19 iulie 2009 la Gărâna (Poiana Lupului). Festivalul reprezintă unul dintre cele mai importante evenimente de gen din Europa de Sud-Est iar în acest an au concertat muzicieni de renume din Austria, Germania, Franța, Serbia, Polonia, Elveția, SUA și România. În calitate de partener, ICR a acoperit onorariul trupei norvegiene Helge Lien Trio, câștigătoare în 2008 a Premiului Grammy pentru cel mai valoros grup norvegian și cel mai bun disc al anului.

5 august - 13 septembrie / ICR și Universitatea „Albert-Ludwig” din Freiburg, Germania, au colaborat pentru organizarea Atelierului Internațional de Traducere Specializată Română-Germană (Übersetzerwerkstatt Rumänisch-Deutsch) care s-a desfășurat la „Casa cu Olane” din Vama Veche, în perioada 5 august - 13 septembrie 2009. Programul a fost dedicat traducerilor specializate româno - germane și a cuprins: conferințe și dezbateri (introducere în teoria traducerilor; strategii de propagare a „limbilor mici”; alcătuirea unui corpus de texte; o radiografie istorică a istoriei traducerii; traduceri cu preponderențe științifice; traduceri

cu preponderențe practice etc.), traduceri individuale și dezbateră în comun a acestora, discuții despre cazuri lingvistice speciale, prezentarea autorilor (prin literatura secundară), prezentarea autorilor invitați, vizitarea muzeelor constănțene și a Universității „Ovidius” din Constanța. ICR a susținut onorariile celor patru profesori-traducători: Elsa Lueder, Mihai Moraru, dr. Gina Nimișean și Horațiu Decuble.

21 august - 5 septembrie / Prima ediție a Universității de Vară de restaurare de monumente și situri – Programul „Pe Drumurile Romane în Țara Moșilor”, eveniment organizat de RPER – Rencontres du Patrimoine Europe-Roumanie, sub înaltul patronaj al Academiei Române. Parteneri: Institutul Cultural Român, ICO-MOS, Centrul de studii romane al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Centrul de cercetare IPCTE al Universității „Lucian Blaga” Sibiu, Muzeul Țăranului Român, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Muzeul „Pamfil Albu” Lupșa, Fundația Rațiu Turda, Fundația ProPatrimonio, Clubul Montan Apuseni, Asociația Alburnus Maior, Asociația EcoAssist, Asociația Bate Șaua. Materialele fotografice și informaționale culese în cadrul programului vor constitui obiectul unui volum editat și al unei expoziții organizate la Muzeul Țăranului Român din București.

12-14 septembrie / Parteneriat cu Asociația Culturală Sunet Ambientă Timișoara pentru organizarea ediției a patra a Festivalului Plai, în perioada 12-14 septembrie 2009 la Muzeul Satului Bănățean din Timișoara. Evenimentul, câștigător al premiului Charlemagne pentru cel mai bun proiect multicultural din România, dorește celebrarea interculturalității din zona de vest a României, facilitarea unui dialog între culturi și crearea unui mediu multicultural-artistic. Parteneri în proiect sunt peste 30 de instituții, asociații culturale, ONG-uri, ambasade și consulate, printre care Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Institutul Polonez, Centrul Cultural German, Ambasada Republicii Peru, Ambasada Portugaliei, Muzeul de Artă Timișoara, Institutul Intercultural Timișoara, Primăria Municipiului Timișoara, Consiliul Județean Timiș, numeroase asociații și fundații locale. ICR a acoperit onorariul formației Farfarello (Germania): Manni Neumann (vioară), Ulli Brand (chitare acustice), Josef (Ioji) Kappl (bass).

19 noiembrie / „Dumnezeu la Bruxelles”: dezbateră în jurul cărților publicat de Editura Eikon în colecția „Theologia socialis”. Seria „Theologia socialis” își propune să acorde spațiul necesar unei dezbateri obligatorii și din păcate amânate în România post-comunistă. Este vorba despre modelul social, structurile comunitare, rolul confesiunilor religioase și al societății civile în reconstrucția unui spațiu public încă vizibil marcat de jumătatea de secol de dictatură comunistă și de următoarele două decenii de

tranziție. Acest demers se derulează într-un permanent dialog cu celelalte culte religioase istorice prezente în România și ia în considerație experiența istorică a Bisericii și confesiunilor europene. Dezbateră s-a purtat pe marginea volumelor Radu Carp, Radu Preda, Dacian Grațian Gal, Sorin Mureșan, *În căutarea binelui comun. Pentru o viziune creștină a democrației românești*; Radu Preda. *Semnele vremii. Lecturi social – teologice*; Mihail Neamțu, *Elegii conservatoare. Reflecții est-europene despre religie și societate*; Radu Carp, *Dumnezeu la Bruxelles. Religia în spațiul public european*; Radu Carp, *Religia în tranziție. Ipostaze ale României creștine*; Radu Preda, *O istorie a libertății religioase*; Bogdan Tătaru-Cazaban, *Creștinism și modernitate. Lecturi teologico-politice*.

24-25 noiembrie / Colocviul internațional „20 Years After (the Fall of Communism)”, eveniment organizat în colaborare cu Centrul Cultural al Republicii Ungare și cu Institutul Polonez. Evenimentul s-a desfășurat la sediul ICR și la sediul Institutului de Cercetări Politice din cadrul Universității din București. Evenimentul și-a propus rememorarea evenimentelor care au avut loc în țările Europei Centrale și de Est în anul 1989, care ar trebui să ne facă nu numai să ne amintim (sau, mai bine zis, să nu uităm), dar și să aruncăm o privire retrospectivă critică asupra transformărilor politice și sociale prin care am trecut. La discuții au participat analiști și diplomați din Austria (Erhard Stackl), Cehia (Jan Rychlík), Olanda (Coen Stork), Polonia, Slovacia (Jan Carnogursky), Ungaria (Rajk László) și România (Emil Hurezeanu), care au fost invitați să își împărtășească gândurile și experiențele despre evenimentele din urmă cu douăzeci de ani. Simpozionul a fost ilustrat de o serie de imagini provenite de la artiști fotografi din Austria, Cehia, Germania și România, grupate generic sub titlu „1989: Anul care a schimbat lumea”. În aceeași perioadă, ICR, în parteneriat cu Facultatea de Științe Politice din cadrul Universității din București, a inaugurat la sediul Institutului de Cercetări Politice o expoziție cu fotografii realizate de artistul Vlad Columbeanu în zilele de 21-23 decembrie 1989 pe străzile Bucureștiului. Vernisajul a fost urmat de o dezbateră mai puțin formală purtată de o parte dintre invitații străini și profesorii FSPUB Daniel Barbu și Ioan Stanomir cu studenții secției engleză a facultății.

PREMII

Direcția Relații Interne a susținut organizarea etapei finale a Olimpiadei Naționale de Coregrafie din anul școlar 2008-2009, care s-a derulat în perioada 30 martie - 1 aprilie 2009. În concurs au evoluat circa optzeci de elevi de la liceele de profil din Cluj-Napoca, Timișoara, Constanța, Iași, Galați și Brăila. Juriul a fost alcătuit din: Sergiu Ștefanchi - președinte (prim-balerin al Operei Naționale București, profesor la Școala Națională de Balet din Toronto, Canada), Cristina Hamel (prim-balerină a Operei Naționale București), Radu Ciucă (prim-balerin al Operei din Roma, Italia) și Răzvan Mazilu (reputat dansator și coregraf la Teatrul Odeon din București). ICR a acordat premiile de excelență pentru profesorii elevilor laureați și diplome de participare pentru toți profesorii ai căror elevi au participat la concurs. A avut loc și un colochiu, cu participarea reprezentanților Ministerului Educației, Cercetării și Inovării și a profesorilor de specialitate (dans clasic, dans contemporan) de la liceele de profil din țară, pentru dezbateri pe probleme de curriculum școlar la specialitate, materiale didactice și suporturi educaționale specifice, evaluarea elevilor, precum și asigurarea de facilități educaționale.

23 august - 23 septembrie / Cea de-a IV-a ediție a atelierului de film documentar Aristoteles, structură de training specializată în conceperea, regizarea și producerea de filme documentare, desfășurat la Sibiel (jud. Sibiu) Programul este inițiat și finanțat de TV ARTE FRANCE, cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei, Administrației Fondului Cultural Național (autoritatea finanțatoare), ASTRA FilmFest, TIFF, Shooting, AVIS, iStyle, Centrului Cultural Habitus și ICR. Din cele o sută de candidaturi primite inițial, au fost selectate șaisprezece. Participanții (nouă provenind din România, iar restul din Polonia, Moldova, Serbia și Ungaria) au lucrat în patru echipe, având, timp de o lună, șansa de a crea propriul film documentar. Au fost încurajate perspectivele ecologice și de dezvoltare durabilă în abordările tematice.

Pe data de 22 septembrie a avut loc ceremonia de închidere a workshopului. După proiecția documentarelor, premiul pentru cel mai bun film, oferit de ICR, a fost obținut de realizatorii documentarelor *Fără nume/No Name* - Mila Turajilic, Rita Bakacs și

Nora Agapi -, respectiv *VidraNo. 009 Plate* - Ionuț Piturescu, Bogdan Palici, Zsolt Magyari și Adriana Tunin Vasovics. Juriul a fost compus din Andre de Mergerie (TV ARTE, Franța), Daniel Psseny (*Le Monde*, Franța), Michael Bregant (FAMU TV, Cehia), Ibolya Fekete (Universitatea de Film, Ungaria), Mihai Orășanu (Uniunea Cineaștilor din Romania) și Oana-Valentina Suci (ICR).

EDITORIAL EDITORIA

**INSTITUTULUI
CULTURAL
ROMÂN**

Cele peste douăzeci de apariții cuprinse în planul editorial pentru anul 2009 exprimă preocuparea constantă a ICR de a promova valorile esențiale ale patrimoniului cultural național.

Cele peste douăzeci de apariții cuprinse în planul editorial pentru anul 2009 exprimă preocuparea constantă a ICR de a promova valorile esențiale ale patrimoniului cultural național. Lucrările editate au completat colecțiile și seriile deja afirmate – albume dedicate artei românești, monografiile sau ediții critice – care s-au bucurat de o bună primire din partea publicului și a criticii. Albumele: *Florin Ciubotaru, Marina Dimitropoulos și colecția ei de artă românească, Devis Grebu, Studiul 3. Prolog* continuă succesul de librărie înregistrat de aparițiile anterioare ale colecției. Totodată au fost reeditate câteva dintre albumele deja epuizate: *Reședințe și familii aristocrate din România* de Narcis Dorin Ion, editat în două versiuni (română și engleză), aflat acum la a treia ediție; albumul *Cernăuți. 1408-2008*, a cărui apariție a marcat împlinirea a 600 de ani de existență a orașului bucovinean, și *Farmecul discret al Bucureștilor*.

Seria de ediții critice a fost îmbogățită prin finalizarea ciclului maioreșcian al lui Eugen Lovinescu: monografia *Titu Maiorescu* (2 vol.), *Titu Maiorescu și contemporanii lui* (2 vol.) și *Titu Maiorescu și posteritatea lui critică*. În categoria aparițiilor editoriale de recuperare culturală se înscriu volumele: *Scrieri de istoria artei și de critică plastică* de Ștefan I. Nenițescu și *Modernismul literar românesc în date și texte* de Gabriela Omăt.

În cadrul parteneriatului cu Administrația Prezidențială a apărut în luna decembrie o lucrare de anvergură: *Manuscrise bizantine în colecții bucureștene*, realizată sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, cu sprijinul Muzeului Național de Artă al României, Muzeului Național de Istorie a României, Bibliotecii Academiei Române și Patriarhiei Române, care au permis fotografierea acestor inestimabile mărturii despre influențele bizantine în cultura română.

Parteneriatul de tradiție cu Uniunea Scriitorilor din România s-a concretizat și anul acesta în publicarea unui volum de texte literare semnate de scriitorii invitați la Festivalul internațional „Zile și nopți de literatură”, ediția a VIII-a, 2009.

Ediția 2009 a Festivalului „George Enescu” a fost salutată prin publicarea unui excepțional volum biografic, *George Enescu*, aparținând reputatului muzicolog francez Alain Cophignon.

Volumele publicate de Editura ICR au fost prezentate în cadrul celor mai importante târguri de carte naționale (Bookfest, Gaudeamus, Librex) și internaționale (Londra, Paris, Varșovia,

Barcelona, Frankfurt, Torino). În cadrul celei de-a XVII-a ediții a Târgului Internațional de Carte LIBREX, desfășurat la Iași în perioada 6-10 mai, Editura Institutului Cultural Român a fost distinsă cu Premiul „Ioan Petru Culianu” „pentru cea mai importantă editură care promovează istoria culturii și civilizației”.

Apariții editoriale în anul 2009:

- Erwin Kessler (coordonator) – *I colori dell'avanguardia/Les couleurs de l'avant-garde / Los colores de la vanguardia (1910-1950)*, 244 p.
- Ștefan I. Nenițescu – *Scrieri de istoria artei și de critică plastică*, 430 p.
- Gabriela Omăt – *Modernismul literar românesc în date (1880-2000) și texte (1880-1949)*, 2 vol. (vol.I-676 p., vol.II-422 p.)
- Augustin Ioan – *Modern Architecture and the Totalitarian Project*, 198 p.
- Eugen Lovinescu, *Titu Maiorescu* (vol.I-308 p., vol. II-376 p.)
- Eugen Lovinescu, *Titu Maiorescu și contemporanii lui* (vol.I-376 p., vol.II-176 p.)
- Eugen Lovinescu, *Maiorescu și posteritatea lui critică*, 258 p.

Pictura lui Devis Grebu, cu o marcă suprarealistă, cu o construcție riguroasă a imaginii, este dominată de tonuri puternice, de combinații îndrăznețe de culoare. Umorel, satira, emoția dusă uneori până la paroxism sunt prezente în toate lucrările. Aluzii senzuale, erotice plutesc uneori pe fondul monocrom al pânzei, ivite dintr-o linie fină, vibrantă, siluete de femei-ideal de frumusețe sunt urmărite de obsesia centrală a speciei, ca în cazul botelienei Venus născută din valurile mării, a cărei scoică-navă poartă și un Amor lipsit de arc. Între nudurile pictate de el, alungite, manieriste sau cu aspect de totem, și ilustrațiile pentru cărțile destinate copiilor transpare o sensibilitate umană și artistică nuanțată, mărturisind personalitatea complexă a autorului. Un rezumat al traiectoriei artistice a lui Devis Grebu și o scurtă biografie completează albumul, destinat atât cititorului interesat, cât și specialistului în artele vizuale. Se remarcă excelențele condițiilor grafice ale publicației, ca și ținuta tipografică.

Victoria Anghelescu, *Adevărul literar & artistic*

- Album *Florin Ciubotaru*, 232 p.
- Erwin Kessler (coordonator), *Cel ce se pedepsește singur. Ștefan Bertalan, Florin Mitroi, Ion Grigorescu. Arta și România în anii '80-'90*, 334 p.
- Album *Marina Dimitropoulos și colecția ei de artă românească*, 256 p.
- Matthias Buth, *România dincolo de pleoape: poezii/Rumänien Hinter den Lidern: Gedichte*, 80 p.
- Festivalul Internațional „Zile și nopți de literatură” – „Literatură, înainte de toate”, ediția a VIII-a, 464 p.
- Album *Devis Grebu*, 192 p.
- Alain Cophignon, *George Enescu*, 590 p.
- Adriana Cârțu, *Povestea zilelor noastre. Artiști români plecați în lume*, 404 p.
- Album *Studiul 3. Prolog*. Coordonator: Constantin Flondor, 236 p.
- Doina Condrea Derer, *Silvio Guarnieri. Universitar în România și Italia*, 200 p.
- *Manuscrise bizantine în colecții bucureștene/Byzantine Manuscripts in Bucharest's Collections*. Coordonator: Ileana Stănculescu, 256 p.
- *Literary into Cultural History*. Volumul cuprinde lucrările conferinței internaționale cu această temă, organizată de Centrul de Excelență în Studiul Imaginii al Universității din București, în colaborare cu ICR și Colegiul Noua Europă. 264 p.

- Dumitru Crudu (coordonator), *Noua poezie basarabeană*, 176 p.
- Alexandru George, *Pașii unui fantasticist. Povestiri*, 456 p.
- *Quaderni de la Casa Romena di Venezia*, 192 p.
- *Euresis nr. 3-4*, 2008, 312 p.

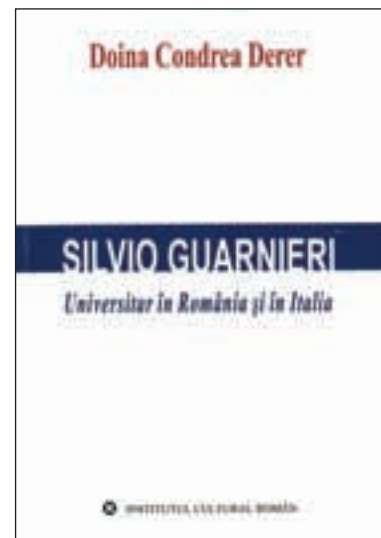

Albumul retrospectiv Florin Ciubotaru (și aniversar a șapte decenii de viață) este un obiect greu, nisipiu, cu muchii tăioase pe formatul unei lespezi de gresie. Ideea capturării memoriei unei vieți și a unei cariere prolifică este tema designului de carte semnat de Eugen Vasile și Alexandru Braniște. Primul semnal îl dă monograma lui Ciubotaru grafiată delicat într-un decupaj rombic din grosimea (și simplitatea) copertii. Alături de mai tânărul pictor și grafic-designer Jan Grasu (Eugen Vasile), prieten de grup artistic de aproape două decenii, Florin Ciubotaru a trudit îndeaproape la construcția (subliminală) a albumului ca revelator al unui destin.

Aurelia Mocanu, *Ziarul de duminică*

191

REVISTE
EDITATE DE
INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

Revista *Lettre Internationale*

În anul 2009 au apărut patru numere din trimestrialul *Lettre Internationale*, totalizând 2 500 de pagini standard și texte semnate de peste o sută colaboratori de prestigiu din țară și din străinătate printre care: Ion Vianu, Gabriela Melinescu, Adrian Cioroianu, Nicolae Manolescu, Mircea Cărtărescu, Cristian Teodorescu, Mirel Bănică, Matei Martin, Stela Giurgeanu, Rodica Binder, Mircea Țicudean, Matei Călinescu, Felicia Antip, Geo Șerban, Adrian Mihalache, Péter Nádas, Georges Nivat, Bernhard Schlink, Israel Rosenfield, Edward Ziff, Pico Iyer, Sergio Benvenuto, Adam Michnik, William Dalrymple etc.

Au fost publicate în avanpremieră scrieri de Emil Cioran, Ingeborg Bachmann, Paul Celan, J.M. Coetzee, Richard Ford, Chuck Palahniuk, Julio Cortázar, Jorge Luis Borges, Christian Linder, J.M.G. Le Clézio, Andrea Canobbio, Sándor Márai, Jacques Rupnik, Tzvetan Todorov, Péter Esterházy etc.

Mai multe publicații culturale precum *Dilema veche*, *România literară*, *Orizont*, *Ramuri*, *Revista 22*, dar și posturile de radio RFI, Deutsche Welle și Kol Israel au menționat revista editată de Institutul Cultural Român.

Revista *PLURAL*

Mesager al culturii române adresat altor culturi, Revista *PLURAL* a inaugurat în luna decembrie 2008 trecerea în format online, urmărind în continuare strategia de integrare a valorilor științifice, artistice, literare, turistice, ecologice, tradiționale și moderne în contextul valorilor europene, universale, îndeosebi în spațiile limbii engleze. Structurarea fiecărui număr își propune alcătuirea unei bogate galerii de imagini. În anul 2009, site-ul www.plural-magazine.com a înregistrat un număr de 36 009 pagini vizitate, 16 243 vizite provenind din 142 țări, în principal din SUA, Marea Britanie, Canada, Australia, Franța, Germania, Italia, Spania, Olanda, România.

Site-ul cuprinde 1 700 articole traduse, 800 autori, 1 463 ilustrații în secțiunile Gallery, plus iconografia din cadrul articolelor, link-uri utile, relevante către alte site-uri și fișiere audio-video.

Tema numărului pe anul 2009 al revistei *PLURAL* este *Universul animalier în cultura română, invitație turistică*.

Atribuire cu titlu gratuit de cărți și publicații. Achiziția de cărți și publicații

În anul 2009, a continuat atribuirea cu titlu gratuit a cărților și publicațiilor editate de Institutul Cultural Român. Printre beneficiari se numără institutele culturale românești din străinătate, reprezentanțele diplomatice ale României în străinătate, lectoratele de limba română din străinătate, biblioteci, licee și școli din țară, bursierii traducători etc.

În baza art. 7 din Legea nr. 186 din 9 mai 2003 privind susținerea și promovarea culturii scrise, în cadrul Institutului Cultural Român funcționează Comisia pentru achiziții (numită prin ordinul președintelui ICR nr. 24 din 26.02.2009 și având următoarea componență: Raluca Cimpoiașu, expert; Tudorița Șoldănescu, șef serviciu; Dan Croitoru, secretar general). În funcție de solicitările primite, Institutul Cultural Român achiziționează cărți, publicații, dicționare, materiale de promovare a culturii române destinate dotării bibliotecilor Institutelor Culturale Românești din străinătate, lectoratelor de limba română din străinătate, școlilor din comunitățile de români din afara țării, precum și altor instituții și persoane implicate în programele derulate de ICR.

În cursul anului 2009 au fost donate din stocuri proprii în jur de 2 000 de volume și au fost achiziționate pentru a fi oferite gratuit titluri în valoare de aprox. 12 000 lei.

EUNIC

**FOCAL
POINT
BUCUREȘTI**

În vara anului 2008, la reuniunea de la Berlin a conducătorilor instituțiilor culturale naționale membre ale rețelei EUNIC (European Union National Institutes for Culture), președintele Institutului Cultural Român, dl Horia-Roman Patapievici, a fost ales în funcția de vicepreședinte al acestui important organism cultural european. Timp de doi ani președintele ICR deține funcția de vicepreședinte al EUNIC, urmând ca, în 2010, timp de un an, să devină președintele organizației.

Pe lângă implicarea institutelor din străinătate în activitatea cluster-elor locale, ICR a început, în anul 2009, să organizeze evenimente în cadrul rețelei.

ICR s-a implicat, atât financiar, cât și logistic, în organizarea la Budapesta a celei de a doua ediții a Academiei de Vară EUNIC (15-19 iunie), în promovarea coerentă ca eveniment EUNIC a Noptii Institutelor Culturale Românești din București (26 iunie 2009), precum și în asigurarea prezenței românești la cea de a doua ediție a Dialogului Cultural European-Chinez din Copenhaga (19-21 octombrie 2009).

Efortul financiar al ICR nu a depășit pe acest segment un buget de 12 000 EUR, dar, prin implicarea sa, Institutul a fost extrem de vizibil la nivel internațional și foarte activ în stabilirea de noi punți în domeniul cultural, în context global.

În perioada 15-19 iunie 2009, a fost organizată, în colaborare cu Balassi Institute, la Budapesta, Academia de vară EUNIC, ediția a II-a. Prima ediție a fost organizată la Berlin de Fundația Culturală Greacă din Berlin și Goethe-Institut, în perioada 16-20 iunie 2008. În 2009, ICR a preluat organizarea împreună cu Balassi Institute, cu scopul clar de a impune perpetuarea acestui proiect ca unul de tradiție în cadrul EUNIC. Au participat treisprezece reprezentanți din țări și instituții diferite: Wallonie-Bruxelles International, Institutul Polonez din Kiev, Ministerul Afacerilor Externe din Polonia, Institutul Polonez din Sofia, Institutul Cultural Danez Bruxelles, Centrul Ceh Praga, Institutul Polonez din Londra, British Council Varșovia, British Council Armenia, Goethe-Institut München, Institutul Polonez din Budapesta, Balassi Institute și Institutul Cultural Român din București. Programul a fost extrem de dens și de variat, cu obiective ambițioase: conturarea a măcar unui proiect cultural la nivel internațional, elaborarea unui ghid practic de implementare a unui proiect, analiza SWOT a EUNIC și participarea la videoconferința de presă cu șefii instituțiilor la nivel național, reuniți la Copenhaga (heads meeting). Programul a mai cuprins întreveneri cu operatorii culturali locali, vizite la cluster-ul EUNIC Budapesta și la Ministerul Culturii din Ungaria. Ediția din 2010 va fi organizată în România, iar ICR va fi principalul organizator/consultant. Participă reprezentanți ai tuturor instituțiilor de cultură la nivel internațional, iar

programul este ajustat pe potrivă temei alese (proiecte culturale, strategii de dezvoltare etc.).

Noaptea Institutelor Culturale, ediția a treia, București, 26 iunie, a fost pentru prima dată în acest an un proiect EUNIC, marcând colaborarea tot mai strânsă dintre institutele străine la București din ultimii ani. Noaptea Institutelor Culturale este unul dintre cele mai populare evenimente culturale bucureștene, această a treia ediție, numărând douăsprezece organizatori și mai multe evenimente găzduite în opt spații. Organizatorii acestei ediții, desfășurată sub auspiciile EUNIC, au fost Institutul Francez, Institutul Polonez, Centrul Ceh, British Council, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso”, Institutul Cervantes, Delegația Wallonie-Bruxelles, Forumul Cultural Austriac, Goethe-Institut, Fundația Culturală Greacă și Institutul Cultural Român. Cel mai important câștig al acestei ediții a fost realizarea campaniei de promovare a evenimentului (afișe, flyere, supliment *24FUN*, interviuri radio) într-un mod unitar și articulat și din fonduri comune tuturor institutelor partenere.

European-Chinese Cultural Dialogue, ediția a II-a, Copenhaga, 19-21 octombrie. Prima ediție a Conferinței Dialogul Cultural Europeano-Chinez s-a desfășurat la Beijing, în octombrie 2008, prilej cu care au fost puse bazele colaborării culturale dintre Europa și China datorită interesului arătat de EUNIC acestui proiect. Cea de a doua ediție a avut loc la Copenhaga, în perioada 19-21 octombrie 2009, urmând ca a treia ediție să se desfășoare la Shanghai. Ediția din această toamnă de la Copenhaga a fost centrată pe patru teme majore (diversitate culturală, industrii creative, artă, memorie culturală). Întrucât ICR deține prim-vicepreședinția acestei structuri, era foarte important ca România să fie reprezentată la sesiunile de lucru pe toate cele patru teme enunțate și să delege un key-note speaker pe tema memoriei culturale. Astfel, Europa a fost reprezentată la acest dialog de: Teodor Frolu (arhitect, key-note speaker) și Petre Guran (istoric, expert) – memorie culturală; Sorin Ioniță (analist politic) – diversitate culturală; Oana Tănase (critic de artă) – industrii creative; Alina Șerban (curator) – starea artei. În 2010, cea de a treia ediție a Dialogului Cultural Europeano-Chinez va avea loc la Shanghai, prilej cu care ICR va continua reprezentarea părții europene cu nume importante din cultura română.

„Generația '89”, proiect EUNIC pentru desfășurarea căruia ICR a beneficiat de o finanțare din partea Comisiei Europene, a fost lansat pe 16 noiembrie, prin site-ul www.generation89.eu și prin campanii de promovare în fiecare dintre cele nouă țări europene implicate: Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Germania, Marea Britanie, Polonia, România și Ungaria. În România, ICR și institutele partenere (British Council, Delegația Wallonie-Bruxelles, Centrul Ceh, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Forumul Cultural Austriac, Goethe-Institut, Institutul Polonez,) au promovat proiectul în rândul tinerilor născuți în 1989 printr-o campanie online și în presă și prin prezentări în facultăți și ONG-uri studențești.

Were you born in
1989? Generation '89

Are you a citizen of
**Austria, Belgium, Bulgaria, the Czech Republic,
Germany, Hungary, Poland, Romania or the UK?**

**Meet people from your generation!
Join the "Generation '89" project!**

You have the chance to participate in one of the simultaneous meetings
in Brussels, Bucharest, Prague or Warsaw, and to present the Declaration
"Generation '89" to EU representatives in Brussels.

Application deadline: **31 January 2010**
Continuously at www.generation89.eu

More at www.generation89.eu

With the support of the "Citizenship" Programme of the European Union.

DIRECȚIA GENERALĂ COMUNICARE

Anul 2009 a fost unul al consolidării strategiei generale de comunicare. S-au dezvoltat substanțial parteneriatele media, s-au diversificat instrumentele specifice de comunicare, s-a conturat un mai bun control al identității vizuale care reprezintă activitatea ICR în România și în străinătate.

Direcția Generală Comunicare are ca principal obiectiv crearea mijloacelor și a strategiilor generale de comunicare și promovare a activității Institutului Cultural Român și, punctual, a institutelor culturale românești din străinătate. De asemenea, este responsabilă de implementarea și armonizarea soluțiilor IT care să asigure fluența comunicării în rețea și gestionarea softurilor și a echipamentelor specifice pentru cele două sedii din București. Aceste demersuri sunt realizate prin intermediul Direcției Promovare-Relații Publice, Serviciului Presă, Serviciului Grafică și Serviciului IT.

În 2009 prioritare au fost: realizarea utilizarea parteneriatelor media gratuite care să asigure o maximă vizibilitate activității ICR; dezvoltarea prezenței în mediul virtual (prin cele șapte site-uri, dar și prin newslettere electronice, campanii de bannere etc.); pachete de promovare integrată pentru programe și evenimente (realizate cel mai adesea prin mijloace interne); dezvoltarea în continuare a strategiei unitare de comunicare, dezvoltarea unor parteneriate personalizate pentru diverse tipuri de proiecte specifice (vânzarea de cărți și publicații, cursurile de limbă română, cursurile de limbă română pentru străini, Cultură și civilizație românească); derularea în condiții bune contractelor de publicitate și tipărituri.

O noutate majoră este realizarea, împreună cu RFI România, a unei rubrici zilnice de douăzeci de minute în care sunt prezentate evenimentele organizate de ICR București și de institutele culturale românești din străinătate.

În anul 2009 au fost continuate și dezvoltate următoarele instrumente de comunicare:

- Prezența pe internet, prin siteul instituției sau site-uri ale unor direcții sau programe:

www.icr.ro,
www.cennac.ro,
www.programulcantemir.ro,
www.romaniaculturala.ro,
www.festivalulfilmuluieuropean.ro,
www.plural-magazine.com,
www.generation89.eu.

Traficul total al site-urilor depășește 45 000 de accesări pe lună, ceea ce poziționează ICR pe una dintre primele poziții din punct

de vedere al prezenței pe internet a unei instituții culturale (fie ea publică sau privată);

- Parteneriatele media gratuite au asigurat o promovare sistematică a proiectelor ICR. Au fost publicate în medie șase machete săptămânal, bannere și informații pe site-urile parteneri, au fost difuzate spoturi radio și TV pentru evenimentele majore.

- Parteneri media anuali: *Șapte Seri*, *24 FUN*, *Observator Cultural*, *Dilema Veche*, *Igloo*, *Ziarul de Iași*, *Bucharest in Your Pocket*, *Radio România Cultural*, *RFI România*, *Smart FM*, www.diseara.ro, www.cartheadinraft.ro.

- Parteneri media pentru evenimente punctuale: *Radio România Muzical*, *Metrorex* (pentru seria concertelor Cvartetului Belcea de la Ateneul Român și pentru concertul susținut de Remus Azoitei și Eduard Stan la Ateneul Român); *Brașovul Tău*, *Radio Brașov* pentru concertul susținut de Harry Tavitian la Brașov; *Revistele Vivid*, *Business Review*, *București What, Where, When* (www.bucurestiwaw.ro), *București Night Life* și *Top Business* pentru cursurile de limbă română pentru străini; *Jurnalul Național*, *Photomagazine*, www.cameraobscura.ro pentru seria de expoziții „Fotografia în cuvinte”; www.cinemagia.ro pentru programul „Seara de film”.

- Newsletter lunar, tipărit și versiune electronică. Cuprinde evenimentele majore ale ICR;

- Newsletter săptămânal electronic. Cuprinde toate evenimentele punctuale. Se distribuie pe bază de abonament gratuit. Există peste 3 000 de persoane înscrise în România și alte câteva mii la filiale;

A fost dezvoltată activitatea de promovare și, de asemenea, relația cu mass-media, în vederea unei cât mai bune cunoașteri a activității ICR în țară și în străinătate. Numărul prezențelor în mass-media este în creștere continuă, mai ales în ceea ce privește activitatea institutelor culturale românești din străinătate.

Campanii de promovare

Direcția Promovare-Relații Publice a conceput și organizat campaniile de promovare pentru un număr de 76 de evenimente punctuale (organizate de ICR singur sau în parteneriat cu alte instituții), dintre care 20 de proiecții de film, 28 de conferințe (din seriile „Pro și Contra la ICR”, „Întâlniri și (re)întâlniri la ICR”, „Arte Marțiale”), 14 vernisaje și expoziții de pictură și fotografie (parte dintre ele reunite în ciclul „Fotografia în cuvinte”), 8 concerte, dintre care cinci la Ateneul Român și unul la Brașov. Pentru toate aceste proiecte au fost concepute și tipărite afișe, invitații, fluturași, au fost publicate machete promoționale în presa scrisă, pentru o parte din ele s-au realizat spoturi radio și concursuri radiofonice.

Un mijloc de comunicare intens utilizat a fost Internetul prin pagina web a Institutului, bannere sau comunicate de presă postate pe alte site-uri, distribuirea newsletterului electronic la întreaga bază de date ce conține peste 3 000 de abonați, prin link-uri create pe alte pagini web cu direcționare spre site-ul www.icr.ro, prin postarea informațiilor pe rețele de socializare tip facebook sau pe forumuri specifice (tip yahooogroups).

Unul dintre obiectivele din acest an a fost și promovarea mai puternică a cărților și albumelor editate de Editura Institutului Cultural Român și a revistei *Lettre Internationale*, cu scopul de a spori vizibilitatea producției editoriale și, implicit, de a crește vânzările. Au fost închiriate și amenajate standuri de carte la Târgul Internațional de carte și muzică, Brașov, 19-22 martie; Târgul Internațional de carte Librex, Iași, 6-10 mai; Târgul de carte Bookfest, București (Romexpo), 17-21 iunie; în cadrul Festivalului Internațional „George Enescu” (foaierul Sălii Mari a Palatului), 8-26 septembrie; Târgul de carte Gaudeamus, București (Romexpo), 25-29 noiembrie.

De asemenea, în cadrul standurilor de carte au fost organizate numeroase lansări.

În perioada ianuarie-martie, s-a desfășurat o campanie de abonare la revista *Lettre Internationale*, utilizându-se machete de presă, flyere și comunicare on-line.

Pentru cea de-a XV-a ediție a Cursurilor de limbă, cultură și civilizație, organizată de ICR la Brașov, campania de promovare s-a derulat în perioada martie-iunie 2009, în principal prin intermediul Internetului, realizată cu sprijinul institutelor culturale românești din străinătate.

Începând din acest an, Institutul Cultural Român a participat la Festivalul de publicitate alternativă ADfel, singurul eveniment de gen desfășurat în București. Timp de o săptămână (31 august – 6 septembrie), pe terasa La Motoare s-au reunit atât firme comerciale de renume, cât și instituții de cultură. Prin prezența la acest Festival, în ziua dedicată instituțiilor culturale și ONG-urilor, ICR și-a dorit atragerea la evenimentele sale a unui public tânăr.

Tipărituri, CD-uri

- broșură de promovare a programului Translation and Publication Support Programme – TPS, în cinci limbi (engleză, franceză, germană, spaniolă și italiană), într-un tiraj de 1 500 exemplare;
- broșură de promovare a programului PUBLISHING ROMANIA, în cinci limbi (engleză, franceză, germană, spaniolă și italiană), într-un tiraj de 1 500 de exemplare.
- broșură de promovare a burselor acordate de ICR (7 limbi). Tiraj:

1 500 de exemplare;

- 300 CD-uri conținând prezentări și fragmente din creația a 30 de scriitori români, traduse în limba engleză (distribuite la Târgul de carte de la Londra);

- catalog cu titlurile publicate de Editura Institutului Cultural Român (2 000 buc.) pentru târgurile de carte Bookfest și Gaudeamus, într-un tiraj de 2 000 de exemplare.

- broșură în limba spaniolă, conținând prezentări și fragmente din creația a 30 de autori români, distribuită la Târgul de carte LIBER de la Madrid. Tiraj: 700 exemplare.

Atribuirea de cărți și materiale cu titlu gratuit

- 100 de seturi (6 numere/set) din *Caietele de partituri inedite George Enescu* au fost expediate unor universități și conservatoare din Europa;

- 15 exemplare de cărți sau albume publicate de Editura ICR postului Radio România Cultural (cu care s-a încheiat un contract de promovare reciprocă) pentru a fi oferite câștigătorilor concursurilor organizate de RRC în cadrul emisiunilor „Espresso”, „Texte și pretexte”, „Oază de muzică”;

- 30 exemplare din cărțile în limba franceză apărute la Editura ICR, au fost oferite cu titlu gratuit Departamentului de cursuri de franceză din cadrul Institutului Francez din București;

- cărți și albume publicate de Editura Institutului Cultural Român jurnaliștilor străini invitați de Festivalul și Concursul Internațional „George Enescu” și invitaților străini (directori de festivaluri, regizori, actori) la Festivalul Național de Teatru (ICR a fost partener în organizarea celor două festivaluri);

- 200 de seturi (6 numere/set) din *Caietele de partituri inedite George Enescu* și a 30 de albume de artă membrilor juriului și concurenților din cadrul Concursului Internațional „George Enescu”.

Serviciul Presă a coordonat mediatizarea în presa din România a evenimentelor și programelor derulate de ICR la nivel central și, parțial, a acțiunilor organizate de institutele culturale românești din străinătate.

Comunicate de presă

Au fost redactate și expediate peste 120 de comunicate de presă, la care se adaugă comunicate-reminder în cazul evenimentelor organizate de ICR în țară. Prin intermediul Serviciului Presă au fost postate pe prima pagină a site-ului ICR comunicatele referitoare la evenimentele și programele de anvergură ale institutelor culturale românești din străinătate.

Conferințe de presă

Itinerarea expoziției „Culorile Avangardei” la Lisabona, Praga și Roma – 9 martie;

Festivalul Filmului European, ediția a XIII-a – 5 mai;

100 de volume publicate în străinătate cu sprijinul ICR. Seria de literatură română publicată de University of Plymouth Press cu sprijinul ICR – 11 mai;

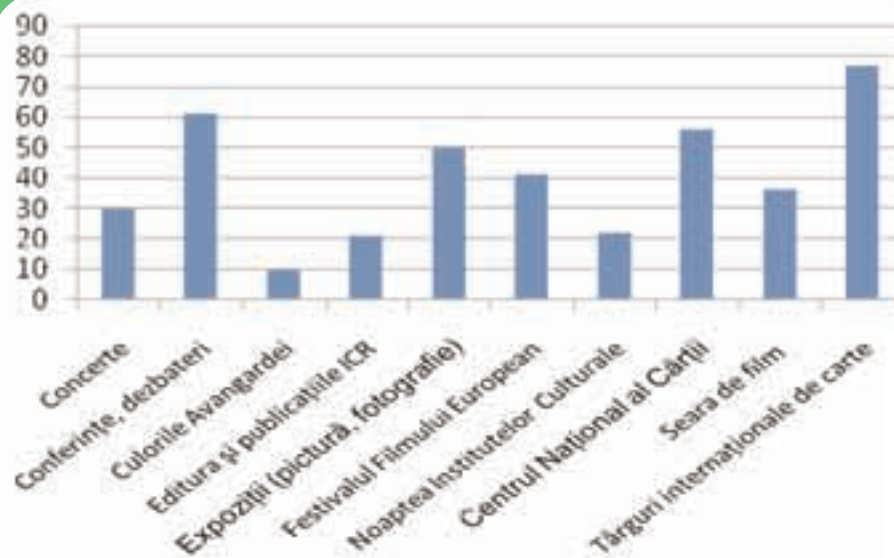
Atelierul „În căutarea teatrului existențial la Burghausen”, condus de prof. dr. David Esrig la Burghausen, Germania – 6 august;

Răspunsuri la solicitările jurnaliștilor

La solicitarea jurnaliștilor, au fost furnizate informații, imagini, documentații și a fost facilitată realizarea unor interviuri cu reprezentanți ai Institutului sau cu persoane implicate în proiectele ICR. Solicitățile cele mai frecvente au fost adresate de agențiile de presă Mediafax și NewsIn (comunicări zilnice). Alte instituții media care au apelat constant la Serviciul Presă sunt Radio România, TVR Cultural, cotidienele *Evenimentul zilei*, *Adevărul* și *România liberă*.

Monitorizarea media

Activitatea de monitorizare a prezenței ICR în mass-media s-a concretizat prin realizarea unei reviste a presei, distribuită zilnic, prin e-mail, în rețeaua ICR. Aceasta a inclus, alături de articolele referitoare la acțiuni ale ICR (în țară și la institutele din străinătate), informații din sfera de interes a Institutului: despre viața culturală din țară și internațională, informații privind diaspora, date despre prezențele culturale românești în afara țării și despre activitatea institutelor culturale străine din România. Materialele despre ICR au fost grupate în dosare tematice, permițând o estimare a impactului mediatic al fiecărui proiect. Au fost monitorizate un număr de 13 cotidiene centrale și 10 săptămânale, la care se adaugă portalurile de știri și, ocazional, presă locală și regională. Activitatea de monitorizare a stat la baza unor analize privind reflectarea proiectelor ICR în mass-media.

Raport de monitorizare media în perioada 1 ianuarie - 1 noiembrie 2009

Cotidiene monitorizate: *Adevărul, Azi, Cotidianul, Cronica Română, Jurnalul Național, Evenimentul Zilei, Gândul, Gardianul, România Liberă, Ziua.*

Publicații săptămânale/lunare: *Academia Cașavencu, Adevărul literar și artistic, Bucureștiul cultural, Cultura, Dilema veche, Dilemateca, Observator cultural, Revista 22, România literară, Suplimentul de Cultură, TimeOut București.*

Surse online: *Hotnews, Ziarul de Duminică.*

Total apariții în presa monitorizată - 1 282.

Total apariții despre evenimentele/programele organizate în România - 582.

Proiectele menționate în grafic au fost grupate generic și însumează 404 articole, restul de 178 fiind dedicate altor evenimente inițiate de Institutul Cultural Român, ca organizator sau ca partener.

Total apariții institute culturale din străinătate - 700

206

